

Jaarstukken 2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	3
Voorwoord.....	4
Leeswijzer.....	5
Algemene toelichting.....	7
Programma 1 Bestuur en (overheids)participatie.....	10
Programma 2 Veiligheid.....	18
Programma 3 Verkeer, vervoer en wegen.....	25
Programma 4 Economische zaken.....	33
Programma 5 Onderwijs.....	40
Programma 6 Cultuur, sport en groen.....	44
Programma 7 Sociaal domein.....	54
Programma 8 Gezondheid en duurzaamheid.....	76
Programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed.....	86
Niet in de programma's opgenomen lasten en baten.....	100
Paragrafen.....	104
Paragraaf 1 Lokale heffingen.....	105
Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	110
Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen.....	118
Paragraaf 4 Financiering.....	127
Paragraaf 5 Bedrijfsvoering.....	131
Paragraaf 6 Verbonden partijen.....	134
Paragraaf 7 Grondbeleid.....	142
Paragraaf 8 Corona.....	144
Jaarrekening.....	146
Balans.....	147
Overzicht van baten en lasten.....	149
Toelichtingen.....	154
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	154
Toelichting op de balans per 31 december.....	156
Toelichting op het overzicht van lasten en baten.....	179
Gebeurtenissen na balansdatum.....	182
Analyse van begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid.....	182
Informatie Wet normering topinkomens.....	185
Staat van investeringen.....	186
SiSa-bijlage bij de jaarrekening.....	196
Bijlage overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.....	204
Bijlagen.....	210
Bijlage 1 Doorgeschoven prestaties van 2020 naar 2021.....	211
Bijlage 2 Overzicht verstrekte subsidies.....	215
Bijlage 3 Overzicht verwerving subsidies.....	219
Bijlage 4 Interbestuurlijk toezicht.....	221
Bijlage 5 Prestatie-indicatoren.....	223
Bijlage 6 Rechtmatigheidsverklaring.....	230
Bijlage 7 Bestuursrapportage Sociaal domein.....	232

Voorwoord

Voorwoord

Deze jaarrekening blikt terug op een bijzonder jaar. De wereld, ook die in Ridderkerk, zag er heel anders uit dan bij het opstellen van de begroting voor 2020 voor mogelijk werd gehouden.

De coronacrisis heeft veel van onze inwoners en ondernemers hard geraakt. We hebben veel inzet gepleegd om daarin - naast het uitvoeren van landelijke steunregelingen - de helpende hand toe te steken: van kwijtschelding van huren van gemeentelijke accommodaties en uitstel van betaling van gemeentelijke belastingen tot het moreel en financieel aanmoedigen van vastgoedeigenaren om hun huurders zoveel mogelijk te ontzien. Ook hebben wij bij het kabinet aan de bel getrokken om aandacht te vragen voor ondernemers die tussen wal en

schip van alle steunpakketten vallen. In een afzonderlijke bijlage bij de jaarstukken worden de financiële gevolgen van al deze inzet inzichtelijk gemaakt. Ridderkerk is er voor haar inwoners en ondernemers!

Ondanks de uitzonderlijke omstandigheden van het afgelopen jaar is er in 2020 hard gewerkt en veel bereikt. Als college willen we onze medewerkers daar een enorm compliment voor maken. In de uitvoering van het collegeprogramma en het geactualiseerde Integraal Accommodatieplan konden wij, in goede samenspraak met de gemeenteraad, flinke stappen zetten. Voorbeelden hiervan zijn het ontwikkelperspectief voor het centrum, mobiliteit, geluidwerende voorzieningen langs de snelwegen en de nieuwbouw van het Gemini College.

Bij het opstellen van de begroting voor 2020 is veel inzet gepleegd om tot een positief begrotingsaldo te komen. Deze jaarrekening laat evenwel een negatief saldo zien, mede als gevolg van de uitzonderlijke omstandigheden waarmee wij te maken kregen. Tegenover dit negatieve saldo staat dat de uitvoering van beleidsvoornemens nauwelijks heeft geleden onder de druk waarmee wij (inclusief onze ambtelijke organisatie) moesten omgaan. Het ontgaat de goede lezer niet dat een relevant deel van het negatieve rekeningsaldo in 2021 gecompenseerd wordt via een specifieke rijksuitkering voor coronagevolgen bij zwembaden en ijsbanen (SPUK IJZ). De kosten gingen in 2020 voor de baat in 2021 uit.

Onze financiële huishouding heeft niet alleen te kampen met de gevolgen van de coronacrisis. Ook autonome ontwikkelingen in de uitgaven voor het sociaal domein spelen in toenemende mate een rol. U bent bekend met onze inspanningen om de Rijksoverheid te bewegen tot het verstrekken van meer financiële armslag aan gemeenten, passend bij alle taken die het Rijk naar de gemeenten heeft overgeheveld. Gemeenten eisen inmiddels een relevante compensatie van de Rijksoverheid voor de grote tekorten op het vlak van jeugdzorg en Wmo. Dat is nodig om ons voorzieningenniveau in de lucht te kunnen houden. En daar doen we het voor!

Leeswijzer

Leeswijzer

In de Jaarstukken legt het college verantwoording af. De begroting van het jaar 2020, inclusief de begrotingswijzigingen gedurende het jaar, is de basis voor deze verantwoording.

De jaarstukken zijn onderverdeeld in het jaarverslag en de jaarrekening. In het jaarverslag komt voornamelijk het beleidsmatige deel van de verantwoording naar voren. In de jaarrekening is de cijfermatige verantwoording opgenomen. Het jaarverslag bevat de door de raad vastgestelde programma's en de voorgeschreven paragrafen, zoals genoemd in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Weergave

Getalnotatie

Alweer een aantal jaar worden de lasten als negatief aangeduid, dus met een minteken. De nadelen worden ook met een minteken geduid. Een nadeel of negatief verschil betekent dat er meer lasten of minder baten waren dan verwacht. Een positief bedrag of verschil wordt niet getoond met een plusteken.

Alle bedragen zijn in euro's.

Afrondingen

De cijfers voor de jaarstukken komen direct uit de financiële administratie. Daar staan bedragen genoteerd tot op twee cijfers achter de komma, een gebruikelijke manier van registreren. In dit boekwerk worden de bedragen afgerond op hele euro's. Deze afronding is anders dan voorgaande jaren en een gevolg van het gebruik van andere software.

Hierdoor kan het voorkomen dat als een tabel nageteld wordt, er minimale verschillen zijn (1 of 2 cijfers).

Verschillenanalyse

De verschillen tussen de ramingen van de gewijzigde begroting 2020 en de realisatie worden verklaard voor afwijkingen groter dan € 25.000. We sluiten hierbij aan op het bedrag dat genoemd wordt in de Financiële verordening gemeente Ridderkerk 2017, artikel 6 lid 3.

In de toelichting op de verschillen wordt veelal het verschil verklaard door middel van grote onderwerpen. Hierdoor komt het voor dat de telling van de verschillende genoemde onderwerpen niet optellen tot het totaalbedrag van het verschil.

Wanneer in de verschillenanalyse een afwijking als structureel is beoordeeld, wordt dit expliciet in de toelichting vermeld. Alle overige afwijkingen zijn daarmee incidenteel. De structurele afwijkingen kunt u terugvinden in 'Samenvatting financiële uitkomst op hoofdlijnen'.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's

In nagenoeg elk programma wordt bij de toelichting op de verschillen het onderwerp 'Toerekening BAR-bijdrage naar programma's' genoemd. Dit is een verdeling van de personeelskosten naar de verschillende taakvelden, zodat per taakveld de totale kosten zichtbaar zijn.

De verschillen ontstaan door een gewijzigde verdeling over de taakvelden gedurende het jaar.

Prestatie-indicatoren

De Regeling beleidsindicatoren gemeenten is sinds 2016 van kracht. De resterende 34 indicatoren en vele andere indicatoren zijn opgenomen op de website Waarstaatjegemeente.nl. De waarden bij de indicatoren op de website worden aangepast wanneer nieuwe informatie bekend is. Hierdoor kan het voorkomen dat de waarde op de website en de waarde in het boekwerk van elkaar verschillen.

De indicatoren die genoemd worden in de programma's kennen verschillende bronnen. Een overzicht van internetlinks naar de bronnen vindt u in de volgende tabel.

Bron

BBV verplichte indicatoren

Burgerpeiling

Ondernemerspeiling

Lokale monitor Wonen

Gemeentelijke monitor Sociaal Domein

Zorggebruik

Na het klikken op een van de links hierboven kan het zijn dat er nog gekozen moet worden voor Ridderkerk.

De waarden die opgenomen zijn in de tabellen in de programma's hebben als peildatum 1 april 2021.

Op deze datum hebben wij de indicatoren het laatste bekeken en de waarden aangepast. Na deze datum kunnen de gegevens op de website Waarstaatjegemeente.nl gewijzigd zijn.

Per programma worden de prestatie-indicatoren weergegeven met een waarde voor het jaar 2020.

Indien er voor het jaar geen gegevens bekend zijn, zal de laatst bekende waarden worden opgenomen. Het betreffende jaartal van de waarde wordt ook vermeld. In de bijlage Prestatie-indicatoren wordt een totaaloverzicht opgenomen van alle indicatoren met een waarde vanaf 2016, zodat een trend getoond kan worden. Indien er geen waarde is voor het jaar 2016 of later, dan wordt het jaartal van meten vermeld bij de waarde in het totaaloverzicht.

Begrotingsrechtmatigheid

Onder de tabellen van het onderdeel 'Wat heeft het gekost?' wordt melding gemaakt over de begrotingsrechtmatigheid als er een onrechtmatigheid op de totale lasten van het programma aangetroffen is. Als er geen melding gemaakt wordt, is er op dat programma geen onrechtmatigheid geconstateerd.

Een samenvatting is terug te vinden in het hoofdstuk 'Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid'.

Algemene toelichting

Samenvatting financiële uitkomst op hoofdlijnen

Het saldo van baten en lasten over 2020 is € 1.341.475 negatief. In dit saldo is niet opgenomen onze aanvragen voor compensatie bij het Rijk voor de Specifieke Uitkering IJsbanen en Zwembaden (SPUK IJZ) en compensatie voor de meerkosten voor het verwerken van afval. Over de compensatie is nog veel onduidelijk.

Het geraamde resultaat van de begroting na wijziging, waarin de 2e Tussenrapportage 2020 is opgenomen, bedraagt € -4.348.701, een voordelig verschil van € 3.007.226 met het resultaat.

In de onderstaande tabel is een specificatie van de materiële budgettaire afwijkingen opgenomen die optellen tot het verschil tussen de gewijzigde begroting en het resultaat. Verder is er een indicatie van structurele afwijkingen, die een effect hebben op de begroting 2021 en verder. Afwijkingen groter dan € 100.000 zijn afzonderlijk opgenomen, afwijkingen kleiner dan € 100.000 zijn samengevoegd in de post 'Overige verschillen'. Dit geldt alleen voor onderstaande tabel. In de programma's worden afwijkingen opgenomen die groter zijn dan € 25.000.

Prog.	Samenvatting verschillen jaarrekening 2020 ten opzichte van de begroting 2020 na wijziging	Totaal bedrag	Structureel bedrag
Div.	Gemeentehuis	760.100	
Div.	BAR-bijdrage incl. overhead	666.600	
	1 Bestuur	-470.200	
	2 WABO-vergunningen	883.400	
	3 Planmatig onderhoud wegen	294.800	
	3 Lagere dekking uit de reserve onderhoud verharding voor groot onderhoud aan verhardingen	-187.800	
	3 Openbaar vervoer	113.500	
	4 Overige gebouwen	512.800	
	7 Wet BUIG uitkeringen	1.194.600	
	7 Re-integratieprojecten	517.900	
	7 Peuterwerk algemeen	102.800	
	7 Wmo huishoudelijke verzorging ZIN	-640.900	
	7 Wmo begeleiding en overige in natura	-150.400	
	7 Wmo collectief vervoer	-272.500	
	7 Ouderenwerk	109.500	
	7 Lokale jeugdhulp ZIN	-645.300	
	7 Openbaar vervoer voor pensioengerechtigden	94.100	
	7 WMO Eigen Bijdrage	97.600	
	7 Lagere dekking uit de algemene reserve t.b.v. heroriëntatie producten stichting Facet	-202.200	
	8 Bodem	138.600	
	8 Geen dekking uit reserve bodemonderzoek wooncompas nodig voor bodemsanering centrum	-111.000	
	8 Lagere dekking uit de algemene reserve t.b.v. het afvalbeleidsplan	-275.100	
	8 Inzameling huishoudelijk afval	250.300	
	8 Baten rioolrecht	-110.800	
	9 Zwembaden	-539.600	
	9 Sporthal en binnenbad de Fakkell	445.600	
	9 Groene sportvelden en terreinen	-211.100	
	9 Begraafplaatsen algemeen	-140.400	
	9 Baten begraafplaatsen	126.400	
	9 Grex: Cornelisland	1.456.700	
	9 Geen dekking nodig uit algemene resrve voor beheerkosten GR Nieuw Reijerwaard	-156.400	
	9 Lagere dekking uit reserve groot onderhoud sportaccommodaties t.b.v. het onderhoud aan sportaccommodaties	-545.900	

	9 Hogere dekking uit reserve aanpassing integraal accommodatieplan voor extra afschrijvingen	188.200	
9 / Buiten progr.	Lagere dekking uit reserve groot onderhoud gebouwen t.b.v. het onderhoud aan gebouwen	-925.300	
Buiten progr.	OZB niet woningen	276.100	
Buiten progr.	Heffing Vennootschapsbelasting (Vpb)	271.200	
Buiten progr.	Lagere dekking uit reserve vennootschapsbelasting op grondexploitaties	-222.600	
Buiten progr.	Lasten heffing en invord.gem.bel.	-99.700	
Buiten progr.	Algemene Uitkering	93.400	
	Saldo overige verschillen (voordelig)	320.200	47.000
Totaal		3.007.200	47.000

De toelichting op de afwijkingen worden beschreven onder de betreffende programma's en samengevat in het hoofdstuk 'Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid'. Onderstaande onderwerpen worden verdeeld naar verschillende programma's en zijn dus niet specifiek toe te wijzen. De toelichting wordt daarom hieronder weergegeven.

Gemeentehuis

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>Gemeentehuis</i>	
Lasten	755.184
Baten	4.887
Voordelig saldo	760.071

Voor het gemeentehuis was in 2020 een bedrag van € 785.200 begroot voor integrale renovatie Brandmeldinstallatie en Ontruiming.

De werkelijke kosten waren € 14.000. De onderschrijving op deze post is dan ook nagenoeg geheel toe te dichten aan deze integrale renovatie. De integrale renovatie BMI en Ontruiming begroot op € 785.200 zijn niet uitgevoerd. De voorbereidingswerkzaamheden zijn wel gestart.

Hier staat de bestemmingsreserve grootonderhoud gebouwen tegenover. Dat houdt in dat de werkelijke onttrekking uit deze reserve ook slechts € 14.000 zal zijn en er uiteindelijk sprake is van een budgetneutraal effect. De realisatie van de renovatie zal in 2021 plaatsvinden.

Het restant betreft diverse kleine verschillen.

BAR-bijdrage incl. overhead

BAR-bijdrage is terug te vinden onder programma 1 en het deel overhead valt onder 'Niet in de programma's opgenomen lasten en baten'.

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>BAR-bijdrage incl. overhead</i>	
Lasten	737.563
Baten	-70.968
Voordelig saldo	666.595

- Als gevolg van stijging van de BAR-bijdrage sinds 2018 en van het sportbesluit uit 2019 is er sprake van een nadeel op kostprijsverhogende btw ten opzichte van de raming van € 122.600.
- Met ingang van 1 januari 2020 is de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (WvGGZ) ingegaan. Hiertoe is in december 2019 het 'Actieplan BAR-organisatie, Verantwoordelijkheden van gemeenten voor mensen met verward gedrag' en de 'procesbeschrijvingen Wet verplichte ggz' door de colleges van de drie gemeenten vastgesteld. De hierin genoemde personeelskosten worden in 2020 in Ridderkerk en Barendrecht niet ingezet. De reden is dat de uitwerking van de WvGGZ complex verloopt en niet zoals verwacht. De beoogde activiteiten (verkenkend onderzoek) die de nieuwe Wet met zich meebrengt en de daarbij behorende formatie die is toegekend, is opgevangen en verricht door de bestaande medewerkers/formatie. Het voordeel is € 50.000.
- Voordeel van € 50.000 omdat in het kader van de ontwikkeling van de bestuursrapportage sociaal domein geen extra inzet nodig is gebleken.

- Het voordeel op de BAR-bijdrage als gevolg van jaaroverschrijdende budgetten is € 395.200.
- Het voordelig resultaat op de afrekening van de BAR-bijdrage is € 358.100.
- Vanaf 2019 (tot en met 2022) ontvangt de gemeente jaarlijks subsidie voor de btw-nadelen die zij ondervindt bij al haar investeringen en exploitatiekosten sport. Dit wordt op voorhand niet begroot, aangezien er landelijk sprake is van een subsidieplafond. Op deze post gaat het om een voordeel van € 104.200.
- Omdat de toerekening van uren naar investeringen en grondexploitaties lager is dan geraamd, is ook de dekking op de BAR-bijdrage hiervan lager (nadeel € 175.000).

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 6.695).

Programma 1 Bestuur en (overheids)participatie

Programmavisie

Voor onze inwoners willen we dichtbij en benaderbaar zijn. We stellen ons open en actief op en luisteren naar onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. We stimuleren het 'Ridderkerk-gevoel'. We betrekken de inwoners bij beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering en communiceren daar tijdig over met eigentijdse media en op een begrijpelijke manier. We geven inwoners en organisaties alle ruimte om ideeën en initiatieven te ontwikkelen.

In Ridderkerk kan de inwoner rekenen op dienstverlening die van goede kwaliteit en betrouwbaar is. Wij werken samen met de gemeenten Barendrecht en Albrandswaard in de ambtelijke BAR-organisatie. Zo bieden we de inwoners en ondernemers van Ridderkerk de dienstverlening waar zij recht op hebben, met behoud van Ridderkerk als zelfstandige, autonome gemeente.

We vinden samenwerking belangrijk. Met onze partners binnen Ridderkerk, en met de gemeenten en overheden om ons heen, zoals de Metropoolregio Rotterdam Den Haag, maar ook daarbuiten. Dat doen we op een positieve, uitnodigende en deelnemende manier.

Trends en ontwikkelingen/Bestuur

Wijkregie

Wij betrekken onze inwoners bij wat er in hun omgeving gebeurt. In de wijkoverleggen hebben wij uitleg gegeven over ontwikkelingen die zich in hun wijk voordoen, waarbij de wijkoverleggen gevraagd en ongevraagd advies hebben gegeven over hoe wij zaken beter of anders kunnen doen.

Onderwerpen die zijn besproken zijn onder andere de evaluatie van de participatie-instrumenten van Wijkregie en de Woonvisie en Gebiedsvisie Rivieroevers.

Trends en ontwikkelingen/Burgerzaken

Burgerzaken

In 2020 is er sprake geweest van een verdere daling van klantcontacten aan de balies. Mede door de coronacrisis is het aantal verkochte producten lager uitgevallen. Bij de tweede tussenrapportage zijn de verwachte baten en lasten hierop gecorrigeerd. Naast de verminderde klantcontacten aan de balie is er tegelijkertijd een toename van complexe werkzaamheden bij Burgerzaken. Deze toename wordt veroorzaakt door landelijke ontwikkelingen (wetswijzigingen), verhoogde aandacht voor de kwaliteit van de basisregistratie personen, het aanscherpen van procedures voor het tegengaan van adres- en identiteitsfraude en een toename van complexiteit van dossiers.

Dienstverlening

Onlinedienstverlening blijft zich in rap tempo ontwikkelen. Inwoners verwachten online gemakkelijk zaken te kunnen doen met hun gemeente, plaats- en tijdsafhankelijk. Daarbij wordt steeds vaker gebruik gemaakt van robotisering en artificial intelligence. Daarnaast is er binnen gemeentelijke dienstverlening aandacht voor inclusiviteit: iedere inwoner heeft recht op toegang tot de dienstverlening vanuit de gemeente. Ook inwoners met een beperking. Tot slot is het als gemeente actief monitoren van en meedoen op sociale media essentieel in deze tijd. Hierdoor kan aangesloten worden bij en (proactief) ingespeeld worden op wat inwoners bezighoudt.

Wat hebben we bereikt?

Bestuur

- In 2020 is verder gewerkt aan het realiseren van het collegeprogramma 2018-2022, waarbij diverse majeure besluiten zijn genomen. Voorbeelden hiervan zijn: HOV-visie, Mobiliteitsplan, Ontwikkelperspectief Centrum, Visie op IKC, Groenvisie, Integraal Veiligheidsbeleid, diverse bestemmingsplannen ten behoeve van herontwikkeling, Warmtevisie, Geluidscherm Oosterpark, renovatie sporthal Drievliet en herhuisvesting Rowdies;
- In 2020 is de eerste kinderburgemeester van Ridderkerk geïnstalleerd;
- Om inzicht te krijgen in de waardering van onze inwoners heeft de gemeente Ridderkerk ook in 2020 meegedaan aan een benchmarkonderzoek Waarstaatjegemeente. We scoren voldoende op alle onderdelen (woon- en leefomgeving, samenwerking inwoner, gemeentelijke dienstverlening, zorg en welzijn). In vergelijking met 2019 is er sprake van een nagenoeg vergelijkbare waardering. Ridderkerk heeft in vergelijking met andere gemeenten van gelijke grootte een hogere score;

- 2020 heeft voor een groot deel in het teken gestaan van corona: het bestrijden van de pandemie, het uitvoeren, toezien en handhaven op de maatregelen, het verstrekken van steunmaatregelen (zoals de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers - Tozo) en het continu omzien naar inwoners, organisaties en ondernemers. In kader van dat laatste heeft het college diverse brandzaak-besluiten genomen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Bezoeken van wijken, bedrijven en organisaties.
Wij hebben - voor zover mogelijk binnen de coronamaatregelen - regelmatig de wijken, bedrijven en organisaties bezocht. Daar waar dit niet fysiek mogelijk was, hebben wij dit zoveel mogelijk digitaal voortgezet.
- Bijeenkomst voor nieuwe inwoners.
Er heeft dit jaar geen bijeenkomst voor nieuwe inwoners plaatsgevonden; dit was helaas niet mogelijk als gevolg van de geldende coronamaatregelen.
- De evenementenregisseur als vraagbaak.
De evenementenregisseur heeft in 2020 vooral als vraagbaak gefungeerd met betrekking tot het al dan niet kunnen doorgaan van evenementen in relatie tot de corona maatregelen en de bijbehorende voorwaarden.
- De evenementenregisseur en de uitvoeringsorganisatie.
De evenementenregisseur heeft verbindingen gelegd tussen inwoners en organisatoren van evenementen - voor zover die konden plaatsvinden - en de gemeentelijke uitvoeringsorganisatie.
- Evenementen organiseren.
Als gevolg van corona hebben er vrijwel geen evenementen plaatsgevonden.
- Ideeëndag.
Vanwege corona was het niet mogelijk om in 2020 een Ideeëndag te organiseren.
- Samen de uitkomsten verder uitwerken.
Op basis van de evaluatie van de participatie-instrumenten die de wijkregisseurs inzetten, zijn we met de wijkoverleggen in gesprek hoe we bewoners kunnen stimuleren zelf initiatieven te ontplooiën en hoe de gemeente hen dan kan ondersteunen.
- Samenwerken met andere overheden.
Wij hebben nauw samengewerkt met andere overheden, waaronder bijvoorbeeld de provincie en het waterschap, en hebben daar de belangen van Ridderkerk en haar inwoners behartigd.
- Wekelijks spreekuur.
We zijn zowel telefonisch als per mail bereikbaar geweest voor onze inwoners, aangezien het fysieke spreekuur het grootste deel van het jaar geen doorgang kon vinden.

Wat hebben we bereikt?

Wijkregie

- De wijkideeteams zijn vertegenwoordigd in de wijkoverleggen. Tijdens de wijkoverleggen worden de activiteiten besproken die door de wijkideeteams zijn georganiseerd of ondersteund;
- Bij grote projecten en actuele ontwikkelingen besteden we nadrukkelijk aandacht aan de informatievoorziening aan de wijkoverleggen. Door werkgroepen te vormen zijn wijkoverleggen actief betrokken bij thema's en projecten die in hun wijk spelen;

- De leefbaarheidsmonitor is in 2020 verder ontwikkeld. We werken samen met onze partners en de wijkoverleggen aan een format om het gebruik van de leefbaarheidsmonitor bij het opstellen van wijkprogramma's en jaarplannen vorm te geven.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- De convenanten worden herzien.
Met de wijkoverleggen zijn we in gesprek over een verdere doorontwikkeling. Daarbij gaat het onder andere over de vraag hoe zij hun adviserende rol kunnen invullen. De opbrengst van de gesprekken wordt verwerkt in nieuwe convenanten.

- Leefbaarheidsmonitor.
In 2020 is verder gewerkt aan de ontwikkeling van de Leefbaarheidsmonitor. Van de domeinen wonen, leven, veiligheid en het sociaal domein zijn nu gegevens verwerkt in de Leefbaarheidsmonitor. De leefbaarheidsmonitor moet zich ontwikkelen tot een basis voor de wijkprogramma's en wordt gebruikt om realistische doelen te stellen voor de leefbaarheid in een wijk.

- De wijkregisseurs als vraagbaak.
De wijkregisseurs zijn de vraagbaak voor de gemeentelijke organisatie en hebben onder andere een bijdrage geleverd aan de nota Integraal Beleid Sociaal Domein, de ontwikkeling van een visie op het Oosterpark, de Gebiedsvisie Rivieroeveren en de Woonvisie.

- De wijkregisseurs en de uitvoeringsorganisatie.
De wijkregisseurs hebben onder andere via de wijkoverleggen contact onderhouden met bewoners en vragen en initiatieven afgestemd met de gemeentelijke organisatie.

- De wijkregisseurs signaleren aandachtspunten.
Door de samenwerking in de leefbaarheidsteams en contacten in de wijken hebben de wijkregisseurs de vinger aan de pols gehouden hoe de leefbaarheid zich ontwikkelde, ook in de corona-situatie. De wijkregisseurs hebben het college over belangrijke signalen geïnformeerd.

- De wijkregisseurs vertalen wijkprogramma's in jaarplannen.
Voor enkele wijken, zoals Oost en Drievliet/Het Zand, is in 2020 een jaarplan gemaakt. Samen met de partners en de wijkoverleggen is gewerkt aan een nieuw format om voor alle wijken een onderling vergelijkbaar jaarplan op te kunnen stellen.

- Wijkprogramma's opstellen.
In 2020 is gestart met het opstellen van een nieuw wijkprogramma voor de wijk Bolnes.

Wat hebben we bereikt?

Participatie

In 2020 hebben we nieuwe vormen van participatie ingezet, zoals online vergaderingen en presentaties. Inwoners voor wie online participatie lastig bleek te zijn, hebben we zo goed mogelijk ondersteund.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Onze participatie-instrumenten.
Wij hebben de participatie-instrumenten die worden ingezet door wijkregie geëvalueerd. De resultaten van die evaluatie hebben we besproken met de wijkoverleggen. Per wijk is de inzet van de instrumenten gebaseerd op maatwerk.

Wat hebben we bereikt?

Burgerzaken

De rapportages van de jaarlijkse zelfevaluatie van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de rijksdienst voor identiteitsgegevens (RviG) laten over 2020 een positief resultaat zien. Er is echter meer druk ontstaan op de inzetbare capaciteit door de zichtbare toename van complex werk binnen burgerzaken. Ook de aantallen op dit complexe werk nemen toe. Wij hebben onze capaciteit afgestemd op de verwachte aantallen klanten aan onze balies. Interne procedures hebben wij waar mogelijk aangescherpt. Zodoende kan de beschikbare capaciteit zo goed mogelijk in gezet worden op de toename van complexe dossiers.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Businesscase participatie/gemeenteapp.

In 2020 is een business case opgesteld. Hierbij zijn de gewenste functionaliteiten voor de GemeenteApp in kaart gebracht en is een marktverkenning gedaan. In 2021 wordt de GemeenteApp gebouwd en gelanceerd. Hierbij wordt inwoners gevraagd mee te denken over de vormgeving van de GemeenteApp en de GemeenteApp voor ons te testen.

- Dichtbij onze inwoners door persoonlijk contact en sociale netwerken.

De gemeente is voor veel zaken de eerste ingang van de burger naar de overheid. Daarom vinden we het belangrijk nabij en benaderbaar te zijn. Onze wijkregisseurs zijn de ogen en oren van het bestuur in de wijken en hebben een goed netwerk in hun wijken. Ook de Wijkteams zijn voor onze inwoners een laagdrempelige ingang voor hun vragen op het gebied van zorg en participatie. Door de coronasituatie was de huiskamer in het gemeentehuis minder een plek voor ontmoeting dan gewenst. Via mail, telefoon en waar mogelijk met persoonlijk contact hebben we onze netwerken onderhouden.

- Informatie op al onze kanalen sluit op elkaar aan.

Door goed content-management zorgen we dat de informatie op al onze offline en online kanalen op elkaar aansluit. We stemmen hiervoor de juiste mix in overleg af.

- Klantfeedback verwerken.

We vragen inwoners die gebruik maken van de dienstverlening aan de balie, telefoon en online dienstverlening op burgerzakenproducten structureel om feedback. Deze feedback gebruiken we om onze (online) dienstverlening continu te verbeteren.

- Ontwikkelen van een Newsroom.

Deze newsroom is gerealiseerd in beperkte vorm en in samenwerking met team Dienstverlening. Geleverd worden omgevingsanalyses op basis van het monitoren van sociale media. De analyses koppelen we terug aan betrokken wethouders en managers en gebruiken we mede om communicatieplannen/activiteiten te ontwikkelen en/of aan te passen. In 2021 willen we de newsroom doorontwikkelen naar een volwaardige newsroom die beter stuurt op onder andere contentkalenders, contentproductie en monitoring van alle media.

- Toegankelijk webpagina's.

We richten onze online dienstverlening zo in dat deze toegankelijk is voor inwoners met een (functie)beperking. We maakten pdf-bestanden en online formulieren toegankelijk en hebben in beeld waaraan in het kader van toegankelijkheid nog gewerkt moet worden. Hiervoor maakten we een plan van aanpak. Dit is in uitvoering. Voor minder digivaardige inwoners blijft de mogelijkheid bestaan op een alternatieve manier online producten en diensten aan te vragen.

- Volgen van landelijke ontwikkelingen.

Wij volgen de landelijke ontwikkelingen op het gebied van online dienstverlening, innovatieve oplossingen, digitalisering, sociale media en verbetering van de klantbeleving. Als de ontwikkelingen passen bij onze visie op de dienstverlening, sluiten we hierop aan.

- Online dienstverlening

Om het online aanvragen van burgerzakenproducten nog makkelijker te maken zijn we overgegaan op de zogeheten e-diensten. Deze e-diensten, zoals een verhuizing of geboorteaangifte doorgeven, geven inwoners en ondernemers meer gebruiksgemak. Zo wordt alles wat bekend is vooraf ingevuld. Een inwoner is daardoor sneller door het formulier heen en de kans op fouten is kleiner. Ook heeft de inwoner het product sneller, omdat de aanvraag makkelijker (en digitaal) te verwerken is. Door de uitbreiding van onlinedienstverlening ontstaat er tegelijkertijd meer mogelijkheid tot persoonlijk maatwerk voor die producten die zich minder goed lenen voor digitalisering.

Wat hebben we bereikt?

Bestuursondersteuning

- Het gemeentelijk beleid en maatschappelijke ontwikkelingen op een aantrekkelijke manier aan de burger kenbaar maken.
- Mogelijkheden van sociale media benutten.
- Diverse media waarmee de gemeente in contact staat met inwoners en bedrijven optimaal benutten.
- Snelle en laagdrempelige dienstverlening door het implementeren van nieuwe en het verbeteren van bestaande contactkanalen. Er is gewerkt aan de doorontwikkeling van webcare en de gemeentelijke website. Zo zijn we voor de burgerzakenproducten met de zogeheten e-diensten gaan werken. Daarnaast wordt gewerkt aan een nieuw informatie- en contactkanaal, namelijk de GemeenteApp.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Benutten van sociale media.

Het is belangrijk snel en goed te reageren op vragen die online aan de gemeente gesteld worden. En te weten wat er online leeft om hier proactief op in te spelen. Er is gewerkt aan de doorontwikkeling van webcare: hoe kunnen we onze inwoners zo snel en goed mogelijk antwoorden via onze onlinekanalen? Hiervoor zijn trainingen gegeven en werkafspraken gemaakt.

We werken aan de doorontwikkeling van onze sociale media kanalen. We zetten de huidige sociale mediakanalen strategisch(er) in door meer campagnematig te werken volgens een nieuwe strategie en hebben de kanalen uitgebreid met Instagram. We zorgen er met eenduidige, samenhangende en krachtige boodschappen voor dat inwoners de gemeente ervaren als open, informatief, eerlijk en betrokken. We gaan uit van de behoefte van onze doelgroepen. Onderzoek en analyse geven ons inzicht in die behoefte. Hierop passen wij onze strategie aan (media, content, vorm, moment).

- Crossmediale aanpak gebruiken.

In 2020 is over een veelheid aan onderwerpen cross-/multimediaal gecommuniceerd. Via de Blauwkai, persberichten, sociale media en onze website. Er is voor en door ons cluster een sociale mediastrategie opgezet en wekelijks vindt afstemming van inhoud plaats tussen het mediateam en bestuurscommunicatie.

- Uitnodigen om mee te denken bij gemeentelijk beleid.

Wij hebben inwoners uitgenodigd om mee te denken bij het gemeentelijk beleid. Dit is gedaan in een vroeg stadium en bij zowel bestaande als nieuwe kanalen. Op deze wijze hebben we gewerkt aan de doorontwikkeling van de gemeentelijke website en het bouwen van de GemeenteApp.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil
Lasten				
0.1:Bestuur	-3.543.800	-3.624.200	-3.844.996	-220.796
0.2:Burgerzaken	-1.619.300	-1.622.400	-873.133	749.267
Totaal Lasten	-5.163.100	-5.246.600	-4.718.129	528.471

Baten				
0.1:Bestuur	687.700	691.600	835.407	143.807
0.2:Burgerzaken	535.800	469.100	497.081	27.981
Totaal Baten	1.223.500	1.160.700	1.332.488	171.788
Saldo - Lasten en baten	-3.939.600	-4.085.900	-3.385.641	700.259
Stortingen				
0.10:Mutaties reserves	0	-16.100	-16.100	0
Totaal Stortingen	0	-16.100	-16.100	0
Onttrekkingen				
0.10:Mutaties reserves	250.500	638.500	253.892	-384.608
Totaal Onttrekkingen	250.500	638.500	253.892	-384.608
Saldo - Reserves	250.500	622.400	237.792	-384.608
Begrotingssaldi Bestuur en (overheids)participatie	-3.689.100	-3.463.500	-3.147.849	315.651

Toelichting 0.1 Bestuur

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>0.1 Bestuur</i>	
Lasten	-220.796
Baten	143.807
Nadelig saldo	-76.989

Bestuur (nadeel 470.158)

De overschrijding wordt veroorzaakt door een verplichte jaarlijkse herrekening (rentedaling) van de voorziening wethouderspensioenen.

Participatie besturen (voordeel 25.322)

Het overschot wordt veroorzaakt doordat het Koningspleinfeest en de schaatsbaan geen doorgang konden vinden in verband met corona.

Voorgesteld wordt om een budget van € 25.000 door te schuiven naar 2021, om daar mee uitvoering te kunnen geven aan de aangenomen motie over de schaatsbaan.

Gemeenteraad (voordeel 79.002)

Bij de bijraming van de loonkosten raadsleden was abusievelijk vergeten dat bij de oorspronkelijke raming al rekening was gehouden met de jaarlijkse wettelijke indexering.

De uitkering van presentiegelden aan burgerleden was lager vanwege het uitvallen van vergaderingen i.v.m. corona en geen wisselingen tijdens vergaderingen.

Tevens zijn dit jaar geen kosten uitgegeven aan de raadsconferentie i.v.m. corona en hebben raadsleden geen beroep gedaan op het budget voor individuele cursussen.

Regionale samenwerking (voordeel 60.443)

Het budget was bestemd voor de (inwoners)bijdragen van/aan de MRDH en Landschapstafel. Het budget is echter te ruim voor de inwonersbijdragen van beide organisaties. Het overschot van 2019 is ten gunste gekomen van de bestemmingsreserve voor de Landschapstafel. Dat is voor 2020 niet van toepassing. Het budget voor 2021 is al naar beneden bijgesteld. Het overschot van 2020 kan vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.

Bijdrage BAR (voordeel 648.006)

De BAR-bijdrage wordt toegelicht onder de samenvatting financiële uitkomst op hoofdlijnen. (Zie onder het hoofdstuk algemene toelichting).

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 511.111)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Toerekening Gemeentehuis (voordeel 76.037)

Het gemeentehuis wordt toegelicht onder de samenvatting financiële uitkomst op hoofdlijnen. (Zie onder het hoofdstuk algemene toelichting).

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 15.470)

Toelichting 0.2 Burgerzaken

Omschrijving	Bedrag afwijking
--------------	------------------

<i>0.2 Burgerzaken</i>	
Lasten	749.267
Baten	27.981
Voordelig saldo	777.248

Lasten burgerlijke stand (nadeel 32.082)

Het nadeel is voornamelijk ontstaan door de doorbelasting van de coronakosten door de BAR-organisatie voor extra personele inzet aan het cluster Dienstverlening.

Secretarieleges burgerzaken (voordeel 29.893)

Met de tweede tussenrapportage en de daarbij horende coronarapportage is een inschatting gemaakt van de gedeerde inkomsten van de secretarieleges door toedoen van corona. Met de inschatting van de gedeerde inkomsten hangt een afname van de Rijksafdrachten samen. Zowel de afname van de inkomsten als kosten zijn verwerkt door de budgetten naar beneden bij te stellen. De inschatting blijkt achteraf iets te pessimistisch. Uiteindelijk zijn meer leges, met name voor rijbewijzen, burgerlijke stand en de Basis Registratie Persoonsgegevens, ontvangen, dan verwacht. Daarbij komt dat de verlaging van de Rijksafdrachten iets te laag was ingeschat. Per saldo zijn minder kosten in 2020 geboekt dan verwacht. Zowel voor de inkomsten als de kosten een voordelig effect.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 764.874)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 14.563)

Toelichting 0.10 Mutaties reserves

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>0.10 Mutaties reserves</i>	
Stortingen	0
Onttrekkingen	-384.608
Nadelig saldo	-384.608

- Lagere onttrekking aan de algemene reserve omdat minder is uitgegeven dan geraamd voor de implementatie van de omgevingswet (nadeel 55.470);
- Lagere onttrekking aan de algemene reserve omdat minder is uitgegeven dan geraamd voor strategische personeelsplanning (nadeel 86.262);
- Lagere onttrekking aan de algemene reserve omdat minder is uitgegeven dan geraamd voor het fundament Maatschappij, autonome ontwikkelingen en volumegroei (project GIDS) (nadeel 192.875);
- Omdat er geen uitgaven zijn geweest voor de ontwikkeling van de bestuursrapportage sociaal domein hoefde hiervoor niet aan de reserve innovatiefonds sociaal domein te worden onttrokken (nadeel 50.000).

Prestatie-indicatoren

Nr.	Omschrijving	Toelichting/Eenheid	Waarde
1	Burgers en organisaties krijgen voldoende ruimte om ideeën en initiatieven te realiseren. Bron: Burgerpeiling	Gemiddelde score (1-5). • Helemaal eens (%).	3,1 29,0%
2	% inwoners dat vertrouwen heeft in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd. Bron: Burgerpeiling	• Heel veel. • Niet veel/niet weinig. • Nauwelijks tot geen.	35,0% 47,0% 18,0%
3	Waardering inwoners algehele gemeentelijke dienstverlening. Bron: Burgerpeiling	Score 1-10.	6,8
4	Waardering van de inwoners voor de communicatie. Bron: Burgerpeiling	Score 1-10.	6,8
5	Waardering door inwoners van het vernieuwde gemeentejournaal De Blauwkai. Bron: Burgerpeiling	Score 1-10.	7,1

6	Tevredenheid over de dienstverlening via de digitale faciliteiten (website). Bron: Burgerpeiling	Score 1-10.	6,8
7	Klanttevredenheid (balie)contact. Bron: Klanttevredenheidsonderzoek	Score 1-10.	8,3
	Totaal oordeel aan loket. Bron: Burgerpeiling	Score 1-10.	6,7
8	Klanttevredenheid telefonisch contact. Bron: Klanttevredenheidsonderzoek	Score 1-10. Cijfers gegeven o.b.v. contact afgelopen jaar.	7,9
9	Waardering maatschappelijke organisatie en instellingen contact met de gemeente. Bron: Ondernemerspeiling	Score 1-10. <ul style="list-style-type: none"> • Mogelijkheden om met ambtenaren in contact te komen. • Mogelijkheden om met bestuurders, zoals burgemeester en wethouder, in contact te komen. 	6,4 (2019) 7,0 (2019)
10	Waardering ondernemers algehele gemeentelijke dienstverlening. Bron: Ondernemerspeiling	Score 1-10.	6,6 (2019)

Programma 2 Veiligheid

Programmavisie

Onze inzet is om iedereen een veilige woon-, leef- en werkomgeving te bieden. Dat doen we samen met brandweer, politie, Openbaar Ministerie, maatschappelijke organisaties, ondernemers en inwoners. We zetten ons in om de veiligheid in openbare gelegenheden, zoals zwembad de Fakkel, te verhogen. We ondersteunen de werving van extra vrijwilligers bij brandweer en politie.

We blijven buurtinitiatieven en veiligheidsinitiatieven van inwoners (zoals buurtpreventie) faciliteren en ondersteunen, laten de buitengewoon opsporingsambtenaren gerichter de straat op gaan en blijven het drugsgebruik en -handel effectief aanpakken. Evenementen zijn belangrijk, het organiseren ervan moet niet nodeloos ingewikkeld en omslachtig zijn. De veiligheid van evenementen en ook in de horeca moet gewaarborgd zijn.

De overlast van vuurwerk wordt teruggedrongen.

We hebben verordeningen en regels nodig. Deze zijn helder en niet in strijd met elkaar. De gemeente controleert en handhaaft de geldende regels.

Trends en ontwikkelingen/Crisisbeheersing en brandweer

De crisis rondom het coronavirus heeft grote consequenties. Er is langdurig vanuit een GRIP 4 structuur gewerkt waarbij door het Regionaal Beleidsteam besluiten zijn genomen die ook financiële consequenties kunnen hebben. De kosten worden neergelegd bij het Rijk en de gemeenten.

Veel energie is dan ook gestoken in het beheersbaar maken van de crisis.

De doorontwikkeling van de Veiligheidsregio waarin gesproken wordt over het gewenste ambitieniveau en de bijbehorende begrotingsomvang is opgeschoven naar 2021. Er zijn in 2020 stappen gemaakt in de professionalisering van Bevolkingszorg.

Trends en ontwikkelingen/Openbare orde en veiligheid

Wet verplichte ggz

Met ingang van 2020 hebben gemeenten te maken met nieuwe wetgeving op het gebied van de geestelijke gezondheidszorg. Het betreft veranderde/nieuwe wetgeving op het gebied van gedwongen zorg aan volwassenen met psychiatrische problematiek. Deze nieuwe wet heeft consequenties voor de bevoegdheden van de burgemeester omtrent de inbewaringstellingen (IBS).

'Messenhype'

Samen met onze partners hebben we vormgegeven aan een integrale aanpak Jeugd en excessief geweld.

Trends en ontwikkelingen/Wonen en bouwen

Wet kwaliteitsborging

Op 14 mei 2019 is de Wet kwaliteitsborging (Wkb) aangenomen. Met de komst van de Wkb verschuift de technische toets aan het Bouwbesluit naar de markt. Een onafhankelijke kwaliteitsborger ziet er op toe dat het bouwwerk voldoet aan het Bouwbesluit. Er vindt een verschuiving plaats van toetsing vooraf naar toetsing in de praktijk. Dat betekent dat er niet vooraf (bouwvergunning), maar tijdens de bouw controles plaatsvinden om aan te tonen dat het bouwwerk voldoet aan de eisen. De inwerkingtreding van de wet is in de loop van 2020 uitgesteld van 1 januari 2021 naar 1 januari 2022.

Omgevingswet

In 2020 hebben voorbereidingen plaatsgevonden op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De inwerkingtreding van de wet is in de loop van 2020 uitgesteld van 1 januari 2021 naar 1 januari 2022.

Wat hebben we bereikt?

Crisisbeheersing en brandweer

Ondanks de coronamaatregelen is er door middel van onlinetrainingen en e-learning voor gezorgd dat de crisisorganisatie geoefend en opgeleid is. In 2020 zijn drie nieuwe mensen toegevoegd aan de pool van Officieren van Dienst Bevolkingszorg.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Crisisbeheersing en brandweer

Er zijn drie Officieren van dienst Bevolkingszorg opgeleid die volledig worden ingezet, maar ook de specifieke rol in het actiecentrum van de veiligheidsregio kunnen vervullen. De crisisorganisatie is getraind en beoefend, vooral op basis van de specifieke behoefte van crisisteams en bestuurders zelf. Er is meer dan voorheen de regionale samenwerking gezocht.

Wat hebben we bereikt?

Openbare orde en veiligheid/Jeugd

Een intensieve samenwerking met de ketenpartners in de aanpak van fluïde groepen jongeren in Ridderkerk. De groepsaanpak is inmiddels afgesloten, omdat de jongeren niet meer als groep actief zijn. De jongeren die individueel nog in beeld zijn, worden door de politie in de gaten gehouden en gemonitord door de regisseur Jeugd en Veiligheid. Daarnaast is de samenwerking met scholen geïntensiveerd op dit gebied. Naast de bestaande overleggen jeugd, zijn er vernieuwde afspraken gemaakt om verkeerde gedragingen van jongeren vroegtijdig aan te pakken. Alle signalen worden buiten de bestaande overleggen om gedeeld met de Regisseur Jeugd en Veiligheid en Regisseur jeugdoverlast. Samen met onze partners is een integrale aanpak Jeugd en excessief geweld opgesteld.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Jeugd

Voordat signalen leiden tot extra maatregelen of een aanpak zetten we als instrument een burgemeestersbrief in bij beginnende overlast. Deze brief wordt uitgereikt aan de ouders van de betreffende jongeren. We leggen de verantwoordelijkheid bij de ouders neer en bieden indien gewenst ook handvatten aan om dergelijk overlast gevend gedrag ten goede te keren. Op deze manier kunnen we de overlast door jongeren al in het beginstadium de kop in drukken. Deze brieven worden uitgereikt door de politie en de gemeente.

Samen met het Openbaar Ministerie (OM), de politie en jongerenwerk zijn er maatregelen (zowel persoonsgericht als groepsgericht) genomen om de overlast en criminaliteit van de geprioriteerde groep terug te dringen. De groepsaanpak is inmiddels afgesloten. De jongeren die individueel nog in beeld zijn, worden door de politie in de gaten gehouden en gemonitord door de regisseur Jeugd en Veiligheid. Daarnaast is de samenwerking met scholen geïntensiveerd op dit gebied. Er is veelvuldig contact geweest met ministeries om tot een messenverbod te komen.

Wat hebben we bereikt?

Openbare orde en veiligheid/Ondermijning

In 2020 is de integrale aanpak van ondermijning verder geïntensiveerd. Samen met onze veiligheidspartners zoals de politie, het OM en het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) hebben wij ons ingespannen om ondermijnende criminaliteit te signaleren, te voorkomen en aan te pakken. Hiermee hebben we voorkomen dat de "onderwereld" wordt vermengd met de "bovenwereld".

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Ondermijning

Ook in 2020 hebben we prioriteit gegeven aan de integrale aanpak van ondermijning. In de werkgroep ondermijning is casuïstiek behandeld naar aanleiding van binnengekomen signalen van ondermijning. Veel van de signalen waren horeca- of druggerelateerd. Samen met het RIEC en de politie zijn deze signalen onderzocht en waar mogelijk aangepakt. Enkele bedrijfspanden zijn tijdelijk gesloten na het aantreffen van drugs. In 2020 hebben we tevens enkele nieuwe artikelen toegevoegd aan onze Algemene Plaatselijke Verordening (APV), die de burgemeester verruimde bevoegdheden geven om op te treden tegen ondermijnende activiteiten.

Wat hebben we bereikt?

Openbare orde en veiligheid/Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob)

In 2020 hebben we onze Bibob-beleidslijn herijkt. Hiermee hebben we een bijdrage geleverd aan een gezond en veilig ondernemersklimaat, omdat het voor malafide ondernemers minder aantrekkelijk is geworden om zich in Ridderkerk te vestigen. Daarnaast voorkomen we dat we als gemeente onbedoeld criminele activiteiten faciliteren (zoals witwassen). Met het herijkte Bibob-beleid hebben we voor criminelen weer een extra barrière opgeworpen om in onze gemeente activiteiten te ontplooiën.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur

Met het herijkte beleid hebben wij het toepassingsgebied van de Bibob-toets verruimd. Voorheen pasten wij de Bibob-toets enkel toe op vergunningen uit de horecabranche. Met de huidige beleidslijn is het mogelijk geworden om de Bibob-toets op meerdere terreinen toe te passen, zoals bij vastgoedtransacties en Wabo-vergunningen. Eind 2020 is een Bibob-coördinator aangetrokken en in 2021 wordt het beleid verder geïmplementeerd binnen de organisatie.

Wat hebben we bereikt?

Openbare orde en veiligheid/Aanpak drugsoverlast

Op basis van het Damoclesbeleid zijn drie panden gesloten en is er een bestuurlijke waarschuwing uitgereikt. Er is een hennepkwekerij bestuurlijk ontmanteld en twee strafrechtelijk. De geregistreerde druggerelateerde incidenten zijn afgenomen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Aanpak drugsoverlast

Signalen van bewoners over druggerelateerde zaken hebben we doorgezet naar de politie en/of het Hennepteam Rotterdam. Daarnaast dringen wij er in de contacten met bewoners op aan om in dergelijke gevallen de politie te bellen, zodat zij hier gericht op in kunnen zetten.

Wat hebben we bereikt?

Openbare orde en veiligheid/Woning- en auto-inbraken

- Een afname van het aantal woninginbraken;
- Bewustwording bij mensen en het afschrikken van kwaadwillende door ANPR-controle. De afkorting ANPR staat voor de Engelse term Automatic Number Plate Recognition;
- Meer inzicht in personen die Ridderkerk binnenkomen en gerichte acties op een hit;
- Aanhoudingen van inbrekers.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Woning- en auto inbraken

In 2020 zijn er in dit kader ANPR-acties gehouden door de politie. Daarnaast is er extra surveillance geweest tijdens het Donkere Dagen Offensief (DDO) en hebben de wijkagenten adviesgesprekken gevoerd met ondernemers in het kader van overvallen. Via (sociale) media is er aandacht geweest voor (auto)inbraken. De keyless entry actie in het kader van auto-inbraken en andere fysieke acties zijn vanwege de coronacrisis niet doorgegaan.

Wat hebben we bereikt?

Openbare orde en veiligheid/Evenementen

Het jaar 2020 was een bijzonder jaar waarin een evenementenverbod gold. De meeste evenementen konden niet doorgaan. We hebben bereikt om in overleg met organisatoren de geannuleerde

evenementen te registreren en nieuwe initiatieven in coronatijd te toetsen aan lokale- en coronaregelgeving.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Evenementen

Initiatieven voor evenementen worden gemeld en aangevraagd bij de evenementencoördinator en vergunningverlener. Bij zowel kleinschalige als grotere initiatieven wordt integraal gekeken naar de mogelijkheden. Bij grotere (B-evenementen), volgt een dienstenoverleg tussen organisator, interne (verkeer, constructie adviesbureaus, vergunningverlening, evenementencoördinator, groen/beheer, BOA) en externe partners (politie, Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) en DCMR).

Tijdens een dienstenoverleg wordt de organisator begeleidt in de organisatie van een heel, schoon en veilig evenement. Voor de start van grotere evenementen vindt een schouw op locatie plaats. Ook hier zijn de genoemde toezichthoudende instanties bij aanwezig. Wanneer een evenement plaatsvindt, controleren BOA's en politie, maar soms ook de DCMR of aan de vergunningsvoorwaarden wordt voldaan.

Vanwege de coronacrisis konden in 2020 veel evenementen helaas niet doorgaan. (Kleinschalige) initiatieven voor evenementen in coronatijd zijn in nauwe samenwerking met BOA's, politie en de VRR/Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) beoordeeld.

Wat hebben we bereikt?

Openbare orde en veiligheid/Senioren en Veiligheid

Bewustwording onder ouderen wat ze kunnen doen om te voorkomen dat ze slachtoffer worden van een babbeltruc. Diverse aanvragen (door VvE's) bij de afdeling Brandveilig Leven voor het geven van voorlichting aan senioren. Individuele (brand)veiligheids advisering bij mensen thuis.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Senioren en Veiligheid

Een babbeltruc-campagne is uitgevoerd in samenwerking met de politie. Door eerdere voorlichtingen, aanschrijven van senioren in voorgaande jaren, het netwerk van de brandweer en mond-tot-mond reclame weten steeds meer organisaties de brandweer te vinden voor het geven van voorlichting en adviezen. Vanwege de coronacrisis hebben de gezamenlijke voorlichtingsbijeenkomsten door Brandveilig Leven niet plaatsgevonden (zodra de mogelijkheid er weer is wordt dit alsnog opgepakt). Brandveilig Leven is bij mensen thuis geweest om veiligheidsadviezen te geven.

Wat hebben we bereikt?

Wonen en bouwen

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

In 2020 is budget beschikbaar gesteld voor het 'project invoering Wkb'. Het budget is met name bedoeld voor zogenaamde 'proefprojecten Wkb'. Bij deze projecten oefenen we met het inzetten van de 'private kwaliteitsborger' in het bouwproces. De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen is echter uitgesteld van 1 januari 2021 naar 1 januari 2022. Het aantal proefprojecten in 2020 viel daardoor tegen. In Ridderkerk zijn geen proefprojecten opgestart in 2020. Er zijn derhalve ook geen kosten gemaakt. We stellen daarom voor om het budget door te schuiven naar 2021 ten behoeve van het uitvoeren van proefprojecten in 2021.

Omgevingswet

In 2020 hebben wij bijgedragen aan verschillende onderdelen van het programma Omgevingswet. De inwerkingtreding van de wet is echter uitgesteld van 1 januari 2021 tot 1 januari 2022

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Omgevingswet

Medio 2020 werd bekend dat de invoering van de Omgevingswet van 1 januari 2021 is uitgesteld naar 1 januari 2022. Dit uitstel houdt verband met een tegenvallende ontwikkeling van het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet. Ook corona was van invloed op het uitstel. Het programma

Omgevingswet is op deze ontwikkelingen aangepast. In 2020 zijn hierdoor enkel kosten gemaakt voor personeel en het organiseren van bijeenkomsten. Het is noodzakelijk dat het resterende programmabudget van 2020 doorschuift naar 2021. De grote geplande uitgaven voor met name ICT (software voor VTH (Vergunningverlening, toezicht en handhaving), toepasbare regels en Omgevingsplannen) zullen worden gemaakt vanaf 2021.

- Wet kwaliteitsborging

De inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) is parallel aan de Omgevingswet uitgesteld van 1 januari 2021 naar 1 januari 2022. In 2020 is begonnen met het werven van pilotprojecten. Hier is in de 1e Tussenrapportage 2020 budget voor vrijgemaakt. Vanwege het uitstel van de wet loopt dit traject in 2021 door.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil
Lasten				
1.1:Crisisbeheersing en brandweer	-2.302.600	-2.354.200	-2.350.200	4.000
1.2:Openbare orde en veiligheid	-954.300	-1.004.700	-1.149.357	-144.657
8.3:Wonen en bouwen	-516.000	-602.700	-67.703	534.997
Totaal Lasten	-3.772.900	-3.961.600	-3.567.260	394.340
Baten				
1.1:Crisisbeheersing en brandweer	0	0	8.070	8.070
1.2:Openbare orde en veiligheid	49.200	49.200	22.357	-26.843
8.3:Wonen en bouwen	1.235.200	1.235.200	2.113.692	878.492
Totaal Baten	1.284.400	1.284.400	2.144.118	859.718
Saldo - Lasten en baten	-2.488.500	-2.677.200	-1.423.142	1.254.058
Onttrekkingen				
0.10:Mutaties reserves	0	58.500	0	-58.500
Totaal Onttrekkingen	0	58.500	0	-58.500
Saldo - Reserves	0	58.500	0	-58.500
Begrotingssaldi Veiligheid	-2.488.500	-2.618.700	-1.423.142	1.195.558

Toelichting 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>1.1 Crisisbeheersing en brandweer</i>	
Lasten	4.000
Baten	8.070
Voordelig saldo	12.070

Brandbestrijding (nadeel 48.636)

Vanwege regelgeving is voor de overgangsregeling voor het Functioneel LeeftijdsOntslag (FLO-overgangsrecht) vervroegd gespaard. Daarvoor heeft de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond een berekening aangeleverd, welke was gebaseerd op een opgave van Lloyalis. Het budget is daarop afgestemd. De opgave blijkt niet juist te zijn, waardoor een naverrekening is ontvangen van bijna € 30.000. De oorzaak hiervan heeft te maken met de wet op de privacy waardoor men met de oorspronkelijke berekening niet is uitgegaan van de werkelijke tegoeden, maar van een gemiddelde. Aangezien voor Ridderkerk maar een persoon in deze regeling zit, is het effect van de berekening op basis van de werkelijke tegoeden direct zichtbaar en vallen eventuele positieve afwijkingen niet weg tegen de negatieve. Daarnaast was het budget voor de inwonersbijdrage lager dan de werkelijke inwonersbijdrage. Beide samen leiden tot de overschrijding.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 60.706)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Toelichting 1.2 Openbare orde en veiligheid

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>1.2 Openbare orde en veiligheid</i>	
Lasten	-144.657
Baten	-26.843
Nadelig saldo	-171.500

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 192.956)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 21.456)

Toelichting 8.3 Wonen en bouwen

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>8.3 Wonen en bouwen</i>	
Lasten	534.997
Baten	878.492
Voordelig saldo	1.413.489

Bouw- en woningtoezicht (voordeel 51.351)

In 2020 is het project 'Digitaliseren bouwvergunningen' in verband met de coronaregels gestaakt. Het fysiek scannen van de dossiers met meerdere medewerkers was niet verantwoord. Het voor 2020 bedoelde projectbudget is daarom niet uitgegeven. Mogelijk besteden we de opdracht uit aan een externe partij die de taak wel 'coronaproof' kan uitvoeren. We stellen daarom voor het projectbudget € 58.500 door te schuiven naar 2021.

WABO-vergunningen (voordeel 883.392)

Het afgelopen jaar zijn er 24% meer aanvragen ingediend bij team Omgevingsvergunningen dan in het jaar ervoor. Dit betreft veel kleinere verbouwingen, maar ook een aantal grotere projecten met dito legesopbrengsten. De leges in Ridderkerk vallen daardoor hoger uit dan verwacht. De geschatte totale legesinkomsten voor 2020 zijn circa € 2.110.000. Dit resulteert in een verwacht overschot van circa € 880.000 in 2020 ten opzichte van de geraamde leges.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 476.900)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 1.846)

Toelichting 0.10 Mutaties reserves

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>0.10 Mutaties reserves</i>	
Stortingen	0
Onttrekkingen	-58.500
Nadelig saldo	-58.500

Er zijn geen uitgaven geboekt met betrekking tot het digitaliseren van bouwdoSSIERS. Daarom hoeft ook niet ter dekking van deze kosten aan de algemene reserve te worden onttrokken (nadeel 58.500).

Prestatie-indicatoren

Nr.	Omschrijving	Toelichting/Eenheid	Waarde
11	Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners.	4,9 (2019)
12	Veiligheidsgevoel van inwoners. Bron: Burgerpeiling	% inwoners dat zich meestal of altijd veilig voelt in de buurt.	81,0%
13	Totaal aantal verwijzingen Halt. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.	73,0 (2019)

14	Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners.	0,9
15	Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners.	5,0
16	Aantal diefstallen uit woning per 1.000 inwoners. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners.	1,3
17	Mate van overlast van buurtbewoners. Bron: Burgerpeiling	% inwoners dat veel of heel veel overlast ervaart van buurtbewoners.	9,0%
18	Mate van overlast van hangjongeren. Bron: Burgerpeiling	% inwoners dat veel of heel veel overlast ervaart van hangjongeren.	11,0%
19	Aandeel dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt. Bron: Burgerpeiling	% inwoners dat zich soms wel. soms niet veilig voelt in de buurt.	16,0%

Programma 3 Verkeer, vervoer en wegen

Programmavisie

Een goede bereikbaarheid, duurzame mobiliteit en verkeersveiligheid krijgen voortdurend aandacht. Mobiliteit en bereikbaarheid zijn belangrijke voorwaarden voor het economisch goed functioneren van winkelgebieden en bedrijventerreinen. Met het stimuleren van duurzame mobiliteit (onder meer door een duidelijk en herkenbaar fietspadennetwerk en ondersteunen van nieuwe mobiliteitsconcepten) en het werken aan verkeersveiligheid bevorderen wij de leefbaarheid en gezondheid van onze inwoners. Het gebruik van openbaar vervoer (ook over water) en de fiets wordt bevorderd. We zetten voor de korte, middellange en lange termijn in op hoogwaardig openbaar vervoer. De veiligheid in en bereikbaarheid van de haven als gevolg van de toename van containerschepen vragen om bestuurlijke aandacht.

Trends en ontwikkelingen/Verkeer en vervoer

De coronacrisis heeft als positief effect dat het aantal autoritten in de spits sterk is gereduceerd. Veel inwoners en werknemers van bedrijven hebben kennis gemaakt met thuiswerken, waardoor de pieken in het verkeerssysteem zijn afgevlakt. Dit neemt niet weg dat we ons in 2020 blijvend hebben ingezet op de ontwikkelrichtingen uit het Mobiliteitsplan Ridderkerk gericht op het stimuleren van actieve, duurzame en gezonde mobiliteit.

Trends en ontwikkelingen/Openbaar vervoer

De coronacrisis heeft in 2020 veel effect gehad op het openbaar vervoer door forse dalingen in het aantal reizigers vanwege de coronamaatregelen. Dit heeft in 2020 geleid tot een afschaling van het aanbod van openbaar vervoer. Het ging hierbij om een vermindering van het aantal ritten en niet om het schrappen van buslijnen. Dit is in MRDH-verband (Metropoolregio Rotterdam Den Haag) opgepakt om voor de vervoerregio de juiste prioriteiten te kunnen stellen. Er is in 2020 gestart om de HOV-variantenstudie (Hoogwaardig Openbaar Vervoer) te vertalen naar een HOV-Verdiepingsstudie die moet resulteren in een regionale bestuurlijke overeenkomst.

Wat hebben we bereikt?

Verkeer en vervoer

In juli 2020 is zowel het Mobiliteitsplan Ridderkerk als het Ontwikkelperspectief Centrum door de gemeenteraad vastgesteld. Uitgangspunt hierbij is onder andere de verbetering van onze verkeersveiligheid. Hiervoor is in 2020 een start gemaakt met het onderzoek Prikker op de Kaart. In het Ontwikkelperspectief Centrum streven we naar een goed ontsloten centrumgebied. Vanuit de missie en visie van het Mobiliteitsplan Ridderkerk zetten we in op het verminderen van de auto-afhankelijkheid door meer ruimte te bieden aan fietsers, voetgangers, openbaar vervoer en andere vormen van mobiliteit. Ook hebben we in dit plan opgenomen om te gaan zorgen voor voldoende laadmogelijkheden voor elektrische voertuigen en ondersteunen we initiatiefnemers met het realiseren van deelsystemen, zoals deelscooters en deelfietsen. In 2020 is Go Sharing gestart met een deelscootersysteem in Ridderkerk.

Wat hebben we bereikt?

Verkeer en vervoer/Fiets

Vanuit de missie en visie van het Mobiliteitsplan Ridderkerk zetten we in op het verminderen van de auto-afhankelijkheid door extra aandacht te geven en meer ruimte te bieden aan fietsers. Bij de verdere uitwerking van het Mobiliteitsplan Ridderkerk, Ontwikkelperspectief Centrum en andere ruimtelijke ontwikkelingen hebben we in 2020 benadrukt om meer ruimte voor fietsers te creëren in de uitwerking van gebiedsontwikkelingen, zoals P.C. Hoofgebied en omgeving. Daarnaast is verder uitvoering gegeven aan de snelfietsroute F15.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Stimuleren gebruik (elektrische) fiets

In 2020 hebben we een aantal concrete maatregelen uitgevoerd om fietsverkeer te faciliteren en daardoor fietsers meer ruimte te bieden:

- Ringdijk: realiseren van een fietspad op de kruin van de dijk (als onderdeel van de snelfietsroute F15);
- Ringdijk: op het wegvak Ringdijk is een 30 km/u-zone gerealiseerd met daarbij een herinrichting door middel van het toepassen van fietsstroken;
- F15: verder implementeren van de fietsroute op de locaties Ringdijk, Rijksstraatweg, Mauritsweg en Vlasstraat;
- Klein onderhoud aan diverse fietspaden, waaronder de Geerlaan en de Vlietlaan.

Daarnaast hebben we eind 2020 een aanbesteding uitgevoerd voor het groot onderhoud van diverse fietspaden in Ridderkerk (bijvoorbeeld Rijsingel). De daadwerkelijke onderhoudswerkzaamheden zijn niet in 2020 gestart. In 2020 is ook gestart met verkenningen naar het opwaarderen van fietsenstallingsvoorzieningen. Dit komt voort uit het Mobiliteitsplan Ridderkerk, het Ontwikkelperspectief Centrum en de Verdiepingsstudie HOV.

- Voldoende laadmogelijkheden voor elektrische voertuigen en fietsen

Eind 2020 zijn we gestart met het opstellen van een Laadvisie. Hierin wordt actueel beleid geschetst voor het faciliteren van laadinfrastructuur en wordt gezorgd voor een plankaart voor de komende jaren. Medio 2020 zijn de deelscooters van GO Sharing in Ridderkerk geïntroduceerd. Op deze manier hebben we onze inwoners een nieuwe vorm van mobiliteit geboden.

- Uitwerken regionale/metropolitane fietsroutes

In 2020 hebben we de volgende delen van snelfietsroute F15 afgerond:

- Ringdijk (tussen De Schans en Randweg);
- Rijksstraatweg (tussen Geerlaan – Waal bruggetje);
- Mauritsweg;
- Vlasstraat.

Aan de provincie Zuid-Holland (PZH) is uitstel gevraagd voor de uitvoering van snelfietsroute F15 IJsselmonde. Dit omdat de overdracht van de Pruimendijk van het Waterschap Hollandse Delta (WSHD) naar de gemeente Ridderkerk langer duurt dan verwacht. Daarnaast hebben we ons in 2020 samen met PZH, MRDH en omliggende gemeenten aangemeld voor een tweede tranche van de metropolitane fietsroutes. Hiervoor hebben we de metropolitane fietsroute Dordrecht-Ridderkerk-Rotterdam ingediend.

- Uitvoeren programma fiets en voetganger

Op 2 juli 2020 is het Mobiliteitsplan Ridderkerk door de gemeenteraad vastgesteld. We zijn gestart met de uitwerking van de programma's: 'aanpak verkeersveiligheidsknelpunten' en 'ontbrekende schakels fietsnetwerk'. Vanuit het programma 'aanpak verkeersveiligheidsknelpunten' is in 2020 een project gestart genaamd 'Prikker op de kaart'. De resultaten uit dit onderzoek worden samen met de subsidieregelingen vanuit het Rijk en MRDH vertaald naar een verkeersveiligheidsplan Ridderkerk. Alle werkzaamheden om de subsidie te verkrijgen zijn in 2020 uitgevoerd. Vervolgens is in 2020 gestart met de samenvoeging van alle plannen en acties. Hierin komen ook concrete maatregelen voor fietsinfrastructuur voor, zoals kantmarkering op fietspaden.

Wat hebben we bereikt?

Verkeer en vervoer/Voetganger

Bij de verdere uitwerking van het Ontwikkelperspectief Centrum en andere ruimtelijke ontwikkelingen hebben we in 2020 benadrukt om meer ruimte voor fietsers en voetgangers te creëren in de uitwerking van gebiedsontwikkelingen, zoals P.C. Hooftgebied en omgeving.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Stimuleren voetgangers
- In 2020 hebben we een aantal concrete maatregelen genomen om meer ruimte te geven aan voetgangers:
- Op de looproutes richting het centrum zijn in 2020 extra bankjes geplaatst, zodat voetgangers een tussenstop kunnen maken;
 - Op de Populierenlaan (tussen De Fakkels en de Sportlaan) is een voetpad gerealiseerd;

- In Slikkerveer vanaf de Kievietweg/Benedenrijweg tot aan het tunneltje onder de Rotterdamseweg is het grindpad verhard tot volwaardig voetpad.

Daarnaast zijn we gestart met een kleinschalig onderzoek naar enkele voetgangersoversteekplaatsen in Ridderkerk (Jan Luijkenstraat) en Rijsoord. Dit om te kunnen beoordelen of deze verbeterd kunnen worden. Ook zijn we gestart met het verkennen van de mogelijkheden voor een voetpad langs de Donkerslootweg. Bij bijvoorbeeld de gebiedsontwikkeling van de P.C. Hoofdstraat en omgeving verzochten we om ruimschoots aandacht te geven aan het bieden van veel ruimte voor fietsers en voetgangers (actieve mobiliteit - Mobiliteitsplan Ridderkerk).

Wat hebben we bereikt?

Verkeer en vervoer/Wegen

- Goed beheer van onze waardevolle voorzieningen zoals wegen, paden en pleinen. Daarbij zoeken we de balans tussen een acceptabel onderhoudsniveau en efficiënte bestedingen;
- Alle openbare verhardingen schoon, heel en veilig houden waarvan de gemeente op grond van de Gemeentewet wegbeheerder is;
- Voldoen aan het onderhoudsniveau voor verharding dat is vastgesteld door de gemeenteraad. Daarvoor gebruiken we de beheersystematiek van het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (Stichting CROW).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Aansluiten op aanpak CO2-duurzame mobiliteit MRDH

We zijn in 2020 nog steeds aangehaakt op de werkgroep Duurzame Mobiliteit van de MRDH. Verschillende acties hebben een plek gekregen in de bestaande beleidsstukken, zoals het Mobiliteitsplan Ridderkerk. De raakvlakken liggen bij de volgende onderwerpen:

- Meer ruimte voor gezonde en duurzame vormen van mobiliteit (fiets, voetganger, OV, deelmobiliteit);
- Uitbreiden oplaadinfrastructuur;
- Programma Leefstraten;
- Onderzoek stadslogistiek;
- Mobiliteitshubs.

Daarnaast is het thema duurzame mobiliteit verder vormgegeven in de op handen zijnde Klimaatvisie Ridderkerk.

- Controleren en handhaven op foutparkeren (vracht)verkeer

Op Cornelisland zijn in 2020 parkeerverboden voor vrachtwagens ingevoerd. Daarnaast is in 2020 gestart met een onderzoek of er tijdelijk extra gesurveilleerd kan worden op foutgeparkeerde vrachtwagens op Cornelisland, Verenambacht en Nieuw Reijerwaard. Dit doen we vooruitlopend op het inrichten van een vrachtwagenparkeerterrein op Nieuw Reijerwaard.

- Opstellen nota Parkeernormen

Het opstellen van een Nota Parkeernormen is in 2020 niet opgepakt. Dit komt door het effect van de coronacrisis op alle uit te voeren werkzaamheden.

- Uitvoeren Mobiliteitsplan verminderen niet-noodzakelijke automobilititeit

Het Mobiliteitsplan is vanwege de coronacrisis pas op 2 juli 2020 vastgesteld. Er is eind 2020 vanuit het beschikbare budget extra personele capaciteit aangetrokken om uitvoering te gaan geven aan de diverse programma-onderdelen uit het Mobiliteitsplan Ridderkerk. In het najaar van 2020 is gestart met de voorbereiding op de uitvoering van de programmaonderdelen: 'aanpak Verkeersveiligheidsknelpunten' en 'ontbrekende schakels fietsnetwerk'.

- **Uitvoering Mobiliteitsplan**

Het Mobiliteitsplan is op 2 juli 2020 vastgesteld. Er is vanuit het beschikbare budget extra personele capaciteit aangetrokken om uitvoering te gaan geven aan de diverse programma-onderdelen uit het Mobiliteitsplan Ridderkerk. In het najaar van 2020 is gestart met de voorbereiding op de uitvoering van de programmaonderdelen: 'aanpak Verkeersveiligheidsknelpunten' en 'ontbrekende schakels fietsnetwerk'.

- **Verkeersvoorlichting en -educatie**

Helaas heeft het coronavirus er voor gezorgd dat we minder hebben kunnen doen op gebied van verkeerseducatie dan in voorgaande jaren. Zo zijn de opfriscursussen rijvaardigheid voor senioren niet door gegaan en hebben niet alle scholen deelgenomen aan het verkeersexamen. OBS de Botter, OBS de Piramide, CBS de Bongerd, Ds. GH. Kerstenschool, de Rehobothschool, de leeronderneming en CBS de Regenboog hebben wel deelgenomen aan het verkeersexamen.

Ook zijn in 2020 diverse scholen actief bezig geweest met het programma School op Seef. OBS de Noord heeft in 2020 zelfs het certificaat School op Seef ontvangen. Het Maxima College heeft deelgenomen aan de uitvoering van StudioFlits, onderdeel van Totally Traffic. Tijdens de uitvoering stonden de fiets, smartphonegebruik in het verkeer en verkeersgedrag centraal.

Wat hebben we bereikt?

Openbaar vervoer

Het jaar 2020 heeft vanwege de coronapandemie zware impact gehad op het openbaar vervoer in Nederland en daarmee ook in onze regio. De reizigersaantallen van het Driehoeksveer zijn gehalveerd en het aantal reizigers in de bussen, buurtbussen en waterbus zijn terug gelopen. Wij worden door de MRDH nauw betrokken in de effecten van corona op het openbaar vervoer. Zo heeft er eind 2020 al een versobering plaatsgevonden in de dienstregeling van bestaande buslijnen. We zijn blij dat dit nog niet geleid heeft tot het tijdelijk schrappen van volledige buslijnen. Desondanks willen we blijven investeren in een toekomstvaste ontwikkeling van het openbaar busvervoer. Dit heeft geleid tot het vaststellen van de HOV-variantenstudie in de gemeenteraad van 2 juli 2020, waarbij we blijven inzetten op HOV per bus van Rnet-kwaliteit. Eind 2020 is gestart met een verdere HOV-Verdiepingsstudie die in 2021 resulteert in een bestuurlijke overeenkomst over de invoering van HOV in de regio Rotterdam-Ridderkerk-Drechtsteden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- **Driehoeksveer**

Het Driehoeksveer heeft in 2020 te maken gehad met een halvering van het passagiersaantal. Gelet op de eerdere groei van het aantal passagiers beschouwen we deze daling niet als een nieuwe trend. Het is een gevolg van de coronacrisis. De financiële bijdrage van de Provincie Zuid-Holland en de andere partners heeft in 2020 voor continuïteit gezorgd. Het voortbestaan van het veer is daarnaast afhankelijk van de bereidheid van de exploitant om het exploitatietekort aan te vullen. Dankzij een extra bijdrage van de partners heeft het veer in de weekenden tijdens de wintermaanden kunnen doorvaren. De nieuwe exploitant heeft in 2020 enkele veranderingen doorgevoerd, zoals de mogelijkheid om met pin te betalen.

- **Invoering maatregelen uit Hoogwaardig Openbaar Vervoer Rotterdam-Ridderkerk Drechtsteden**

Op 15 juni 2020 is de variantenstudie Hoogwaardig Openbaar Vervoer Rotterdam-Ridderkerk-Drechtsteden vastgesteld door de gemeenteraad. Deze studie is in juli 2020 ook vastgesteld in de bestuurscommissie van de MRDH. In het najaar van 2020 is samen met MRDH en RET gestart met een Verdiepingsstudie HOV Rotterdam-Ridderkerk-Drechtsteden. Deze verdiepingsstudie biedt meer inzicht in de ruimtelijke en procedurele mogelijkheden voor het daadwerkelijk realiseren van het HOV-netwerk. Voorafgaand aan de start van deze studie, is de inhuur van een extern verkeerstechnisch adviesbureau aanbesteed.

- **Inzet buurtbus 601**

De RET heeft de buurtbussen in 2020 tijdelijk niet laten rijden. Dit was niet veilig vanwege corona en de maatregelen die daarbij horen. Onderzoek van TNO toonde dat aan. We hebben er via een brandzaak-procedure voor gezorgd, dat een RMC-bus met een gediplomeerd chauffeur een deel van

de dienstregeling kon voortzetten. Daarnaast zijn gesprekken gestart met MRDH en RET over de inzet van een derde buurtbus in Ridderkerk.

- Monitoring vervoerwaarde Driehoeksveer

Het Driehoeksveer had in 2020 te maken met een halvering van het passagiersaantal vanwege corona. Uit de groei in voorgaande jaren blijkt echter dat het Driehoeksveer zich naast de Waterbus kan handhaven en een aanvulling is voor de verbinding met Kinderdijk.

- Verbeteren kwaliteit haltes waterbus

In 2020 is met het gereed komen van de openbare ruimte rond de woongebouwen Staal en Stoom de bereikbaarheid van de waterbushalte verbeterd. De renovatie van de waterbushalte is in voorbereiding genomen, samen met de andere gemeenten langs de waterbusroute en de nieuwe exploitant. Daarbij worden voorzieningen voor deelfietsen, verbeteren van de bewegwijzering voor fietsers en wandelaars en betere overstapmogelijkheden op openbaar vervoer overwogen.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil
Lasten				
2.1:Verkeer en vervoer	-7.765.200	-8.410.000	-6.977.195	1.432.805
2.2:Parkeren	-200.900	-200.400	-266.143	-65.743
2.3:Recreatieve havens	0	-800	-35.989	-35.189
2.4:Economische havens en waterwegen	-504.400	-746.700	-644.099	102.601
2.5:Openbaar vervoer	-202.100	-284.800	-244.598	40.202
Totaal Lasten	-8.672.600	-9.642.700	-8.168.024	1.474.676
Baten				
2.1:Verkeer en vervoer	253.500	277.100	441.551	164.451
2.2:Parkeren	0	0	0	0
2.4:Economische havens en waterwegen	158.500	158.500	179.542	21.042
2.5:Openbaar vervoer	107.700	107.700	177.350	69.650
Totaal Baten	519.700	543.300	798.442	255.142
Saldo - Lasten en baten	-8.152.900	-9.099.400	-7.369.581	1.729.819
Stortingen				
0.10:Mutaties reserves	-1.203.500	-1.657.500	-2.651.928	-994.428
Totaal Stortingen	-1.203.500	-1.657.500	-2.651.928	-994.428
Onttrekkingen				
0.10:Mutaties reserves	1.954.100	2.917.800	3.478.125	560.325
Totaal Onttrekkingen	1.954.100	2.917.800	3.478.125	560.325
Saldo - Reserves	750.600	1.260.300	826.196	-434.104
Begrotingssaldi Verkeer, vervoer en wegen	-7.402.300	-7.839.100	-6.543.385	1.295.715

Toelichting 2.1 Verkeer en vervoer

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>2.1 Verkeer en vervoer</i>	
Lasten	1.432.805
Baten	164.451
Voordelig saldo	1.597.256

Planmatig onderhoud wegen (voordeel 294.803)

Het voordeel wordt grotendeels als volgt verklaard. In 2020 stond gepland om op een gedeelte van de Populierenlaan en de Bachlaan geluidreducerend asfalt aan te brengen. Doordat het bestek pas 1 november 2020 op de markt kon worden gezet, worden deze werkzaamheden pas uitgevoerd in maart/april 2021. Het budget voor dit geluid reducerend asfalt is € 133.700 en schuift door naar 2021. In 2020 is door het waterschap Hollandse Delta de Rotterdamseweg voorzien van een deklaag van geluidreducerend asfalt. Door een aanbestedingsvoordeel zijn de lasten hiervoor € 56.200 lager. Er is een bijdrage van € 57.500 ontvangen vanuit de grondexploitatie Lagendijk die bestemd is voor toekomstig groot onderhoud. Deze bijdrage wordt toegevoegd aan de reserve onderhoud verhandelingen. Daarnaast zijn de degeneratie-inkomsten in 2020 € 34.100 hoger.

Dagelijks onderhoud wegen (nadeel 27.832)

Het nadeel van € 27.800 wordt grotendeels als volgt verklaard. Er zijn in 2020 in totaal 20 meldingen van calamiteiten geweest direct langs en op de openbare wegen van Ridderkerk, variërend van autobrand, dumping van gevaarlijke stoffen tot oliesporen van enkele kilometers lang. Dit geeft een nadeel van € 44.000. De baten zijn totaal € 12.300 hoger wat vooral veroorzaakt wordt door hogere schadevergoedingen omdat bij elke calamiteit wordt geprobeerd de schade te verhalen.

Gladheidsbestrijding (voordeel 30.455)

Minimale kosten gemaakt vanwege mildere winter.

Planmatig onderhoud openbare verlichting (voordeel 27.503)

In 2019 zijn de investeringen doorgeschoven naar 2020, waardoor de boekwaarde aan het begin van 2020 lager is. Hierdoor zijn er lagere rentelasten.

Project 'Van lamp naar led'; in plaats van lampvervangingen in conventionele armaturen werd geïnvesteerd in compleet nieuwe armaturen met ledverlichting. Hierdoor vallen de onderhoudskosten en de aanschaf van klein materiaal zoals lampen lager uit.

Stadlandverbindingen fietsroutes (voordeel 46.141)

Het project is inmiddels afgerond en de vooruit ontvangen subsidie uit 2018 valt vrij.

Verkeersmaatregelen (nadeel 27.930)

Op de post uitbesteed werk is er een overschrijding ontstaan van ongeveer € 28.000.

Onderzoek geluidsscherm A15 (voordeel 58.142)

Het onderzoek naar het geluidsscherm A15 is in een projectstructuur ondergebracht. In deze projectstructuur worden nu de kosten verrekend. De kosten lopen niet meer over deze post.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 1.245.012)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 49.038)

Toelichting 2.2 Parkeren

Omschrijving	Bedrag afwijking
2.2 Parkeren	
Lasten	-65.743
Baten	0
Nadelig saldo	-65.743

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 59.443)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 6.300)

Toelichting 2.3 Recreatieve havens

Omschrijving	Bedrag afwijking
2.3 Recreatieve havens	
Lasten	-35.189
Baten	
Nadelig saldo	-35.189

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 35.189)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Toelichting 2.4 Economische havens en waterwegen

Omschrijving	Bedrag afwijking
2.4 Economische havens en waterwegen	

Lasten	102.601
Baten	21.042
Voordelig saldo	123.643

Haven Ridderkerk (voordeel 29.579)

De inkomsten uit de verhuurovereenkomsten zijn hoger uitgevallen door accumulatie van indexeringen uit afgelopen jaren. De begroting 2021 is reeds hierop aangepast. Door combinatie van werkzaamheden en inkoopvoordelen zijn de kosten voor het herstellen van een ingestort talud en het afzagen van meerpalen (calamiteit) lager uitgevallen dan begroot.

Waterwegen planmatig onderhoud (voordeel 69.496)

Als gevolg van het uitstel over de besluitvorming voor de toekomst van het baggerdepot Oudelande en het feit dat DCMR ook nog geen goedkeuring heeft gegeven aan het voorstel tot eindonderzoek zijn er nog geen werkzaamheden uitgevoerd.

Er moet voor de definitieve ontmanteling van het depot een bedrag van € 50.000 gereserveerd blijven, dit bedrag doorschuiven naar 2021.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 24.511)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 57)

Toelichting 2.5 Openbaar vervoer

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>2.5 Openbaar vervoer</i>	
Lasten	40.202
Baten	69.650
Voordelig saldo	109.852

Openbaar vervoer (voordeel 113.481)

Het verschil bij de lasten wordt voornamelijk verklaard door het doorschuiven van werkzaamheden voor hoogwaardig openbaar vervoer (48.500).

Het verschil bij de baten is te verklaren door ontvangen subsidie voor de jaren 2018, 2019 en extra subsidie voor het jaar 2020.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 3.629)

Toelichting 0.10 Mutaties reserves

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>0.10 Mutaties reserves</i>	
Stortingen	-994.428
Onttrekkingen	560.324
Nadelig saldo	-434.104

- Omdat er nog vrijwel geen kosten zijn gemaakt met betrekking tot het onderzoek naar een geluidsscherm langs de A15 hoeft, ter dekking hiervan, ook veel minder aan de algemene reserve te worden onttrokken (nadeel 58.142);
- Het afsluiten van het depot Oudelande schuift door naar 2021. Daarom is dekking van deze kosten uit de algemene reserve in 2020 niet nodig (nadeel 50.000);
- De uitgaven voor Hoogwaardig Openbaar Vervoer volgen in 2021. Dekking van deze kosten uit de algemene reserve in 2020 is daarom niet nodig (nadeel 48.500);
- Omdat de uitgaven voor groot onderhoud aan verhardingen lager zijn dan geraamd, hoeft er, ter dekking van deze kosten, ook minder aan de reserve onderhoud verharding te worden onttrokken (nadeel 187.814);
- In de grondexploitatie Lagendijk is een bedrag opgenomen voor toekomstig groot wegenonderhoud. Dit bedrag wordt daarom toegevoegd aan de reserve onderhoud verharding (nadeel 57.500).

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 32.148)

Prestatie-indicatoren

Nr.	Omschrijving	Toelichting/Eenheid	Waarde
20	Waardering bereikbaarheid bedrijfslocaties voor bevoorrading.	Score 1-10.	7,2 (2019)

	Bron: Ondernemerspeiling		
21	Mate waarin inwoners tevreden zijn over de bereikbaarheid. Bron: Burgerpeiling	% inwoners dat tevreden of heel tevreden is.	0,9
22	Bereikbaarheid met de auto. Bron: Burgerpeiling	Score 1-10.	8,0
23	Bereikbaarheid met het openbaar vervoer. Bron: Burgerpeiling	Score 1-10.	6,9
24	Hoe wordt de verkeersveiligheid ervaren/beleving aantal onveilige verkeerssituaties in de buurt. Bron: Burgerpeiling	% inwoners die vaak onveilige verkeerssituaties ervaren.	20,0%

Programma 4 Economische zaken

Programmavisie

Het ondernemersklimaat is belangrijk en dat dragen we uit. Waar mogelijk bevorderen we het behoud en de uitbreiding van werkgelegenheid. De samenwerking met ondernemers gebeurt op basis van vertrouwen. De aansluiting tussen overheid, onderwijs en arbeidsmarkt krijgt voortdurende aandacht. Wij behartigen in regionale verbanden actief onze belangen en die van ondernemers.

Voor het centrum is ons doel een toekomstbestendig centrumgebied met een winkelcentrum dat qua omvang, levendigheid en winkelvoorzieningen past bij de gemeente Ridderkerk. Het lokale bedrijfsleven ligt ons na aan het hart en faciliteren wij binnen de geldende wet- en regelgeving op het gebied van bedrijfslocatie en -huisvesting. Onze trots op onze ondernemers dragen we uit, onder meer met bijeenkomsten voor ondernemers en een jaarlijks ondernemersevent. Ons inkoopbeleid is erop gericht om binnen de wettelijke mogelijkheden bij voorkeur lokaal in te kopen.

Trends en ontwikkelingen/Economische ontwikkelingen

De economische vooruitzichten voor 2020 waren eind 2019 gematigd positief. Enige onzekerheid bestond er vooraf over de gevolgen van internationale ontwikkelingen zoals handelsconflicten en Brexit voor de Nederlandse economie. Tegelijkertijd stond de Nederlandse economie er begin 2020 goed voor en hoewel de resultaten naar verwachting bescheidener zouden zijn dan het voorgaande jaar was er voldoende reden voor optimisme. Dat veranderde vrijwel direct met de uitbraak van het coronavirus in februari 2020. De maatregelen die het kabinet trof om de verspreiding van het virus tegen te gaan hadden een enorme impact op de economie. Vooral het tweede kwartaal van 2020 was ronduit slecht met economische krimp en sterk oplopende werkloosheid. Om de klap op te vangen heeft de landelijke overheid steunpakketten van vele miljarden ter beschikking gesteld aan het bedrijfsleven. Ook op lokaal niveau heeft de gemeente maatregelen genomen om de ondernemers te ondersteunen. Gesteund door die maatregelen krabbelde de economie in het derde kwartaal weer op. In het vierde kwartaal volgde een tweede, nog bredere lockdown. Vanwege de verschillende steunmaatregelen bleven grote aantallen faillissementen in 2020 vooralsnog uit.

Trends en ontwikkelingen/Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Met ingang van 2020 is het fysieke ondernemersloket komen te vervallen. Ondernemers met vragen wisten de bedrijfscontactfunctionarissen ook via de reguliere kanalen te bereiken en om die reden had een fysiek loket geen toegevoegde waarde.

Wat hebben we bereikt?

Zeven economische speerpunten in de notitie Economisch Beleid

In de notitie Economisch Beleid staan zeven economische speerpunten benoemd voor Ridderkerk:

1. *Vitale en veilige bedrijventerreinen*: Het doel is van Ridderkerk een aantrekkelijke vestigingsplaats te maken voor bedrijven;
2. *Vitale detailhandelsstructuur*: Ridderkerk biedt de inwoners nu en in de toekomst een goed winkelvoorzieningenniveau;
3. *Startende bedrijven en ZZP-bedrijven*: Ridderkerk werkt aan het stimuleren van en kansen bieden aan ondernemerschap;
4. *Lokaal netwerk*: De ondernemers van Ridderkerk zijn betrokken bij de samenleving;
5. *Agro/Foodcluster*: Agro Food is in Ridderkerk een topsector met potentie;
6. *Innovatie*: Het Ridderkerkse bedrijfsleven is vernieuwend en dynamisch en klaar voor de toekomst;
7. *Arbeidsmarkt/werk/onderwijs*: Ridderkerkse bedrijven kunnen goed personeel vinden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- 1. Vitale en veilige bedrijventerreinen

De bedrijfscontactfunctionarissen zijn regelmatig benaderd door ondernemers op bedrijventerreinen en andersom zijn ook gericht contacten gelegd vanuit de gemeente. Zo is begin van het jaar de beurs Fruit Logistica bezocht ten behoeve van Nieuw Reijerwaard. Op Donkersloot is er met de ondernemers gesproken over

ruimtelijke vragen (parkeren, uitbreidingswensen) en veiligheid. Op Donkersloot is door de politie en gemeente ook actie ondernomen in het kader van ondermijning. Daarnaast is er gewerkt aan het collectief Duurzame Energie op Donkersloot. Samen met de BIZ Cornelisland is gewerkt aan schoon, heel en veilig bedrijventerrein, waarbij verkeer en parkeren hoog op de agenda stonden. Hier zijn gedurende het jaar verschillende initiatieven gestart die in 2021 worden vervolgd. De Visie Rivieroever, in 2020 gestart, moet zorgen voor een goede balans tussen wonen en werken aan het water, voor het belang van het bedrijfsleven zijn de bedrijfscontactfunctionarissen hierbij betrokken. De bedrijfscontactfunctionarissen hebben ook met enige regelmaat actief meegewerkt aan het vinden van geschikte bedrijfsruimte voor ondernemingen.

- 2. Vitale detailhandelsstructuur

Begin 2020 is het Ontwikkelperspectief Centrum 2035 door de raad vastgesteld. Hiermee versterkt de gemeente het hart van het dorp tegen een achtergrond van structureel veranderend consumentengedrag. Het is een belangrijk kader voor een aantrekkelijk, goed functionerend en toekomstbestendig centrum en biedt initiatiefnemers duidelijkheid. Als gevolg van de coronacrisis zijn trends in het winkellandschap versneld. De coronacrisis heeft voor met name horeca en detailhandel grote impact gehad. De gemeente heeft hier oog voor gehad door coulançe te bieden bij het heffen van de gemeentebelastingen en de BIZ-bijdragen. Daarnaast is gekozen voor het opschorten van precario in 2020 dat met name horeca en detailhandel ten goede kwam. Verder is er ruimte geboden voor het uitbreiden van terrassen om binnen de corona-maatregelen gedurende de zomer een terras te kunnen exploiteren. De bedrijfscontactfunctionarissen hebben hierin een intermediaire rol gespeeld. Om de getroffen ondernemers te ondersteunen en de inwoners hun inkopen vooral lokaal te doen is gedurende het jaar het project Ridderhelden opgezet en uitgevoerd.

- 3. Startende bedrijven en ZZP-bedrijven

In 2020 heeft Ridderkerk zich aangesloten bij de BAR Innovation Board, een regionaal netwerk van innovatieve bedrijven. Middels het beschikbaar stellen van kennis, netwerk en kapitaal stimuleert de Innovation Board innovatie. Dit sluit aan bij de rol van de bedrijfscontactfunctionarissen als eerste aanspreekpunt voor startende bedrijven en ZZP'ers. Deze rol is ook belangrijk geweest in de voorlichting omtrent de TOZO-regeling voor ondernemers die getroffen waren door de corona-maatregelen. Met name van de eerste TOZO-regeling is veel gebruik gemaakt en zijn veel ondernemers en ZZP'ers op weg geholpen. Gedurende het gehele jaar zijn de bedrijfscontactfunctionarissen actief geweest in de voorlichting en advisering over de compensatieregelingen.

- 4. Lokaal netwerk

Vanwege de corona-maatregelen konden er gedurende het jaar minder fysieke bedrijfsbezoeken en fysiek overleg plaatsvinden. Met inachtneming van de regels is deels fysiek, deels digitaal contact gehouden met het lokale netwerk. Het was in 2020 vanwege de ontwikkelingen rond corona namelijk nog belangrijker om het sentiment van de ondernemers en het lokale netwerk te voelen dan anders. Het Ondernemersplatform heeft hier een belangrijke rol in gespeeld als klankbord vanuit het bedrijfsleven in brede zin. Daarnaast heeft er ook digitaal Horeca-overleg plaatsgevonden. Dit laatste overleg heeft op initiatief van Ridderkerk in samenwerking met de gemeente Nissewaard onder andere geleid tot een brandbrief vanuit de MRDH aan het kabinet over de benarde positie van de horeca. Ook heeft er met enige regelmaat overleg plaatsgevonden met de verschillende BIZ-besturen (BIZ staat voor Bedrijven Investeringszone), waaronder die van het Winkelhart Ridderkerk. Op basis van alle geluiden uit de markt heeft de gemeente getracht zoveel mogelijk mee te denken met de ondernemers en zijn gerichte maatregelen genomen.

- 5. Agro/Foodcluster

Het gebiedsperspectief DFP (Dutch Fresh Port) is op basis van een gedragen plan van aanpak (uitvoeringsagenda) voor de komende drie jaren uitgewerkt.

- 6. Innovatie

In 2020 heeft de gemeente Ridderkerk de samenwerking met de Innovation Board versterkt. Met behulp van de Innovation Board ontsluiten we kennis, netwerk en kapitaal voor de ondernemers in Ridderkerk. Middels een MKB Deal met het ministerie van Economische Zaken beschikt de Innovation Board over budget om gerichte investeringen te doen in innovatieve ondernemers en hun plannen.

- 7. Arbeidsmarkt/werk/onderwijs

In 2020 is de basis gelegd voor een samenwerking tussen onderwijs en ondernemers middels de Stichting Onderwijs Bedrijfsleven (SOB). Hierbij zijn naast twee enthousiaste ondernemers ook het Farel College en het Gemini College bij aangesloten. De missie van SOB is de horizon van leerlingen te verbreden, hen te inspireren en nieuwe inzichten te geven, wat op termijn leidt tot lokale beschikbaarheid van competent, kundig en gemotiveerd personeel. Het Gemini College is tevens aangesloten bij het project Sterk Techniek Onderwijs dat een goede aanvulling is op SOB en andersom.

- Regionale actiepunten

In 2020 hebben we met de gemeenten in de BAR-organisatie een MKB deal binnengehaald. De organisatie hiervan is afgelopen jaar geprofessionaliseerd en verbreed. Er is gewerkt aan betere rolduiding en commitment van een kernteam van bedrijven, onderwijs en overheid. Hierdoor kunnen we in 2021 vanaf maart innovatie vraagstukken van Ridderkerkse bedrijven beter begeleiden. Eind 2020 is de subsidie van de MKB deal binnengekomen, dit betekent dat we in 2021 aanvragen kunnen goedkeuren en financieel kunnen ondersteunen.

MRDH

In 2020 zijn we doorgedaan om samen met de MRDH en andere regionale partijen de randvoorwaarden te creëren voor de groei van de ondernemersactiviteiten in Ridderkerk en met name het AGF-cluster Dutch Fresh Port. Tevens hebben we meegedacht met de MRDH om een agritech innovatie programma te ontwikkelen, die in 2021 door Ridderkerkse AGF-bedrijven (AGF staat voor aardappelen, groente en fruit) kan worden benut.

Dutch Fresh Port

De samenwerking binnen Dutch Fresh Port is in 2020 verder geïntensiveerd. De ambities zijn vertaald in een uitvoeringsprogramma, die in 2021 van start gaat. De profilering van Dutch Fresh Port maakt hier deel van uit en hierdoor kunnen we Dutch Fresh Port samen met de partners stevig agenderen bij regionale partijen, zoals Greenport West-Holland, MRDH etc. Ook zijn we op Europees niveau aan het verkennen of een subsidie op het thema verslogistiek binnen de mogelijkheden behoort.

Greenport West-Holland

Eind 2020 is Ridderkerk toegetreden tot het triple-helix samenwerkingsverband Greenport West-Holland: overheden, onderwijs en bedrijfsleven werken hierin samen om de positie van tuinbouw en agro-vers-logistiek te versterken.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil
Lasten				
0.2:Burgerzaken	-293.300	-332.500	-260.616	71.884
0.3:Beheer overige gebouwen en gronden	-980.700	-1.184.600	-1.645.361	-460.761
0.8:Overige baten en lasten	-20.800	-80.100	-75.379	4.721
3.1:Economische ontwikkeling	-453.900	-617.700	-419.028	198.672
3.3:Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-12.700	-17.100	-82.620	-65.520

3.4:Economische promotie	0	-600	-26.379	-25.779
8.1:Ruimtelijke ordening	-41.900	-42.000	-2.080	39.920
Totaal Lasten	-1.803.300	-2.274.600	-2.511.462	-236.862
Baten				
0.2:Burgerzaken	500	4.400	4.839	439
0.3:Beheer overige gebouwen en gronden	697.400	996.900	1.879.374	882.474
0.8:Overige baten en lasten	20.800	80.100	75.379	-4.721
3.1:Economische ontwikkeling	200.000	200.000	198.127	-1.873
3.3:Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	282.100	282.100	235.491	-46.609
8.1:Ruimtelijke ordening	55.800	55.800	69.493	13.693
Totaal Baten	1.256.600	1.619.300	2.462.702	843.402
Saldo - Lasten en baten	-546.700	-655.300	-48.760	606.540
Stortingen				
0.10:Mutaties reserves	0	-41.900	-41.900	0
Totaal Stortingen	0	-41.900	-41.900	0
Onttrekkingen				
0.10:Mutaties reserves	0	34.800	31.234	-3.566
Totaal Onttrekkingen	0	34.800	31.234	-3.566
Saldo - Reserves	0	-7.100	-10.666	-3.566
Begrotingssaldi Economische zaken	-546.700	-662.400	-59.426	602.974

Toelichting 0.2 Burgerzaken

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>0.2 Burgerzaken</i>	
Lasten	71.884
Baten	439
Voordelig saldo	72.323

Toerekening Gemeentehuis (voordeel 75.937)

Het gemeentehuis wordt toegelicht onder de samenvatting financiële uitkomst op hoofdlijnen.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 3.614)

Toelichting 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>0.3 Beheer overige gebouwen en gronden</i>	
Lasten	-460.761
Baten	882.474
Voordelig saldo	421.713

Overige gebouwen (voordeel 512.831)

Verkoop Windmolen 110

Eind 2020 is de voormalige school aan de Windmolen 110 verkocht. De nieuwe eigenaar start in 2021 met de ontwikkeling van appartementen. De vergunning daarvoor is in 2020 al verleend. De openbare ruimte richten wij in zodra de bouw van de appartementen is afgerond, naar verwachting in 2022. De voorbereiding voor de inrichting start wel in 2021. De inrichtingskosten voor de openbare ruimte zijn geraamd op € 150.000, welke ruimschoots uit het verkoopresultaat 2020 (€ 330.000 voordelig) kunnen worden betaald.

Huuropbrengsten en Servicekosten

Daarnaast is de overschrijding op deze post ontstaan doordat de huuropbrengsten/servicekosten € 17.000 hoger zijn dan begroot. Dit komt door onvoorziene ontwikkelingen in de verhuur.

Kleine renovaties en vervangingen

Een andere reden van deze onderschrijding (€ 39.000) betreft lagere werkelijke kosten voor kleine renovaties en vervangingen omdat er gebouwen zijn afgestoten wat nog niet verwerkt is in de onderhoudsbudgetten.

Maaslaan 37

Ook is de sloop van Maaslaan 37 nog niet opgeleverd. Daarom wordt verzocht een bedrag van € 19.000 door te schuiven naar 2021 (inclusief de dekking van de reserve integraal accommodatieplan) aangezien de sloop van de Maaslaan 37 nog overloopt naar het jaar 2021. Dit betreft het restantbudget van de geraamde sloopkosten van € 37.000.

Planmatig onderhoud

De vervanging van de brandmeldcentrale gemeentehuis heeft niet geheel in 2020 kunnen plaatsvinden. Dit heeft geleid tot een onderschrijding van € 31.000. De vervanging zal nu in 2021 plaatsvinden. Deze vertraging heeft geen gevolgen voor de veiligheid van het gebouw.

Overige incidentele voordelen

Er zijn diverse incidentele voordelen ontstaan. Deze komen onder andere door voordelen op schoonmaak en klein onderhoud (€ 76.000)

Gemeentewerf, P.C. Hoofdstraat 2 (nadeel 31.233)

Leegstand sinds ingebruikname van de zoutloods. Betreft onder andere schoonmaakkosten tot en met april en tevens energiekosten.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 61.278)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 1.393)

Toelichting 3.1 Economische ontwikkeling

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>3.1 Economische ontwikkeling</i>	
Lasten	198.672
Baten	-1.873
Voordelig saldo	196.799

Leegstandaanpak leefstijlonderzoek centrum (voordeel 50.000)

Ten behoeve van het Ontwikkelperspectief Centrum is een kwalitatief onderzoek gedaan naar het winkelaanbod in Ridderkerk op basis van leefstijlen. Bij de uitvoering van het Ontwikkelperspectief is er voor gekozen om in samenwerking met de vastgoedeigenaren op basis van dat onderzoek specifieke winkels te benaderen. Hiervoor is budget vrijgemaakt. Als gevolg van de uitbraak van corona en de lockdown die met name winkels en horeca trof was het in 2020 niet opportuun om die acquisitie breed op te zetten. Om die reden is het budget niet gebruikt in 2020. Het advies is dit budget alsnog in te zetten in 2021.

Onderzoek ontmoetingsplekken Centrum (voordeel 60.000)

Dit onderzoek komt voort uit het Ontwikkelperspectief Centrum. Er wordt een opdracht geschreven voor het onderzoek en er moet nog een partij worden gevonden om het onderzoek uit te voeren. Het onderzoek heeft nog niet plaatsgevonden. Voorstel is om dit budget door te schuiven naar 2021.

Verkeersonderzoek Centrum (voordeel 31.850)

Het onderzoek naar de verkeersstructuur op de centrumring loopt nog. Het geld moet doorgeschoven worden naar 2021. In 2021 volgt, na afronding van het onderzoek, de afrekening.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 59.663)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 4.714)

Toelichting 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen</i>	
Lasten	-65.520
Baten	-46.609
Nadelig saldo	-112.129

Reclame (nadeel 38.562)

In verband met de coronacrisis zijn minder inkomsten voor reclame.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 64.240)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 9.327)

Toelichting 3.4 Economische promotie

Omschrijving	Bedrag afwijking
3.4 Economische promotie	
Lasten	-25.779
Baten	
Nadelig saldo	-25.779

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 25.779)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Toelichting 8.1 Ruimtelijke ordening

Omschrijving	Bedrag afwijking
8.1 Ruimtelijke ordening	
Lasten	39.920
Baten	13.693
Voordelig saldo	53.613

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 40.000)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 13.613)

Toelichting 0.10 Mutaties reserves

Omschrijving	Bedrag afwijking
0.10 Mutaties reserves	
Stortingen	0
Onttrekkingen	-3.566
Nadelig saldo	-3.566

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 3.566)

Prestatie-indicatoren

Nr.	Omschrijving	Toelichting/Eenheid	Waarde
25	Waardering ondernemingsklimaat gemeente. Bron: Ondernemerspeiling	Score 1-10.	6,7 (2019)
26	Funciemenging. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen (in %).	50,1% (2019)
27	Vestigingen van bedrijven. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	124,3 (2019)
28	Leegstand winkels. Bron: MRDH-cijfers o.b.v. Locatus via afdeling Ruimte	% van totale winkelvloeroppervlakte.	11,3%
29	Leegstand kantoren. Bron: Planbureau voor de Leefomgeving	% van totale verhuurbare kantoorvloeroppervlakte.	8,0%

30	Waardering vestigingsklimaat gemeente. Bron: Ondernemerspeiling	Score 1-10. De mate waarin locatie en vestigingsfactoren op orde zijn.	6,4 (2019)
----	---	---	---------------

Programma 5 Onderwijs

Programmavisie

Kinderen moeten zich kunnen ontwikkelen en ontplooiën in een vertrouwde en veilige omgeving, zodat ze een goede toekomst tegemoet kunnen zien. Wij willen actief bijdragen aan een brede doorgaande ontwikkelingslijn voor alle kinderen en jongeren van 0-23 jaar.

Er wordt flink ingezet op bevordering van basisvaardigheden en bestrijding van laaggeletterdheid bij volwassenen. We gaan door met ons onderwijsachterstandenbeleid. De leerplichtambtenaren zijn actief op het tegengaan van schoolverzuim en we zetten in op goede contacten met de scholen. We bevorderen actief de samenwerking tussen gemeente, onderwijs en ondernemers. Jongeren zitten op school, zijn aan het werk of nemen deel aan een traject dat naar werk leidt.

Trends en ontwikkelingen/Openbaar basisonderwijs

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)

Gemeenten krijgen geld voor het bestrijden van onderwijsachterstanden. Door een landelijke nieuwe verdeling van het geld heeft Ridderkerk vanaf 2019 meer budget gekregen. Daarmee moesten wij de vanaf 1 augustus 2020 verplichte vergroting van het aanbod van voorschoolse educatie vergroten van 10 naar 16 uur per week. Het overige budget mocht de gemeente naar eigen inzicht aan onderwijsachterstanden besteden. Met de scholen en kinderopvang (ook wel voor- en vroegschoolse educatie genoemd) zijn in 2019 afspraken gemaakt die de kwaliteit van deze educatie in de volle breedte moet verbeteren. Deze afspraken zijn in 2020 vastgesteld in het Onderwijsachterstandenbeleid Ridderkerk 2020 - 2022. Op basis van dit beleid hebben scholen en kinderopvanginstellingen eigen plannen kunnen maken en om deze plannen te verwezenlijken, subsidies aan kunnen vragen bij de gemeente. Bij deze plannen valt te denken aan het realiseren van extra opleiding voor personeel, plannen om te komen tot een stevigere relatie tussen ouders en de scholen van hun kinderen of plannen om te komen tot een soepele overdracht van kinderen met een achterstand in hun ontwikkeling, tussen kinderopvang en scholen.

Integraal kindcentrum en Brede School

In 2019 is samen met de LEA-partners een visie op integrale kindcentra (IKC) ontwikkeld. Dit is gedaan vanuit het principe dat de samenwerking van de partijen is en dat de gemeente deze samenwerking waar mogelijk faciliteert. In 2020 is deze visie vastgesteld. De Brede School is een van de partners die onderdeel is van de sociale kaart rondom het IKC. Vandaar dat in 2020 eveneens een inhoudelijk kader Brede School is opgesteld, op basis van de eerder gehouden evaluatie.

Uiteraard is de feitelijke uitvoering van de samenwerking op het gebied van IKC en Brede School in 2020 met regelmaat ingehaald door de maatschappelijke realiteit: op verschillende momenten moest overgeschakeld worden naar digitale afstemming. Niettemin is gebleken dat beide processen partijen dichter naar elkaar toe heeft gebracht: partijen geven aan dat zij elkaar makkelijker konden vinden en ondersteunen.

Trends en ontwikkelingen/Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Volwasseneneducatie (bevordering basisvaardigheden en bestrijding laaggeletterdheid)

De komende jaren blijft de contactgemeente van de arbeidsmarktregio (Rotterdam) de WEB-middelen ontvangen (Wet Educatie Beroepsonderwijs). Samen met de regiogemeenten is gekozen om de regionale middelen in een grote aanbesteding (looptijd vanaf 2020 tot 2022) in te zetten.

Ook in 2020 zijn de lokale middelen bij de Bibliotheek AanZet ingezet. De bibliotheek heeft samen met het Da Vinci College de trajecten uitgevoerd. Trajecten zijn vraaggericht ingezet. De coördinator basisvaardigheden heeft deze vraag geïnventariseerd.

Lokaal willen wij ook de moeilijk bereikbare groepen bereiken (onder andere NT1-ers, dit zijn laaggeletterden met Nederlands als moedertaal). In 2020 zijn hiertoe extra middelen voor communicatie en werving ingezet.

Passend onderwijs

Met de ingang van het passend onderwijs zijn thuiszitters beter in beeld gekomen (geregistreerd), hierdoor lijkt het aantal thuiszitters te zijn toegenomen. In 2020 is vanuit de gemeente en de samenwerkingsverbanden meer aandacht gekomen voor het onderwijsperspectief van thuiszitters die jeugdhulp ontvangen in plaats van onderwijs.

Bij jongeren die langer dan drie maanden thuiszitten, spelen vaak complexe problemen, die het onderwijs samen met leerplicht, de jeugdgezondheidszorg, jeugdhulpaanbieders en de samenwerkingsverbanden hebben oppakt. Vanwege de complexe problematiek is het soms moeilijk om deze jongeren weer naar school te krijgen. In de regio is er passend aanbod ontwikkeld en is er

deze jongeren toch enige vorm van onderwijs geboden. Er is geen bewijs dat het aantal leerlingen met extra ondersteuning door de coronacrisis is toegenomen. Wel zijn er indicaties dat de zwaarte van de problematiek toeneemt.

Wat hebben we bereikt?

Onderwijs/Openbaar basisonderwijs

Kinderen met een risico op onderwijsachterstand zijn goed in beeld en via de uitvoering van de OAB-uitvoeringsagenda hebben wij bijgedragen aan een goede start op de basisschool.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Openbaar basisonderwijs

Geheel onverwacht heeft het onderwijs in 2020 in het teken gestaan van maatschappelijke ontwikkelingen. Natuurlijk de sluiting van scholen door de lockdown en de plotselinge omschakeling naar onderwijs op afstand. Deze situatie leidde daarnaast tot een heel praktisch probleem: sommige kinderen bleken geen middelen te hebben om goed thuisonderwijs te volgen. De Ridderkerkse schoolbesturen hebben allereerst gepoogd dit met eigen middelen op te vangen. Echter, er bleven desondanks 200 leerlingen over die geen digitaal thuis onderwijs konden volgen. De gemeente heeft vervolgens Chromebooks ter beschikking gesteld voor deze kinderen. De schoolbesturen hebben meegekeken naar deze regeling zodat de aanvraag alleen gedaan werd voor de kinderen waar de ouders echt niet in digitale middelen kon voorzien.

Er is daarnaast regelmatig overleg geweest met de scholen om vinger aan de pols te houden: schoolbestuurders en directeuren konden via die weg melding maken van onverwachte vraagstukken die door de lockdown opraden.

Wat hebben we bereikt?

Onderwijs/Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Volwasseneneducatie (bevordering basisvaardigheden en bestrijding laaggeletterdheid)

De vraag en aanbod op het gebied van basisvaardigheden zijn op elkaar afgestemd. Dit resultaat is bereikt door de inzet van de coördinator basisvaardigheden.

Passend onderwijs

Voor de meeste leerlingen is er een passende plek binnen onderwijs en/of zorg beschikbaar gesteld (passend ondersteuningsaanbod). Leerlingen zijn, zoveel mogelijk, nabij huis naar school gegaan.

Er is meer preventieve inzet op het gebied van zorg en/of onderwijs geweest onder andere door de inzet van schoolcontactpersonen vanuit het wijkteam.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Volwasseneneducatie (bevordering basisvaardigheden en bestrijding laaggeletterdheid)

De coördinator basisvaardigheden heeft verschillende acties opgezet om de doelgroep te bereiken en het netwerk vorm te geven. Het nieuw opgerichte taalpunt biedt inwoners veel mogelijkheden om zich te ontwikkelen op het gebied van taal. Door de pandemie is het echter lastig gebleken om de doelgroep te bereiken, doordat fysieke ontmoetingen in mindere mate mogelijk was.

Passend onderwijs

Om (langdurig) thuiszitten tegen te gaan, zijn regionale en lokale aanpak- en maatwerkoplossingen toegepast. Er is passend ondersteuningsaanbod beschikbaar voor de meeste leerlingen. De samenwerking tussen zorg en onderwijs is versterkt.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil
Lasten				
4.1:Openbaar basisonderwijs	-333.900	-247.000	-239.340	7.660

4.3:Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.548.800	-2.847.800	-2.338.856	508.944
Totaal Lasten	-1.882.700	-3.094.800	-2.578.196	516.604
Baten				
4.3:Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	573.900	1.513.400	1.205.920	-307.480
Totaal Baten	573.900	1.513.400	1.205.920	-307.480
Saldo - Lasten en baten	-1.308.800	-1.581.400	-1.372.277	209.123
Onttrekkingen				
0.10:Mutaties reserves	0	40.700	20.473	-20.228
Totaal Onttrekkingen	0	40.700	20.473	-20.228
Saldo - Reserves	0	40.700	20.473	-20.228
Begrotingssaldi Onderwijs	-1.308.800	-1.540.700	-1.351.804	188.896

Toelichting 4.1 Openbaar basisonderwijs

Omschrijving	Bedrag afwijking
4.1 Openbaar basisonderwijs	
Lasten	7.660
Baten	
Voordelig saldo	7.660

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 7.660)

Toelichting 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Omschrijving	Bedrag afwijking
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	
Lasten	508.944
Baten	-307.480
Voordelig saldo	201.464

Leerlingenvervoer (voordeel 55.901)

- De afgelopen periode zijn de kosten van het leerlingenvervoer in Ridderkerk sterk gestegen, als gevolg van de NEA-index en aanpassing van de rittijd. In de eerste tussenrapportage is het budget daarom met € 226.900 verhoogd;
- De daadwerkelijke kosten zijn lager uitgevallen door sluiting van de scholen in de lockdown. Evenals bij Wmo is er sprake van een vergoedingsregeling voor gedeelde omzet als gevolg van 'niet-gereden ritten', conform de VNG afspraken. In tegenstelling tot het Wmo-vervoer, was bij de gereden ritten voor het leerlingenvervoer sprake van een normale bezetting. De vergoedingsregeling voor de gedeelde omzet bij niet gereden ritten bedraagt 80% in de periode 13 maart tot en met 30 juni 2020 en daarna maximaal 70% voor de periode 1 juli tot en met 31 juli 2020. Voor de periode daarna is er geen continuïteitsbijdrage.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 85.439)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 60.124)

Toelichting 0.10 Mutaties reserves

Omschrijving	Bedrag afwijking
0.10 Mutaties reserves	
Stortingen	0
Onttrekkingen	-20.228
Nadelig saldo	-20.228

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 20.228)

Prestatie-indicatoren

Nr.	Omschrijving	Toelichting/Eenheid	Waarde
-----	--------------	---------------------	--------

31	Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers). Bron: Waarstaatjegemeente.nl	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs.	1,9% (2019)
32	Absoluut verzuim Bron: Waarstaatjegemeente.nl	Per 1.000 leerplichtige leerlingen.	1,5 (2018)
33	Relatief verzuim Bron: Waarstaatjegemeente.nl	Per 1.000 leerplichtige leerlingen.	26,0 (2019)
34	Laaggeletterdheid. Bron: Gemeente	% volwassenen.	11,0%

Programma 6 Cultuur, sport en groen

Programmavisie

Kunst en cultuur dragen bij aan het welzijn van onze inwoners, de ontwikkeling van jongeren, economische innovatie en het woon- en werkklimaat. Met de culturele partners maken wij het voor alle inwoners mogelijk om kunst en cultuur te beleven. Ook stimuleren en faciliteren wij initiatieven uit de samenleving. Basisvoorzieningen als bibliotheken en muziekonderwijs blijven bereikbaar voor jong en oud. Sporten en meer bewegen (ook in de openbare ruimte) dragen bij aan een gezonde leefstijl en zorgen voor ontspanning en ontmoeting. We bevorderen dat meer inwoners hieraan meedoen. De inrichting en het beheer van de openbare ruimte stemmen we af op de behoefte van onze inwoners. In de buitenruimte streven wij naar meer groen en bomen en het verbeteren van de biodiversiteit. Daarbij houden we oog voor de bijdrage die de buitenruimte kan leveren aan klimaatadaptatie (bijvoorbeeld meer groen voor meer waterberging) en energietransitie. Het historisch cultureel erfgoed (monumenten, archeologie en cultuurlandschap) wordt beschermd, bijvoorbeeld door het aanwijzen als gemeentelijk monument.

Trends en ontwikkelingen/Sportbeleid en activering

Het coronavirus en de maatregelen ter bestrijding hiervan hebben Nederland grotendeels stilgelegd. Halverwege maart 2020 werd iedereen gevraagd zoveel mogelijk thuis te blijven. Sporten op de vereniging of in de sportschool was op dat moment niet mogelijk. De landelijke sport- en beweegdeelname in de periode van de coronamaatregelen is afgenomen. Bij kinderen zijn de grote verschillen tussen leeftijdsgroepen opvallend. Landelijk hebben kinderen in de basisschoolleeftijd in april 2020 een veel grotere terugval in sport- en beweegactiviteit laten zien (50%) dan kinderen in de middelbare schoolleeftijd (15%). Het wegvallen van (georganiseerde) sportactiviteiten is maar beperkt gecompenseerd door meer buitenspelen. Opvallend is dat de verschillen tussen kinderen groter zijn geworden. Kinderen die al weinig buiten speelden, zijn dit nog minder gaan doen, terwijl kinderen die al veel buiten speelden, dit nog wat meer zijn gaan doen.

Ondanks de zorgen blijkt het merendeel van de verenigingen veerkrachtig. In april gaven (landelijk) twee op de drie verenigingen (67%) aan vertrouwen te hebben om de gevolgen van de coronacrisis te overleven. Het vertrouwen in de veerkracht van de vereniging daalt naarmate verenigingen een groter gedeelte van de begrote inkomsten verwachten mis te lopen door de coronacrisis en lijkt dus afhankelijk van de financiële gevolgen van de coronacrisis.

De ontwikkelingen in het sociale domein hebben hun weerslag op de sportsector. Zo wordt sport en bewegen vaker als middel ingezet om maatschappelijke doelstellingen te behalen. Er zijn steeds meer individuele sporters. Fitness is de meest beoefende sport bij volwassenen (22%), gevolgd door hardlopen (12%), tennis (5%) en zwemmen (5%). Dit heeft allerlei gevolgen voor de sport. Het heeft gevolgen voor de manier waarop sport georganiseerd wordt. Het leidt tot het vaker gebruiken van de openbare ruimte om te sporten.

De invloed van social media en technologie is merkbaar in de sport. Bijvoorbeeld doordat er een toegenomen aandacht is voor de monitoring van eigen resultaten via runkeeper, fitbit etc.

Trends en ontwikkelingen/Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Medio 2019 zijn de landelijke Uitgangspunten Cultuurbeleid 2021-2024 gepresenteerd. In 2020 is met onze cultuurpartners en het Fonds voor Cultuurparticipatie gesproken over de Rijksregeling 'Cultuureducatie met Kwaliteit'. Wij nemen ook in de vervolgperiode van 2021 tot en met 2024 deel aan deze regeling. Ook gaan wij aan de slag met de verbeterpunten uit de vorige periode van 2017 tot en met 2020 in de evaluatie van de 'Uitgangspuntennotitie cultuureducatie in de breedte'.

Trends en ontwikkelingen/Cultureel erfgoed

Promoten en profileren

Erfgoed (archeologie en cultuurhistorie) is steeds meer betrokken bij gebiedsontwikkelingen. Door de inzet van erfgoed geven we gebieden meer identiteit. Gemeenten en ontwikkelaars zijn zich meer bewust van de waarde van erfgoed bij (her)ontwikkelingen.

Erfgoed als volwaardig onderdeel van de fysieke leefomgeving legt verbindingen met andere beleidsvelden. Deze trend sluit ook aan op de nieuwe Omgevingswet.

Beleefbaar maken van erfgoed/educatie

Erfgoed is het verhaal van iedereen. Het enthousiast maken van inwoners over erfgoed in hun eigen

omgeving zorgt voor meer draagvlak en begrip voor de bestaande wet- en regelgeving. Er is een groeiende behoefte om erfgoed te beleven en te ervaren. Om er zelf onderdeel van te zijn. Dit in tegenstelling tot een meer traditionele benadering dat het voldoende is om van het erfgoed kennis te nemen. De beleveniseconomie benut erfgoed als bron van inkomsten. Erfgoed is de grondstof voor het creëren van ervaringen. Bijvoorbeeld door het ontsluiten van de verhalen via kunstuitingen of via historische routes.

Geschiedenis dichterbij brengen in de directe leefomgeving is praktisch in te passen in het curriculum van scholen via bijvoorbeeld Erfgoededucatie lesbrieven.

Herbestemmingen

Herbestemming van religieus erfgoed, industrieel erfgoed en ook agrarisch erfgoed is een vak apart en vraagt om specifieke kennis en samenwerking van meerdere domeinen.

De bescherming en het behoud voor wederopbouw architectuur krijgt in Nederland ook steeds meer aandacht.

Deze trend zet zich de komende jaren voort en is een kans om waardevolle panden te behouden en sloop of leegstand te voorkomen.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is een thema dat bij monumenten steeds belangrijker wordt. Initiatiefnemers zoeken naar slimme oplossingen om verduurzaming mogelijk te maken. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed doet hier onderzoek naar. Dit thema zal in de toekomst een steeds groter onderdeel gaan uitmaken van de gemeentelijke monumentenadvisering.

Trends en ontwikkelingen/Media

Ook in 2020 was de Toekomstvisie van Bibliotheek AanZet in Ridderkerk de leidraad voor ontwikkelingen. Dit geldt ook voor de huisvesting van de Bibliotheek in het Koningsplein. In 2020 hebben wij een goed bereikbare, laagdrempelige en multifunctionele ruimte gerealiseerd. Er kan worden samengewerkt met andere organisaties, die zowel binnen als buiten het Koningsplein gehuisvest zijn.

Op basis van de toekomstvisie heeft de bibliotheek ingespeeld op de vraag en behoefte van inwoners en hierop de dienstverlening vormgegeven. De bibliotheek heeft zichzelf onderscheiden in drie rollen:

1. Preventie van achterstanden op de gebieden taal, lezen, digitale vaardigheden en mediawijsheid (bij kinderen);
2. Bestrijding van achterstanden op bovengenoemde gebieden en van rekenen (bij volwassenen);
3. Faciliteren van doorontwikkeling (persoonlijke ontwikkeling en een leven lang leren, alle doelgroepen).

Wat hebben we bereikt?

Sportbeleid en activering

In 2020 zijn verschillende zaken uitgevoerd:

- Continueren implementatie Bewegen Verbinden: we zijn continue in gesprek met verschillende partijen om te kijken of het aanbod in Ridderkerk voldoet aan de vraag. Daarnaast is in 2020 het Sportakkoord Ridderkerk gesloten waarbij diverse partijen gaan samenwerken aan verschillende thema's;
- Vet Gezond: het aantal uur voor de uitvoering van Vet Gezond is uitgebreid; er zijn nu twee regisseurs werkzaam bij Facet. De Vet Gezond activiteiten zijn waar mogelijk doorgegaan. Ook is via sociale media ingezet op het belang van bewegen. Er is een nieuw contract gesloten om de Fitcoins app nog een jaar te kunnen aanbieden aan volwassen inwoners. Tot slot is een beleidsmedewerker van het team Beleid & Ontwikkeling Sociaal Domein toetreden tot de stuurgroep in het kader van de inzet voor mensen met een minimuminkomen;
- Onderzoek mogelijkheden sporten/bewegen in de buitenruimte: er is een mountainbikeroute en er zijn obstakels geplaatst in De Gorzen. Aansluiting bij herinrichting Oosterpark, Wevershoek en Rivieroevers. Er zijn drinkwatertappunten geplaatst bij het Reijerpark bij de Groene Draak (04-06-2020) en bij het Sportpark (06-05-2020) en bij wijksporlocatie Bolnes aan de Noordstraat (05-06-2020);
- Minimaal zwemdiploma A: de regeling Meedoen is uitgebreid met een vergoeding voor zwemlessen voor kinderen vanaf 5 jaar. Vanaf 1 januari 2021 kan een tegoed op de Ridderkerkpas gezet worden dat alleen bedoeld is voor het behalen van het zwemdiploma A;

- Mensen met een beperking aan het sporten: binnen het Sportakkoord zijn acties opgenomen om meer mensen met een beperking te kunnen laten sporten. Daarnaast heeft Sport MEE ook in 2020 mensen met een beperking begeleid naar sport- en beweegaanbod;
- Individuele ondersteuning van mensen die willen sporten en ondersteuning van sportverenigingen: het aantal uur voor verenigingsondersteuning is uitgebreid; er zijn twee verenigingsondersteuners werkzaam bij Facet. De sportaanbieders zijn goed op de hoogte gehouden van alle coronamaatregelen en ondersteunt bij alle vragen die zij hadden. Ook is de vitaliteitsmonitor eind 2020 uitgezet onder de sportverenigingen. Ook Sport Service Ridderkerk heeft geïnvesteerd in het contact met de sportverenigingen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Continueren implementatie Bewegend Verbinden

Het Uitvoeringsprogramma Bewegend Verbinden is voornamelijk uitgevoerd door Facet.

De combinatiefunctionarissen hebben ook in coronatijd zoveel mogelijk activiteiten georganiseerd om de jeugd in beweging te houden. In november zijn, tijdens de Week van het Respect, diverse activiteiten georganiseerd om jongeren te inspireren en activeren zélf bij te dragen aan een respectvolle samenleving waarin iedereen zichzelf kan zijn (positief sportklimaat). Ook voor senioren is het beweegaanbod door blijven lopen, als was dat digitaal. De verenigingsmonitor is uitgevoerd in 2020 om te kijken hoe de sportverenigingen ervoor staan.

- Individuele ondersteuning van mensen die willen sporten en ondersteuning van sportverenigingen

De verenigingsondersteuners, Sport Service Ridderkerk en de beleidsmedewerker sport hebben nauw contact onderhouden met de sportaanbieders om al hun vragen tijdens de corona crisis te beantwoorden en ze te ondersteunen.

- Mensen met een beperking aan het sporten.

Wij hebben samen met partners (onder andere MEE Rotterdam Rijnmond en Facet Ridderkerk) opgetrokken om in beeld te krijgen hoe we mensen met een beperking aan het sporten kunnen krijgen, als zij dat zelf graag willen. We hebben ook meer inzet gepleegd op het gebied van individuele ondersteuning van mensen die willen sporten en op ondersteuning van sportverenigingen die een aanbod willen ontwikkelen.

Samen met Facet en Sport MEE zijn we langs geweest bij De Burcht, Pameijer, IJsselmonde Oost en Distinto om kennis te maken en te kijken wat we voor elkaar kunnen betekenen op het gebied van sporten en bewegen. In het najaar van 2020 hebben we gesprekken gehad met Psychologenpraktijk Brouwer en Stichting Bram.

- Minimaal zwemdiploma A

De regeling Meedoen is uitgebreid met een vergoeding voor zwemlessen voor kinderen vanaf 5 jaar. Vanaf 1 januari 2021 kan een tegoed op de Ridderkerkpas gezet worden dat alleen bedoeld is voor het behalen van het zwemdiploma A.

- Onderzoek mogelijkheden sporten/bewegen in de buitenruimte

We hebben de mogelijkheden van sporten/bewegen in de buitenruimte in het licht van diverse gemeentelijke ontwikkelingen en samen met partners uit het veld onderzocht.

In het voorjaar van 2020 zijn in De Gorzen bordjes geplaatst waarmee de mountainbikeroute wordt aangegeven. Dit op initiatief van een aantal inwoners. Daarnaast zijn er op initiatief van Crossfit Ridderkerk obstakels geplaatst in De Gorzen. Uit de vele reacties maken we op dat mensen erg tevreden zijn met deze uitbreidingen.

Vanuit sport is meegedacht over de herinrichting van het gebied Wevershoek (onderdeel van de Waalvisie). Idee is om zwemmen beter mogelijk te maken en uitdagender beweegmogelijkheden voor kleine kinderen te creëren. Ook is sport aangehaakt bij de herinrichting van het Oosterpark en de Rivieroevers.

- 'Vet Gezond'

In schooljaar 2019/2020 zijn beide locaties van de Piramide gestart met het Vet Gezond programma verbinding preventie en zorg. Door de coronacrisis zijn niet alle onderdelen uitgevoerd. We hebben voorgesteld het programma nog een schooljaar langer te laten lopen op deze scholen.

Het programma Fitcoins is verlengd met een jaar.

In maart 2020 zijn Kinderopvang SKR en de Bron gestart met Smakelijke Moestuinen. Smakelijke Moestuinen is een succesvol breed opgezet voedings- en leefstijlprogramma voor peuters van kinderdagverblijven en peuterspeelzalen.

De beleidsmedewerker die onder andere het minimabeleid in haar pakket heeft, is toegetreden tot de stuurgroep Vet Gezond, zodat de lage SES-doelgroep (lage SES staat voor een 'lage sociaal economische status') beter meegenomen kan worden in het Vet Gezond programma.

Wat hebben we bereikt?

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

De cultuurpartners in Ridderkerk hebben door de coronacrisis vanaf maart 2020 te maken met beperkingen waardoor programmering niet of slechts gedeeltelijk uitgevoerd kon worden. Hierdoor hebben de cultuurpartners minder inkomsten kunnen genereren, waardoor de financiële positie onder druk is komen te staan. Ondanks deze tegenslagen in coronacrisis zijn wij met de cultuurpartners vernieuwend en innoverend aan de slag gegaan met coronaproof activiteiten. Denk aan de realisatie van de 'Culturele kaart'. Deze kaart draagt bij aan het samenbrengen van vraag en aanbod, ondersteunt cultureel ondernemers en levert een bijdrage aan het vergroten van cultuurparticipatie en versterkt de culturele infrastructuur en het culturele veld.

Met de partners zijn wij in 2020 gestart met de tussenevaluatie van de 'Uitgangspuntennotitie Cultuureducatie' in de breedte, deze wordt in 2021 afgerond.

Cultuur voor Iedereen

Het afgelopen jaar heeft de ontwikkeling naar digitaal werken (lessen, activiteiten en samenkomsten) een grote ontwikkeling doorgemaakt. Mooie voorbeelden zijn de vraaggerichte projecten die mogelijk zijn gemaakt vanuit de Subsidieregeling 'Cultuur voor Iedereen' zoals de coronaproof activiteiten ter ere van '75 jaar vrijheid' van Stichting Lezen Oké. Hiervoor is een cultuureducatief programma ontwikkeld. Het doel was het onder de aandacht brengen van een leven in vrijheid. Dirk van den Brand (musical acteur Soldaat van Oranje) en Guus Bok werkten mee aan dit project.

Verder is de ontwikkeling van de Maakplaats gestart. De bibliotheek werkt op basis van de vraag van onderwijspartners samen met onder andere de Stichting Cultuureducatie, Kinderopvang SKR, Samenwerkingsverband Passend Onderwijs RiBA en lokale kunstenaars. In het vierde kwartaal van 2020 zijn er workshops (denk- en ontwerp sessies die leiden tot een concrete leerlijn) ontwikkeld voor de groepen 5 tot en met 8 die voldoen aan het curriculum van de vakgebieden wetenschapstechnologie- en cultuuronderwijs. De vraag van onderwijspartners is ontstaan doordat in 2020 alle basisscholen aandacht moeten hebben voor W&T in het curriculum (Techniekpact 2018). Met deze ontwikkeling naar een mobiele Maakplaats in het Koningsplein krijgen leerlingen de kans om 21e-eeuwse vaardigheden zoals creatief vermogen, oplossend vermogen en 'out of the box denken' te ontwikkelen maar ook simpelweg dingen te maken oftewel 'Leren met je handen'. Naast de bijdrage vanuit de subsidieregeling 'Cultuur voor iedereen' is dit project mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van lokaal fonds Fonobori.

Kunst

Tijdens de digitale raadsvergadering is het eerste kunstwerk na het besluit over het amendement 'Aankopen kunst' overhandigd: 'De Stembal'. Dit kunstwerk zal tijdens de stemmingen in raadsvergaderingen gebruikt worden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Uitwerken actie 'Uitbreiding partners Koningsplein'

De afgelopen periode is gewerkt aan de inhuizing van de partners en het versterken van de inhoudelijke samenwerking. Zo is een samenwerkingsovereenkomst- en een integraal dienstverleningsmodel opgesteld tussen de partners in het Koningsplein. Daarmee zullen de partners (onder andere de wijkteams, de bibliotheek, Burgerzaken, Stichting Cultuureducatie/ Muziekschool Ridderkerk en Vluchtelingenwerk) tot meer synergie en interessante programmering komen.

Wat hebben we bereikt?

Musea

We hebben de Oudheidkamer financieel ondersteund bij het laten digitaliseren van oude foto's over Ridderkerk uit het Stadsarchief Rotterdam.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Continuering subsidieafspraken

De subsidieafspraken met de Stichting Oud Ridderkerk (Oudheidkamer) zijn gecontinueerd.

Wat hebben we bereikt?

Cultureel erfgoed

We hebben in 2020 gewerkt aan:

- Het goed onderhouden van rijks- en gemeentelijke monumenten;
- Het versterken van het draagvlak in de samenleving voor archeologie, monumenten en Cultuurlandschap;
- De zorgvuldige omgang met archeologie, monumenten en cultuurlandschap vanuit een gebiedsgerichte benadering;
- Het up-to-date maken van het erfgoedbeleid voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet (2021-2029): we hebben bouwstenen verzameld voor het herzien van het huidige Erfgoedbeleid.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Aanvragen van subsidie bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

We hebben de subsidie voor een kerkensie aangevraagd bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en deze ontvangen.

- Acties naar aanleiding van de vaststelling van Cultuur Historische Waardenkaarten.

We hebben elf panden aangewezen als gemeentelijk monument.

- Gemeentelijke monument.

We hebben onderzoek gedaan naar cultuurhistorisch waardevolle panden en we zijn gestart met het aanwijzen van elf nieuwe gemeentelijke monumenten.

- Herzien Erfgoedbeleid 2013-2016.

We hebben onderzocht welke bouwstenen we nodig hebben voor een herzien Erfgoedbeleid en betrekken dit bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

- Inventariseren van wandkunst en kunst in de buitenruimte.

Er is een Cultuurhistorische Waardekaart gemaakt van kunst in de openbare ruimte.

- Mogelijkheden duurzame instandhouding van het Huys en het landgoed onderzoeken.

We hebben samen met Stichting Huys ten Donck onderzocht welke mogelijkheden er zijn om te komen tot een duurzame instandhouding van het Huys en landgoed. Het onderzoek is nog niet afgerond.

- Opnemen van een cultuurhistorische en archeologische paragraaf.

We hebben in diverse bestemmingsplannen een cultuurhistorische en archeologische paragraaf opgenomen.

- Toetsing ruimtelijke ontwikkelingen.
We hebben ruimtelijke ontwikkelingen getoetst aan het erfgoedbeleid, de monumentenverordening en de archeologieverordening.

- Uitvoeren van subsidieregeling.
We hebben de aanvragen voor de subsidieregeling instandhouding monumenten behandeld.

- Wij ontwikkelen initiatieven om de aandacht voor erfgoed te vergroten.
We hebben twee informatiepanelen over het erfgoed in Ridderkerk geplaatst rondom de Kerksingel. We zijn gestart met het opzetten van een erfgoedroute in de nieuwe GemeenteApp.

Wat hebben we bereikt?

Media

Bibliotheek

De bibliotheek heeft bijgedragen aan de realisatie van uitgangspunten die voortkomen uit de Toekomstvisie. Deze bijdrage bestond uit het uitvoeren van bibliotheekwerk en bijbehorende activiteiten op het gebied van preventie, ontmoeting en ontwikkeling.

RTV Ridderkerk

Landelijk wordt er gestreefd naar de vorming van streekomroepen. Lokaal is er een kanaal beschikbaar gebleven voor lokale content.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Bibliotheek
In 2020 is Stichting Bibliotheek AanZet naar het gemeentehuis verhuisd. Door de inhuizing naar het gemeentehuis kunnen de aanwezige partners meer synergie bewerkstelligen en werken naar een gezamenlijke programmering.

- RTV Ridderkerk
Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de bekostiging van de lokale publieke omroep. Wij hebben de lokale omroep gesteund door middel van een jaarlijkse bijdrage. Hiermee is tevens lokale content beschikbaar gebleven.

Wat hebben we bereikt?

Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Met projecten als het Oosterpark, de Waalvisie en groene schooltuinen zetten we in op betere biodiversiteit, groenbeleving en klimaatadaptatie. In de in 2020 vastgestelde 'Integrale groenvisie per wijk' staat in detail hoe we dat willen gaan doen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Aandacht biodiversiteit.
De actie Operatie Steenbreek is in 2020 voortgezet (geveltuintjes), evenals ondersteuning scholen voor het aanpassen van hun schoolplein.
Dit zijn tevens onderwerpen die opgenomen zijn in de Groenvisie. Aandacht voor de biodiversiteit, wordt aan het begin van projecten bij het ontwerp meegenomen. Hierin speelt de aangetrokken ecooloog een belangrijke rol.

- Beter benutten, verbinden en ontsluiten van de groenstructuren.
De gemeente heeft in 2020 verder gewerkt aan de dijktrap ter hoogte van de Donckse Velden en aan plannen voor een verbinding tussen de Gorzen en de Crezéepolder.

- Integrale visie per wijk.
De integrale visie per wijk op groen is unaniem vastgesteld op 7 juli 2020.

- Monitoren van de pilot 'Wijziging uitvoering extern onderhoud'
De evaluatie is uitgevoerd en is de basis om gemeentebreed over te gaan tot zoveel als mogelijk all-electric.

- Ondersteunen burgerinitiatieven en bevorderen de participatie.
In 2020 is participatie van bewoners steeds een belangrijk onderdeel geweest van groen- en recreatieprojecten.

- Traditioneel schoolplein omvormen tot een groen-blauw schoolplein.
In 2020 was de opengestelde subsidie bij zowel de provincie als het waterschap snel 'overschreven'. De gemeente faciliteert waar nodig en mogelijk aanpassingen van schoolpleinen. Soms betekent dit ook een kleine aanpassing van de aangrenzende openbare ruimte, zoals bij CBS De Fontein.

- Uitvoering aan de Waalvisie.
De Waalvisie kent binnen Ridderkerk vier sleutelplekken; de Wevershoek, Rijsoord, de Nes en 't Havenhoofd. Het jaar 2020 is vooral gebruikt om voor de verschillende sleutelplekken ontwerpen te maken, deze af te stemmen met omwonenden en bestekstukken op te stellen om aannemers te selecteren die de werkzaamheden zullen uitvoeren.
Medio volgend jaar zijn de meeste werkzaamheden uitgevoerd en is de uitvoering van de Waalvisie grotendeels afgerond. De recreatieve en ecologische kwaliteiten rond de Waal zullen daarmee verbeterd zijn.

- Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie.
In een zogenaamde 'stresstest' heeft Ridderkerk, net als andere gemeenten, bekeken waar de grootste risico's liggen. Dus waar schade kan ontstaan door de effecten van opwarmend klimaat. Dit is met bewoners al besproken, zij het door het coronavirus nog niet met alle (andere) belanghebbenden. Sinds december 2020 neemt Ridderkerk ook deel aan het convenant 'Klimaatadaptief bouwen'. Daarmee wordt voortaan zo gebouwd dat die risico's worden meegewogen.

- Visie op de Voortuyn.
We onderzoeken samen met Stichting Huys ten Donck de mogelijkheden om de visie op de Voortuyn (buitendijks gebied) concreet te maken en uit te voeren, zodat er een nieuw recreatiegebied ontstaat voor Ridderkerk en de regio. Dit krijgt nu vorm in de in ontwikkeling zijnde Gebiedsvisie Rivieroevers. Zo wordt ook de samenhang met de naastgelegen buitendijkse gebieden meegenomen.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil
Lasten				
5.1: Sportbeleid en activering	-1.061.000	-1.299.100	-1.105.867	193.233
5.3: Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-968.700	-1.037.200	-923.067	114.133
5.4: Musea	-93.700	-86.500	-87.301	-801
5.5: Cultureel erfgoed	-39.800	-41.500	-73.206	-31.706
5.6: Media	-1.424.700	-1.365.400	-1.404.339	-38.939

5.7:Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-5.101.100	-5.672.000	-4.965.205	706.795
Totaal Lasten	-8.689.000	-9.501.700	-8.558.984	942.716
Baten				
5.1:Sportbeleid en activering	0	0	30.000	30.000
5.3:Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	0	0	0
5.7:Openbaar groen en (openlucht) recreatie	27.100	25.800	28.372	2.572
Totaal Baten	27.100	25.800	58.372	32.572
Saldo - Lasten en baten	-8.661.900	-9.475.900	-8.500.612	975.288
Stortingen				
0.10:Mutaties reserves	-73.800	-73.800	-268.846	-195.046
Totaal Stortingen	-73.800	-73.800	-268.846	-195.046
Onttrekkingen				
0.10:Mutaties reserves	147.900	603.800	675.000	71.200
Totaal Onttrekkingen	147.900	603.800	675.000	71.200
Saldo - Reserves	74.100	530.000	406.153	-123.847
Begrotingssaldi Cultuur, sport en groen	-8.587.800	-8.945.900	-8.094.458	851.442

Toelichting 5.1 Sportbeleid en activering

Omschrijving	Bedrag afwijking
5.1 Sportbeleid en activering	
Lasten	193.233
Baten	30.000
Voordelig saldo	223.233

Sportbeleid (voordeel 88.434)

Het voordeel wordt verklaard door:

- Een teruggave van € 10.000 door JOGG Nederland;
- We hebben het totale bedrag dat Facet nodig had voor sport en gezonde leefstijl begroot, omdat nog niet duidelijk was of we het extra geld (zo'n € 50.000) dat we via de Brede Regeling Combinatiefuncties hadden aangevraagd, toegekend zouden krijgen. Het verzoek van de gemeente voor uitbreiding is later gehonoreerd dan de besluitvorming in de raad over de herijkte opdracht vanaf 2020. Vandaar dat er budget over is.
- Vanuit het ministerie van VWS is een specifieke uitkering in het kader van de regeling sportakkoord ontvangen van € 30.000.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 134.799)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Toelichting 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Omschrijving	Bedrag afwijking
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	
Lasten	114.133
Baten	0
Voordelig saldo	114.133

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 80.277)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 33.856)

Toelichting 5.4 Musea

Omschrijving	Bedrag afwijking
5.4 Musea	
Lasten	-801
Baten	
Nadelig saldo	-801

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 801)

Toelichting 5.5 Cultureel erfgoed

Omschrijving	Bedrag afwijking
5.5 Cultureel erfgoed	
Lasten	-31.706
Baten	
Nadelig saldo	-31.706

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 29.354)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 2.352)

Toelichting 5.6 Media

Omschrijving	Bedrag afwijking
5.6 Media	
Lasten	-38.939
Baten	
Nadelig saldo	-38.939

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 35.085)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 3.854)

Toelichting 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Omschrijving	Bedrag afwijking
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	
Lasten	706.795
Baten	2.572
Voordelig saldo	709.367

Groenvisie (voordeel 45.304)

Medio 2020 is budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de Groenvisie. In de Groenvisie zijn de uit te voeren acties gekoppeld aan te verwachte uitgaven.

Een deel van het voor 2020 beschikbaar gestelde budget is nog niet gebruikt. De reden hiervoor is onder andere dat de subsidieregeling Vergroenen particuliere tuinen per 2021 ingaat. Tevens is het vergroeningsfonds nog niet in werking.

In totaal wordt € 45.300 doorgeschoven naar 2021 ten gunste van de uitgaven Groenvisie inclusief de dekking uit de algemene reserve.

Hondenspeelplaats nabij Maximacollege (voordeel 53.000)

In juli 2020 is budget beschikbaar gesteld voor de aanleg van de hondenspeelplaats nabij het Maximacollege.

Voor de uitvoering is overleg gevoerd met het Maximacollege en de aannemer die verbonden is aan de Topacademie waar leerlingen van praktijkscholen ingezet worden bij uitvoeringsprojecten. Naast de Topacademie heeft de aannemer dit project opgevoerd onder "De nieuwe hovenier". Doel is met participatie en begeleiding projecten in uitvoering brengen.

Deze overleggen hebben geleid tot vertraging in de uitvoering. De uitvoering is nu gepland eerste helft 2021. Het budget inclusief de dekking uit de algemene reserve schuift door naar 2021.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 671.628)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 60.565)

Toelichting 0.10 Mutaties reserves

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>0.10 Mutaties reserves</i>	
Stortingen	-195.046
Onttrekkingen	71.200
Nadelig saldo	-123.846

Medio 2020 is budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de Groenvisie. Een deel van het voor 2020 beschikbaar gestelde budget voor uitvoering van de Groenvisie is nog niet gebruikt inclusief de dekking uit de algemene reserve. In totaal wordt € 45.300 doorgeschoven naar 2021. Dit is een nadeel.

In juli 2020 is budget beschikbaar gesteld voor de aanleg van de hondenspeelplaats nabij het Maximacollege.

Voor de uitvoering is overleg gevoerd met het Maximacollege en de aannemer die verbonden is aan de Topacademie waar leerlingen van praktijkscholen ingezet worden bij uitvoeringsprojecten. Deze overleggen hebben geleid tot vertraging in de uitvoering. De uitvoering is nu gepland eerste helft 2021. Het budget inclusief de dekking uit de algemene reserve (nadeel € 53.000) schuift door naar 2021.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 25.546)

Prestatie-indicatoren

Nr.	Omschrijving	Toelichting/Eenheid	Waarde
35	Waardering voor de (kwaliteit van de) buitenruimte in Ridderkerk. Bron: Burgerpeiling	Score 1-5. • Perken, plantsoenen en parken in mijn buurt zijn goed onderhouden • Wegen, straten, paden en trottoirs in mijn buurt zijn goed begaanbaar • In mijn buurt zijn weinig tot geen dingen kapot • Mijn buurt is schoon	3,5 3,4 3,5 3,7 3,4
36	Niet-sporters (%). Bron: Waarstaatjegemeente.nl	% inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.	54,9% (2016)
37	Actieve deelname verenigingsleven de afgelopen 12 maanden in Ridderkerk. Bron: Burgerpeiling	In %.	51,0%
38	Voldoende mogelijkheden voor sportbeoefening in Ridderkerk. Bron: Burgerpeiling	Aanbod voorzieningen. • Helemaal eens in %. • Helemaal eens in score 1-5.	72,0% 3,7
39	Voldoende mogelijkheden voor deelname aan kunst- en cultuureducatie in Ridderkerk. Bron: Burgerpeiling	Eens in %.	58,0%

Programma 7 Sociaal domein

Programmavisie

We staan voor de opgave de werelden van welzijn, ondersteuning en zorg verder bij elkaar te brengen. De bijbehorende maatregelen en voorzieningen willen we dicht bij onze inwoners – van jong tot oud – organiseren. Het gaat er niet zozeer om dat we allerlei nieuwe dingen ontwikkelen, maar dat wat we al doen nog beter doen. Dat vraagt om een kwalitatief hoogwaardige organisatie en uitstekende relaties en samenwerking met onze maatschappelijke partners.

Het vertrekpunt is, dat iedere inwoner volwaardig kan meedoen aan de Ridderkerkse samenleving. Daarin zien wij ook een rol weggelegd voor Ridderkerkse ondernemingen en instellingen. Met een integrale en samenhangende aanpak willen we knelpunten en problemen van onze inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium signaleren en helpen op te lossen. In onze benadering van de klant zorgen we voor een juiste balans met de verplichtingen en randvoorwaarden vanuit de Participatiewet. Belangrijk is, dat onze inwoners en samenwerkingspartners gemotiveerd blijven om te helpen en niet overbelast raken.

Trends en ontwikkelingen/Preventie en welzijn/Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

In 2020 is een inhoudelijk kader Brede School opgesteld, op basis van een eerder gehouden evaluatie. Hierbij is aangesloten op de visie die in samenwerking met LEA-partners op het integrale kindcentra (IKC) is ontwikkeld en die in 2020 is vastgesteld.

Uit de praktijk en berichten van partijen blijkt dat zij hierdoor in 2020 ook dichter naar elkaar toe zijn gebracht: partijen geven aan dat zij elkaar makkelijker kunnen vinden en ondersteunen.

Trends en ontwikkelingen/Preventie en welzijn/Samenkracht en burgerparticipatie

Kinderen en jongeren zijn en blijven van groot belang voor de gemeente omdat zij de burgers van de toekomst zijn. Het is belangrijk dat de activiteiten die wij voor de doelgroep kinderen en jongeren ontwikkelen ook aansluiten bij hun wensen en behoeften. Zo is bijvoorbeeld de jongerenraad gevraagd om te mee te denken met een voorstel voor het tegengaan van eenzaamheid bij jongeren. In 2020 is de eerste kinderburgemeester van Ridderkerk geïnstalleerd. Voor het Ridderkerks Jeugdlintje kwamen onvoldoende aanmeldingen binnen.

Trends en ontwikkelingen/Preventie en welzijn/Volksgezondheid

Gezondheid en preventie

De gemeente investeert in preventie en vroegtijdige inzet van passende hulp. Voorop staat het principe van 'voorkomen is beter dan genezen'. In alle gevallen, dus ook zeker als een inwoner het zelf niet meer redt, staat het welzijn en de gezondheid van inwoners voorop. De gemeente volgt daarbij de trend van (positieve) gezondheid: niet de ziekte of hulpvraag staat centraal maar een betekenisvol leven. De nadruk ligt op de veerkracht, eigen regie en het aanpassingsvermogen van de mens en niet op de beperkingen, ziekte of hulpvraag zelf.

Er is een lokale coalitie Kansrijke Start (eerste 1.000 dagen) opgericht met partners uit de geboortezorg, de jeugdgezondheidszorg en de wijkteams. De professionals signaleren veel complexe problematiek onder (aanstaande) ouders. Dit is in kaart gebracht en vertaald naar acties voor de komende twee jaar. In 2020 is gestart met het opstellen van een projectplan. Als gevolg van de coronamaatregelen zien we soms ook positieve effecten voor deze doelgroep. Er is in een aantal gevallen juist minder stress bij (aanstaande) ouders. Er is meer rust in de kraamtijd, waardoor de hechting en borstvoeding beter verloopt.

Bij de pedagoog van het Centrum voor Jeugd en Gezin Rijnmond (CJG) zijn veel opvoedvragen binnengekomen. Er werden regelmatig vragen gesteld over meerdere kinderen uit 1 gezin. Volgens de pedagoog hadden de opvoedvragen die ouders stelden bijvoorbeeld betrekking op hooggevoeligheid of het uiten van emoties en woedeaanvallen. Maar ook extreem gedrag van kinderen en hierbij consequent zijn en grenzen aangeven. Ouders brachten afgelopen jaar door de coronamaatregelen meer tijd met de kinderen door, waardoor gedrag soms ook duidelijker werd voor ouders. De pedagoog signaleerde verder dat deze periode, naast meer inzicht, voor veel ouders ook (extra) stress opleverde. Sommigen ouders merkten op sneller geïrriteerd te zijn. Alhoewel er ook een aantal ouders juist de rust hebben teruggevonden, omdat zij meer fysiek thuis waren.

De ervaringen afgelopen jaar met meer aanbod via telefonie en beeldbellen heeft inzichten opgeleverd hoe dit naar de toekomst toe meegenomen kan worden in het totaal aanbod van de pedagogische ondersteuning aan ouders.

Welzijn

Onder invloed van digitalisering, individualisering en de coronamaatregelen neemt eenzaamheid toe. Dit komt voor onder alle leeftijdsgroepen, ook onder jongeren. De 'ervaren' eenzaamheid onder volwassenen (19-64 jaar) in Ridderkerk is hoger dan het landelijke gemiddelde (GGD-monitor). De gemeente Ridderkerk is aangesloten bij het landelijk Actieprogramma Eén tegen eenzaamheid. De werkgroep 'aanpak eenzaamheid Ridderkerk' bundelt de krachten en trekt gezamenlijk op. Het doel is om onze inwoners meer bewust te maken over wat eenzaamheid is en om eenzaamheid meer bespreekbaar te maken. De werkgroep 'aanpak eenzaamheid' streeft naar een samenleving waarbij meer inwoners bijdragen aan het signaleren, het voorkomen én het tegengaan van eenzaamheid. De komende decennia staan in het teken van dubbele vergrijzing. Het aantal ouderen neemt toe en de gemiddelde leeftijd stijgt. In Ridderkerk ligt, volgens het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), de levensverwachting twee jaar hoger dan in de rest van Nederland. Hiermee groeit ook de kans op ouderdomsziekten. Als gevolg van de toenemende vergrijzing zal enerzijds de zorgvraag toenemen en zal anderzijds het beroep op de naaste omgeving stijgen. Het aantal mantelzorgers zal stijgen. Hierbij kan een knelpunt ontstaan omdat de directe leefomgeving ook steeds meer vergrijst. Een groot deel van deze inwoners, oftewel de "zilveren kracht" van de samenleving, zal echter bereid zijn hun (levens)ervaring en kennis te delen met anderen en zich in te zetten voor anderen. Senioren ondersteunen anderen en tegelijkertijd tegelijk blijven zij door hun inzet actief participeren in de samenleving wat ook de kans op sociaal isolement en/of eenzaamheid verkleint.

Trends en ontwikkelingen/Basishulp en -ondersteuning/Wijkteams

Het beroep op de wijkteams blijft groot en het aantal gezinnen dat gemonitord wordt vanuit het wijkteam is gestegen. Dit heeft onder andere te maken met het feit dat gezinnen op een wachtlijst staan voor regionale specialistische jeugdhulp. Om escalaties bij deze kwetsbare gezinnen te voorkomen is een inschatting gemaakt welke gezinnen langer en intensiever gemonitord moesten worden.

Er zijn in coronatijd in verhouding meer herindicaties aangevraagd en afgegeven, omdat hulpverlening is vertraagd en/of suboptimaal is uitgevoerd.

Ook is er sprake van een toename van het aantal meldingen vanuit Veilig Thuis. Deze meldingen zijn met voorrang opgepakt, zijn intensievere (hulp)verleningstrajecten en zijn meer en intensiever gemonitord in verband met veiligheidsafspraken.

Trends en ontwikkelingen/Basishulp en -ondersteuning/Inkomensregelingen

Naast bijstand aan uitkeringsgerechtigden verstrekken we loonkostensubsidie aan werkgevers ten behoeve van werknemers die vanwege beperkingen een lagere loonwaarde hebben dan het wettelijk minimumloon. Daardoor ontvangt de werknemer van de werkgever het wettelijk minimumloon. Er zijn echter grote verschillen in de wijze waarop gemeenten dit instrument inzetten. En soms treden er onbedoelde effecten op. Daarom wil de regering de procedure waarop een loonkostensubsidie wordt vastgesteld uniformeren en stroomlijnen door een 'preferent werkproces' vast te stellen met landelijk te hanteren termijnen, brieven en beschikkingen. Binnen de arbeidsmarktregio willen we hier gezamenlijk een concrete invulling aan geven.

Trends en ontwikkelingen/Basishulp en -ondersteuning/Begeleide participatie en arbeidsparticipatie

De ontwikkelingen rondom corona hebben grote invloed gehad op de dienstverlening die betrekking heeft op de begeleiding van mensen naar werk. Eerder genoemde ontwikkelingen hebben ook grote invloed gehad op de arbeidsmarkt. Het is moeilijker om mensen te begeleiden en er zijn minder banen. Desondanks heeft de gemeente Ridderkerk met het vitaal laten verklaren van dit proces en de inzet van digitale instrumenten de dienstverlening voortgezet.

Statushouders

De nieuwe wet inburgering die op 1 januari 2021 zou ingaan is twee keer uitgesteld. De streefdatum van de inwerkingtreding is nu 1 januari 2022. Desalniettemin werkt de gemeente Ridderkerk sinds 1 september 2020 in de geest van de nieuwe wet. Dat betekent dat de gemeente veel ervaring op doet met de nieuwe werkwijze, zodat zij goed voorbereid is als de verantwoordelijkheid voor de inburgering naar de gemeente komt. De nieuwe werkwijze geeft de gemeente meer instrumenten om mensen beter te laten inburgeren en participeren.

Trends en ontwikkelingen/Basishulp en -ondersteuning/Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

De herindicatie van cliënten met een Wmo beschikking is vereenvoudigd. Bestaande cliënten hoeven niet meer een nieuwe melding te doen als het traject afloopt, in plaats daarvan evalueren wij automatisch aflopende indicaties. Ook geven we indien passend indicaties af voor onbepaalde tijd. Op deze werkwijze is de tekst in de beschikking die de inwoner ontvangt aangepast. Met deze werkwijze hoeven bestaande cliënten geen nieuwe melding te doen, maar kijken we samen of de bestaande inzet nog passend is.

Voor de maatwerkvoorziening Hulp bij het Huishouden is de duur maximale duur van vijf jaar gewijzigd in een beschikking voor onbepaalde tijd. We zien dat in veel gevallen het vooruitzicht op herstel van zelfredzaamheid niet te verwachten is en dat inwoners langdurig gebruik maken van deze dienstverlening. Daarvoor in de plaats beoordelen we per cliënt welke duur passend is.

Trends en ontwikkelingen/Maat- en specialistisch werk/Maatwerkdienstverlening 18+

Schuldhelpverlening

Met het uitbreken van de coronacrisis in maart 2020 en de daarmee gepaarde maatregelen, werden Ridderkerkers soms geconfronteerd met een inkomensterugval. Dit heeft vooralsnog niet geleid tot een significante stijging van het aantal inwoners dat een beroep doet op schuldhelpverlening. Ook heeft het niet geleid tot een stijging in het aantal betalingsachterstanden. Het is realistisch te verwachten dat deze stijging zich op een ander moment voordoet.

Trends en ontwikkelingen/Maat- en specialistisch werk/Maatwerkdienstverlening 18-

De inzet van regionale jeugdhulp betreft vooral jeugdhulp met verblijf. Dit gaat om jeugdigen die een jeugdbeschermingsmaatregel hebben en uit huis zijn geplaatst. Deze zorg kan niet zomaar afgeschaald worden naar ambulante of lichtere vormen van jeugdhulp. Er is gestart met de inzet van een Praktijkondersteuner Huisarts Geestelijke Gezondheidszorg (POH GGZ) Jeugd bij de huisartsenpraktijk het Doktershuis om te zorgen voor meer inzet van lokale jeugdhulp en het zelf uitvoeren van kortdurende trajecten. De inzet van ambulante specialistische jeugdhulp van de regio is gestabiliseerd.

De invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel is uitgesteld naar 2022. De VNG is gestart met het in kaart brengen van de gevolgen en ondersteunt de gemeenten hierbij.

Trends en ontwikkelingen/Maat- en specialistisch werk/Geëscaleerde zorg 18+

Vanaf 1 januari 2020 is de Wet verplichte ggz in werking getreden. De Wet verplichte ggz (Wvvggz) heeft de Wet bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen (Wet Bopz) vervangen. Door een ernstige psychische aandoening kan iemand zichzelf of anderen ernstig nadeel toebrengen. In de Wet Bopz stond een verplichte opname centraal om dit te voorkomen en mensen te helpen. De Wvvggz maakt het mogelijk om verplichte zorg ambulant uit te voeren. Verplichte opname blijft mogelijk als het in de eigen omgeving niet lukt of te onveilig is. Het idee is maatwerk te leveren en verplichte zorg zo kort mogelijk - en zo lang als noodzakelijk - te geven. De Wvvggz is er alleen voor als het echt niet anders kan; het is voor mensen met psychische problemen beter om verplichte behandeling te voorkomen. Dit vraagt dat gemeenten en zorgaanbieders signalen van naasten en buurtbewoners serieus nemen. Tijdig beginnen met een passende behandeling is in het belang van de cliënt en van de samenleving.

Trends en ontwikkelingen/Maat- en specialistisch werk/Geëscaleerde zorg 18-

Het lukt steeds beter om in situaties waarin een kind niet veilig is, in te grijpen zonder tussenkomst van de rechter. Dat komt omdat de wijkteams en het Jeugdbeschermingsplein onderling steeds beter informatie, kennis en expertise uitwisselen. De eerste prognose laat zien dat onze gemeente een lichte daling kent van het aantal jeugdigen in jeugdbescherming.

De samenwerking met Veilig Thuis is verbeterd door het aanstellen van vaste contactpersonen vanuit de wijkteams. Vooralsnog lijkt er geen sprake te zijn van een sterke stijging van het aantal meldingen bij Veilig Thuis. Wel ontvangt Veilig Thuis meer adviesvragen. Er worden meer meldingen waar geen sprake is van acuut of structureel huiselijk geweld overgedragen naar de wijkteams. Ook is regelmatig samenwerking met het wijkteam noodzakelijk om naast een interventie van Veilig Thuis passende hulp te kunnen inzetten. Veilig Thuis is namelijk geen wettelijk verwijzer voor het inzetten van

jeugdhulp. Dit samen zorgt voor een hogere belasting van onze wijkteams. De meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld is onder de aandacht gebracht van het onderwijs.

Wat hebben we bereikt?

Preventie en welzijn / Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

- Zoveel mogelijk jongeren hebben het onderwijs verlaten met een diploma. Hierdoor is hun kans op een baan toegenomen;
- Onderwijs-/ontwikkelingsachterstanden zijn zo vroeg mogelijk gesignaleerd en hiermee zoveel mogelijk voorkomen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Passende aanpak om jongeren op passende opleiding te houden of te krijgen. Vanuit RMC (regionaal meld- en coördinatiecentrum) is er ingezet op een passende aanpak om zoveel mogelijk jongeren op een passende opleiding te houden of te krijgen. VSV (voortijdig schoolverlaten) is hiermee tegengegaan. Jongeren die echt niet meer kunnen of willen leren worden toegeleid naar een passende betaalde baan. De Jonge Krijger is een belangrijke partner op dit gebied.

■ Kwaliteit

- Signalen op onderwijs- ontwikkelingsachterstanden oppakken. Signalen op onderwijs- en ontwikkelingsachterstand, vanuit de vroeg- en voorschoolse educatie (kinderopvang, peuterspeelzaal en de groepen 1 en 2 van de basisschool), vanuit consultatiebureau (Centrum voor Jeugd en Gezin - CJG) en wijkteam, zijn opgepakt. Kinderen waarbij leer- en ontwikkelingsachterstanden werd gesignaleerd ontvingen een passend aanbod (VVE-aanbod) binnen de voor- of vroegschoolse educatie.

■ Kwaliteit

Wat hebben we bereikt?

Preventie en welzijn / Samenkracht en burgerparticipatie

Met een meerjarenplan voor jeugdparticipatie (2020-2024) laat de gemeente Ridderkerk zien dat ze de betrokkenheid van kinderen en jongeren waarderen, aan een stevig fundament bouwen en de gemeenschap betrekken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Jongerenraad. In 2020 heeft de Jongerenraad haar werkwijze met online-participatie verder uitgewerkt. Via sociale media (Instagram) worden polls en berichten gedeeld met de volgers. Er zijn ook nieuwe leden toegetreden. In totaal bestaat de Jongerenraad nu uit zes leden. Het jongerenwerk van Facet ondersteunt de Jongerenraad.

- Kinderburgemeester. De eerste kinderburgemeester van Ridderkerk is eind 2020 geïnstalleerd. Naast uitvoering van een aantal ceremoniële taken, is de kinderburgemeester ook de ambassadeur voor kinderkzaken en aanspreekpunt voor kinderen in Ridderkerk. De kinderburgemeester gaat zich onder andere inzetten tegen pesten, agressie tegen hulpdiensten en (zwerf)afval.

- Opstellen meerjarenplan jeugdparticipatie. Er is een meerjarenplan voor jeugdparticipatie (2020-2024) vastgesteld. Met dit meerjarenplan laat de gemeente Ridderkerk zien de betrokkenheid van kinderen en jongeren werkelijk te waarderen en te bouwen aan een stevig fundament, de gemeenschap te betrekken en ervoor te zorgen dat de jeugd voldoende bagage meekrijgt op het gebied van meedenken, meedoen en actief burgerschap op weg naar de volwassenheid. Eén van de activiteiten is het jaarlijkse Traject Jong Ridderkerk Denkt Mee.

- Organiseren van jeugdparticipatie-activiteiten.

Tijdens het traject Jong Ridderkerk Kerk Denkt Mee van eind 2019 hebben kinderen meegedacht over onder andere de thema's cultuur en sport. Begin maart 2020 was er een geslaagde terugkombijeenkomst (pizza-sessie) om de ideeën verder uit te werken en zijn werkgroepjes gevormd. Er hebben nog wel wat acties plaatsgevonden, zoals fietsen met de wethouder rondom verkeersveiligheid, maar door de coronamaatregelen en lockdown zijn de meeste acties niet doorgegaan.

Wel hebben kinderen meegedacht over een Kidskaart Ridderkerk, met daarop alle leuke plekken en activiteiten voor kinderen in Ridderkerk. In 2021 wordt de Kidskaart gepubliceerd.

Wat hebben we bereikt?

Preventie en welzijn / Volksgezondheid/Gezondheid en preventie

Inzet op preventie is en blijft een belangrijk uitgangspunt. Onder andere door inzet op preventieve cursussen gericht op sociale weerbaarheid, het bieden van opvoedondersteuning, preventieve inzet bij huisartsen en scholen proberen we te voorkomen dat problemen escaleren. Normaliseren is daarin belangrijk.

Een meerjarig actieplan alcohol, drugs en gameverslaving wordt gekoppeld aan de nota gezondheidsbeleid Ridderkerk, die in 2021 vastgesteld wordt. Het huidige Actieplan voorkomen en bestrijden alcohol-/drugsgebruik is verlengd tot en met 2021.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Gezondheid en preventie. Realiseren en optimaliseren van samenwerking.

We hebben de samenwerking tussen de wijkteamprofessionals en de huisartsen geïntensiveerd middels de pilot 'Eén contactpersoon jeugdgezondheidszorg en wijkteam' en de pilot "Praktijkondersteuner Huisarts (POH) GGZ-Jeugd".

Binnen de wijkteams wordt gewerkt met een voorbereidingsteam. Hier nemen onder andere een aantal wijkteamprofessionals, een jeugdverpleegkundige, een jongerenwerker en/of een ouderenadviseur aan deel. Doelen van het voorbereidingsteam is te bepalen wat de vraag is, wat er nodig is om de gezinnen te ondersteunen en welke partijen de vraag van de gezinnen kunnen oppakken. Oftewel een overzicht krijgen van de aanmeldingen en heldere aanmeldingen doorleiden naar het voorveld of naar de wijkteams. Hiermee wordt ingezet op een verbeterde sturing op de instroom.

Door de extra inzet van wijkteamprofessionals op school hebben we sneller gesignaleerd, waardoor vragen van kinderen (en hun ouders) eerder opgepakt konden worden en tevens passender geholpen konden worden.

- Gezondheid en preventie. Aanbieden verschillende preventieve cursussen.

In 2020 hebben 25 Ridderkerkse kinderen deelgenomen aan preventieve cursussen via het BAR-trainingsbureau. Vooral aan de cursussen 'sociale weerbaarheid' en 'HSK' (hoogsensitieve kind) hebben veel kinderen deelgenomen. Een aantal trainingen kon geen doorgang vinden vanwege corona. Om kinderen toch wat te bieden, is een sociale weerbaarheidstraining omgezet naar een onlinetraining.

- Gezondheid en preventie. Home-Start ondersteunt.

De vrijwilligers van Home-Start hebben in 2020 21 gezinnen in Ridderkerk ondersteund.

De vorm van ondersteuning aan gezinnen moest in 2020 worden aangepast door de geldende corona-maatregelen. De coördinatoren hebben samen met de vrijwilligers gezocht naar mogelijkheden om contact te houden met gezinnen én hebben handvatten geboden om op een positieve manier om te gaan met problemen zoals de coronacrisis.

De vrijwilligers hebben waar mogelijk de gezinnen bezocht, thuis of een ontmoeting in de buitenlucht. In de 2e lockdown periode is op afstand contact met de gezinnen onderhouden. Dit gebeurde bijvoorbeeld door beeldbellen of door berichten en linkjes aan elkaar te sturen.

- Gezondheid en preventie. Realiseren lokale coalitie.

In 2020 is een lokale coalitie Kansrijke Start (rondom de eerste 1.000 dagen) gerealiseerd in Ridderkerk. Deelnemers aan de lokale coalitie zijn: Verloskundigenpraktijk Nieuw Leven, Verloskundigenpraktijk Ridderkerk, Kraamzorg Rotterdam, Kraamzorg de Eilanden, de jeugdgezondheidszorg (Stichting CJG Rijnmond) en de gemeente Ridderkerk (wijkteamprofessionals en beleid). Kraamzorg Sara, Kraamzorg De Waarden en RST Zorgverleners Kraamzorg zijn op de achtergrond betrokken bij de lokale coalitie.

- Gezondheid en preventie. Realiseren van voldoende passend preventief aanbod.

We hebben ingezet op preventie, zoals de preventieve cursussen die aangeboden worden door het BAR-trainingsbureau en opvoedondersteuning door de pedagoog van het CJG.

- Gezondheid en preventie. Realiseren voldoende aanbod.

We hebben uitvoering gegeven aan de prenatale huisbezoeken. Dit is een programma dat bestaat uit één tot vier huisbezoeken voor zwangere vrouwen in risicosituaties. In 2020 hebben er zes trajecten plaatsgevonden. De kwetsbaarheid van de zwangeren die gebruik hebben gemaakt van deze trajecten, had vaak betrekking op een of meerdere leefgebieden. Denk hierbij aan ongeplande zwangerschap, tienermoederschap, negatieve jeugdervaringen, GGZ-problematiek, klein netwerk, lichamelijke beperking of alleenstaand ouderschap.

Daarnaast hebben we met de lokale coalitie Kansrijke Start in kaart gebracht waar we op in gaan zetten rondom kwetsbare zwangeren. Het projectplan is begin 2021 gereed.

- Gezondheid en preventie. Sociale kaart online.

In april is de sociale kaart: www.wiewatwaarridderkerk.nl gelanceerd. Vanaf dat moment is de website voor iedereen toegankelijk geworden. Eind 2020 is gestart met de doorontwikkeling van de sociale kaart, samen met de Bibliotheek AanZet en Mijn buurtje.

Samen met Bibliotheek AanZet is het hele jaar door aandacht besteed aan het informeren van inwoners over de online sociale kaart. De kaart wordt maandelijks 'up to date' gehouden.

- Gezondheid en preventie. Vergroten besef negatieve gevolgen alcohol, drugs en gamen.

Het Actieplan voorkomen en bestrijden alcohol-/drugsgebruik is verlengd in 2020.

Stichting Chris en Voorkom heeft gastlessen verzorgd over alcohol- en drugspreventie op alle middelbare scholen in Ridderkerk. Bij deze gastlessen is een ervaringsdeskundige ingezet. Als gevolg van de coronamaatregelen, waaronder de tijdelijk sluiting van VO-scholen, zijn veel gastlessen niet doorgegaan. Er is een online aanbod ontwikkeld voor de gastlessen.

Op het Farelcollege is in aanloop naar de vervolgaanpak rondom alcohol- en drugspreventie vanaf september 2020 een pilot Gezondheidscoach gestart. Concreet betekent dit dat een gezondheidscoach (professional Youz) tot de zomervakantie van 2021, voor gemiddeld drie uur per week aanwezig is op het Farelcollege en daar onder andere de volgende taken heeft:

- Vragen beantwoorden van leerlingen over alcohol, roken, drugs, gamen (deze leerlingen behoeven geen hulpverlening);
- Vragen beantwoorden van docenten over alcohol, roken, drugs en gamen.

De eerste ervaringen met de gezondheidscoach zijn positief.

- Gezondheid en preventie. Versterken opvoed- en opgroeiondersteuning.

Het CJG biedt opvoed- en opgroeiondersteuning aan ouders. Dit is aangeboden door de jeugdverpleegkundigen, maar ook de pedagoog heeft opvoedondersteuning bij zowel enkelvoudige als meervoudige opvoedingsproblematiek aangeboden. In totaal hebben 101 ouders gebruik gemaakt van de ondersteuning door de pedagoog. Ook is er in 25 casussen gebruik gemaakt van de consultatie en advisering door de pedagoog.

Vragen vanuit ouders hadden betrekking op:

- Scheiding;
- Uiten van emoties/ woedeaanvallen;
- Consequent zijn en grenzen aangeven bij extreem gedrag van kinderen. Ouders brachten als gevolg van de coronamaatregelen meer tijd met kinderen door, waardoor gedrag soms ook duidelijker werd voor ouders. Naast meer inzicht leverde deze periode voor veel ouders ook veel (extra) stress op;

- Vragen over kindfactoren (bijvoorbeeld autisme) ter overbrugging naar onderzoek bij andere instellingen.

Wat hebben we bereikt?

Preventie en welzijn/Volksgezondheid/Welzijn

Er is veel gedaan en georganiseerd om mensen zo lang mogelijk in hun eigen, vertrouwde omgeving te laten blijven wonen en om te voorkomen dat men zich eenzaam voelt.

In de eerste maanden van 2020 is Stichting Facet Ridderkerk voortvarend gestart met de herijkte opdracht en het opzetten van de nieuwe projecten. Vanaf maart 2020 vroeg de coronacrisis een groot deel van hun aandacht en energie. Vanwege de geldende maatregelen is de dienstverlening aangepast, waarbij de aandacht uitging naar (de meest) kwetsbare inwoners. Inspanningen waren gericht op:

- Het houden van contact met de meest kwetsbare Ridderkerkers, waaronder jongeren, mantelzorgers en ouderen;
- Het koppelen van mensen die ondersteuning nodig hadden aan vrijwilligers. Hiervoor is het Meldpunt Samen opgericht;
- Wanneer het nodig was, is de ambulante inzet van het jongerenwerk tijdelijk geïntensiveerd;
- Informeren en aanbieden van onlineactiviteiten voor jongeren en het ondersteunen van jongeren door wekelijkse contactmomenten in De Loods.

Begeleiding en ondersteuning heeft zoveel mogelijk telefonisch plaatsgevonden. Extra inzet op het maken van een praatje en het halen van boodschappen is via het opgerichte Meldpunt Samen ingeregeld. Ook zijn de service- en gemaksdiensten deels gecontinueerd volgens RIVM-verantwoorde wijze.

Waar mogelijk zijn alternatieve activiteiten georganiseerd om mantelzorgers te ontlasten, zoals creatieve workshop door pakketjes met instructie aan huis af te geven en online Alzheimer cafés. De workshop ademhalen is online gegeven. Veel contacten zijn gelegd via telefoon, Facebook en e-mail. Afhankelijk van de coronamaatregelen zijn sommige afspraken op kantoor georganiseerd volgens de richtlijnen van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Verder is in mei 2020 een onderzoek uitgevoerd onder mantelzorgers.

Onder jonge mantelzorgers is een enquête afgenomen en zij zijn verrast met onder andere een verrassingspakketje.

Er is veel gedaan om eenzaamheid te verkleinen, onder andere door het inzetten van de Compaan Tablets voor de senioren. Tevens zijn er in de Week tegen eenzaamheid onlineactiviteiten georganiseerd zoals een podcast over vriendschap/contact maken.

Gedurende de tweede lockdown was/is er een aangepaste inloop bij wijkcentrum Bolnes. Deze is bedoeld voor inwoners die extra behoefte hebben aan een beetje aanspraak en dient als vangnet tegen eenzaamheid.

Sociaal beheer

Momenteel zijn er in vier wijkvoorzieningscentra (WVC) drie wijkverenigingen actief. In WVC Bolnes is er nog geen wijkvereniging actief. Aan Stichting Facet Ridderkerk is voor 2020 de opdracht gegeven om “vanuit de kracht van de wijk” te onderzoeken in hoeverre met een groep vrijwilligers gekomen kan worden tot het oprichten van een wijkvereniging. Vanwege coronamaatregelen is de onderzoeksopdracht Sociaal Beheer voor Bolnes uitgesteld.

In 2020 is het professioneel sociaal beheer in het Wijkvoorzieningscentrum Bolnes gecontinueerd door Stichting Facet Ridderkerk.

Verder hebben we in het kader van de Notitie Sociaal Beheer Ridderkerk 2019 het beheer van drie wijkvoorzieningscentra zo veel als mogelijk overgelaten aan de ‘kracht van de wijk’. Ondanks corona hebben Wijkvoorzieningscentrum Slikkerveer (Stichting Wijkactiviteiten Slikkerveer), Trefpunt Oost (WAVO) en Wijkvoorzieningscentrum De Fuik (wijkvereniging Drievliet 't Zand) de eerste stappen gezet in het professioneel beheren en exploiteren van de wijkvoorzieningscentra op basis van de inhoudelijke beleidsdoelen.

Wanneer de wijkverenigingen in hun begroting geld te kort komen, dan is het mogelijk dat ze een subsidieaanvraag indienen bij de gemeente. In dit kader hebben we Nadere Regels Sociaal Beheer Ridderkerk 2021 vastgesteld.

Verder zijn de drie wijkverenigingen ondersteund door de gemeente en Stichting Facet Ridderkerk wanneer ze het nodig hadden. Denk aan ondersteuning bij het opstellen van begroting en een

dekkingsplan, het ontwikkelen van het wijkactiviteitenprogramma, gebruik van de Verhuurmodule voor de registratie en monitoring van de inhoud van het activiteitenprogramma en de bezettingsgraad enz.

Aanpak Eenzaamheid Ridderkerk

Het plan van aanpak eenzaamheid is uitgewerkt en een notitie 'kaders aanpak eenzaamheid Ridderkerk' ontwikkeld. Deze notitie vormt de basis voor het Actieplan Aanpak Eenzaamheid Ridderkerk.

In verband met corona en eenzaamheid heeft Stichting Facet Ridderkerk in opdracht van de gemeente dertig Compaan tablets (speciaal gericht op gebruik door ouderen), inclusief abonnement voor een jaar, aangeschaft en ingezet voor de eenzame mensen in de gemeente Ridderkerk.

Een notitie "signalering eenzaamheid" is ontwikkeld. In de notitie zijn er drie acties opgenomen:

1. Ontwikkelen van bewustwordingscampagne en de Signaleringskaart;
2. Deskundigheidsbevordering;
3. De implementatie Centraal meldpunt signalering eenzaamheid.

Er zal een projectplan worden voorbereid voor het ontwikkelen en implementeren van deze acties.

De Jongerenraad is gevraagd mee te denken over het bestrijden van eenzaamheid onder jongeren.

Urgente zaken met betrekking tot corona zijn als vast agendapunt in de aanpak eenzaamheid besproken. Verder heeft iedere partner een eigen aanpak in de tijd van corona om kwetsbare inwoners en eenzame mensen te helpen. Zo hebben Stichting Facet Ridderkerk en de gezamenlijke kerken beiden een meldpunt opgericht, waarin ze nadrukkelijk ook de samenwerking met elkaar hebben gezocht.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Welzijn. Actief in eigen buurt.

Vanwege Coronamaatregelen zijn geen onderzoeken / enquêtes uitgevoerd.

Wel hebben wij extra ingezet op de online dienstverlening via de gemeentewebsite. Zo konden inwoners toch geholpen worden en makkelijk toegang hebben tot informatie. Op de gemeentewebsite is een aantal veel gestelde vragen voor inwoners, organisaties en ondernemers op een rijtje gezet over bepaalde thema's in relatie tot het coronavirus en hoe we hiermee omgaan.

- Welzijn. Inzet vrijwilligers en mantelzorgers.

Er is onderzoek gedaan naar de continuïteit van cruciale zorg ten tijde van de coronacrisis om te kijken welke effect de coronamaatregelen hebben op de reguliere zorg onder andere ter attentie van dagbesteding en respijtzorg. Vanuit WMO individuele begeleiding is de inzet op een alternatieve manier gerealiseerd, onder andere door gesprekken online te voeren in plaats van op huisbezoek te gaan.

Karaat Mantelzorg heeft in mei 2020 een enquête uitgezet onder de bij hen bekende mantelzorgers. Het doel was het peilen welke invloed de coronacrisis had op het welzijn van de mantelzorger en het achterhalen welke behoefte aan ondersteuning mantelzorgers hadden en hoe daarop het best kon worden ingespeeld.

De ondersteuning en het activiteiten aanbod van Karaat Mantelzorg is aangepast vanwege corona. Op afstand werd de ondersteuning aan mantelzorgers zoveel mogelijk voortgezet. De mantelzorgers zijn geïnformeerd over de maatregelen, hebben tips en ontspanningsfilmpjes ontvangen. Tevens is een Facebookpagina opgezet als extra communicatiemiddel en is er veel contact via WhatsApp met mantelzorgers geweest. Daarnaast hebben de consultants proactief contact gezocht met mantelzorgers waarvan ze wisten dat de situatie onder druk staat.

Er zijn alternatieve cursussen georganiseerd voor senioren om hun zelfredzaamheid te vergroten en hun mantelzorgers te ontlasten.

Er is een cursus gespreksvaardigheden ontwikkeld voor de vrijwilligers van de stichting Facet Ridderkerk om hen beter toe te rusten in hun contacten met senioren.

Senioren die een beroep deden op de ouderenadviseur van Stichting Facet Ridderkerk, hebben een op maat gesneden ondersteuningsaanbod gekregen.

- Welzijn. Samenwerkingsovereenkomst Ketenzorg Dementie.

We hebben met maatschappelijke partners een projectplan opgesteld met activiteiten die moeten bijdragen aan een dementievriendelijke samenleving. In dit plan is een publiekscampagne opgenomen, trainingsactiviteiten voor inwoners en verschillende beroepsgroepen, en onderzoek naar maatwerk bij informele dagbesteding. Dit plan wordt vanaf 2021 uitgevoerd.

- Welzijn. Voorkomen en bestrijden eenzaamheid.

Op 15 januari 2020 heeft wethouder Japenga in Den Haag een intentieverklaring met de vijf pijlers van het landelijk Actieprogramma Eén tegen eenzaamheid ondertekend.

We hebben samen met onze maatschappelijke partners de aanpak eenzaamheid Ridderkerk meer vorm en inhoud gegeven. Doel is om inwoners meer bewust te maken over wat eenzaamheid is en om eenzaamheid meer bespreekbaar te maken. We streven naar een samenleving waarbij meer inwoners bijdragen aan het signaleren, het voorkomen én het tegengaan van eenzaamheid.

Wat hebben we bereikt?

Basishulp en -ondersteuning / Wijkteams

Binnen de wijkteams wordt gewerkt met een voorbereidingsteam. Hier nemen onder andere een aantal wijkteamprofessionals (waaronder een gedragsdeskundige), een jeugdverpleegkundige, een jongerenwerker en/of een ouderenadviseur aan deel. Doel van het voorbereidingsteam is te bepalen wat de vraag is, wat er nodig is om de gezinnen te ondersteunen en welke partijen de vraag van de gezinnen kunnen oppakken. Oftewel een overzicht krijgen van de aanmeldingen en heldere aanmeldingen doorleiden naar het voorveld of naar de wijkteams. Hiermee wordt ingezet op een verbeterde sturing op de instroom.

Gedragsdeskundigen hebben werkbegeleiding geboden aan wijkteamprofessionals en zij hebben vragen van inwoners verhelderd door het uitvoeren van pre-diagnostiek. Hierdoor kon passende hulp worden ingezet.

Met gecontracteerde partijen hebben periodiek gesprekken plaatsgevonden waarbij gezamenlijk is ingespeeld op trends en ontwikkelingen bij de wijkteams en in de jeugdhulp.

Er is meer sturing vanuit de Ridderkerkse wijkteams op toeleiding naar jeugdhulp gepleegd. Dit vond plaats via het voorbereidingsteam van de wijkteams. Binnen de wijkteams is door gedragsdeskundigen pre-diagnostiek uitgevoerd, met als doel de vraag van inwoners te verduidelijken, zodat gericht hulp en ondersteuning geboden kon worden en/of een beschikking afgegeven kon worden bij een van de gecontracteerde aanbieders.

In 2020 is een partnermodel opgesteld. Hierin zijn samenwerkingsafspraken verwerkt. Tijdens periodieke overleggen is het verloop van de onderlinge samenwerking onderwerp van gesprek geweest.

De bekendheid van het lokaal gecontracteerd aanbod jeugdhulp is bij wijkteammedewerkers en ketenpartners vergroot. Er is meer sturing vanuit de wijkteams op toeleiding naar lokale jeugdhulp gepleegd. Met deze lokaal gecontracteerde partijen zijn korte lijnen, vinden periodiek gesprekken plaats en wordt gezamenlijk ingespeeld op trends en ontwikkelingen bij de wijkteams en in de lokale jeugdhulp. Het onderwijs in is intensiever betrokken om de afstand tussen zorg en onderwijs te verkleinen. Hiertoe is met de gemeente, het samenwerkingsverband PO, RiBA, reformatorisch samenwerkingsverband Berseba, samenwerkingsverband Koers VO en de wijkteams een uitvoeringsplan opgesteld. Dit uitvoeringsplan wordt in 2021 verder uitgewerkt en geconcretiseerd. Op basis van de uitkomsten van de evaluatie van de inzet van wijkteamprofessionals op school is gebleken dat de beoogde doelen, ten aanzien van het vergroten van de zichtbaarheid en de toegankelijkheid van de wijkteams, zijn behaald. Naar aanleiding daarvan is de extra inzet van de wijkteamprofessionals, oftewel schoolcontactpersonen, in 2020 gecontinueerd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Aangaan en onderhouden relaties met zorgaanbieders.

De bekendheid van het lokaal gecontracteerd is bij onze ketenpartners, zoals Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen en het onderwijs vergoot. Zij zijn geïnformeerd over welke aanbieders gecontracteerd zijn en welke hulp en ondersteuning zij kunnen bieden.

Vanuit de wijkteams zijn er korte lijnen met lokaal gecontracteerde aanbieders.

- Optimaliseren samenwerking.

Huisartsen en jeugdartsen vervullen een belangrijke rol rond de hulp en ondersteuning van kinderen en gezinnen. We zien dat (voornamelijk) huisartsen, in de rol als wettelijk verwijzer, vaak rechtstreeks doorverwijzen naar specialistische jeugdhulp. Deze verwijzingen zorgen voor extra zorgkosten waar

de gemeente geen invloed op heeft. Tevens is het de vraag of jeugdige en gezinnen verwezen worden naar de best passende hulp en ondersteuning dichtbij huis.

Daarom hebben we de samenwerking tussen de wijkteamprofessionals en de huisartsen geïntensiveerd middels de pilot 'Eén contactpersoon jeugdgezondheidszorg en wijkteam' en "POH GGZ-Jeugd".

Gezamenlijk hebben we de verwijzingen en het op- en afschalen van zorg afgestemd. Hierdoor hebben we hier meer inzicht en grip op gekregen.

De samenwerking met Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond en Veilig Thuis is geoptimaliseerd en geïntensiveerd. Hieromtrent hebben we diverse samenwerkingsbijeenkomsten georganiseerd. Vanuit het wijkteam zijn de contacten met Veilig Thuis geïntensiveerd door middel van vaste aanspreekpunten.

- Organiseren netwerkbijeenkomsten.

Als gevolg van corona zijn er vanaf het tweede kwartaal geen fysieke netwerkbijeenkomsten georganiseerd. Samen met onze partners is een notitie "kaders aanpak eenzaamheid Ridderkerk" ontwikkeld.

- Zorgen voor integratie van kennis en expertise.

Binnen de toegangsteams (onder andere wijkteamprofessionals en klantmanagers Wmo) is de basis gelegd voor het gebruik van de Doorbraakmethode. Met deze methode worden de wetten als instrument ingezet om maatwerk aan onze inwoners te kunnen leveren, oftewel om dingen voor elkaar te krijgen waarvan professionals in eerste instantie dachten dat het niet kon of mocht. Door die mogelijkheden op een handzame manier te presenteren is het voor professionals gemakkelijker om patronen te doorbreken zónder dat ze buiten hun boekje gaan.

Er zijn verschillende doorbraaksessies georganiseerd waarbij verschillende casussen zijn besproken en waar een doorbraakplan voor is opgesteld. Onder leiding van de LZN-coördinator zijn de casussen vervolgens verder opgepakt.

Wat hebben we bereikt?

Basishulp en -ondersteuning / Inkomensregelingen

We hebben met de aanbesteding de Ridderkerkpas doorontwikkeld. De zwemregeling is nader vormgegeven en opgenomen in de gewijzigde Verordening Meedoen Ridderkerk 2021.

De regeling Meedoen is gewijzigd per 1 januari 2021. Er is een zwemregeling voor diploma A toegevoegd met een apart budget dat alleen voor dit doel te gebruiken is. De doorontwikkeling van de Ridderkerkpas is ook in gang gezet, er zijn al veel bedrijven, clubs, scholen en organisaties aangesloten op de pas. Er is ook invulling gegeven aan de motie 'dierenartskosten', vanaf 2021 kan het tegoed Meedoen worden gebruikt voor de kosten van een dierenarts.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Doorontwikkeling Ridderkerkpas.

Sinds 1 januari 2020 hebben we een nieuwe leverancier voor de Ridderkerkpas. Hiermee is het mogelijk om verschillende regeling op een pas te laden zoals Minima, Mantelzorg en Ridderhelden. De pas kan jaarlijks opgeladen worden, waardoor we niet ieder jaar een nieuwe pas hoeven te versturen. We hebben de ondernemers aangesloten op de Ridderkerkpas en actualiseren dit aanbod continu binnen de gestelde kaders. Eind 2020 is de gewijzigde verordening Meedoen Ridderkerk 2021 vastgesteld. Per 1 januari 2021 is de zwemregeling toegevoegd en kunnen kinderen hun A-diploma met de Ridderkerkpas bekostigen. Ook is de schoolkostenregeling opgenomen in de algemene tegemoetkoming.

- Financiële ondersteuning voor zwemles.

In de nieuwe verordening Meedoen Ridderkerk 2021 is een regeling opgenomen voor zwemles diploma A. Vanaf 1 januari 2021 kan op aanvraag een apart tegoed voor zwemles ter hoogte van 600 euro op de Ridderkerkpas worden gezet waarmee bij het zwembad de zwemlessen kunnen worden bekostigd.

Wat hebben we bereikt?

Basishulp en -ondersteuning / Begeleide- en arbeidsparticipatie

In 2020 is er voor gezorgd dat we beter inzicht hebben in het nog onbenutte arbeidspotentieel. Dat wil zeggen dat er een duidelijker beeld is van de ruimte tussen waar iemand staat en waar iemand kan komen. Hierdoor kunnen re-integratietrajecten efficiënter en effectiever ingericht worden. Door de ontwikkelingen rondom corona is het lastig geweest om de trajecten ook daadwerkelijk uit te voeren. Dit wordt verder vormgegeven in 2021. Ook is er aandacht geweest voor handhaving op de verplichtingen die in relatie staan tot het gebruik van sociale voorzieningen. Dit heeft ook geresulteerd in een beter inzicht in het bestand. Door het uitblijven van een flinke stijging in het klantenbestand is er een overschot op de BUIG.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Begeleide en arbeidsparticipatie. Met structurele investeringen in fundamenteel intensief en gericht begeleiden van inwoners.

In 2020 is er ingezet op structurele investeringen in het fundamenteel, waardoor inwoners intensief en gericht begeleid kunnen worden. Dit betekent dat de gemeente in 2020 een beter inzicht heeft gekregen wat de afstand tot de arbeidsmarkt is. In de uitvoering is er ingezet op preventieve maatregelen. Hierdoor kan er beter maatwerk worden geleverd. Door de corona ontwikkelingen is het lastig geweest om de intensieve en gerichte begeleiding te bieden die nodig is. Ook hebben de ontwikkelingen invloed gehad op de arbeidsmarkt. Het is hierdoor lastiger om mensen te begeleiden naar werk. Tevens is er aandacht geweest voor handhaving op de verplichtingen die in relatie staan tot het gebruik van sociale voorzieningen. Hiervoor is handhavingsbeleid vastgesteld. Dit heeft geresulteerd in een beter inzicht in het bestand. Door de eerdergenoemde maatregelen is het mogelijk geworden om het pakket van re-integratie-instrumenten te optimaliseren. Dit pakket kan in 2021 tot uitvoering worden gebracht.

- Begeleide en arbeidsparticipatie. Statushouders

In 2020 is de gemeente Ridderkerk gaan werken in de geest van de nieuw in te voeren inburgeringswet. Dit betekent dat de **statushouder** samen met de gemeente een Plan Inburgering en Participatie (PIP) maakt op basis van een brede intake. In dit integrale plan staan persoonlijke doelen op het gebied van inburgering en de ontwikkeling naar werk. Door deze handelwijze is het mogelijk om de ontwikkeling van de statushouder beter te monitoren. Hierdoor is het ook makkelijker om die instrumenten in te zetten die passen bij de doelen van de statushouder.

- Begeleide en arbeidsparticipatie. Versterken van de verbinding tussen ondernemers, onderwijs, organisaties en overheid.

In 2020 zijn er verschillende projecten geweest om de verbinding tussen ondernemers, onderwijs, organisaties en overheid te versterken. Voorbeelden hiervan zijn Dutch Fresh Port, bedrijfswerkbezoeken en HalloWerk. Door de ontwikkelingen rondom Corona en de daarmee gepaard gaan de veranderingen op de arbeidsmarkt is het lastig om een verhoogde uitstroom naar de arbeidsmarkt te genereren.

Wat hebben we bereikt?

Basishulp en -ondersteuning / Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

Kwalitatief hoogwaardige maatwerkvoorzieningen hebben we in 2020 verder gestimuleerd middels de aanbesteding van trapliften. Door deze aanbesteding kan de opdracht voor een periode van maximaal 10 jaar (3 jaar initiële contractperiode en optie tot contractverlenging van 7 x 1 jaar) gegund worden. Deze langere contractperiode maakt het mogelijk om continuïteit van de dienstverlening ten behoeve van personen binnen een kwetsbare doelgroep te garanderen. Inwoners hebben hierdoor minder te maken met wijzigingen in ons aanbod. Dit geeft rust. Ook kan binnen een langere contractperiode betere invulling worden gegeven aan Partnership. Door stabiliteit, toewijding en vertrouwen is het stimuleren van inzet op duurzaam hergebruik van trapliften en innovatie beter mogelijk. Wanneer de samenwerking om wat voor reden dan ook niet bevalt, bieden ons de zeven optie jaren eventueel de mogelijkheid om na 3 jaar de opdracht alsnog opnieuw in de markt te zetten.

Bovendien stimuleren wij innovatiekracht en ondernemerschap door de twee gegunde aanbieders per opdracht middels een minicompetitie een aanbod te laten doen (het aanbod is qua tarief lager of gelijk aan het tarief waarvoor is ingeschreven) ontstaat de situatie waarin de aanbieders mogelijk een voordelig aanbod doen. Met als doel kwalitatief betere- of meer zorg voor een lagere prijs te realiseren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Maatwerkvoorzieningen (Wmo). Opnieuw stellen we middelen vanuit het innovatiefonds beschikbaar.

In 2020 zijn aan een viertal stichtingen / organisaties subsidie verstrekt op grond van de subsidieregeling Innovatie, Preventie en Maatschappelijke Initiatieven Ridderkerk. Middels een raadsinformatiebrief is de raad in november 2020 geïnformeerd over de innovatieregeling en het vervolg hierop.

Wat hebben we bereikt?

Maat- en specialistisch werk / Maatwerkdienstverlening 18+/Schulddienstverlening

- De wijkteammedewerkers signaleren dat er sprake is van financiële problematiek en verwijzen sneller door naar de klantmanagers schuldhulpverlening;
- We hebben een concept convenant vroegsignalering opgesteld, dat in 2021 wordt vastgesteld;
- We bieden onze inwoners voorlichting op het gebied van schuldhulpverlening. Jongeren bereiken we via projecten zoals Moneyways van Diversion en Money Maker van Jonge Krijger.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Schulddienstverlening. Intensiveren van de samenwerking met partners betrokken bij vroegsignalering.

We hebben samen met Wooncompas gewerkt aan het nog vast te stellen convenant vroegsignalering. Eind 2020 is het Landelijk Convenant Vroegsignalering Schulden vastgesteld waarop gemeenten kunnen aansluiten. Het aanschaffen van een applicatie is randvoorwaardelijk om aan te kunnen sluiten bij het Landelijk Convenant Vroegsignalering Schulden. In 2021 krijgt dit vervolg en gaan we vroegsignalering doorontwikkelen. Dit bereid ons ook voor op een eventuele stijging in het aantal meldingen van betalingsachterstanden.

- Schulddienstverlening. Kennisverbreding van de professionals in de wijkteams
Door de samenwerking tussen de klantmanagers schuldhulpverlening en de wijkteammedewerkers is er meer aandacht gekomen voor financiële problematiek. De klantmanagers schuldhulpverlening leggen indien de casus daarom vraagt, contact met de wijkteammedewerkers.

- Schulddienstverlening. Meer aandacht geven aan het onderwerp schulddienstverlening.
Op het gebied van preventie hebben we aandacht gegeven aan de regelingen op het gebied van minima en schuldhulpverlening. De NIBUD-krant is in 2020 vormgegeven en de minimafolder hebben we in 2020 verspreid. Inwoners die te maken hebben met financiële problematiek, kunnen advies vragen aan de preventie-medewerkers. Vooruitlopend op de nieuwe Wet Inburgering bieden we vergunninghouders extra ondersteuning.

Wat hebben we bereikt?

Maat- en specialistisch werk/Maatwerkdienstverlening 18+/Beschermd wonen en Maatschappelijk Opvang

De doordecentralisatie van beschermd wonen is met een jaar uitgesteld tot 2022 en daarmee ook de keuze van voorzieningen die er toe bijdragen dat mensen langer thuis kunnen blijven wonen of

kunnen uitstromen naar een zelfstandige woning, en de regionale samenwerkingsvorm. We hebben gezorgd voor continuïteit van deze voorzieningen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang, afstemming en samenwerking in de regio. Het regionale Beleidsplan beschermd wonen en maatschappelijk opvang 2018-2020 is met een jaar verlengd.

Wat hebben we bereikt?

Maat- en specialistisch werk / Maatwerkdienstverlening 18-

Er is voldoende lokale jeugdhulp beschikbaar, ook is er sprake van een goede toegang tot de regionaal specialistische jeugdhulp. Voor de specialistische GGZ is sprake van wachtlijsten. Er is regionaal extra budget ingezet om de wachtlijsten af te laten nemen, zo hebben zorgaanbieders meer capaciteit kunnen inzetten.

De invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel jeugdwet is uitgesteld naar 2022.

Zorgaanbieders zijn steeds beter in staat om integrale ondersteuning en maatwerk te bieden en hebben zich het resultaatgericht werken steeds meer eigen gemaakt.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Aanpassen van de administratieve processen ten gevolge van het nieuwe woonplaatsbeginsel. De invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel is uitgesteld naar 2022. De VNG is gestart met het in kaart brengen van de gevolgen en ondersteunt de gemeenten hierbij.

- Bieden van voldoende en passende jeugdhulp samen met gecontracteerde aanbieders. Indien passende jeugdhulp vanuit het gecontracteerde aanbod niet mogelijk bleek, is via een maatwerkovereenkomst of een PGB passende jeugdhulp ingezet.

- Inzet op verbinding tussen wijkteams met pleegzorgmedewerkers.

Deze verbinding is als gevolg van corona onvoldoende van de grond gekomen, omdat fysieke bijeenkomsten bijna niet mogelijk waren. Wel is in het kader van de week van de pleegzorg meer bekendheid gegeven aan de werving van pleeggezinnen met periodieke berichten in de Blauwkai. Ondanks de beperkingen door de maatregelen is het Jeugdbeschermingsplein gecontinueerd in aanwezigheid van de wijkteams en de Jeugdbescherming.

De samenwerking met Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond en Veilig Thuis is geoptimaliseerd en geïntensiveerd. Hieromtrent hebben we diverse samenwerkingsbijeenkomsten georganiseerd. Vanuit het wijkteam zijn de contacten met Veilig Thuis geïntensiveerd door middel van vaste aanspreekpunten.

- Meer sturing vanuit de gemeente op de verwijzingen naar jeugdhulp.

In de gemeente worden relatief veel verwijzingen voor jeugdhulp afgegeven door het wijkteam. In de teamtafels die door de Jeugdbescherming worden georganiseerd wordt integraal met het wijkteam de inzet van jeugdhulp afgestemd. Op deze manier vindt sturing plaats op de verwijzingen naar jeugdhulp van de jeugdbescherming.

- Onderhouden samenwerkingsrelatie met huis- en jeugdartsen.

Huisartsen en jeugdartsen vervullen een belangrijke rol rond de hulp en ondersteuning van kinderen en gezinnen. We zien dat (voornamelijk) huisartsen, in de rol als wettelijk verwijzer, vaak rechtstreeks doorverwijzen naar specialistische jeugdhulp. Deze verwijzingen zorgen voor extra zorgkosten waar de gemeente geen invloed op heeft. Tevens is het de vraag of jeugdige en gezinnen verwezen worden naar de best passende hulp en ondersteuning dichtbij huis.

Daarom hebben we de samenwerking tussen de wijkteamprofessionals en de huisartsen geïntensiveerd middels de pilot 'Eén contactpersoon jeugdgezondheidszorg en wijkteam'.

Gezamenlijk hebben we de verwijzingen en het op- en afschalen van zorg afgestemd. Hierdoor hebben we hier meer inzicht en grip op gekregen.

- Onderzoeken van de (financiële) gevolgen van het nieuwe woonplaatsbeginsel. De invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel is uitgesteld naar 2022. De VNG is gestart met het in kaart brengen van de gevolgen en ondersteunt de gemeenten hierbij.

- Verbetering van de werkprocessen rondom op- en afschalen van hulp. Dit onderwerp maakt onderdeel uit van de ontwikkeling van een integrale toegang en het optimaliseren van processen rondom instroom, doorstroom en uitstroom. Dit betreft een ontwikkeling die in 2021 meer vorm zal krijgen, in de uitvoering worden nu nog regelmatig knelpunten ervaren rondom het op- en afschalen van hulp.

Wat hebben we bereikt?

Maat- en specialistisch werk / Geëscaleerde zorg 18+

De Wet verplichte GGZ wordt uitgevoerd. Inwoners en maatschappelijke partners kunnen via een meldpunt verward gedrag signaleren en advies krijgen. Het lokaal zorgnetwerk pakt deze meldingen op en zorgt ervoor dat de juiste dienstverlening wordt aangeboden. Daarbij worden ook instrumenten ingezet om zorgmijders te helpen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Werken aan de totstandkoming van een actieplan personen met verward gedrag. We hebben een actieplan personen met verward gedrag en de Wet verplichte GGZ geïmplementeerd. Daartoe behoorde de inrichting van een meldpunt. Ook is het lokaal zorgnetwerk uitgebreid met de benodigde extra kennis en vaardigheden om goed om te gaan met mensen met verward gedrag.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil
Lasten				
7.1-Basishulp en -ondersteuning				
2.5:Openbaar vervoer	-394.300	-394.700	-321.697	73.003
6.1:Samenkracht en burgerparticipatie	-37.300	-1.236.111	-1.204.898	31.213
6.2:Wijkteams	-3.415.600	-3.686.700	-4.502.110	-815.410
6.3:Inkomensregelingen	-15.201.800	-15.807.400	-20.881.447	-5.074.047
6.4:Begeleide participatie	-132.800	-116.600	-217.305	-100.705
6.5:Arbeidsparticipatie	-2.227.600	-2.310.500	-2.531.109	-220.609
6.6:Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-1.346.000	-1.642.600	-1.846.065	-203.465
Totaal 7.1-Basishulp en -ondersteuning	-22.755.400	-25.194.611	-31.504.632	-6.310.021
7.2-Preventie en welzijn				
4.3:Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-480.900	-537.500	-397.864	139.636
6.1:Samenkracht en burgerparticipatie	-4.389.600	-4.172.789	-3.615.918	556.871
7.1:Volksgezondheid	-1.214.900	-1.261.800	-1.192.410	69.390
Totaal 7.2-Preventie en welzijn	-6.085.400	-5.972.089	-5.206.192	765.897
7.3-Maatwerk/ specialistisch				
6.71:Maatwerkdienstverlening 18+	-8.639.500	-9.673.300	-10.182.693	-509.393

6.72:Maatwerkdienstverlening 18-	-7.770.500	-9.059.900	-9.809.299	-749.399
6.81:Geëscaleerde zorg 18+	-141.800	-142.300	-90.742	51.558
6.82:Geëscaleerde zorg 18-	-1.437.700	-2.658.700	-2.613.180	45.520
Totaal 7.3-Maatwerk/ specialistisch	-17.989.500	-21.534.200	-22.695.914	-1.161.714
Totaal Lasten	-46.830.300	-52.700.900	-59.406.738	-6.705.838
Baten				
7.1-Basishulp en - ondersteuning				
6.3:Inkomensregelingen	12.299.400	12.584.100	19.427.586	6.843.486
6.5:Arbeidsparticipatie	0	0	8.533	8.533
6.6:Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9.700	9.700	9.882	182
Totaal 7.1-Basishulp en - ondersteuning	12.309.100	12.593.800	19.446.002	6.852.202
7.2-Preventie en welzijn				
6.1:Samenkracht en burgerparticipatie	82.000	0	1.800	1.800
Totaal 7.2-Preventie en welzijn	82.000	0	1.800	1.800
7.3-Maatwerk/ specialistisch				
6.71:Maatwerkdienstverlening 18+	270.900	337.600	359.199	21.599
6.72:Maatwerkdienstverlening 18-	0	138.900	138.936	36
6.81:Geëscaleerde zorg 18+	0	35.000	35.000	0
Totaal 7.3-Maatwerk/ specialistisch	270.900	511.500	533.135	21.635
Totaal Baten	12.662.000	13.105.300	19.980.936	6.875.636
Saldo - Lasten en baten	-34.168.300	-39.595.600	-39.425.801	169.799
Onttrekkingen				
7.3-Maatwerk/ specialistisch				
0.10:Mutaties reserves	50.000	1.936.500	1.656.606	-279.894
Totaal 7.3-Maatwerk/ specialistisch	50.000	1.936.500	1.656.606	-279.894
Totaal Onttrekkingen	50.000	1.936.500	1.656.606	-279.894
Saldo - Reserves	50.000	1.936.500	1.656.606	-279.894
Begrotingssaldi Sociaal domein	-34.118.300	-37.659.100	-37.769.195	-110.095

Toelichting 2.5 Openbaar vervoer

Omschrijving	Bedrag afwijking
2.5 Openbaar vervoer	
Lasten	73.003
Baten	
Voordelig saldo	73.003

Openbaar vervoer voor pensioengerechtigden (voordeel 94.052)

Het gerealiseerde bedrag betreft de kosten van het daadwerkelijk gebruik van gratis openbaar vervoer voor AOW-ers in 2020. De begroting is gebaseerd op het gemiddelde gebruik van deze dienst in 2019, die vanaf juli 2019 wordt aangeboden. Vanwege corona hebben AOW-ers het openbaar vervoer in 2020 minder gebruikt dan in 2019.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 21.049)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Toelichting 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken</i>	
Lasten	139.636
Baten	
Voordelig saldo	139.636

Peuterwerk algemeen (voordeel 102.761)

In 2020 is de ouderbijdrage gewijzigd. In voorgaande jaren was er een vaste ouderbijdrage voor alle peuterplaatsen, maar vanaf 2020 hanteren we een inkomensafhankelijke ouderbijdrage gebaseerd op de staffels van de Belastingdienst. Dit heeft tot gevolg dat iedereen naar inkomen een ouderbijdrage betaald en hierdoor een eerlijke verdeling van het budget plaatsvindt. Daarnaast hebben we extra budget voor de ouderbijdrage tijdens de lockdown ontvangen op dit budget en dit is niet geheel benut. In 2021 is er realistischer begroot op basis van de nieuwe inkomensstaffels.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 36.875)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Toelichting 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>6.1 Samenkracht en burgerparticipatie</i>	
Lasten	588.084
Baten	1.800
Voordelig saldo	589.884

Mantelzorgwaardering, o.a. Pluim (voordeel 83.108)

Er is minder uitgegeven in 2020. Ook kan de lockdown effect hebben gehad op de bestedingen, omdat sommige winkels dicht bleven.

Ouderenwerk (voordeel 109.497)

Conform de planning zijn in 2020 de voorbereidingen getroffen om de concept pilot 'Welzijn op Recept' te ontwikkelen. Door corona is het proces iets vertraagd en zijn er nog geen kosten gemaakt. Een bedrag van € 25.500 is niet uitgegeven in 2020. In 2021 wordt het concept 'Welzijn op Recept' met onze maatschappelijke partners verder opgepakt en uitgevoerd.

In 2020 is met samenwerkingspartners een Projectplan dementievriendelijke samenleving opgesteld dat vanaf begin 2021 wordt uitgevoerd. Trainingen aan medewerkers om dementie te herkennen, die in 2020 zouden worden gegeven, zijn in verband met corona uitgesteld. Dat geldt ook voor andere activiteiten op dit budget. Naar verwachting kunnen wij dit in 2021 wel oppakken.

Wmo uitvoering (voordeel 31.179)

De kosten voor het systeem voor de uitvoering van de Wet verplichte Ggz zijn ten laste gekomen van het budget van openbare orde en veiligheid. Daarom is er op dit budget sprake van een onderbesteding.

Wmo algemene voorzieningen (voordeel 41.346)

Dit budget is bedoeld voor innovatie, preventie en maatschappelijke initiatieven afkomstig van inwoners en organisaties. In 2020 zijn er vier projecten in dit kader gesubsidieerd. Er is een overschot omdat er in 2020 minder projecten van start zijn gegaan en gecontinueerd werden dan is begroot.

Lokaal preventief jeugd (voordeel 34.805)

De pilot praktijkondersteuners Huisartsen GGZ-Jeugd (POH GGZ-Jeugd) is gestart in 2020 en duurt tot eind 2021.

Er is een bedrag van maximaal € 200.000 beschikbaar gesteld vanuit de bestemmingsreserve Innovatiefonds Sociaal Domein voor de pilot POH GGZ-Jeugd voor de duur van 2 jaar.

De kosten van de pilot POH GGZ-Jeugd in 2020 zijn geraamd op € 100.000. Dit bedrag is via de 1e Tussenrapportage 2020 overgeheveld naar het budget lokaal preventief jeugd 2020. Daarbij is rekening gehouden met een eventuele tussentijdse uitbereiding van de uren inzet van twee

praktijkondersteuners Huisartsen GGZ-Jeugd gedurende 2020. Die bleek niet nodig te zijn in 2020. 20 uur per week inzet van de werkzame praktijkondersteuners Huisartsen GGZ-Jeugd was voldoende. Hierdoor is een bedrag van € 27.700 incidenteel niet uitgegeven. Dit bedrag hoeft in 2020 niet uit de bestemmingsreserve Innovatiefonds Sociaal Domein onttrokken te worden.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 256.511)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 33.438)

Toelichting 6.2 Wijkteams

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>6.2 Wijkteams</i>	
Lasten	-815.410
Baten	
Nadelig saldo	-815.410

Jeugd bedrijfsvoering (voordeel 25.947)

Het overschot op dit budget is verklaarbaar doordat in 2020 zeer beperkt beroep is gedaan op het Ondersteuningsfonds (€ 25.000). In voorkomende gevallen kon aanspraak worden gemaakt op het Noodfonds of Bijzondere Bijstand.

Inzet in wijkteams (voordeel 39.352)

Een vacature kon door de moederorganisatie niet worden ingevuld. Schaarste op de markt speelt hierin een rol. Dit betreft een incidentele afwijking.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 895.205)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 14.496)

Toelichting 6.3 Inkomensregelingen

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>6.3 Inkomensregelingen</i>	
Lasten	-5.074.047
Baten	6.843.486
Voordelig saldo	1.769.439

Wet BUIG uitkeringen (voordeel 1.194.649)

Op de wet BUIG uitkeringen is een gerealiseerd resultaat te zien van €783.985. Het overschot op deze post heeft als belangrijkste reden het uitblijven van een flinke stijging in het uitkeringsbestand. Bij de hoogte van het landelijke totaalbedrag en het gehanteerde verdeelmodel voor gemeenten is hier wel rekening mee gehouden.

De vergoeding voor de uitvoeringskosten is € 410.664 hoger dan de kosten.

De totale vergoeding voor de uitvoeringskosten moet ten gunste van de exploitatie 2020 worden verantwoord. Dit terwijl een deel van de uitvoering plaats vindt in 2021.

Besluit zelfstandigen (nadeel 55.733)

De financiering van het besluit bijstandverlening zelfstandigen is per 1 januari 2020 veranderd. Gezien de verschuiving van het risico voor gemeenten is er voor gekozen om het BBZ-budget lopende het jaar over te hevelen naar het re-integratiebudget. De baten en lasten die voortvloeien uit het eerdere financieringsmechanisme leveren een resultaat op van € 55.733.

Minimabeleid (voordeel 25.300)

Door de coronacrisis en de afgekondigde maatregelen, hebben inwoners hun tegoed op de Ridderkerkpas niet volledig kunnen benutten. Middels de brandzaak is besloten om het restant tegoed van 2020 door te schuiven naar 2021.

Kwijtscheldingen (nadeel 29.688)

Bij de raming van kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing is de tariefstijging van de afvalstoffenheffing niet meegenomen. Daarnaast is kwijtschelding voor grofvuil niet in de raming van de kwijtschelding meegenomen. Dit leidt tot extra kosten voor kwijtschelding van € 20.000 structureel voor afvalstoffenheffing en extra kosten voor kwijtschelding voor afvalstoffenheffing (€ 7.000) en rioolheffing (€ 2.700).

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 634.911)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Toelichting 6.4 Begeleide participatie

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>6.4 Begeleide participatie</i>	
Lasten	-100.705
Baten	
Nadelig saldo	-100.705

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 109.749)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 9.044)

Toelichting 6.5 Arbeidsparticipatie

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>6.5 Arbeidsparticipatie</i>	
Lasten	-220.609
Baten	8.533
Nadelig saldo	-212.076

Re-integratieprojecten (voordeel 517.948)

Op de post re-integratieprojecten is een overschot van € 517.948. Dit resultaat wordt verklaard doordat er, door corona, minder instrumenten en minder trajecten ingezet konden worden. Door de samenhang binnen trajecten beïnvloeden de verschillende onderdelen elkaar. Hierbij kan gedacht worden aan:

- Geen groepsbijeenkomsten;
- Werkervaringsplekken (WEP) zijn 'on hold' gezet op die momenten dat de coronamaatregelen dat vroegen;
- Minder inzet van jobcoaching, werkfit-trajecten en 'naar werk'-trajecten, door een gebrek aan mogelijkheden in de vervolgetrajecten zoals een WEP of een baan;
- Minder medische keuringen, mede omdat er minder trajecten mogelijk waren;
- Uitstel van veel loonwaardemetingen. Hieraan zit een bedrijfsbezoek gekoppeld welke niet uitgevoerd kon worden.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 730.024)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Toelichting 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)</i>	
Lasten	-203.465
Baten	182
Nadelig saldo	-203.283

Voorzieningen Wmo/gehandicapten (voordeel 55.869)

We zien over 2020 een onderschrijding op de begroting inzake de kosten van de voorzieningen Wmo gehandicapten. Zowel in de eerste als in de tweede tussenrapportage 2020 is het budget bijgeraamd. De verwachte stijging is echter niet geheel doorgezet. Het positieve resultaat ten opzichte van de begrote middelen, is voornamelijk ontstaan als gevolg van het uitblijven van uitgaven van Wmo/gehandicapten voorzieningen na de tweede tussenrapportage.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 255.152)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 4.000)

Toelichting 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>6.71 Maatwerkdienstverlening 18+</i>	
Lasten	-509.393
Baten	21.599
Nadelig saldo	-487.794

Schuldhelpverlening (voordeel 70.230)

In vergelijking met 2019 zijn er minder dossiers schuldhelpverlening gestart, hetgeen resulteert in minder kosten. Daarnaast is de verwachte toestroom aan hulpvragers vanaf het 3e kwartaal ten gevolge van de coronacrisis uitgebleven.

Wmo huishoudelijke verzorging ZIN (nadeel 640.927)

De afgelopen jaren zijn de kosten voor huishoudelijke verzorging sterk gestegen, dit is in 2020 ook het geval. Aanleiding voor deze toename is het abonnementstarief, waardoor grotere groep inwoners een beroep doet op de huishoudelijke verzorging. Met de invoering van het abonnementstarief is een financiële drempel (een eigen bijdrage) niet meer van toepassing. Wat opvalt is de groei in unieke cliënten. Het gemiddeld aantal cliënten in 2020 (1.343) ten opzichte van het gemiddeld aantal cliënten in 2019 (1.236) steeg met 9%. De kosten stegen 17%.

Wmo collectief vervoer (nadeel 272.531)

De overschrijding ad € 272.531 is als volgt te verklaren:

- Stijging van het tarief: CPI-index (ConsumentenPrijnsIndex) voor de regiecentrale en NEA-index voor de vervoerder. Omdat nog niet duidelijk was wat de effecten van de coronamaatregelen op het Wmo-vervoer zou zijn, is dit destijds gedeeltelijk verwerkt in de eerste tussenrapportage;
- Als gevolg van corona waren er enerzijds minder rit-aanvragen, anderzijds moesten voor de ritten die wel gemaakt zijn, coronamaatregelen in acht worden genomen. Hierdoor konden er niet meerdere personen in een taxi meegenomen worden, waardoor de gereden ritten minder effectief waren;
- De 'niet-gereden ritten' zijn grotendeels vergoed, conform de VNG afspraken. De vergoedingsregeling voor de gedeelde omzet bedraagt 80% voor de periode 15 maart tot en met 30 juni 2020 en 63% voor de periode 1 juli tot en met 13 oktober 2020. Vanaf 14 oktober 2020 is er sprake van bevoorschotting van 50%;
- De beheersmaatregelen zijn in 2020 niet/beperkt uitgevoerd, waardoor de aangegeven 'besparing' op de kosten niet gerealiseerd kon worden;
- Als gevolg van de minder gereden ritten, is de ontvangen 'eigen bijdrage' lager dan begroot.

Wmo begeleiding en overige in natura (nadeel 150.402)

Het negatieve resultaat ten opzichte van de begrote middelen is het gevolg van de reservering en uitgave ten behoeve van corona-uitkeringen. De niet geraamde uitgave bedraagt € 115.700. Het restant komt door een lichte stijging in de kosten voor reguliere en gespecialiseerde begeleiding.

Wmo eigen bijdrage (voordeel 97.582)

De opbrengsten uit de 'eigen bijdrage voor de Wmo' is in 2020 hoger dan verwacht. Het positieve resultaat voor de eigen bijdrage komt in de eerste plaats doordat meer inwoners gebruikmaken van een voorziening waarvoor ze een eigen bijdrage moeten betalen. Ten tweede hebben we in 2020 meer opbrengsten uit de eigen bijdrage als gevolg van een wijziging in het administratiesysteem van het CAK. De wijziging verkort het 'overloop effect'. Inkomsten die we normaal in 2021 ontvangen, hebben we reeds in dit jaar ontvangen. Deze twee zaken verklaren samen een meer opbrengst van circa € 147.000.

Daarnaast heeft het Rijk inwoners in verband met corona twee maanden eigen bijdrage kwijtgescholden. Hiervoor is een coronapost van gedeelde inkomsten opgenomen van € 50.000.

Wmo huishoudelijke verzorging PGB (voordeel 64.502)

Het budget PGB huishoudelijke verzorging kent een positief resultaat. Vanaf augustus tot december zien we een daling van 14% ten opzichte van 2019. De daling van het aantal inwoners met een beschikking in PGB ontstaat omdat relatief meer inwoners kiezen voor huishoudelijke hulp in natura.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 338.420)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 5.332)

Toelichting 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Omschrijving	Bedrag afwijking
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	
Lasten	-749.399
Baten	36
Nadelig saldo	-749.363

Lokale jeugdhulp ZIN (nadeel 645.293)

Na de begrotingswijziging in 2020 is een tekort ontstaan op alle percelen lokale jeugdhulp waarbij jeugd met een beperking het grootste tekort laat zien. Er is minder doorverwezen naar de regio door onder

andere wachttijden bij specialistische jeugdhulp. Hierdoor wordt eerder uitgeweken naar lokale aanbieders. Door de samenwerking tussen de PHO-GGZ-ers en de wijkteams zien we eveneens een grotere toeleiding naar lokale jeugdzorg ontstaan. Daarnaast zien we meer specialistische inzet door meer onderaannemers bij lokale partijen. Er is een toename van complexe problematiek door onder andere meer aanmeldingen vanuit Veilig Thuis waardoor arrangementen in 2020 zwaarder, duurder en vaker verlengd zijn geworden. De coronasituatie is mede van invloed geweest op verhoogde en zwaardere inzet. Vanuit het kabinet zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor corona gerelateerde meerzorg en inhaalzorg.

Specialistische jeugdvoorzieningen in natura (nadeel 64.821)

Het tekort op het budget wordt veroorzaakt door een wijziging in de bijdrage van Ridderkerk aan de begrotingswijziging van 2020, deze was niet meegenomen in de tweede tussenrapportage. Daarnaast is een maatwerktraject ingezet bij het Nidos in het kader van de verlengde pleegzorg (jeugdwet). De voorlopige jaarrekening 2020 van de GRJR komt vooralsnog uit binnen het bedrag van de begroting. Dit betreft een voorlopig beeld, pas het tweede kwartaal van 2021 is de definitieve jaarrekening 2020 van de GRJR bekend.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 42.068)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 2.819)

Toelichting 6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Omschrijving	Bedrag afwijking
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	
Lasten	51.558
Baten	0
Voordelig saldo	51.558

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 49.312)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 2.246)

Toelichting 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Omschrijving	Bedrag afwijking
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	
Lasten	45.520
Baten	
Voordelig saldo	45.520

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 46.124)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 604)

Toelichting 7.1 Volksgezondheid

Omschrijving	Bedrag afwijking
7.1 Volksgezondheid	
Lasten	69.390
Baten	
Voordelig saldo	69.390

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 59.256)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 10.134)

Toelichting 0.10 Mutaties reserves

Omschrijving	Bedrag afwijking
0.10 Mutaties reserves	
Stortingen	
Onttrekkingen	-279.894
Nadelig saldo	-279.894

Omdat in 2020 geen uitgaven zijn gedaan voor het opstellen van een plan van aanpak voor bewustwording dementie hoeft hiervoor ook niet, ter dekking hiervan, aan de algemene reserve te worden onttrokken (nadeel 50.000).

De uitgaven voor heroriëntatie van producten van de stichting Facet zijn lager dan geraamd. Hierdoor is de dekking uit de algemene reserve hiervoor ook lager (nadeel 202.194).

Omdat de uitgaven in het kader van de pilot praktijkondersteuning huisarts Jeugd-GGZ lager zijn dan geraamd, is ook de dekking hiervoor uit de reserve innovatiefonds sociaal domein lager dan geraamd (nadeel 27.700).

Prestatie-indicatoren

Nr.	Omschrijving	Toelichting/Eenheid	Waarde
40	Werkloze jongeren. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	% in de leeftijd van 16-22 jaar.	2,0% (2019)
41	Kinderen in uitkeringsgezinnen. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	% kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.	7,0% (2019)
42	Jongeren met een delict voor de rechter. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	% jongeren van 12-21 jaar.	1,0% (2019)
43	Meldingen kindermishandeling in Ridderkerk. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	% mishandelde kinderen tot 18 jaar dat bij de bureaus Advies- en Meldpunt Kindermishandeling is gemeld.	*
44	Jongeren met jeugdhulp. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	% jongeren met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	8,7% (2019)
45	Jongeren met jeugdbescherming. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	% jongeren met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	1,2% (2019)
46	Jongeren met jeugdreclassering. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	% van alle jongeren van 12-23 jaar.	0,6% (2019)
47	Alcohol en drugsmisbruik onder jongeren in Ridderkerk. Bron: Gemeente	Binge-drinken Dronken of aangeschoten Wietgebruik	7,0%/ 25,0%** 2,7%/ 20,0%** 2,7%/ 2,5%**
48	Tevredenheid Ridderkerkse cliënten. Bron: Tevredenheidsonderzoek + Schouwen	Score 1-10.	7,7
49	Schoon huis (huishoudelijke hulp). Bron: Tevredenheidsonderzoek + Schouwen	In %.	91,0%
50	Wmo-cliënten met individuele maatwerkarrangementen Bron: Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners.	750,0
51	Mate waarin mantelzorgers zich door de gemeente Ridderkerk ondersteund en gewaardeerd voelen. Bron: Burgerpeiling	In %.	***
52	Banen. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar.	756,2 (2019)
53	Netto arbeidsparticipatie. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	% werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.	68,3% (2019)
54	Personen met een bijstandsuitkering. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners.	312,5

55	Personen met lopende re-integratietraject. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	248,3
56	Aantal huishoudens in Ridderkerk dat in armoede leeft. Bron: Gemeente (armoedemonitor)	Huishoudens met een laag inkomen (tot 110% van de bijstandsnorm).	1469 (2019)
57	Ridderkerkse uitstroom naar werk. Bron: Bestuursrapportage Sociaal Domein	In % van de behaalde uitstroom.	28,1%
58	Uitstroom naar werk. Bron: Bestuursrapportage Sociaal Domein	In % van het klantenbestand.	6,1%

* Taken zijn per 2015 overgegaan van AMK naar Veilig Thuis. Tot op heden zijn de cijfers niet betrouwbaar genoeg om aan te leveren bij CBS die deze levert.

** Meeting gedaan in klas 2 en klas 4.

*** De onderzoeksmethode moet aangepast worden om de uitkomst representatief te laten zijn. In het vervolg wordt de vraag gesteld aan de mantelzorgers in plaats van volledige populatie.

Programma 8 Gezondheid en duurzaamheid

Programmavisie

Wij zetten ons in voor een duurzame samenleving. Zo willen we bijdragen aan het minder belasten van onze kwetsbare aarde. Dat krijgt vorm in allerlei concrete projecten, zoals het beleid voor afvalinzameling en de energiestrategie. We streven naar een betaalbare, betrouwbare, schone en veilige energievoorziening voor iedereen in 2050. We ontwikkelen Ridderkerk in de richting van een circulaire economie. De volksgezondheid en het milieu dienen wij met concrete maatregelen, die bijdragen aan een duurzame leefwijze en gezonde leefomgeving.

Trends en ontwikkelingen/Volksgezondheid

Voor de GGD Rotterdam Rijnmond zijn de werkzaamheden als gevolg van de coronacrisis fors toegenomen. De reguliere formatie infectieziekten bestrijding (ca 20 fte) is gegroeid naar een aantal van ruim 1000 fte eind oktober. Ook op het gebied van communicatie is veel extra inzet geweest. De reguliere taken van de GGD hebben door de corona uitbraak vertraging opgelopen, zoals de inspecties kinderopvang. Vrijwel zeker zal de coronacrisis ook op langere termijn gevolgen hebben voor de GGD-organisatie. In welke mate zal het komende jaar verder inzichtelijk worden.

De landelijke nota gezondheidsbeleid 2020-2024 is met vertraging bekend gemaakt in 2020. De lokale nota gezondheidsbeleid volgt de landelijke nota gezondheidsbeleid 2020-2024 en zal in 2021 worden voorgelegd aan de raad.

GGD Rotterdam-Rijnmond heeft in samenwerking met de gemeenten in 2020 het 'Actieplan Samenwerken aan Preventie' ontwikkeld. In het actieplan 'Samenwerken aan Preventie' zijn landelijke preventiethema's zoals roken, overgewicht en alcoholgebruik opgenomen. De focus ligt in eerste instantie op het thema rookvrij. Daarnaast willen de gemeenten in de regio Rijnmond inzetten op de achterliggende problematiek, bijvoorbeeld armoede.

November 2020 is het voorstel rondom AED's vastgesteld. Door middel van het plaatsen van 25 AED's en buitenkasten in de openbare ruimte wordt een dekkend netwerk gerealiseerd.

Trends en ontwikkelingen/Riolering

De klimaatveranderingen zijn in heel Nederland voelbaar. Ook in Ridderkerk. De overlast ten gevolge van de forse regenbuien die we zo nu en dan te verwerken krijgen is niet alleen op te lossen door de aanleg van een grotere buis. Daarnaast hebben we te maken met perioden van extreme droogte. Het vraagt maatregelen door de gemeente, maar ook door inwoners, bedrijven en het Waterschap Hollandse Delta.

Er wordt bij grootschalige werkzaamheden integraal naar dit soort vraagstukken gekeken. De maatregelen moeten gevonden worden in samenspel met weg- en groenbeheer en het Waterschap Hollandse Delta, om tot een goed evenwicht te komen van vasthouden, bergen en (vertraagd) afvoeren van hemelwater. Kortom, maatwerk voor iedere locatie afzonderlijk.

Trends en ontwikkelingen/Afval

Op weg naar een circulaire afvalketen, hebben de Rijksoverheid en de VNG samen de zogenaamde VANG-doelstellingen geformuleerd. VANG staat voor 'Van Afval Naar Grondstof'. In 2025 mag er nog maximaal dertig kilogram restafval per inwoner per jaar overblijven. Wij hebben ook deze ambitie en willen op termijn (2050) een volledig afvalloze gemeente worden.

Als gevolg van marktontwikkelingen zijn de kosten van het verwerken van huishoudelijk afval significant toegenomen, in een aantal gevallen zelfs verdubbeld. De tarieven voor het verbranden van huishoudelijk afval zijn sterk gestegen. Tegelijk is de marktwaarde van de door afvalscheiding verkregen grondstoffen gekelderde. Dit zijn landelijke ontwikkelingen; wij hebben geen invloed op deze tarieven. Het vergroot het belang van een doelmatig afvalbeleid, want hiermee kan ervoor gezorgd worden dat de beïnvloedbare kosten zo min mogelijk stijgen.

Wat hebben we bereikt?

Volksgezondheid

We hebben in samenwerking met GGD Rotterdam-Rijnmond het 'Actieplan Samenwerken aan Preventie' ontwikkeld. Het Regionaal 'Actieplan Samenwerken aan Preventie' is in oktober 2020 vastgesteld. In dit actieplan zijn landelijke preventiethema's zoals roken, overgewicht en alcoholgebruik opgenomen. Er wordt gestart met het thema rookvrij. Met regiogemeenten is een

subsidie aanvraag ontwikkeld en ingediend bij GGD GHOR Nederland. Met de extra middelen is een projectleider aangetrokken die aan de slag is gegaan met de rookvrije sportomgevingen en stoptober. In Ridderkerk heeft naast Speeltuinenvereniging Slikkerveer (SVS Tegelpad), ook De Dierenhof zich aangesloten bij de landelijke campagne 'Rookvrije Generatie'. Saturnus is al rookvrij en KCR is bezig met een rookbeleid. Door de coronacrisis hebben we ervoor gekozen dit thema in 2021 met de sportverenigingen verder op te pakken.

De landelijke nota gezondheidsbeleid 2020-2024 is met vertraging bekend gemaakt in 2020. De lokale nota gezondheidsbeleid volgt de landelijke nota gezondheidsbeleid 2020-2024.

De startnotitie gezondheidsbeleid Ridderkerk is in januari 2021 aan de raad voorgelegd. De nota gezondheidsbeleid zal in september 2021 aan de raad worden voorgelegd.

Het huidige Actieplan voorkomen en bestrijden alcohol-/drugsgebruik is verlengd tot en met 2021. Een meerjarig actieplan alcohol, drugs en gameverslaving wordt gekoppeld aan de nota gezondheidsbeleid Ridderkerk, die in 2021 vastgesteld wordt.

De gemeente Ridderkerk is aangesloten bij het landelijk Actieprogramma Eén tegen eenzaamheid.

We werken samen met de maatschappelijke partners in de aanpak eenzaamheid Ridderkerk. In 2020 hebben we ons op vier zaken gericht:

1. Tablets voor eenzame mensen (beeldbellen);
2. Signalering eenzaamheid;
3. Vergroten van deelnemers;
4. Eenzaamheid onder jongeren bestrijden.

Vet Gezond is het programma waarbinnen gewerkt wordt aan een gezonde leefstijl. Ook in 2020 hebben er, ondanks de coronacrisis, diverse activiteiten plaatsgevonden. In schooljaar 2019/2020 zijn beide locaties van de Piramide gestart met het Vet Gezond programma verbinding preventie en zorg. Door de coronacrisis zijn niet alle onderdelen uitgevoerd. We hebben voorgesteld het programma nog een schooljaar langer te laten lopen op deze scholen.

Het programma Fitcoins is verlengd; ook in 2020 konden mensen de app weer downloaden. In maart 2020 zijn Kinderopvang SKR en de Bron gestart met Smakelijke Moestuinen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Bestrijding eenzaamheid.

In 2020 hebben we de aanpak tegen eenzaamheid in Ridderkerk gecontinueerd. De werkgroep aanpak eenzaamheid is een paar keer bij elkaar gekomen om te bespreken hoe we elkaar kunnen versterken en de doelstellingen kunnen bereiken. Het plan van aanpak eenzaamheid is uitgewerkt en een notitie 'kaders aanpak eenzaamheid Ridderkerk' ontwikkeld. Deze notitie vormt de basis voor het actieplan voor de aanpak eenzaamheid Ridderkerk.

- Inzet voor de totstandkoming van een regionaal preventieakkoord.

In 2020 is in eerste instantie vanuit GGD Rotterdam Rijnmond ingezet op een regionaal preventieakkoord, omdat preventie niet stopt bij de gemeentegrenzen. Regionale samenwerking is op dit gebied daarom extra van belang. Aangezien de inzet op preventie regelmatig onder druk staat en er niet zomaar aanvullende middelen beschikbaar zijn voor regionale samenwerking is uiteindelijk gekozen om de aanpak van preventie te versterken. Oftewel een regionaal actieplan in plaats van een akkoord. Het definitieve actieplan 'Samenwerken aan preventie' is in het derde kwartaal van 2020 opgeleverd. Vanuit dit actieplan is besloten eerst op regionaal niveau in te zetten op het thema rookvrij.

- Opstellen van een nieuwe nota gezondheidsbeleid voor vier jaar

De landelijke nota gezondheidsbeleid 2020-2024 is met vertraging bekend gemaakt in 2020. De lokale nota gezondheidsbeleid volgt de landelijke nota gezondheidsbeleid 2020-2024.

De startnotitie gezondheidsbeleid Ridderkerk is in 2020 aangeboden ter besluitvorming.

Wat hebben we bereikt?

Riolering

Wij streven naar een goed functionerend rioolstelsel om huishoudelijk afvalwater en regenwater in te zamelen en te transporteren naar de afvalwaterzuiveringsinrichting. De verwachting is dat wij steeds meer te maken krijgen met een toename van extreme neerslag en perioden van droogte. Het

rioolstelsel is niet toereikend om tijdelijk zeer grote hoeveelheden hemelwater te verwerken. De zorg gaat dan ook uit naar het voorkomen van wateroverlast (in panden). Daarom wordt ingezet op klimaatadaptief ontwerp en beheer, waarbij per locatie gekeken wordt naar oplossingen. Bijvoorbeeld verruiming van waterberging of afkoppeling. Bij nieuwe plannen wordt werk-met-werk gemaakt.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Communicatie om bewustwording te stimuleren.

Om inwoners bewuster te maken van hun rol bij klimaatadaptatie is het initiatief tot aanleg van geveltuintjes gelanceerd. Communicatie vond plaats via de Blauwkai en sociale media. In de praktijk is daarvan helaas nauwelijks gebruik gemaakt. Mogelijke reden is de coronapandemie.

- Vervangingsopgave van riolering en klimaatadaptatie.

In het afwegingskader bij iedere vervangingsopgave van riolering wordt klimaatadaptatie meegenomen

Afgelopen jaar is in BAR verband een zogenaamde klimaatstresstest voor wateroverlast uitgevoerd. Het doel is meer inzicht te krijgen in de afvoer van (extreme) regenbuien. In januari 2021 heeft de raadscommissie kennisgenomen van de uitkomsten. Komende plannen worden allemaal getoetst op basis van de uitkomsten.

Projecten

Trellenborg - Kerkweg: voor het afkoppelen van schoon hemelwater is een duiker aangebracht; In de Savornin Lohmanstraat is de hoofdriolering vervangen en waterbergende fundering aangelegd. Het parkeerterrein van de Ridderstraat heeft waterbergende fundering gekregen. In de Bruinestraat en Hovystraat is de hoofdriolering vervangen. De riolering in de Benedenrijweg is gerelined. En tenslotte is in de Coosje Ayalstraat een hemelwaterafvoer (HWA) aangelegd. Dit laatste is gedaan voor het afkoppelen van de verharding in het centrum.

Projecten die op stapel staan

Voor de Lagendijk - Witbloemstraat, Blauwbloemstraat, Linnenstraat en Ds. Sleswijk Visserstraat - Klaas Katerstraat - Westmolendijk - Donckselaan is de voorbereiding in 2020 opgestart.

Wat hebben we bereikt?

Afval

- Op 11 juni 2020 heeft de gemeenteraad de geüpdatete Afvalstoffenverordening Ridderkerk 2020 vastgesteld, waarin onder andere een toegangscontrole op ondergrondse containers en cocons geïntroduceerd wordt. De verordening geeft de wettelijke kaders en randvoorwaarden aan die benodigd zijn om NV BAR-Afvalbeheer uitvoering te kunnen laten geven aan het 'Beleidsplan afval en grondstoffen 2019-2023'
- Op 13 oktober 2020 zijn de Richtlijnen locatiebepaling nieuwe ondergrondse containers Ridderkerk vastgesteld;
- 15 december 2020 is het Uitvoeringsbesluit Afvalstoffenverordening Ridderkerk 2021 vastgesteld.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Communicatie.

In maart is de nieuwe website van de NV BAR-Afvalbeheer gelanceerd, die meer overzicht en gebruikersgemak met zich meebracht. De BAR-afvalapp is in 2020 zo'n 40.000 keer gedownload en op Facebook had de NV BAR-Afvalbeheer aan het eind van het jaar ruim 750 en op Instagram 150 volgers. Vanaf maart zijn gemiddeld twee keer per week berichten op sociale media geplaatst, bijvoorbeeld m.b.t. 'dagelijkse' zaken (zoals wijzigingen in routes), bewustwording van afvalscheiding en berichten met een positieve insteek. Iedere post werd gemiddeld door ongeveer 5.000 inwoners bekeken. De websitepagina's werden zo'n 9.000 keer per maand bezocht.

De crisiscommunicatie gedurende de eerste coronagolf heeft veel effort gevraagd. Het Klant Contact Centrum (KCC) van de BAR-Organisatie was enige tijd overbelast. Dit is verholpen door het opzetten van een directe telefoonlijn naar de front office van de NV BAR-Afvalbeheer. Hierdoor konden inwoners rechtstreeks, efficiënt en snel geholpen worden. De resultaten hiervan waren positief.

Inwoners waren tevreden met de verbeterde dienstverlening. De korte wachttijden en het directe contact met medewerkers van de NV BAR-Afvalbeheer werden zeer gewaardeerd. Aan reacties op sociale mediaberichten is te merken dat inwoners in 2020 positiever over afvalinzameling zijn geworden.

- Restafval.

Restafval wordt sinds 1 januari 2020 ingezameld met PMD. Via een scheidingsinstallatie wordt dit uiteindelijk van elkaar gescheiden. Het doel is zo veel mogelijk grondstoffen uit de verbrandingsoven te redden en deze grondstoffen te hergebruiken.

De coronacrisis heeft een forse wissel getrokken op de NV BAR-Afvalbeheer en leveranciers. Door de productiestop van bijvoorbeeld containers en passen zijn langere levertijden ontstaan. Daarnaast moest voor een tijdige inzameling van al het afval behoorlijk geïmproviseerd worden.

- Scheiden van grondstoffen.

Restafval wordt sinds 1 januari 2020 ingezameld met PMD en uiteindelijk via een scheidingsinstallatie van elkaar gescheiden. De scheidingsresultaten laten zien dat de implementatie van dit nieuwe afvalbeleid zijn vruchten afwerpt: in 2019 was het scheidingsgemiddelde 53%, maar in 2020 is dit gemiddelde gestegen naar 68%.

Wat hebben we bereikt?

Milieubeheer

- Het aantal geluidgehinderden is teruggebracht;
- Er is een bijdrage geleverd aan verbetering van de luchtkwaliteit;
- Er is een bijdrage geleverd aan verbetering van de bodemkwaliteit.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Beheersen gemeentelijke bodemproblematiek.

In 2020 is gemeentebreed onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van de stofgroep PFAS. Dit onderzoek is gebruikt bij de voorbereidingen voor het opstellen van de bodemkwaliteitskaart PFAS.

- Bijdragen aan behoud goede drinkwaterkwaliteit.

We spraken regelmatig met de stakeholders die verantwoordelijk zijn voor onze drinkwaterkwaliteit. Dit zijn de provincie Zuid-Holland, Oasen, Omgevingsdiensten DCMR en Haaglanden en Rijkswaterstaat. De gesprekken waren bedoeld voor kennisoverdracht, lobby, uitdragen van raadsstandpunten en uitvoering van maatregelen.

- Verbeteren van luchtkwaliteit.

De volgende maatregelen uit het Actieplan Luchtkwaliteit 2018-2022 zijn uitgevoerd:

- Een zomer- en wintercampagne over houtstook. In de zomer gericht op BBQ en vuurkorven en in de winter op openhaarden;
- Er zijn extra bomen geplant langs de Havenstraat, Vlasstraat, Klaas Katerstraat en Savorin Lohmanstraat. Door te investeren in goede groeiplaatsen en passende boomsoorten kunnen deze bomen uitgroeien tot volwassen bomen. Daardoor leveren zij een grotere bijdrage aan het leefklimaat;
- Dertien bewoners uit Ridderkerk namen deel aan het project Samen Meten. Dit deden zij met ruim 200 andere inwoners uit de regio Rijnmond. Zij hebben een jaar lang elke vier weken de hoeveelheid stikstofdioxide in de lucht gemeten met zogeheten Palmes-buisjes. De laatste meetperiode was in januari 2020. Het eindrapport werd online gepresenteerd. De deelnemers kregen daar de mogelijkheid om vragen te stellen over het project en het eindrapport. De hoeveelheid stikstofdioxide in de lucht ligt gemiddeld bij alle deelnemers in de regio Rijnmond onder de Nederlandse grenswaarde. De metingen zijn vergeleken met modelberekeningen. Voor de meeste locaties was het verschil tussen de metingen en de modelberekeningen klein. Het model werkt dus goed;
- In september 2020 zijn de eerste stappen gezet in het nieuwe project "City of the Future". Dit doen we samen met de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag, Startup Incubator YES!Delft en

de Gemeente Wassenaar. Er is gezocht naar een startup met een innovatief product. Het doel is om met meer sensoren de luchtkwaliteit te meten én om de meetresultaten toegankelijk te maken voor een groter publiek. Tijdens de online finale is er een winnende startup gekozen, Atmotrack. Deze startup ontwikkeld sensoren met een bijbehorende app. Dit zorgt voor een actueel en gedetailleerd inzicht in de luchtkwaliteit.

- Verlagen risico's gevaarlijke stoffen.

De ruimtelijk ontwikkelingen zijn getoetst aan de Visie Externe Veiligheid en de daarin opgenomen uitgangspunten. Een aantal voorbeelden:

- Woningbouw langs de rivier vanwege vervoer over water;
- Woningbouw in Het Zand en bij het Gemini-college vanwege een nabij gelegen tankstation;
- Ruimte-voor-ruimte-projecten in het buitengebied vanwege Kijfhoek;
- Woningbouw in Rijsoord vanwege een buisleiding.

- Verminderen van het aantal geluidgehinderden.

Vanuit het Actieplan geluid is in 2020 stil asfalt neergelegd op:

- Vlietlaan (Donkerslootweg/Vogelvluit);
- Geerlaan (Gaay Fortmanstraat/Ridderhof);
- Rotterdamseweg (Waterschap, tussen Industrierweg en A15);
- Rotterdamse weg (Waterschap, tussen Randweg en Gildenweg).

In de raadsvergadering van 14 december 2020 is besloten om een geluidsscherm in het Oosterpark te realiseren lang de A15. Ook is besloten hiervoor het benodigde budget beschikbaar te stellen.

2020 is gebruikt om voorbereidingen te treffen voor de realisatie van het scherm bij Ridderkerk West, langs de A15/A16. De planning voor realisatie is eind 2021.

Er zijn in 2020 twee woningen van het saneringsprogramma De Gaay Fortmanstraat afgemeld bij het Bureau Sanering Verkeerslawaaai (onderdeel Ministerie I&W). Hiermee is het volledige saneringsprogramma De Gaay Fortmanstraat afgerond. Daarnaast zijn saneringsprogramma's Sportlaan, Rijnsingel en Vlietlaan 1 en 2 klaar gemaakt voor afmelding. Het gaat hier in totaal om 59 woningen.

Milieubeheer

In december 2020 is de eindevaluatie over de jaren 2016 tot en met 2020 van het Milieu- en Duurzaamheidsprogramma vastgesteld.

Wat hebben we bereikt?

Milieubeheer/Duurzaamheid

En op het gebied van duurzaamheid is het gelukt om:

- CO2 te besparen door in te zetten op de thema's energiebesparing, opwekking van duurzame elektriciteit en mobiliteit.
- Met 23 gemeenten, vier waterschappen, de provincie en netbeheerders hebben we de concept Regionale Energie Strategie (RES) vastgesteld.
- Een van de belangrijkste consequenties van de energietransitie is het uit-faseren van fossiele brandstoffen, zoals aardgas. Hiertoe hebben we de 'Warmtevisie: de route naar 2050' vastgesteld.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Milieubeheer/Duurzaamheid
 - De inzet van het energieloket in de vorm van de WoonWijzerWinkel is gecontinueerd. Woningeigenaren hebben advies gekregen om hun woningen duurzamer en transitie gereed te maken voor aardgasvrij wonen. Dit onder andere door de landelijke subsidie Regeling Reductie Energiegebruik (RRE). Met deze subsidie zijn acties zoals de WoonWijzerBox mogelijk gemaakt.
 - De ruimtelijke verkenning als ruimtelijk toetsingskader en handleiding voor nieuwe initiatieven van zonneparken in het buitengebied van de gemeente Ridderkerk is vastgesteld.

- De inzet van een gebiedsmanager op het bedrijventerrein Donkersloot is gecontinueerd. Dit begint zijn vruchten af te werpen: een vereniging Duurzaam Donkersloot is in oprichting. Hierin komen ondernemers samen om te investeren in duurzame maatregelen (geplande investering is minimaal EUR 600.000,-).
- De middelen voor het beschikbaar stellen van een Duurzaamheidslening voor non-profitorganisaties en inwoners is in 2020 gebruikt. De regeling is succesvol en maakt verduurzaming zichtbaar in de wijken. We hebben extra middelen beschikbaar gesteld, zodat het aanbieden van de Duurzaamheidslening mogelijk blijft.
- Het mobiliteitsplan Ridderkerk is vastgesteld. Hierin staan de ambities en keuzes die Ridderkerk ook in de toekomst duurzaam bereikbaar houdt. Met het plan wordt ingezet op verduurzaming van mobiliteit. Het plan bevat ook een aanpak voor de realisatie van elektrische oplaadpalen.
- In opdracht van de Duurzaamheidskring Ridderkerk is het platform Hart voor Klimaatzaken gestart. Onder deze noemer worden ondernemers geënthousiasmeerd voor het verduurzamen van hun bedrijfsvoering. Dit door bijvoorbeeld de inzet van lokale ambassadeurs.
- Het Convenant Klimaatadaptief Bouwen is ondertekend. Hiermee hebben we handvatten tot onze beschikking om zowel klimaatadaptief als natuur-inclusief in onze ambities voor een gezonde en goede leefomgeving te verwezenlijken.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil
Lasten				
1.2:Openbare orde en veiligheid	-107.400	-125.000	-135.293	-10.293
7.1:Volksgezondheid	-380.200	-380.300	-331.949	48.351
7.2:Riolering	-3.783.300	-4.250.900	-4.073.705	177.196
7.3:Afval	-5.406.500	-6.490.700	-6.478.102	12.598
7.4:Milieubeheer	-1.542.400	-2.942.700	-1.609.233	1.333.467
8.1:Ruimtelijke ordening	-26.400	-23.700	-10.139	13.561
Totaal Lasten	-11.246.200	-14.213.300	-12.638.421	1.574.879
Baten				
7.2:Riolering	4.971.300	5.457.400	4.805.249	-652.151
7.3:Afval	6.532.300	6.556.200	6.608.796	52.596
7.4:Milieubeheer	71.500	1.107.100	162.219	-944.881
8.1:Ruimtelijke ordening	18.900	0	2.234	2.234
Totaal Baten	11.594.000	13.120.700	11.578.499	-1.542.201
Saldo - Lasten en baten	347.800	-1.092.600	-1.059.922	32.678
Stortingen				
0.10:Mutaties reserves	0	-1.539.000	-1.546.957	-7.957
Totaal Stortingen	0	-1.539.000	-1.546.957	-7.957
Onttrekkingen				
0.10:Mutaties reserves	280.600	2.154.400	1.681.196	-473.204
Totaal Onttrekkingen	280.600	2.154.400	1.681.196	-473.204
Saldo - Reserves	280.600	615.400	134.239	-481.161
Begrotingssaldi Gezondheid en duurzaamheid	628.400	-477.200	-925.683	-448.483

Toelichting 1.2 Openbare orde en veiligheid

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>1.2 Openbare orde en veiligheid</i>	
Lasten	-10.293
Baten	
Nadelig saldo	-10.293

Opvang zwerfdieren (voordeel 31.885)

Als gemeente zijn we op grond van artikel 5:8 lid 3 BW verantwoordelijk voor het in bewaring nemen van gevonden gezelschapsdieren voor minimaal twee weken. Gezien de wettelijke verplichting is een nieuwe overeenkomst met De Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren afgesloten.

De landelijke tarieven liggen hoger waardoor wij uit zijn gegaan van structureel hogere kosten. De verwachte structurele overschrijding van € 14.800 is meegenomen in het 1e Tussenrapportage 2020. Er zijn meer zwerfdieren in 2020 opgevangen dan in 2019. Desalniettemin zijn de werkelijke kosten in 2020 € 5.115. Er bleef een bedrag van € 31.885 ongebruikt uit het budget opvang van zwerfdieren in 2020.

Indien uit onze ervaringsgegevens over 2020 en het eerste halfjaar 2021 blijkt dat er structureel onderschrijding plaats gaat vinden, dan wordt een voorstel aan u voorgelegd via de 2e Tussenrapportage 2021 om dit budget af te ramen.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 34.469)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 7.709)

Toelichting 7.1 Volksgezondheid

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>7.1 Volksgezondheid</i>	
Lasten	48.351
Baten	
Voordelig saldo	48.351

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 27.900)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 20.451)

Toelichting 7.2 Riolering

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>7.2 Riolering</i>	
Lasten	177.196
Baten	-652.151
Nadelig saldo	-474.955

Riolering planmatig onderhoud (voordeel 32.406)

De rioolwerkzaamheden in Rijsoord en de Savornin Lohmanstraat vielen duurder uit doordat er asbesthoudende kit is aangetroffen. De werkzaamheden in de Klaas Katersstraat stagneerden hierdoor. In 2021 worden de werkzaamheden in de Klaas Katerstraat afgerond. Per saldo is er sprake van een voordeel van € 559.100 op het gebied van rioolvervangingen.

De lagere rioollasten leiden samen met overige resultaten op het gebied van riolen en gemalen tot een lagere aanwending (nadeel) van de voorziening bekleemde middelen riolering van € 540.800. Het overige verschil betreft diverse kleinere afwijkingen.

Baten rioolrecht (nadeel 110.804)

Minder opbrengst rioolheffing woningen van € 56.350.

Een vertraging in de oplevering van nieuwbouwwoningen heeft ertoe geleid dat er minder aansluitingen zijn dan bij de begroting was uitgegaan. De oplevering van 300 nieuwbouwwoningen zijn verschoven naar 2021 en verder, waardoor er minder heffingseenheden in 2020 zijn met als gevolg een incidenteel mindere opbrengst rioolheffing woningen.

Minder opbrengst rioolheffing niet-woningen van € 54.454.

Het aantal heffingseenheden van de grootverbruikers van niet-woningen blijkt minder te zijn dan bij de raming 2020 is uitgegaan. Er is sprake van minder waterverbruik bij de niet-woningen. Daarnaast

heeft leegstand van niet-woningen ervoor gezorgd voor minder aantal aansluitingen. Beide hebben geleid tot een incidentele minder opbrengst rioolheffing niet-woningen.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 419.570)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 23.013)

Toelichting 7.3 Afval

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>7.3 Afval</i>	
Lasten	12.598
Baten	52.596
Voordelig saldo	65.194

Inzameling huishoudelijk afval (voordeel 250.348)

In de begroting is er rekening mee gehouden, dat de coronamaatregelen tot september zouden duren. De maatregelen zijn verlengd en duren nog voort in 2021. Dit brengt met zich mee dat er meer afval is geproduceerd. Hierdoor zijn er meer verwerkingskosten en hogere operationele kosten vanuit de NV BAR-Afvalbeheer (€ 124.000). Daarnaast is er in 2020 ook iets meer restafval (€ 31.000) aangeboden dan begroot.

Hiertegenover staat een voordeel van € 130.000. Door de vertraging van de invoering van de maatregelen uit het afvalbeleidsplan zoals de plaatsing van de ondergrondse containers zijn lagere kosten gemaakt voor de toegangscontrolesystemen en de vulgraadsystemen en door de vervanging van de minicontainers in 2019 zijn de onderhoudskosten gedaald. Verder zorgt de latere uitrol van de ondergrondse containers voor incidenteel lagere onderhoudskosten. Bovengenoemde zaken worden opgepakt binnen het lopende project. De vertraging van de invoering brengt ook met zich mee dat de prestatie van een deel van de begrootte projectkosten volgend jaar plaats zal vinden. Dit geeft een voordeel van € 275.000 en dit budget dient daarom doorgeschoven te worden naar 2021 inclusief de dekking uit de algemene reserve.

Afval-brengstation / Aanbiedstation (voordeel 76.547)

In 2020 is de afrekening van 2019 binnengekomen van HVC. Dit levert een voordeel op van € 70.000. De afrekening van 2020 is nog niet bekend.

Baten reinigingsrecht en afvalstoffenheffing (nadeel 61.875)

Een vertraging in de oplevering van nieuwbouwwoningen heeft ertoe geleid dat er minder aansluitingen zijn dan waarvan bij de begroting was uitgegaan. De oplevering van 300 nieuwbouwwoningen is verschoven naar 2021 en verder, waardoor er minder heffingseenheden in 2020 zijn, met als gevolg een mindere opbrengst afvalstoffenheffing. Dit verklaart grotendeels het nadeel.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 210.978)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 11.152)

Toelichting 7.4 Milieubeheer

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>7.4 Milieubeheer</i>	
Lasten	1.333.467
Baten	-944.881
Voordelig saldo	388.586

Bodem (voordeel 138.626)

In 2020 is budget bijgeraamd (€ 111.000) om een declaratie van Wooncompas te kunnen dekken. De declaratie betreft de kosten van de bodemsanering van de locatie Ridderkerk Centrum, fase 1. Deze declaratie is nog niet ingediend, maar volgt in 2021. Het resterend budget van 2020 overhevelen naar 2021.

Geluid (voordeel 33.208)

Bij de 2e Tussenrapportage 2020 is er budget ter beschikking gesteld van € 75.000 voor het uitvoeren van onderzoeken en werkzaamheden voor geluidmaatregelen langs de A15 ter hoogte van het Oosterpark en de Rotterdamseweg. Het resterende budget van 2020 hevelen we over naar 2021.

Duurzame energietransitie (voordeel 45.153)

In 2020 is gestart met het opstellen van een visie op de Circulaire Samenleving. Hiervoor is ook een externe opdracht verstrekt. Facturatie vindt plaats in 2021. Het betreft doorlopende werkzaamheden.

Het resterende bedrag van € 45.072 van de incidentele toevoeging aan het budget ter grootte van € 50.000 voor Circulaire Samenleving moet worden doorgeschoven naar 2021.

Verduurzamen gemeentelijke gebouwen (voordeel 37.843)

Bij beoordeling van de diverse gebouwen is gebleken dat realisatie van zonnepanelen op het gemeentehuis en de brandweerkazerne niet mogelijk bleek. Daarom zijn er geen verdere kosten voor begeleiding geboekt.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 129.009)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 4.747)

Toelichting 8.1 Ruimtelijke ordening

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>8.1 Ruimtelijke ordening</i>	
Lasten	13.561
Baten	2.234
Voordelig saldo	15.795

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 15.795)

Toelichting 0.10 Mutaties reserves

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>0.10 Mutaties reserves</i>	
Stortingen	-7.957
Onttrekkingen	-473.204
Nadelig saldo	-481.161

De kosten inzake de nota voor het opstellen van een nota circulaire economie (inclusief actieprogramma) zijn in 2020 lager dan geraamd. Hierdoor is ook de dekking uit de algemene reserve hiervoor lager (nadeel 45.072).

De kosten met betrekking tot een rapportage over maatregelen voor het verduurzamen van gemeentelijke gebouwen zijn in 2020 lager dan geraamd. Hierdoor is ook de dekking uit de algemene reserve hiervoor lager (nadeel 37.843).

Omdat een groot deel van de geraamde kosten 2020 voor het afvalbeleidsplan doorschuift naar 2021, schuift ook de dekking uit de algemene reserve, ter dekking van deze kosten, door (nadeel 275.089).

Omdat geen kosten zijn geboekt voor bodemsanering in het centrum hoeft er ook niet, ter dekking hiervan, aan de reserve bodemonderzoek Wooncompas te worden onttrokken (nadeel 111.000).

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 12.157)

Prestatie-indicatoren

Nr.	Omschrijving	Toelichting/Eenheid	Waarde
59	Hoeveelheid restafval uit Ridderkerk dat vanuit afval aanbestedstation in verbrandingsoven terecht komt. Bron: NV BAR Afvalbeheer	In kg.	936.000
60	Vergroten van het afvalscheidingspercentage in Ridderkerk. Bron: NV BAR Afvalbeheer	In %.	67,5%
61	Omvang huishoudelijk afval. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	Hoeveelheid restafval per inwoner in kg.	177,5
62	Waardering van de kwaliteit van de gemeentelijke begraafplaatsen en rouwcentra in Ridderkerk. Bron: Burgerpeiling	In %. (helemaal) mee eens. (helemaal) oneens.	94,0% 6,0%
63	Waardering algehele persoonlijke gezondheid in Ridderkerk. Bron: Burgerpeiling	Score 1-10.	7,7
64	Hernieuwbare elektriciteit. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	In %.	3,0% (2018)

65	CO2-uitstoot*	Kg per m2. Voorraad lucht op basis van de uitstoot van CO2, stikstofoxiden, fijnstof en vluchtige organische stoffen. 0 (zeer laag) en 100 (zeer hoog)	47
	Bron: Waarstaatjegemeente.nl		
66	Aantal opgevangen zwerfdieren.		160**
	Bron: Gemeente		

* Voorheen Lucht, deze wordt niet meer getoond op waarstaatjegemeente.nl

** Per oktober 2019 is er een nieuwe overeenkomst waarbij ook andere gezelschapsdieren dan honden en katten zijn opgenomen.

Programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed

Programmavisie

Diverse ruimtelijke ontwikkelingen worden in samenhang met elkaar ingevuld en vormgegeven. Het Integraal Accommodatieplan (IAP) is daarvan een belangrijk element. Flexibele omgevingsplannen zijn een hulpmiddel om in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen en wensen. Samen met de woningbouwcorporaties zetten we ons in voor een evenwichtige en kwalitatief goede woningvoorraad, beschikbaar voor alle doelgroepen, inclusief eenpersoonshuishoudens (van jong tot oud) en beschermd wonen. Daarbij wordt rekening gehouden met wensen die voortkomen uit de samenleving. Levensloopbestendigheid, klimaatadaptatie en energietransitie zijn hierbij belangrijke aspecten.

Trends en ontwikkelingen/Fysieke bedrijfsinfrastructuur

De bedrijfsinfrastructuur valt uiteen in winkelgebieden, gericht op detailhandel en bedrijventerreinen voor de overige bedrijfsactiviteiten.

Voor de winkelgebieden is het beleid gericht op het versterken van de drie wijkwinkelcentra voor de dagelijkse boodschappen. Voor Dillenburgplein is in dit kader het afgelopen jaar gewerkt aan een ontwerp voor de herinrichting van de buitenruimte.

Voor het hoofdwinkelcentrum van Ridderkerk, waar ook niet dagelijkse boodschappen worden gedaan en beleving belangrijk is, is het afgelopen jaar gestart met de uitvoering van het Ontwikkelperspectief centrum.

De bedrijventerreinen binnen de gemeente functioneren over het algemeen goed. De bedrijventerreinen worden intensief gebruikt en het beleid is gericht op schoon, heel en veilig. Op bedrijventerrein Cornelisland zijn bijna alle kavels verkocht en bebouwd en is gestart met het voltooiën van het openbaar gebied. Op Nieuw Reijerwaard is de uitgifte van kavels ook op gang gekomen en zijn er al verschillende bedrijfsgebouwen gerealiseerd in 2020.

Trends en ontwikkelingen/Onderwijshuisvesting

Vanaf 1 januari 2021 moeten nieuwe schoolgebouwen voldoen aan de eisen voor bijna energieneutrale gebouwen (BENG). De VNG heeft gemeenten geadviseerd de normbedragen voor nieuwbouw en uitbreiding daarom met bijna 10% te verhogen. Dit komt overeen met de manier waarop we tot nu toe de extra kosten voor BENG berekenden.

De minister van onderwijs heeft laten weten in 2021 met een wetwijziging te komen over de volgende onderwerpen:

- Renovatie wordt een voorziening in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs;
- Het investeringsverbod voor schoolbesturen wordt opgeheven;
- Een meerjarig Integraal Huisvestingsplan wordt verplicht.

Dit hadden de VNG, Primair Onderwijsraad en Voortgezet Onderwijsraad voorgesteld. De VNG heeft laten weten de modelverordening de komende jaren in drie stappen aan te passen aan deze en enkele andere ontwikkelingen.

Trends en ontwikkelingen/Begraafplaatsen

In 2020 is de ontwikkeling van de afname van het aantal begrafenissen doorbroken. Dit is een gevolg van corona en heeft geresulteerd in een hoger aantal begrafenissen (+25) ten opzichte van het voorafgaande meerjarig gemiddelde.

Trends en ontwikkelingen/Ruimtelijke ordening

Als de Omgevingswet in werking treedt op 1 januari 2021 brengt dit een omvangrijke operatie met zich mee. De Omgevingswet heeft als doel een gezonde fysieke leefomgeving in stand te houden en te bereiken en meer ruimte voor initiatieven mogelijk te maken. Om dit vorm te geven zijn een aantal kerninstrumenten opgenomen in de Omgevingswet. Bijvoorbeeld de omgevingsvisie, het omgevingsprogramma, het omgevingsplan en de omgevingsvergunning.

De ambtelijke organisatie heeft zich in 2020 verder verdiept in de aankomende Omgevingswet. Cursussen zijn gevolgd, zowel in- als extern, om meer grip te krijgen op de Omgevingswet.

Trends en ontwikkelingen/Grondexploitaties (niet bedrijventerreinen)

In Ridderkerk zijn in 2020 twee gemeentelijke grondexploitaties actief voor woningbouw. Namelijk Het Zand en Lagendijk (Van Peltterrein). In 2020 is de bouw van fase 5 van Het Zand gestart (vijftig grondgebonden woningen). Dat geldt ook voor het eerste deel van fase 6 (37 grondgebonden woningen). De bouw van het tweede deel van fase 6 (58 appartementen) start in 2021. Naar verwachting zal de eerste fase van de bouw van de Driehoek Het Zand in 2021 starten. In 2020 is voor het gehele project Driehoek Het Zand een koopovereenkomst gesloten. In 2020 zijn hierbij stappen gezet om te komen tot een Knarrenhof. Er is veel belangstelling voor de nieuw te bouwen woningen.

In 2020 is het laatste bouwkveld in de grondexploitatie Lagendijk (van Peltterrein) verkocht. Ook zijn in 2020 alle bestratingswerkzaamheden uitgevoerd. Het project is eind 2020 afgesloten.

Trends en ontwikkelingen/Wonen en bouwen

De woningmarkt van Ridderkerk is verhit, net zoals elders in de regio en Nederland. De ontwikkelingen zijn helder:

- De marktdruk leidt tot hogere koopprijzen en bijbehorende woonlasten. De verkoopwaarde van woningen steeg de afgelopen periode jaarlijks zo'n 10%. Dat is in lijn met de gemiddelde stijging in de regio Rotterdam. Deze ontwikkeling leidt tot problemen bij huishoudens met een laag inkomen en middeninkomen. Het blijkt lastig om woningen voor hen betaalbaar te houden. Of om de voor hen betaalbare woningen beschikbaar te houden of maken. Vooral omdat mensen met een hoger inkomen hun sociale huurwoning niet verlaten. Er zijn te weinig alternatieven voor hen om de doorstroming bevorderen.
- De slaagkansen van (actief) woningzoekenden in Ridderkerk nemen af en de wachtlijsten worden langer. Dat geldt ook voor de meeste andere gemeenten in de regio. Ook hier lijkt de druk op de woningmarkt verder toe te nemen. Recente signalen van Maaskoepel bevestigen dat beeld.

Kortom: er is druk op zowel de koop- als sociale huursector. Ook voor de toekomst voorzien we een toenemende behoefte aan woningen.

Tegelijkertijd worden er regelmatig nieuwe initiatieven ingediend door marktpartijen. Wij willen goed sturen op wat er in de gemeente gebouwd wordt: juiste woningen toevoegen aan wat er al staat. Daarom zijn we gestart met onderzoek en analyse voor het opstellen van een nieuwe Woonvisie.

Wat hebben we bereikt?

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Grond ten behoeve van bedrijfsterrein is en wordt uitgegeven:

- In overeenstemming met de gemeentelijke stedenbouwkundige visie;
- Passend binnen de gemeentelijke strategie;
- Binnen de gestelde financiële kaders.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Actualiseren en monitoren grondexploitatie Cornelisland.

Bouwrijp maken

In 2020 is een overkluizing gebouwd over de Evides watertransportleiding. Met deze overkluizing is het mogelijk de Euroweg te voltooien. De werkzaamheden voor het bouwrijp maken zijn nu afgerond, behoudens het tijdelijke vrachtwagenparkeerterrein.

Inrichting openbaar gebied

Een groot deel van Cornelisland is al voltooid. De delen van het bedrijventerrein die nog niet af zijn worden in 2021 woonrijp gemaakt. Hiervoor is in 2020 een aanbesteding gedaan.

Duurzaam Cornelisland

Er wordt door de nieuw gevestigde bedrijven nog onvoldoende gebruik gemaakt van de beschikbare subsidie om bedrijven op Cornelisland duurzamer te maken. In 2020 is gewerkt aan de aanpassing van het subsidieprotocol, zodat bedrijven meer mogelijkheden krijgen om duurzame maatregelen te nemen. Dit gewijzigde protocol moet nog door de gemeenteraad worden vastgesteld.

Risico's

De kosten van de hierboven genoemde punten zijn goed in beeld. De verwachting is dat de gemeente hierdoor geen extra risico's loopt.

- Verkoop bouwgrond Cornelisland.

In 2020 is er één kavel verkocht op bedrijventerrein Cornelisland. Het bedrijfsgebouw is inmiddels opgeleverd.

Er moeten nog zeven kavels worden verkocht. De coronacrisis heeft er voor gezorgd dat het eerste half jaar de vraag naar kavels terugliep. In de tweede helft van het jaar is de vraag naar kavels weer toegenomen. Inmiddels is er voor alle resterende kavels een gegadigde. Voor drie kavels is een optiecontract getekend. Voor de resterende vier zal dat in de loop van 2021 gebeuren.

- Verkoop bouwgrond Nieuw-Reijerwaard.

In 2020 zijn twee kavels bouwgrond uitgegeven op bedrijventerrein Nieuw Reijerwaard, in totaal 7,0 ha. Hiervan is een kavel (4,2 ha) uitgegeven in erfpacht. De bouwwerkzaamheden op deze kavels zijn inmiddels gestart.

Voor vier kavels (16,8 ha) is in 2020 een (voor)reserveringsovereenkomst gesloten.

Tot de IJsselmondseknop is gerealiseerd kan 40% van de oppervlakte uitgifbare grond van het bedrijventerrein in gebruik worden genomen. Van deze 40% is nu 35% verkocht of gereserveerd.

Wat hebben we bereikt?

Onderwijshuisvesting

Binnen de grenzen van de geldende verordening werken we aan een optimale huisvesting van het onderwijs.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Afronden pilot 'Beheersbare onderwijshuisvesting Ridderkerk'.

De pilot 'Beheersbare onderwijshuisvesting Ridderkerk' is afgerond en heeft een vervolg gekregen. De rapportage Inventarisatie schoolgebouwen primair onderwijs is opgesteld. Hierin staat van elk gebouw van het primair onderwijs:

- De bouwkundige staat;
- Hoe het gebouw in het gebruik wordt ervaren;
- Hoe duurzaam het gebouw is.

Deze informatie gaan we gebruiken voor een integraal huisvestingsplan onderwijs.

- Overleg met de schoolbesturen over de realisatie van toegekende huisvestingsvoorzieningen.

We hebben samen met de schoolbesturen gewerkt aan de huisvesting van de scholen:

- Het ontwerp voor het Gemini College inclusief sportzaal is gemaakt. De aanbesteding is gedaan. De gemeente is bouwheer van deze nieuwbouw. Het terrein op Sportpark Ridderkerk is voorbereid voor de nieuwbouw van de school. Daarvoor is het hoofdveld van RVVH verplaatst.
- Basisschool De Driemaster is tijdelijk verhuisd naar de Platanenstraat 6. Schoolbestuur LEV West-Nederland werkt aan de voorbereidingen voor de nieuwbouw op de huidige locatie van de school;
- De Dr. Schaepmanschool is door schoolbestuur RVKO (Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs) uitgebreid met twee groepslokalen. De school maakt geen gebruik meer van de tijdelijke huisvesting aan de De Genestetstraat 2;
- De voorbereidingskredieten voor de nieuwbouw van IKC De Noord en De Wingerd zijn op het huisvestingsprogramma 2021 geplaatst. De gemeente is bouwheer van IKC De Noord inclusief gymzaal. We hebben met de gebruikers het programma van eisen opgesteld. Van IKC De Wingerd is schoolbestuur PCPOBR (Protestants Christelijk Primair Onderwijs Barendrecht en Ridderkerk) bouwheer. Het bestuur is gestart met het opstellen van een programma van eisen voor de nieuwbouw;
- De beleidsregel Huisvesting Integrale Kindcentra bij nieuwbouw en uitbreiding hebben we vastgesteld.

Wat hebben we bereikt?

Accommodaties (inclusief sport)

In 2020 is het hoofdveld van RVVH verplaatst en is het nieuwe Sportpark Ridderkerk opgeleverd. In het Actualisatie Integraal Accommodatie Plan (AIAP) was vastgesteld dat er naar meerdere locaties moet worden gekeken om de Rowdies te herhuisvesten. In 2020 heeft een herhuisvestigingsonderzoek plaatsgevonden. Hier is uit voortgekomen dat het Oosterpark de voorkeurslocatie is. De raad heeft voorlopig met deze voorkeurslocatie ingestemd en een investeringsbedrag voor herontwikkeling vastgesteld. De raad besloot namelijk ook locatie Zuid-zuid aanvullend te onderzoeken als optie. Dit aanvullende onderzoek was in 2020 nog niet afgerond.

In 2020 zijn we gestart met de planvorming voor herontwikkeling van de Sporthal Drievliet. Dit is nodig om het project goed te kunnen aanbesteden. Daarnaast zijn we gestart met de voorbereidende werkzaamheden voor de projecten Gebiedsvisie sportpark Bolnes, Gemini college, de Loods en de Gooth en CBS De Wingerd (met kinderopvang en BSO).

We hebben met de gebruikers van IKC De Noord het programma van eisen opgesteld.

Sport Service Ridderkerk heeft diverse keuringen met betrekking tot veiligheid uitgevoerd. De veiligheid bij zwembad de Fakkel heeft extra aandacht gekregen. Zo zijn er toegangspoortjes geplaatst, is het cameratoezicht verbeterd en is een verhoogd hek rondom het buitenterrein geplaatst. In 2020 scoorden we een ruime voldoende op het gebied van hygiëne in het zwembad.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- AIAP

In 2020 is het hoofdveld van RVVH verplaatst en is het nieuwe Sportpark Ridderkerk opgeleverd. In het AIAP was vastgesteld dat er naar meerdere locaties moet worden gekeken om de Rowdies te herhuisvesten. In 2020 heeft een herhuisvestigingsonderzoek plaatsgevonden. Hier is uit voortgekomen dat het Oosterpark de voorkeurslocatie is. De gemeenteraad heeft voorlopig met deze voorkeurslocatie ingestemd en een investeringsbedrag voor herontwikkeling vastgesteld. De gemeenteraad besloot namelijk ook locatie Zuid-zuid aanvullend te onderzoeken als optie. Dit aanvullende onderzoek was in 2020 nog niet afgerond.

In 2020 zijn we gestart met de planvorming voor herontwikkeling van de Sporthal Drievliet. Dit is nodig om het project goed te kunnen aanbesteden. Daarnaast zijn we gestart met de voorbereidende werkzaamheden voor de projecten Gebiedsvisie sportpark Bolnes, Gemini College, de Loods en de Gooth en CBS De Wingerd (met kinderopvang en BSO).

We hebben met de gebruikers van IKC De Noord het programma van eisen opgesteld.

Sport Service Ridderkerk heeft diverse keuringen met betrekking tot veiligheid uitgevoerd. De veiligheid bij zwembad de Fakkel heeft extra aandacht gekregen. Zo zijn er toegangspoortjes geplaatst, is het cameratoezicht verbeterd en is een verhoogd hek rondom het buitenterrein geplaatst. In 2020 scoorden we een ruime voldoende op het gebied van hygiëne in het zwembad.

- Gemeentelijke gebouwen geïnspecteerd met betrekking tot de duurzaamheid.

In 2020 is het onderzoek naar het verduurzamen van het maatschappelijk vastgoed afgerond. In het onderzoek hebben we de benodigde investeringen in beeld gebracht voor het uitvoeren van de energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of korter. Deze hebben een wettelijke uitvoeringsverplichting en komen voort uit de erkende maatregelen lijst.

We hebben ook inzichtelijk gemaakt wat de kosten zijn voor het onderzoek naar de sterkte van constructies ten behoeve van het plaatsen van zonnepanelen en het onderzoek naar het koelen van gebouw.

- Huisvestigingsmogelijkheden bibliotheek.

Er heeft een locatie onderzoek plaatsgevonden, waarin verschillende mogelijkheden tegen elkaar zijn afgewogen. Uiteindelijk is de keuze voor de nieuwe huisvesting gevallen op de begane grond van het gemeentehuis Ridderkerk. De bibliotheek huurt vanaf 1 oktober 2020 deze ruimte van de gemeente.

Wat hebben we bereikt?

Begraafplaatsen

Het rouwcentrum moet voldoende voorzieningen hebben voor de veelvuldige uitvaartdiensten. In 2020 is de aula uitgebreid met een livestream-voorziening om ook op afstand een uitvaartdienst te kunnen laten volgen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Geplande uitbreiding begraafplaats Vredenhof.

In 2020 zijn de voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd om de uitbreiding van begraafplaats Vredenhof mogelijk te maken.

Bodemonderzoek is uitgevoerd. De aanvoer van grond voor de ophoging is gestart en een eerste schets voor de inrichting is gemaakt.

- Ruimen diverse algemene graven.

De uitvoering van de in 2020 geplande ruiming van algemene graven is uitgesteld naar 2021. In 2020 is gestart met de aanbesteding voor het ruimen van deze graven. Uitvoering vindt plaats in 2021.

- Vrijwilligers begraafplaats Vredenhof verrichten divers onderhoud.

In 2020 is het aantal vrijwilligers afgenomen. Oorzaken: gezondheidsredenen en te druk met eigen werkzaamheden. Vanwege de coronamaatregelen is geen oproep gedaan voor nieuwe vrijwilligers. Ondanks het verminderde aantal vrijwilligers wordt nog steeds onderhoud uitgevoerd.

- Wijze van beheer en onderhoud van begraafplaatsen onderzoeken en vastleggen.

De wijze van beheer en onderhoud van de begraafplaatsen wordt nader onderzocht en vastgelegd in een nieuw Beleidsplan Beheer Begraafplaatsen Ridderkerk. Het onderzoek cultureel erfgoed begraafplaatsen uitgevoerd in 2019 wordt betrokken bij het nader vastleggen van het beheer en onderhoud van de begraafplaatsen.

Het onderzoek naar de wijze van beheer en onderhoud is in 2020 gestart. Inventarisatie van de gehele inrichting van de begraafplaatsen vormt hiervoor de basis. Dit is in 2020 vrijwel geheel afgerond. Aan de hand van de eisen aan het onderhoud wordt in 2021 een nieuw beheerplan opgesteld. Hierbij wordt rekening gehouden met het onderzoek cultureel erfgoed begraafplaatsen.

Wat hebben we bereikt?

Ruimtelijke ordening

We gaven uitvoering aan het AIAP door:

- Verder te werken aan de gebiedsvisie Sportpark Bolnes;
- De nieuwe locatie voor het Gemini college, de Loods en de Gooth te verankeren in een nieuw bestemmingsplan, waarin bouw- en gebruiksmogelijkheden zijn opgenomen;
- Ons bezig te houden met nieuwbouwplannen van OBS De Noord (plus gymzaal);
- Te starten met nieuwbouwplannen voor CBS De Wingerd (plus kinderopvang/BSO).

Daarnaast is de Omgevingsvisie verder uitgewerkt. Er is een start gemaakt met de gebiedsvisie Rivieroevers en bijbehorende milieueffectrapportage (MER), waarbij we mede afhankelijk zijn van grondeigenaren, bewoners en ondernemers. De marktinitiatieven waaraan is gewerkt, zijn terug te lezen onder het kopje 'Marktinitiatieven dragen bij aan gemeentelijke ambitie'.

In 2020 heeft een verdiepingsslag plaatsgevonden als het aankomt op de aankomende Omgevingswet. Cursussen zijn gevolgd, zowel in- als extern, om meer grip te krijgen op de Omgevingswet.

De Visie Grondposities is leidend bij het ontwikkelen van gemeentelijke gronden. Voor de gemeentelijke gronden, maar ook voor particuliere gronden, geldt dat we de folder 'Bouwen of verbouwen' hanteren. We toetsen de plannen daarbij op bestaand en van toepassing zijnde beleid.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Beschrijven van de gewenste transformatie van Centrum Oost in een gebiedsvisie. Vanwege de coronacrisis zijn niet alle voor 2020 geplande projecten gestart. Dit betreft onder andere de visie voor Centrum Oost. Er is besluitvorming voorbereid over het opnieuw prioriteren van projecten.

- Gebiedsvisie Rivieroevers, Oosterpark en Verenambacht. Voor de Rivieroevers is in 2020 de opdracht gegund en een start gemaakt. Ook is gestart met het opstellen van een aanpak voor de herinrichting van het Oosterpark. Daarin onderzoeken we ook de uitbreiding van de Rowdies en geluidsmaatregelen om de overlast van de A15 tegen te gaan. Op de gemeentelijke visie voor Verenambacht is geen voortgang geboekt omdat de benodigde provinciale gebiedsvisie nog ontbreekt.

- Kaart met beoogde grenzen bestemmingsplannen/omgevingsplannen. De kaart met de beoogde grenzen van bestemmingsplannen/omgevingsplannen is ongewijzigd gebleven.

- Marktinitiatieven dragen bij aan gemeentelijke ambitie. In 2020 werkten wij aan marktinitiatieven waarvoor de ruimtelijke procedure is afgerond:

- Herinrichting van de Nes;
- Kievitsweg 86 (11 woningen);
- Windmolen 110 (18 woningen);
- Waalboskwartier (vier woningen aan de Lageweg in plaats van kassen);
- Ringdijk 38-42 (6 woningen);
- Landschapstuin 't Struweel (functieverruiming).

Ook hebben er gemeente gemeentelijke ontwikkelingen plaatsgevonden, waarvoor de ruimtelijke procedure is afgerond:

- Driehoek het Zand (133 woningen);
- Gemini college, de Loods en de Gooth.

Daarnaast werkten wij aan meerdere marktinitiatieven waarvoor de ruimtelijke procedure (nog) niet is afgerond, maar waarvoor op zijn minst al een principeverzoek bij het college is ingediend:

- Transformatie winkelcentrum Jorishof;
- Transformatie P.C. Hoofdstraat en omgeving;
- Woningbouw hoek Rijksstraatweg/ Lagendijk;
- Rembrandtweg 257;
- Irenekerk - Electropark 17-19;
- Pruiwendijk 19-21;
- Polder Geerlaan (ruimte voor ruimte);
- Rijksstraatweg 267;
- Pruiwendijk (manege);
- Rijksstraatweg 165b;
- Van Nes Langeweg (ruimte voor ruimte);
- Rijksstraatweg (naast 151).

Tot slot hebben wij nog gewerkt aan initiatieven waarvoor de ruimtelijke procedure (nog) niet is gestart of afgerond en/of waarvoor nog geen principeverzoek bij het college is ingediend:

- Stadhouderslaan (Wooncompas);
- Zorgnijverij De Boomgaard;
- Kerkweg 217;
- Graaf Lodewijkstraat - Oranjestraat;
- Ringdijk/Industrieweg 10;
- Blaak (Wooncompas);
- 't Ronde Sant (Wooncompas/ Aafje);
- J.S. Bachstraat 4 (Pameijer/ Wooncompas)
- Havenstraat 9;
- Havenstraat 53;
- Noordenweg 2;

- Prunuslaan (Wooncompas);
- Olmenlaan/ Platanenstraat;
- Oostmolendijk 40.

- Start met strategisch langetermijnprogramma AIAP-RO.

We zijn nog niet gestart met een strategisch langetermijnprogramma Actualisatie Integraal Accommodatieplan (AIAP) Ruimtelijke ontwikkeling. Wel hebben we aan de projecten gewerkt die voortkomen uit het AIAP:

- Gebiedsvisie Sportpark Bolnes;
- Gemini college, de Loods en de Gooth;
- OBS De Noord met gymzaal;
- CBS De Wingerd (plus kinderopvang/BSO).

- Toewerken naar actuele thematische ruimtelijke bestemmingsplannen.

Wij hebben verder gewerkt aan:

- De verduurzaming van bedrijventerrein Donkersloot, wat uiteindelijk een plek moet krijgen in de Pilot omgevingsplan Donkersloot (ontwerp);
- Het bestemmingsplan Woongebied lag stil vanwege de inmiddels geschrapte reservering voor het tramtracé (voorontwerp);
- Bestemmingsplan Driehoek Het Zand is vastgesteld;
- Bestemmingsplan Gemini/Loods/Gooth is vastgesteld.

Wat hebben we bereikt?

Grondexploitaties (niet bedrijventerrein)

Grond ten behoeve van woningbouw is en wordt uitgegeven:

- In overeenstemming met de gemeentelijke stedenbouwkundige visie;
- Passend binnen de gemeentelijke woningbouwstrategie;
- Binnen de gestelde financiële kaders.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Actualiseren en monitoren grondexploitatie Het Zand en afronden grondexploitatie Lagendijk. De grondexploitatie Het Zand is gemonitord en geactualiseerd. De resultaten hiervan worden meegenomen in de Meerjarenprognose Grondexploitaties 2021. De grondexploitatie Lagendijk is afgesloten per 31 december 2020. Het laatste kavel is namelijk in 2020 verkocht en de inrichting van de openbare ruimte is voltooid.

- Verkoop bouwgrond fase 6 Het Zand en Driehoek Het Zand en aanbesteden fase 7 Het Zand. De bouwgrond voor fase 6 is verkocht. De bouw van de 37 grondgebonden woningen is gestart. De bouw van de 58 appartementen, ook onderdeel van fase 6, start in 2021. Voor de Driehoek Het Zand is een koopovereenkomst gesloten. De bouw van de eerste fase start in 2021. Voor fase 7 is een intentieovereenkomst gesloten met een ontwikkelaar voor de realisatie van een zogenaamd 'Knarrenhof'. Het gaat om de ontwikkeling van 27 (senioren)woningen in twee hofjes.

- Voltooien project Lagendijk (Van Peltterrein).

Het project Lagendijk (van Peltterrein) is voltooid. Het laatste kavel is eind 2020 verkocht.

Wat hebben we bereikt?

Wonen en bouwen

Goed wonen en goede woningen in Ridderkerk:

- Nieuwe prestatieafspraken tussen de gemeente Ridderkerk, Wooncompas en bewonersraad Progressie voor de periode 2020-2024;

- Wooncompas komt de met hen gemaakte prestatieafspraken voor de periode 2016-2020 na; dit blijkt uit de monitor Prestatieafspraken 2019 die we in 2020 ontvingen;
- Nieuwe achtervangovereenkomst met het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) voor Wooncompas;
- De raad heeft de Startnotitie Woonvisie Ridderkerk 2021 vastgesteld;
- De raad heeft de Verordening woonruimtebemiddeling regio Rotterdam 2020 vastgesteld.

Goede samenwerking tussen gemeente en Wooncompas:

- Onder andere afstemming met Wooncompas over haar nieuwe portefeuillebeleid, afstemming van projecten en afstemming tussen Lokaal Zorgnetwerk en de toewijzing van woningen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Bijdragen aan gewenste differentiatie en kwaliteit woningvoorraad.

Voor het 'Regioakkoord Nieuwe Woningmarktafspraken Regio Rotterdam 218-2030' heeft Ridderkerk in aanloop naar het Regioakkoord een bod gedaan om 830 woningen tot 2030 te bouwen. De woningen die worden toegevoegd moeten de juiste aanvulling zijn op wat er al staat. Omdat het huidige kader, de Woningbouwstrategie, stamt uit 2011 is er de noodzaak om een actuele visie op ons lokale woningmarktbeleid te hebben. Na vaststelling van de startnotitie door de raad zijn we gestart met onderzoek en analyse voor het opstellen van een nieuwe Woonvisie. Daarmee kunnen we bepalen welke woningen toegevoegd kunnen worden door nieuwbouw. Daardoor zorgen we ervoor dat we de gewenste differentiatie en kwaliteit van de woningvoorraad bereiken.

- Monitoren van sociale voorraad.

In 2020 heeft de raad een uitgebreide raadsinformatiebrief ontvangen over:

- Het Jaarverslag 2019 van Wooncompas;
- De Monitor Prestatieafspraken 2019 van Wooncompas;
- De Voornemens 2021 van Wooncompas;
- De stand van zaken van het Samenwerkingsverband Wonen regio Rotterdam (SvWrR).

In de Monitor Prestatieafspraken 2019 hebben we samen met Wooncompas onder andere de sociale voorraad gemonitord. Daarnaast heeft het SvWrR de sociale voorraad ook regionaal gemonitord in de Monitor Regioakkoord 2019. Het SvWrR heeft ook het toepassen van bindingseisen maandelijks gemonitord om te voorkomen dat de wettelijke regels hiervoor niet worden overschreden.

- Samen met Wooncompas onderzoek doen naar nieuwe vormen.

In 2020 zijn we gestart met onderzoek en analyse voor het opstellen van een nieuwe Woonvisie. Hierin wordt ook de toekomstige behoefte aan kleinere woningen onderzocht.

- Uitvoering geven aan het Regioakkoord.

We hebben uitvoering gegeven aan het Regioakkoord:

- De raad heeft de Verordening woonruimtebemiddeling regio Rotterdam 2020 vastgesteld. Hiervoor heeft de raad eerst het concept besproken in de commissie. Het college heeft de resultaten van deze bespreking naar het SvWrR verstuurd en de raad met een raadsinformatiebrief hierover geïnformeerd. Daarna is de definitieve verordening vastgesteld;
- De portefeuillehouder Wonen heeft namens Ridderkerk de Bestuursovereenkomst voor het Samenwerkingsverband Wonen regio Rotterdam 2020 ondertekent;
- Het SvWrR heeft een Monitor Regioakkoord 2019 opgesteld. Hiervan was onze portefeuillehouder Wonen bestuurlijk trekker;
- Het SvWrR is gestart met het opstellen van een nieuwe regionale woonvisie. Hiervoor is deelgenomen aan een regionale ambtelijke projectgroep.

- Uitwerken aanpak verbeteren woningvoorraad.

Samen met partner de Woonpas hebben we voorbereidingen getroffen om de Gemeentelijke VerduurzamingsRegeling (GVR) aan te bieden aan inwoners. Hiermee gaan we in 2021 verder. Het College heeft ingestemd om deze GVR nader te onderzoeken en de portefeuillehouder heeft hiervoor in een online persmoment een intentieverklaring getekend.

De GVR is een gemeentelijk financieringsinstrument waarmee particuliere woningeigenaren (via de baatbelasting) hun woning kunnen verduurzamen, zonder een persoonlijke lening te hoeven aangaan.

Daardoor wordt verduurzamen ook toegankelijk voor mensen die minder te besteden hebben. Andere voordelen zijn dat de inwoner wordt ontzorgd, wat vaak een grote drempel is om te investeren. Ook lange terugverdientijden zijn normaal gesproken een drempel om te investeren. Maar deze drempel wordt weggenomen doordat de GVR op de woning rust in plaats van op de woningeigenaar. Ook andere gebouwgebonden financieringsinstrumenten zijn onderzocht om eventueel in te zetten, de GVR kwam als meest interessante naar voren.

Tevens is er een start gemaakt met een cursus voor Vereniging van Eigenaren, om hen te helpen met verduurzamen van VvE-wooncomplexen.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil
Lasten				
0.3:Beheer overige gebouwen en gronden	-797.400	-752.100	-824.651	-72.551
3.2:Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-5.553.700	-5.197.000	-1.917.491	3.279.509
4.2:Onderwijshuisvesting	-1.970.000	-2.092.800	-2.238.123	-145.323
5.2:Sportaccommodaties	-3.564.300	-4.891.900	-5.555.056	-663.156
7.5:Begraafplaatsen en crematoria	-1.061.800	-1.068.300	-1.663.986	-595.686
8.1:Ruimtelijke ordening	-1.143.000	-1.402.900	-2.413.873	-1.010.973
8.2:Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-7.935.400	-5.291.200	-3.308.584	1.982.616
8.3:Wonen en bouwen	-435.700	-549.100	-1.307.253	-758.153
Totaal Lasten	-22.461.300	-21.245.300	-19.229.017	2.016.283
Baten				
0.3:Beheer overige gebouwen en gronden	172.400	162.000	157.037	-4.963
3.2:Fysieke bedrijfsinfrastructuur	5.517.700	5.158.300	3.250.443	-1.907.857
4.2:Onderwijshuisvesting	0	0	36.241	36.241
5.2:Sportaccommodaties	1.365.500	1.393.900	1.768.449	374.549
7.5:Begraafplaatsen en crematoria	1.492.300	1.475.300	1.558.715	83.415
8.1:Ruimtelijke ordening	60.600	60.600	1.125.249	1.064.649
8.2:Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	7.943.600	5.390.400	3.525.652	-1.864.748
8.3:Wonen en bouwen	78.900	51.200	39.953	-11.247
Totaal Baten	16.631.000	13.691.700	11.461.739	-2.229.961
Saldo - Lasten en baten	-5.830.300	-7.553.600	-7.767.278	-213.678
Stortingen				
0.10:Mutaties reserves	-693.600	-840.400	-2.376.400	-1.536.000
Totaal Stortingen	-693.600	-840.400	-2.376.400	-1.536.000
Onttrekkingen				
0.10:Mutaties reserves	2.032.000	2.708.300	2.778.713	70.413
Totaal Onttrekkingen	2.032.000	2.708.300	2.778.713	70.413
Saldo - Reserves	1.338.400	1.867.900	402.313	-1.465.587
Begrotingssaldi Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed	-4.491.900	-5.685.700	-7.364.965	-1.679.265

Toelichting 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>0.3 Beheer overige gebouwen en gronden</i>	
Lasten	-72.551
Baten	-4.963
Nadelig saldo	-77.514

Gebouw C, Koningsplein 1 (voordeel 77.706)

- € 20.000 onderschrijding energiekosten vanwege structurele en/of incidentele klimatologische omstandigheden, bezuinigingsmaatregelen en tevens incidentele coronasluitingen;
- € 49.000 onderschrijding planmatig onderhoud omdat diversen werkzaamheden niet uitgevoerd zijn wegens coronasluitingen;
- € 8.000 onderschrijding op de schoonmaakkosten.

De werkelijke kosten voor het planmatig onderhoud worden onttrokken aan de bestemmingsreserve onderhoud gebouwen. Aangezien er minder is uitgegeven dan begroot, zal de werkelijke onttrekking uit deze reserve ook lager zijn. Dat heeft dan een budgetneutraal effect.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 155.220)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Toelichting 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur</i>	
Lasten	3.279.509
Baten	-1.907.857
Voordelig saldo	1.371.652

GREX: Cornelisland (voordeel 1.456.666)

Tussentijdse winstnemingen in grondexploitaties worden berekend op basis van het percentage van het plan dat is gerealiseerd. Daarbij wordt gekeken naar de gerealiseerde kosten en de gerealiseerde opbrengsten als percentage van de totale kosten en opbrengsten.

Toepassing van het hierboven beschreven principe leidt ertoe, dat in 2020 tussentijds winst genomen moet worden in de grondexploitatie Cornelisland voor een bedrag van € 1.456.666.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 85.014)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Toelichting 4.2 Onderwijshuisvesting

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>4.2 Onderwijshuisvesting</i>	
Lasten	-145.323
Baten	36.241
Nadelig saldo	-109.082

Huisvestingskosten SBO (nadeel 182.339)

Het nadeel van deze post valt weg tegen het voordeel op post SBO De Burcht - Mozartstraat 180a. Doordat het gebouw sinds 2020 eigendom is van het schoolbestuur is deze nieuwe post ingericht. Op deze post waren geen ramingen opgenomen. Wel zijn hier kosten geboekt voor aan de gemeente doorbelaste kosten van € 13.600 voor gemeentelijke belastingen van De Burcht. Daarnaast is het totaalbedrag van € 168.800 voor de rente- en afschrijvingslasten voor het pand SBO De Burcht op deze post terecht gekomen. Hier is per saldo een overschrijding van € 182.300 ontstaan, terwijl op SBO De Burcht, Mozartstraat 180a een onderschrijding van € 174.700 is ontstaan.

SBO De Burcht - Mozartstraat 180a (voordeel 174.687)

Dit voordeel kan worden weggestreept tegen het nadeel van Huisvestingskosten SBO. SBO De Burcht komt te vervallen, omdat de gemeente sinds 2020 geen juridisch eigenaar meer is van het schoolgebouw. Het schoolbestuur PIT-KO is dat nu, zoals de wet voorschrijft. Op deze post zijn de ramingen voor kosten SBO De Burcht opgenomen. De werkelijke kosten zijn echter voor het jaar 2020 (nagenoeg allemaal) geboekt op de post Huisvestingskosten SBO. Hier is een onderschrijding ontstaan en op de post huisvestingskosten SBO is een overschrijding van nagenoeg hetzelfde bedrag.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma 's (nadeel 74.766)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 26.665)

Toelichting 5.2 Sportaccommodaties

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>5.2 Sportaccommodaties</i>	
Lasten	-663.156
Baten	374.549
Nadelig saldo	-288.607

Zwembaden (nadeel 539.554)

Op basis van voorlopige jaarcijfers van SSR is het te compenseren verlies genomen en verantwoord in de jaarrekening 2020. Omdat het geboekte resultaat op basis van voorlopige cijfers is, wordt van het oorspronkelijk beschikbaar gestelde budget van € 550.000, € 224.500 als reservering doorgeschoven naar 2021 in afwachting van de definitieve afrekening. Het Rijk heeft aangegeven dat gemeenten in 2021 een compensatie ontvangen voor het verlies van het zwembad. De basis van de compensatie is het werkelijke gerealiseerde verlies van het zwembad over het boekjaar 2020. Pas nadat duidelijk is hoe groot het werkelijk verlies van het zwembad over 2020 is en hoe hoog de Rijkscompensatie is, wordt de gemeentelijke bijdrage aan SSR uitbetaald.

Onderhoud sportaccommodaties algemeen (nadeel 70.093)

In de tweede tussenrapportage is een groot bedrag afgeraamd. € 10.000 was gereserveerd voor de planontwikkeling voor de Ridderkerk Rowdies. Het nadelige bedrag van € 60.093 ziet toe op het plaatsen van ledverlichting bij VV Rijsoord die conform afspraak alsnog in 2020 is uitgevoerd.

Sporthal en binnenbad De Fakkel (voordeel 445.550)

Deze onderschijding ziet alleen op planmatig onderhoud. Voor het zwembad en binnenbad De Fakkel was voor 2020 een bedrag van € 457.500 begroot voor het vervangen van het plafond in het wedstrijdbad, aanpassing van de douches in het recreatie en wedstrijdbad, aanpassingen in de regeltechniek en klimaatbeheersing. De werkelijke kosten waren nagenoeg nihil. De geraamde kosten zijn niet gemaakt omdat voor een aantal werkzaamheden nader onderzoek nodig is waardoor de kosten zullen vallen in 2021.

Hier staat aan bestemmingsreserve groot onderhoud sportaccommodaties tegenover. Er zal dan ook geen onttrekking uit deze reserve plaats gaan vinden, zodat per saldo een budgetneutraal effect ontstaat op het planmatig onderhoud op deze post.

Sporthal Drievliet (nadeel 38.223)

De afwijking van € 38.200 (nadelig) is een overschijding op planmatig onderhoud en uitbesteed werk ten behoeve van de voorbereiding van het project renovatie en verduurzamen sporthal Drievliet en herinrichting openbare ruimte onder en rondom de sporthal, waartoe besloten in de raad op 10 december 2020.

- € 15.000 kosten planmatig onderhoud voor onder andere reparatie klimaatinstallaties. Deze waren niet begroot.
- € 20.000 kosten uitbesteed werk voor onderzoek en werkzaamheden ten behoeve van besluitvorming en voorbereiding op het bovengenoemde project. Denk hierbij aan investeringsramingen, onderzoek constructie, vleermuizenonderzoek, parkeren, participatie en conceptschetsen voor presentaties aan de raad. Ook hier stond geen raming tegenover. Gemaakte en geboekte kosten hebben te maken met de voorgenomen renovatie van de sporthal, alleen was hier nog geen budget voor geraamd, daarom zijn de kosten op de reguliere kostenplaats geboekt.

Sporthal PC Hoofdstraat (Nieuwbouw) (nadeel 39.272)

Deze overschijding wordt veroorzaakt door een extra afschrijving van € 39.300 die noodzakelijk is. Er zijn voorbereidingskosten gemaakt voor de bouw van de gymzaal aan de P.C. Hoofdstraat. Er is inmiddels besloten dat deze bouw geen doorgang vindt.

Groene sportvelden en terreinen Ridderkerk (nadeel 211.057)

Op deze post zijn een aantal afwaarderingen van activa gepleegd vanwege de herinrichting Sportpark Ridderkerk. Het totaalbedrag aan werkelijke incidentele afwaarderingen bedraagt € 355.000. Hier staat een aanwending € 355.000 van de bestemmingsreserve integraal accommodatieplan tegenover. Per saldo is dit dan ook budget neutraal.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 152.789)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 11.253)

Toelichting 7.5 Begraafplaatsen

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>7.5 Begraafplaatsen</i>	
Lasten	-595.686
Baten	83.415
Nadelig saldo	-512.271

Begraafplaatsen algemeen (nadeel 140.369)

Hogere inkomsten dan geraamd uit afkoop van onderhoud aan graven zorgt voor een hogere toevoeging aan de voorziening onderhoud graven.

Baten begraafplaatsen (voordeel 126.386)

De baten zijn in 2020 hoger dan begroot. Met name de toename van verlengingen van grafrechten resulteert in hogere baten op uitgifte graven en afkoop onderhoud begraven. Tevens is het aantal begrafenissen in 2020 hoger dan in de voorafgaande jaren.

In 2021 vindt onderzoek plaats naar de ontwikkeling van de uitgifte van graven en het eventueel bijstellen van de te verwachte baten in 2021 en volgende jaren.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 488.224)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 10.063)

Toelichting 8.1 Ruimtelijke ordening

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>8.1 Ruimtelijke ordening</i>	
Lasten	-1.010.973
Baten	1.064.649
Voordelig saldo	53.676

Bestemmingsplannen (voordeel 88.700)

Er is een post (€ 75.000) opgenomen voor het opstellen van gebiedsvisie Centrum-Oost. Zonder die post was geen sprake van een onderschrijving. De post voor gebiedsvisie Centrum-Oost schuiven we dan ook door naar 2021. Mede vanwege corona en andere prioriteiten zijn we nog niet gestart met de gebiedsvisie Centrum-Oost.

Toekomstvisie (voordeel 82.101)

In 2020 is een start gemaakt voor het opstellen van gebiedsvisie en MER Rivieroevers. De opdracht is op 1 december 2020 verstrekt. Het nog beschikbare budget van de Toekomstvisie (Omgevingsvisie Ridderkerk 2035) wordt gebruikt voor die visie, aangezien de visie een verdere uitwerking is van de Toekomstvisie. Verkleuring naar woonbestemmingen behoort tot de mogelijkheden, in combinatie met een groen ingericht recreatielandschap. De visie moet uitsluitend geven of en hoe dat ook daadwerkelijk kan. Voor overige onderdelen uit de omgevingsvisie waarvoor een start is gemaakt, is via afzonderlijke raadsvoorstellen apart budget aangevraagd bij de raad, zoals bijvoorbeeld de Mobiliteitsvisie.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 153.330)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 36.205)

Toelichting 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)</i>	
Lasten	1.982.616
Baten	-1.864.748
Voordelig saldo	117.868

GREX: Lagendijk (voordeel 79.768)

Het project Lagendijk (van Peltterrein) is eind 2020 voltooid. De laatste kavel is op 28 december 2020 verkocht. De inrichting van het terrein was al voltooid, zodat de grondexploitatie per 31 december 2020 kon worden afgesloten. Tot en met 2019 was in dit project tussentijds al winst genomen. Bij afsluiting van het project is de resterende winst genomen van € 79.768. In totaal sluit het project af met een positief resultaat van afgerond € 1.703.500.

GREX: Het Zand (nadeel 37.835)

In Het Zand heeft de actualisatie van de grondexploitatie per saldo geleid tot hogere kosten. Dit leidt tot een slechter financieel resultaat dan begin 2020 was voorzien. Op basis daarvan dient € 37.835 van de eerder genomen winst teruggenomen te worden.

GREX: Anjerstraat-Bloemenstraat (voordeel 57.475)

In de grondexploitatie Anjerstraat is tussentijds winst genomen voor een bedrag van € 57.475. Dit bedrag komt ten gunste van het saldo van de Jaarrekening 2020. Na afronding van de buitenruimte kan deze GREX naar verwachting in 2021 worden afgesloten.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 18.460)

Toelichting 8.3 Wonen en bouwen

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>8.3 Wonen en bouwen</i>	
Lasten	-758.153
Baten	-11.247
Nadelig saldo	-769.400

Wijkbeheer (nadeel 62.149)

Er is extra inzet gepleegd op het legen van prullenbakken en zwerfvuilbeheersing in recreatiegebieden door de aannemer. Daarnaast is er extra inzet gepleegd op snoeiwerkzaamheden door de aannemer, omdat de eigen dienst de werkzaamheden niet afkregen door aangepaste roosters en inzet op de gladheid. De snoeiwerkzaamheden konden in verband met het waarborgen van de veiligheid van bewoners niet wachten. Er zijn hier hiervoor twee brandbrieven verstuurd. De verwachting is dat ook in 2021 het budget wordt overschreden, door de coronacrisis en bijbehorende maatregelen.

Volkshuisvesting (voordeel 81.675)

De werkzaamheden voor het opstellen van de nieuwe Woonvisie zijn pas aan het einde van het derde kwartaal gestart, omdat eerst een aanbestedingstraject is doorlopen. De kosten vallen voor het grootste gedeelte in 2021. Daarom moet een bedrag van € 45.000 worden doorgeschoven. Het opstellen van de Woonvisie is voor een bedrag van € 30.000 aanbesteed, daarbij komen nog kosten voor meerwerk en vervolprocessen in 2021.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 783.321)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 5.606)

Toelichting 0.10 Mutaties reserves

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>0.10 Mutaties reserves</i>	
Stortingen	-1.536.000
Onttrekkingen	70.413
Nadelig saldo	-1.465.587

- Het saldo tussen lasten en baten met betrekking tot de beheerkosten en OZB van GR Nieuw Reijerwaard maakt dat de dekking uit de algemene reserve hiervoor niet nodig is. (nadeel 156.400);
- Het onderzoek kansen particulieren renovatie woningen staat nu gepland voor 2021. In 2020 zijn hiervoor geen kosten gemaakt, waardoor hiervoor ook niet aan de algemene reserve hoeft te worden onttrokken (nadeel 30.000);
- Omdat de lasten in het kader van de visie rivieroevers (Toekomstvisie) in 2020 lager zijn dan geraamd, hoeft er ook minder aan de algemene reserve ter dekking hiervan te worden onttrokken (nadeel 82.101);
- In 2020 zijn nog geen kosten geboekt voor het opstellen van een gebiedsvisie Centrum-Oost. Daarom hoeft ook niet ter dekking van deze kosten aan de algemene reserve te worden onttrokken (nadeel 75.000);
- Omdat in 2020 geen kosten zijn geboekt voor het opstellen van de woonvisie is dekking uit de algemene reserve hiervoor niet nodig (nadeel 45.000);
- De werkelijke kosten voor groot onderhoud aan sportaccommodaties zijn lager dan geraamd. Hierdoor is ook de onttrekking uit de reserve groot onderhoud sportaccommodaties, ter dekking hiervan, lager (nadeel 545.899);

- De werkelijke groot onderhoudskosten aan gebouwen zijn lager dan geraamd. Hierdoor is ook de onttrekking uit de reserve groot onderhoud gebouwen, ter dekking hiervan, lager (nadeel 652.250);
- De onttrekking aan de reserve Aanpassing Integraal Accommodatieplan inzake de afwaardering van de sportvelden van RVVH en KCR is hoger dan geraamd omdat de boeking mede is gebaseerd op een in een voorgaand jaar genomen raadsbesluit waarvan de verrekening met de reserve niet als doorgeschoven budget in de begroting 2020 is verwerkt (voordeel 207.250);
- De onttrekking uit de reserve Aanpassing Integraal Accommodatieplan voor inhuur voor het opstellen en uitwerking van diverse IAP-plannen is voor 2020 niet nodig. De externe inhuur die voor sommige projecten uit het integraal accommodatie voor dit jaar noodzakelijk was, zijn op reguliere exploitatiebudgetten geboekt, dan wel als voorbereidingskosten op betreffende investeringskredieten (nadeel 40.000).

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 46.187)

Prestatie-indicatoren

Nr.	Omschrijving	Toelichting/Eenheid	Waarde
67	Koopwoningen ten opzichte van aantal huurwoningen. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	In %.	56,2% koop tegen 43,8% huur
68	Particuliere huurwoningen ten opzichte van sociale huurwoningen. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	In %.	4,3% particuliere tegen 39,6% sociale huur
69	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	In euro 's.	747
70	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishoudens. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	In euro 's.	662
71	Uitvoering Wet WOZ. Bron: Waarderingskamer	Waardering.	Voldoende
72	Afgeronde bezwaarschriften WOZ voor eind oktober van het jaar. Bron: Gemeente	In %.	95,0%
73	Bezwaarschriften WOZ onder het landelijke afwijkingspercentage. Bron: Gemeente	In %. Aantal bezwaarschriften.	1,8% 360
74	Gemiddelde WOZ-waarde. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	In euro 's.	237.000
75	Nieuw gebouwde woningen. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 woningen.	17
76	Woonlasten in vergelijking met omliggende gemeenten. Bron: Coelo	Vergelijking gemaakt met Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk. (Zie paragraaf Lokale heffingen)	

Niet in de programma's opgenomen lasten en baten

Wat heeft het gekost?

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil
Lasten				
0.4:Overhead	-14.454.900	-15.168.900	-14.280.849	888.051
0.5:Treasury	-357.200	-444.701	-478.911	-34.210
0.61:OZB woningen	-425.800	-432.700	-296.403	136.297
0.62:OZB niet-woningen	-239.000	-242.900	-139.050	103.850
0.63:Parkeerbelasting	0	-300	-14.723	-14.423
0.64:Belastingen overig	-93.500	-96.300	-246.580	-150.280
0.8:Overige baten en lasten	30.000	-147.000	-146.104	896
0.9:Venootschapsbelasting (VpB)	-258.200	-642.900	-344.287	298.613
Totaal Lasten	-15.798.600	-17.175.701	-15.946.907	1.228.794
Baten				
0.4:Overhead	512.000	542.600	332.273	-210.327
0.5:Treasury	1.454.700	47.747.100	47.686.104	-60.996
0.61:OZB woningen	5.917.800	5.917.800	5.959.534	41.734
0.62:OZB niet-woningen	4.293.400	4.593.400	4.869.521	276.121
0.63:Parkeerbelasting	407.200	358.600	328.551	-30.049
0.64:Belastingen overig	176.100	81.400	-52	-81.452
0.7:Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	65.086.600	67.772.600	67.865.973	93.373
0.8:Overige baten en lasten	3.800	198.500	231.717	33.217
Totaal Baten	77.851.600	127.212.000	127.273.622	61.622
Saldo - Lasten en baten	62.053.000	110.036.299	111.326.715	1.290.416
Stortingen				
0.10:Mutaties reserves	0	-46.053.700	-46.053.673	27
Totaal Stortingen	0	-46.053.700	-46.053.673	27
Onttrekkingen				
0.10:Mutaties reserves	194.400	561.000	65.392	-495.608
Totaal Onttrekkingen	194.400	561.000	65.392	-495.608
Saldo - Reserves	194.400	-45.492.700	-45.988.281	-495.581
Begrotingssaldi Niet in de programma 's opgenomen lasten en baten	62.247.400	64.543.599	65.338.433	794.834

Toelichting 0.4 Overhead

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>0.4 Overhead</i>	
Lasten	888.051
Baten	-210.327
Voordelig saldo	677.724

Kosten voormalig personeel (voordeel 37.800)

Het verschil wordt veroorzaakt door een niet ingezet bedrag, dat dient als reservering voor een oud-medewerker die mogelijk nog aanspraak kan maken op een uitkering. Voor 2021 is dit bedrag niet meer opgenomen in de begroting.

Juridische zaken (nadeel 40.176)

Bij de eerste tussenrapportage is de begroting voor proceskosten met € 65.000 verlaagd, vanwege

onderschrijding in de voorgaande jaren. Het blijkt dat deze aframing te veel is geweest. In 2020 hebben zich juridische kwesties voorgedaan waarbij beroep is gedaan op externe juridische expertise en ondersteuning.

Overhead vanuit BAR (voordeel 36.724)

De overhead wordt toegelicht onder de samenvatting financiële uitkomst op hoofdlijnen.

Doorbel. Gemeentehuis koningsplein (0.4 Overhead) (voordeel 608.097)

Het gemeentehuis wordt toegelicht onder de samenvatting financiële uitkomst op hoofdlijnen.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (voordeel 35.279)

Toelichting 0.5 Treasury

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>0.5 Treasury</i>	
Lasten	-34.210
Baten	-60.996
Nadelig saldo	-95.206

Financiering (voordeel 58.503)

Dit wordt mede veroorzaakt door het versneld aflossen van een lening met een hoog rentepercentage, waardoor de rentelasten voor langlopende leningen zijn afgenomen.

Toerekenen rente vanuit Activa (nadeel 32.851)

De toegerekende rente aan Activa is hoofdzakelijk lager uitgevallen door een lagere boekwaarde ultimo 2020 vanwege onderuitputting van investeringen in 2019 (€ 76.200). Het resterende verschil van € 16.800 komt doordat de rente voor de activa op annuïteitenbasis al reeds aangepast was aan het iets lagere rente-omslagpercentage voor de begroting 2021.

De raming op de post Rente langlopende geldleningen hoort thuis op 691100 Financiering. Daar worden ook de rentekosten van leningen geboekt. Voor de begroting 2021 zijn de ramingen voor deze post bij het onderdeel Financiering opgenomen.

Deelnemingen/effecten/beleggingen (nadeel 40.806)

Het nadelige verschil van € 40.800 wordt veroorzaakt door een lager dividend van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) over het jaarresultaat 2019. De nettowinst van de bank daalde met 50% ten opzichte van 2018 naar € 163 miljoen. Oorzaken zijn het lagere resultaat op financiële transacties en de vorming van hogere voorzieningen voor kredietverliezen. Uitbetaling van het dividend is overigens opgeschort op aanbeveling van de Europese Centrale Bank (ECB) in verband met de mondiale coronacrisis. De BNG zal overigens in maart 2021 overgaan tot uitkering van een deel van het dividend over 2019 (ten gunste van 2020) en op een later moment het restant alsnog uitkeren. Vooralsnog gaat het om een incidenteel nadeel, maar de BNG kan op dit moment geen oordeel geven over de toekomstige dividendverwachtingen.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 61.092)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 18.961)

Toelichting 0.61 OZB woningen

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>0.61 OZB woningen</i>	
Lasten	136.297
Baten	41.734
Voordelig saldo	178.031

OZB woningen (voordeel 41.734)

De stijging van de WOZ-waarden van woningen inclusief areaaluitbreiding blijkt hoger te zijn dan waarvan aanvankelijk bij de begroting is uitgegaan. Dit leidt tot een structurele extra opbrengst van € 30.000.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 155.691)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 19.394)

Toelichting 0.62 OZB niet-woningen

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>0.62 OZB niet-woningen</i>	

Lasten	103.850
Baten	276.121
Voordelig saldo	379.971

OZB niet-woningen (voordeel 276.121)

De marktwaarde van met name de nieuwbouwprojecten op de bedrijventerreinen Cornelisland en Nieuw Reijerwaard blijkt hoger uit te vallen dan de stichtingskosten waarvan in de begroting is uitgegaan. Dit leidt tot een incidentele extra opbrengst van € 315.000 waarvan € 300.000 reeds in de 2e Tussenrapportage 2020 is opgenomen, waardoor er nog een extra OZB-opbrengst resteert van € 15.000. Tevens zijn er voor een bedrag van € 95.000 aanslagen opgelegd die betrekking hebben op voorgaande belastingjaren. Tenslotte blijkt de stijging van de totale WOZ-waarden van de niet-woningen 9% hoger te zijn dan de geschatte waardestijging van de niet-woningen. Dit laatste heeft geleid tot een extra OZB-opbrengst van € 166.000.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma 's (voordeel 103.850)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma 's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Toelichting 0.63 Parkeerbelasting

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>0.63 Parkeerbelasting</i>	
Lasten	-14.423
Baten	-30.049
Nadelig saldo	-44.472

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 44.472)

Toelichting 0.64 Belastingen overig

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>0.64 Belastingen overig</i>	
Lasten	-150.280
Baten	-81.452
Nadelig saldo	-231.732

Lasten heffingen en invorderingen gemeentebelasting (nadeel 99.726)

Vanwege de corona crisis zijn er in 2020 geen aanmaningen en dwangbevelen verstuurd. Hierdoor zijn er ook geen invorderingskosten opgevoerd. Er zijn in het afgelopen jaar alleen kosteloze betalingsherinneringen verstuurd. Gevolg hiervan is dat de geraamde opbrengst uit invorderingskosten van € 80.100 niet is gerealiseerd. Daarnaast is er een extra storting geweest voor dubieuze debiteuren. Per saldo heeft het geresulteerd in incidentele extra lasten voor heffing en inning.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (nadeel 131.036)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 970)

Toelichting 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds</i>	
Lasten	
Baten	93.373
Voordelig saldo	93.373

Algemene uitkering (voordeel 93.373)

Het saldo van € 93.400 wordt enerzijds veroorzaakt door het 3e steunpakket corona ten bedrage van € 197.000 en overige voordelen ten bedrage van € 86.300 die niet meer in de begroting konden worden opgenomen omdat deze pas in de decembercirculaire 2020 bekend werden. Zie Raadsinformatiebrief decembercirculaire 2020 gemeentefonds van 29 januari 2021. Anderzijds zijn nadelige afrekeningen ontvangen over voorgaande boekjaren (2018 en 2019) tot een bedrag van € 189.900.

Het 4e steunpakket en de nog niet ontvangen inkomstenderving worden verantwoord in het jaar 2021.

Toelichting 0.8 Overige baten en lasten

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>0.8 Overige baten en lasten</i>	
Lasten	896
Baten	33.217
Voordelig saldo	34.113

Niet nader te specificeren baten/lasten (voordeel 55.043)

Er is een incidenteel voordeel door een hogere uitkering over 2019 uit het BTW-compensatiefonds.

Verder is de bijdrage voor Pepperflow vergoed door de BAR-organisatie.

Overige verschillen kleiner dan € 25.000 (nadeel 20.930)

Toelichting 0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)</i>	
Lasten	298.613
Baten	
Voordelig saldo	298.613

Heffing Vennootschapsbelasting (voordeel 271.213)

Bij de 2e tussenrapportage 2020 is uitgegaan van verwachte extra vennootschapsbelasting vanwege reclameopbrengsten (concessies) voor de jaren 2016 tot en met 2020 van € 291.000. Dit is inclusief een verwachting van de te betalen belastingrente die hiermee gepaard gaat. In januari 2021 zijn de werkelijke aanslagen Vpb 2017 en 2018 van de Belastingdienst ontvangen. Deze wijken cijfermatig iets af van onze inschattingen. De afwijking zit vooral in de uiteindelijke belastingrente die de Belastingdienst heeft gehanteerd. Deze effecten zijn doorgerekend naar de te verwachten Vpb-aanslagen 2019 en 2020.

De definitieve Vpb-aangifte 2019 is begin 2021 naar de Belastingdienst verstuurd. De definitieve Vpb-aangifte 2020 wordt nog opgesteld (in 2e helft 2021). Er is uiteraard wel een doorlichting gemaakt voor alle (vpb-plichtige) clusters van activiteiten om zo de te verwachten Vpb-last voor het belastingjaar 2020 te kunnen bepalen. Deze financiële gevolgen zijn verwerkt in voorliggende jaarrekening. Vooral de MPG 2021, met de actieve grondexploitaties met Cornelisland, Het Zand, Legendijk en Anjerstraat, resulteert in een lager dan verwachte Vpb-last voor het jaar 2020. Dit verklaart hoofdzakelijk het voordeel van € 271.213 op deze post.

Toerekening BAR-bijdrage naar programma's (voordeel 27.400)

De toerekening van de BAR-bijdrage naar de programma's wordt toegelicht in de Leeswijzer.

Toelichting 0.10 Mutaties reserves

Omschrijving	Bedrag afwijking
<i>0.10 Mutaties reserves</i>	
Stortingen	27
Onttrekkingen	-495.608
Nadelig saldo	-495.581

Omdat voor het vervangen van technische installaties voor het gemeentehuis in 2020 geen kosten zijn geboekt, is dekking uit de algemene reserve hiervoor ook niet nodig (nadeel 273.000).

Omdat de lasten van vennootschapsbelasting op grondexploitaties lager zijn dan geraamd is de dekking uit de reserve Vpb op grondexploitaties ook lager, nadeel € 222.608.

Paragrafen

Paragraaf 1 Lokale heffingen

Inleiding

In deze paragraaf staat informatie over het gevoerde beleid en de opbrengsten van de gemeentelijke belastingen en heffingen. Lokale heffingen zijn te verdelen in heffingen waarvan de besteding gebonden of ongebonden is. De gebonden heffingen worden besteed aan een aanwijsbare taak, zoals de afvalstoffenheffing, rioolbelasting, leges, begraafrechten en markt- en kadegelden. Deze heffingen worden daarom niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend.

Ongebonden lokale heffingen, zoals de OZB, parkeerbelasting en precariobelasting worden wel tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend. De besteding van deze heffingen is niet gebonden aan een bepaalde taak.

Beleidsuitgangspunten en het tarievenbeleid

Voor de OZB-tarieven geldt in het begrotingsjaar 2020 dat het niet meer dan trendmatig zullen stijgen (inflatiecorrectie). De zogenoemde inflatiecorrectie voor 2020 ten opzichte van 2019 is 1,4%.

De gebonden heffingen (Afvalstoffenheffing, Rioolheffing, Lijkbezorgingsrechten, Marktgeden en Leges) mogen wettelijk maximaal 100% kostendekkend zijn, inclusief toe te rekenen compensabele btw, mutaties in voorzieningen en reserves en toe te rekenen kosten voor overhead.

De gemeentelijke woonlasten bestaan uit de onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De gemeenteraad heeft in december 2019 de tarieven voor 2020 vastgesteld. De tarief- en woonlastenontwikkeling van een meerpersoonshuishouden met een koopwoning ten opzichte van 2019 staat in onderstaande tabel weergegeven.

Heffing 2020	Tariefontwikkeling	Woonlasten abs.	Woonlasten perc. tov vorig jaar
Onroerendezaakbelasting woningen	-5,20%	280	5,5%*
Rioolheffing	3,80%	163	3,80%
Afvalstoffenheffing	15,70%	304	15,70%
Totale gemeentelijke lasten		747	9,00%

* Ten opzichte van 2019 is er sprake geweest van een stijging van de gemiddelde WOZ-waarde (inclusief areaaluitbreiding) van 11% (2019: € 213.000 en in 2020: € 237.000). Deze waardeverhoging leidt tot een reële stijging van de gemiddelde onroerendezaakbelastingen van 5,5%.

Overzicht geraamde en gerealiseerde opbrengsten belastingen en lokale heffingen

Hierna ziet u een totaaloverzicht van in de begroting geraamde en de gerealiseerde opbrengsten van de ongebonden en de gebonden heffingen. Bij een onder- of overschrijding van meer dan € 25.000 wordt er een toelichting gegeven.

Ongebonden heffingen

Ongebonden heffingen	Progr.	Begroting opbrengsten 2020		Realisatie 2020	Verschil t.o.v. begroting na wijziging
		Primair	Na wijziging		
Financiering en algemene dekkingsmiddelen					
Onroerend zaakbelasting	buiten	10.211.200	10.511.200	10.829.054	317.854
Precariobelasting	buiten	94.700	0	-1.617	-1.617
Baatbelasting	buiten	1.300	1.300	1.946	646
Verkeer, vervoer en wegen					
Straatparkeren/parkeerboetes	3	407.200	358.600	328.551	-30.049

Toelichting ongebonden heffingen

Onroerende zaakbelastingen

De marktwaarde van met name de nieuwbouwprojecten op de bedrijventerreinen Cornelisland en Nieuw Reijerwaard blijkt hoger uit te vallen dan de stichtingskosten waarvan in de begroting is uitgegaan. Dit leidt tot een incidentele extra opbrengst van € 315.000 waarvan € 300.000 reeds in de 2e Tussenrapportage 2020 is opgenomen, waardoor er nog een extra OZB-opbrengst resteert van € 15.000. Tevens zijn er voor een bedrag van € 95.000 aanslagen opgelegd die betrekking hebben op voorgaande belastingjaren. Tenslotte blijkt de stijging van de totale WOZ-waarden van de niet-woningen met 9% hoger te zijn dan de geschatte waardeverhoging van de niet-woningen. Dit laatste heeft geleid tot een extra OZB-opbrengst van € 166.000. De totale incidentele extra opbrengst bedraagt hiermee in totaal afgerond € 276.000.

Gebonden heffingen

Gebonden heffingen	Progr.	Begroting opbrengsten 2020		Realisatie 2020	Verschil t.o.v. begroting na wijziging
		Primair	Na wijziging		
Bestuur en (overheids)participatie					
Leges Burgerzaken	1	535.800	469.100	496.265	27.165
Veiligheid					
Leges WABO-vergunningen/APV	2	1.249.100	1.249.100	2.273.123	1.024.023
Economische zaken					
Marktgeden	4	42.100	42.100	32.773	-9.327
Gezondheid en duurzaamheid					
Afvalstoffenheffing en grof afval	8	5.800.000	5.800.000	5.723.645	-76.355
Rioolheffing	8	3.885.900	3.885.900	3.775.096	-110.804
Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed					
Lijkbezorgingsrechten	9	749.800	749.800	876.186	126.386

Toelichting gebonden heffingen

Afvalstoffenheffing

Een vertraging in de oplevering van nieuwbouwwoningen heeft ertoe geleid dat er minder aansluitingen zijn dan waarvan bij de begroting is uitgegaan. De oplevering van 300 nieuwbouwwoningen is verschoven naar 2021 en verder, waardoor er minder heffingseenheden in 2020 zijn met als gevolg een incidentele minder opbrengst afvalstoffenheffing.

Rioolheffing

De vertraging in de oplevering van nieuwbouwwoningen heeft ook tot gevolg dat er minder rioolaansluitingen zijn gerealiseerd, waardoor er minder heffingseenheden in 2020 zijn. Dit leidt incidenteel tot minder opbrengst rioolheffing woningen.

Er is in 2020 sprake geweest van minder waterverbruik bij de niet-woningen. Daarnaast heeft leegstand van niet-woningen geleid tot minder heffingen. Beide factoren hebben geleid tot een incidenteel tekort op de opbrengst rioolheffing niet-woningen.

Kostendekkendheid gebonden heffingen	Baten	Lasten	Dekking in %
Leges Burgerzaken	496.265	-1.013.860	49%
Leges WABO-vergunningen/APV	2.273.123	-1.720.722	132%
Marktgeden	32.773	-32.556	101%
Afvalstoffenheffing en grof afval	5.723.645	-6.224.670	92%
Rioolheffing	3.775.096	-3.775.096	100%
Lijkbezorgingsrechten	876.186	-951.764	92%

Kwijtscheldingsbeleid

Als een belastingplichtige door financiële omstandigheden een belastingaanslag niet (of slechts deels) kan betalen, kan kwijtschelding worden verleend. Ridderkerk hanteert de maximale normbedragen bij de toetsing van kwijtscheldingsverzoeken. Een belastingplichtige met een inkomen op bijstandsniveau komt in principe voor kwijtschelding in aanmerking.

Er zijn twee manieren om voor kwijtschelding in aanmerking te komen. Belastingplichtigen kunnen kiezen voor automatische kwijtschelding, dan hoeft men niet steeds jaarlijks opnieuw een kwijtscheldingsverzoek in te dienen, of voor een handmatige beoordeling. De toetsing voor automatische kwijtschelding wordt uitgevoerd door de Stichting Inlichtingenbureau.

In onderstaand overzicht is een vergelijking gemaakt tussen de geraamde en de daadwerkelijk toegekende kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

Kwijtschelding lokale heffingen	Begroot	Realisatie
Onroerend zaakbelasting	2.600	1.616
Afvalstoffenheffing	134.800	162.227
Rioolheffing	49.800	52.529

Het aantal verzoeken om kwijtschelding over de afgelopen jaren bedroeg:

Jaar	Aantal
2017	1.125

2018	1.092
2019	1.120
2020	1.218 *

* 875 van automatische kwijtscheldprocedure

Er is sprake van een stijging van het aantal kwijtscheldingsverzoeken met 9% van 1.120 in 2019 naar 1.218 in 2020. Van de 1.218 kwijtscheldingsverzoeken in 2020 zijn 875 verzoeken via de automatische kwijtscheldingsprocedure verlopen. Er is ten opzichte van 2019 een lichte stijging van 3,6% (van 844 naar 875) van de automatische kwijtscheldingstoetsen. Het aantal toegewezen kwijtscheldingen is gestegen met 1%.

Steeds meer mensen die in eerste instantie zijn afgewezen via automatische kwijtschelding, maken gebruik van een herhaald verzoek voor een op maatwerk toegespitste herbeoordeling van hun kwijtscheldingsverzoek. Nieuwe financiële feiten die eerder niet bekend waren leiden bij deze herbeoordeling tot het alsnog toekennen van een kwijtscheldingsverzoek.

Jaar	Verzoeken	Toegewezen
2019		1.120
2020		1.218
		866
		875

Lokale lastendruk

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo) van de Rijksuniversiteit van Groningen brengt jaarlijks het niveau en de ontwikkeling van de lokale lasten in beeld. Bij het vergelijken van de woonlasten wordt er onder andere gekeken naar de OZB, afvalstoffenheffing en rioolbelasting. Het Coelo brengt hierover jaarlijks de 'Atlas van lokale lasten' uit, met daarin informatie over alle gemeenten in Nederland.

In deze jaarrekening is een vergelijking gemaakt tussen de lokale lastendruk van de gemeente Ridderkerk met die van omliggende gemeenten en een vergelijking met gemeenten met de laagste en de hoogste woonlasten.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende situaties:

A. Woonlasten van huishoudens met een koopwoning (eigenaar-bewoner)

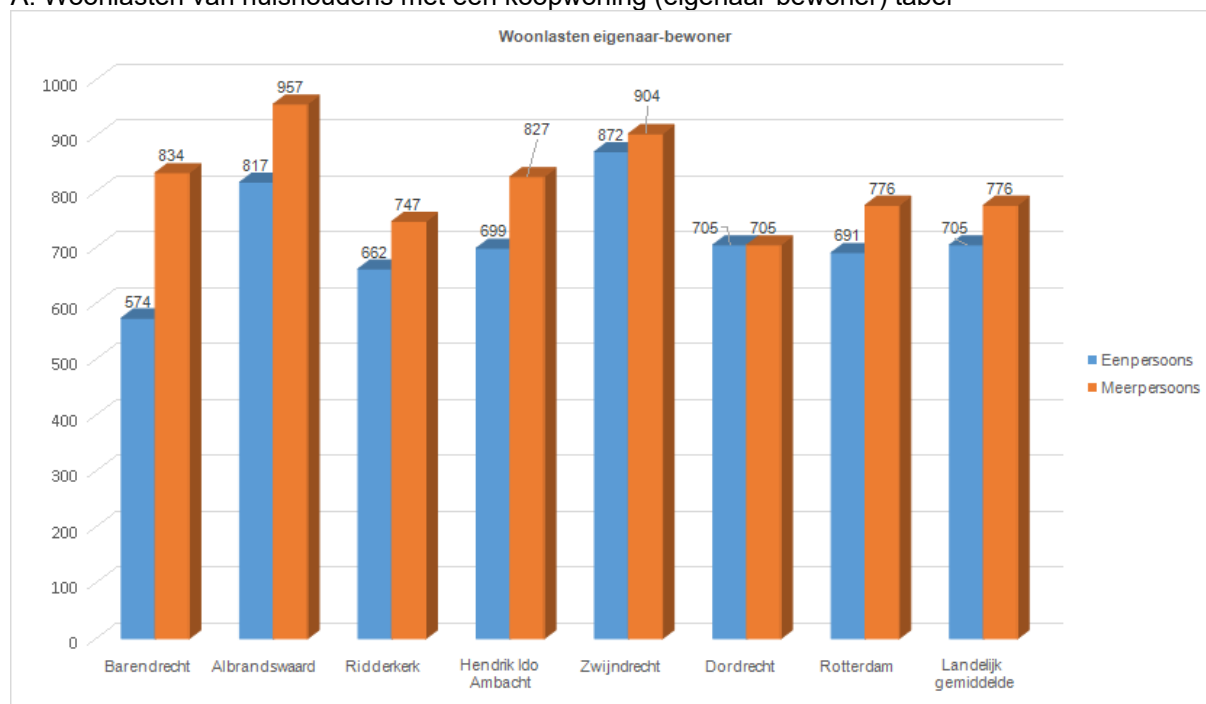
B. Woonlasten van huishoudens met een huurwoning (huurder-bewoner)

Voor beide situaties worden de eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens getoond.

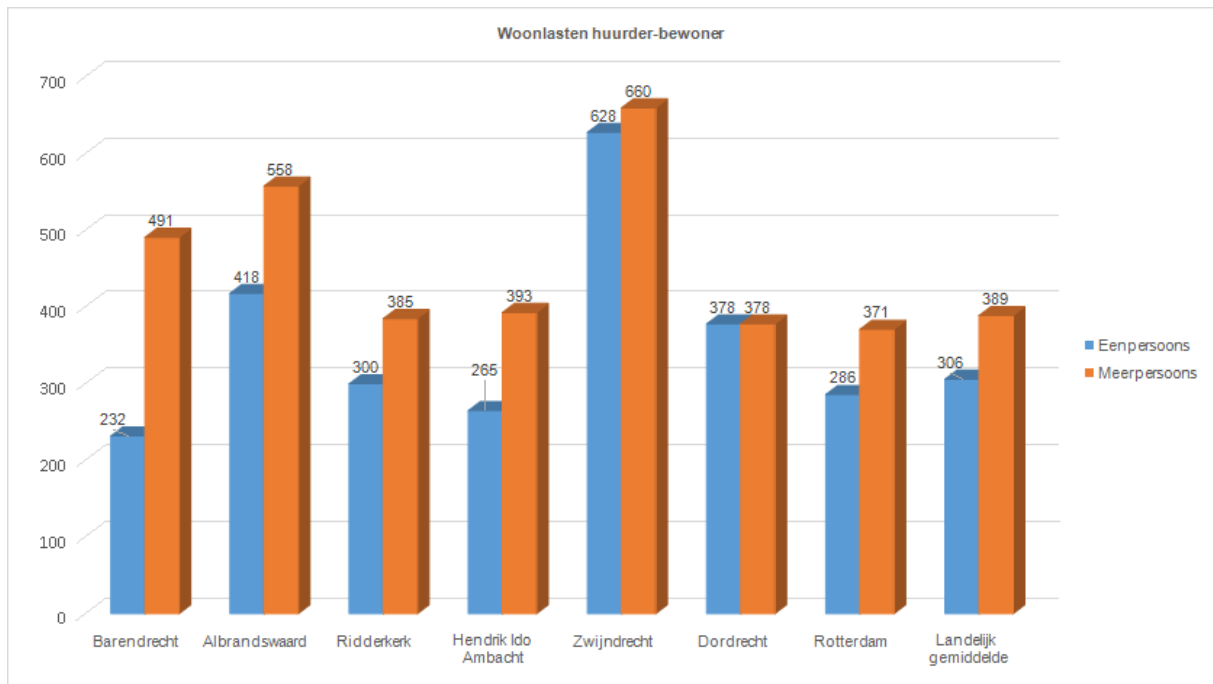
De geselecteerde gemeenten zijn bedoeld om een beeld te geven van:

- Woonlasten van Ridderkerk in vergelijking met die van de aangrenzende gemeenten, en;
- Vergelijking met woonlasten in de goedkoopste en duurste gemeenten in het land.

A. Woonlasten van huishoudens met een koopwoning (eigenaar-bewoner) tabel

B. Woonlasten van huishoudens met een huurwoning (huurder-bewoner) tabel

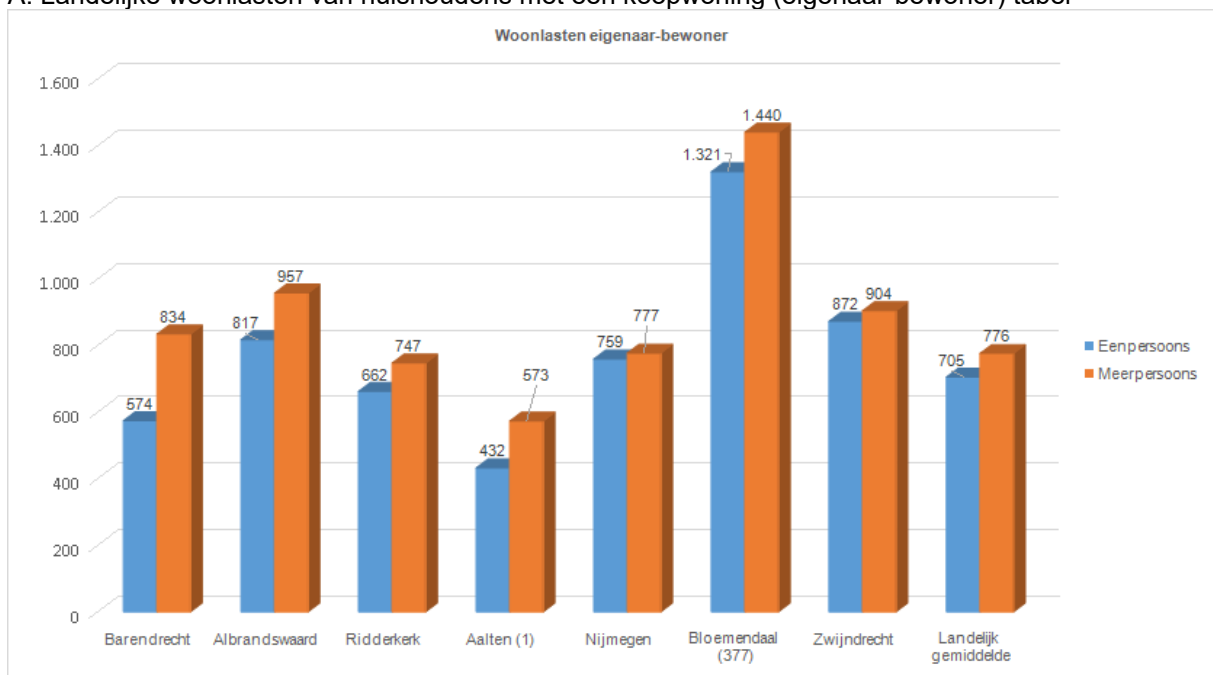
Een vergelijking met de woonlasten van de omliggende gemeenten in 2020 laat in het Coelo rapport het volgende beeld zien:

- De woonlasten van huurders in Ridderkerk zijn lager dan de gemiddelde woonlasten. Eenpersoonshuishoudens die huurder zijn, betalen de laagste woonlasten in Barendrecht. Meerpersoonshuishoudens kennen de laagste woonlasten in Rotterdam.
- De woonlasten van woningeigenaren in Ridderkerk zijn lager dan de gemiddelde woonlasten. Eenpersoonshuishoudens betalen de laagste woonlasten in Barendrecht en meerpersoonshuishoudens kennen de laagste woonlasten in Dordrecht.

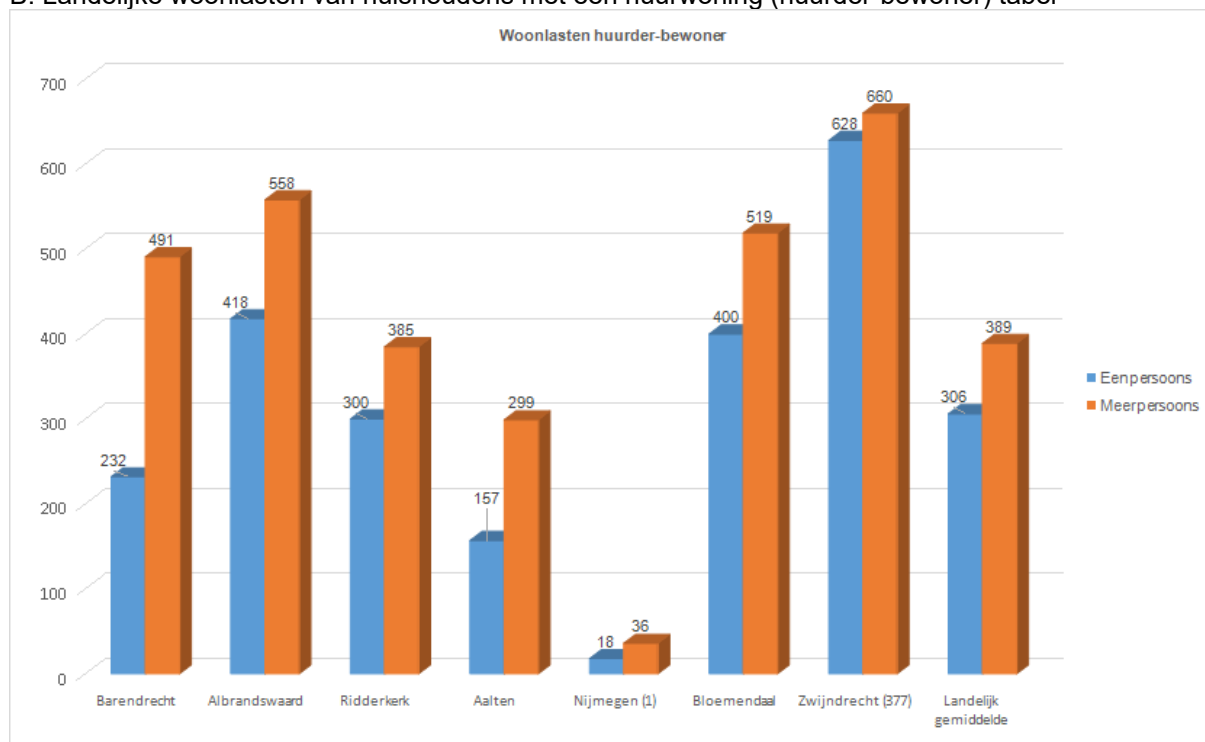
In de vergelijking die hierna volgt zijn de gemeenten Aalten en Nijmegen opgenomen als de gemeenten met de laagste woonlasten en de gemeenten Bloemendaal en Zwijndrecht met de hoogste woonlasten. Eigen woningeigenaren hebben de laagste woonlasten in Aalten en huurders hebben de laagste woonlasten in Nijmegen. De hoogste woonlasten hebben huishoudens met een eigen woning in de gemeente Bloemendaal en huurders in de gemeente Zwijndrecht betalen de hoogste woonlasten.

De volgende grafieken laten dit zien.

A. Landelijke woonlasten van huishoudens met een koopwoning (eigenaar-bewoner) tabel

B. Landelijke woonlasten van huishoudens met een huurwoning (huurder-bewoner) tabel

Landelijk neemt Ridderkerk een positie in van de 109e plaats als het gaat om een gezinshuishouden dat eigenaar-bewoner is. Ter vergelijking: Aalten staat op de 1e plaats met de laagste woonlasten en Bloemendaal op de 377e plaats. Gaat het om een gezinshuishouden dat huurder-bewoner is, dan staat Ridderkerk op plaats 180. Ter vergelijking: Nijmegen staat op de 1e plaats en Zwijndrecht op de 377e plek met de hoogste woonlasten.

Ten opzichte van het landelijk gemiddelde betaalt een gezinshuishouden in Ridderkerk iets minder aan woonlasten. De woonlasten van een gezinshuishouden met een eigen koopwoning bedragen tussen € 30 en € 40 minder dan de landelijk gemiddelde woonlasten. Een gezinshuishouden dat huurder is, betaalt iets minder dan het landelijk gemiddelde. Dit blijkt uit het overzicht hieronder:

Categorie	Landelijk gemiddeld	Ridderkerk
Eénpersoonshuishouden met een huurwoning	306	300
Meerpersoonshuishouden met een huurwoning	389	385
Eénpersoonshuishouden met een koopwoning	705	662
Meerpersoonshuishouden met een koopwoning	776	747

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Aanleiding en achtergrond

Wij voeren actief beleid op de beheersing van de risico's die de gemeente loopt. Gekeken wordt naar de maatregelen die worden getroffen om de risico's af te dekken. Voor de risico's waarvoor geen maatregelen getroffen kunnen worden, bijvoorbeeld omdat het verzekeren ervan te duur zou zijn, wordt ingeschat welke buffer noodzakelijk is. Dit is het weerstandsvermogen. Op basis van de geïntariseerde risico's en de beschikbare financiële middelen (weerstandscapaciteit) is het weerstandsvermogen berekend. In dit risicoprofiel worden de belangrijkste trends en ontwikkelingen benoemd en meegewogen.

Risicoprofiel

Door actieve risicobeheersing heeft de gemeente in beeld wat de risico's zijn en is het mogelijk om het weerstandsvermogen te bepalen. Alle risico's worden voor zover mogelijk twee maal per jaar herijkt en er wordt continu geanticipeerd op nieuwe risico's. Het getoonde risicoprofiel is bepaald vanuit de inventarisatie en analyse zoals uitgevoerd tot en met 8 februari 2021.

De coronacrisis heeft invloed op de ontwikkeling van het risicoprofiel. De belangrijkste trends en ontwikkelingen worden per regulier risico aangehaald en we nemen een geconsolideerd risico op direct gerelateerd aan de mogelijk coronascenario's op korte termijn (1 jaar).

In het volgende overzicht worden de belangrijkste (geconsolideerde) risico's gepresenteerd die de grootste invloed hebben bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit. Bij ieder risico worden kort de beheersmaatregelen weergegeven. De lijst met belangrijkste risico's omvat ruim 95,49% van alle geïdentificeerde risico's.

Nr.	Risico	Maatregelen	Kans	Financieel gevolg	Involed
1	Risico decentralisaties in het sociaal domein Ridderkerk in GRBAR	GRBAR organisatie, procesmanagement , monitoring/benchmarking, business intelligence, competentieontwikkeling	4	€ 1.700.000	21,23%
2	Risico's taakuitvoering BAR	GRBAR organisatie, procesmanagement, monitoring, business intelligence, competentieontwikkeling	4	€ 1.270.000	16,90%
3	Optreden negatief scenario deelneming GR Nieuw Reijerwaard	2x per jaar grix -analyse, gecontroleerde projectomgeving	2	€ 3.000.000	12,28%
4	Risicocluster uitvoering Jeugdwet-tekorten die ontstaan in de uitvoering van de Jeugdwet	Beperkte invloed, GRBAR organisatie, procesmanagement, monitoring/benchmarking, business intelligence	4	€ 1.000.000	10,48%
5	Risico's niet te dekken binnen grondexploitaties	impact corona, zie punt 5 trends en ontwikkelingen	4	€ 351.000	8,59%
6	Risico invoering wet meldplicht datalekken, regelgeving AVG	GRBAR organisatie, Proces meldpunt datalekken, Invoeren register gegevensverzamelingen, Compliance	4	€ 1.000.000	6,80%
7	Budgetrisico's in open eind regelingen (SHV, Leerlingenvervoer, Bijzondere bijstand etc..)	Optimale invulling gecontroleerde procesomgeving nastreven. Risicomanagement	3	€ 300.000	4,91%
8	De gebundelde inkomensvoorziening uitkeringen (BUIG) is niet toereikend.	gebaseerd op onzekerheid hieromtrent in 2020, in 2021 minimaal tot nihil.	3	€ 200.000	2,86%
9	Overschrijding van budget(ten) WMO	Frequent toepassen audits, Analyse P&C voortgangsrapportages van instellingen.	3	€ 250.000	2,37%
10	Financiële en imago- risico's agv disfunctioneren van door de gemeente gesubsidiëerde instellingen	Schulddienstverlening: preventie, competentieontwikkeling, benchmarking, business intelligence	4	€ 400.000	2,19%

Nr.	Risico	Maatregelen	Kans	Financieel gevolg	Involed
1	Risico decentralisaties in het sociaal domein Ridderkerk in BAR-organisatie	BAR-organisatie, proces-management, monitoring/benchmarking, business intelligence, competentieontwikkeling	4	1.700.000	21,23%
2	Risico's taakuitvoering BAR-organisatie	BAR-organisatie, procesmanagement, monitoring, business intelligence, competentieontwikkeling	4	1.270.000	16,90%
3	Optreden negatief scenario deelneming GR Nieuw Reijerwaard	2x per jaar grondexploitatie-analyse, gecontroleerde projectomgeving	2	3.000.000	12,28%
4	Risicocluster uitvoering Jeugdwet- tekorten die ontstaan in de uitvoering van de Jeugdwet	Beperkte invloed, BAR-organisatie, procesmanagement, monitoring/ benchmarking, business intelligence	4	1.000.000	10,48%
5	Risico's niet te dekken binnen grondexploitaties	Impact corona, zie ook Trends en ontwikkelingen	4	351.000	8,59%
6	Risico invoering wet meldplicht datalekken, regelgeving AVG	BAR-organisatie, proces meldpunt datalekken, invoeren register gegevensverzamelingen, compliance	4	1.000.000	6,80%

7	Budgetrisico's in open eind regelingen (SHV, Leerlingenvervoer, Bijzondere bijstand etc.)	Optimale invulling gecontroleerde procesomgeving nastreven, risicomangement	3	300.000	4,91%
8	De gebundelde inkomensvoorziening uitkeringen (BUIG) is niet toereikend.	Gebaseerd op onzekerheid hieromtrent in 2020, in 2021 minimaal tot nihil	3	200.000	2,86%
9	Overschrijding van budget(ten) WMO	Frequent toepassen audits, analyse P&C-voortgangsrapportages van instellingen	3	250.000	2,37%
10	Financiële en imago- en risico's als gevolg van disfunctioneren van door de gemeente gesubsidiëerde instellingen	Schulddienstverlening: preventie, competentie –ontwikkeling, benchmarking, business intelligence	4	400.000	2,19%

Totaal alle risico's: € 13.115.250 (exclusief corona-scenario € 3.922.961)

Het bovenstaande overzicht toont risico's die incidenteel schade op kunnen leveren met daarbij het maximale financiële gevolg. De onderstaande tabel geeft aan hoe groot de kans is in lengte van tijd. Bijgevoegde tabel geeft aan hoe de spreiding in tijd is terug te vertalen.

Kwantiteit	Referentiebeelden	Kansklasse	Toelichting kansklasse
10%	0 of 1 keer per 10 jaar	1	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het onwaarschijnlijk is dat deze zich in de komende jaren voordoen.
30%	1 keer per 5 - 10 jaar	2	Deze klasse hanteren we voor risico's waarvan het niet waarschijnlijk is dat ze zich in het komende jaar voordoen.
50%	1 keer per 2 - 5 jaar	3	Deze klasse hanteren we voor risico's die zich in het komende jaar wel maar ook niet kunnen voordoen.
70%	1 keer per 1 - 2 jaar	4	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het waarschijnlijk is dat ze zich in het komende jaar zullen voordoen.
90%	1 keer per jaar of meer	5	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het zeer waarschijnlijk is dat ze zich in het komende jaar gaan voordoen.

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 13.115.250) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden.

Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages	
Percentage	Bedrag
10%	2.196.127
25%	2.798.583
50%	3.542.442
75%	4.393.208
90%	5.364.145
95%	5.992.203

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken. Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

Weerstand	Startcapaciteit	Bijboekingen	Afboekingen	Huidige capaciteit
Algemene reserve	29.781.700	49.689.500	4.722.300	74.748.900
Onvoorzien	50.000		35.000	15.000
Totaal weerstandscapaciteit	29.831.700	49.689.500	4.757.300	74.763.900

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Uit de grafiek en de bijbehorende tabel volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 5.364.145 (benodigde weerstandscapaciteit).

Als we de meest recente Corona risico-inventarisatie meenemen en ons baseren op enerzijds de ontwikkelingen over 2020 en het scenario waarin de coronacrisis tenminste tot in het vierde kwartaal van 2021 aanhoudt levert dit na simulatie een bedrag op van € 2.736.772 (extra benodigde weerstandscapaciteit).

Ratio weerstandscapaciteit

Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit € 74.763.900/ Benodigde weerstandcapaciteit € 5.364.145 = 13,9

Ratio weerstandsvermogen incl. corona = Beschikbare weerstandscapaciteit € 74.763.900/ Benodigde weerstandcapaciteit € 8.100.917 = 9,2

De normtabel biedt een waardering van het berekende ratio.

Weerstandsnorm	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Het ratio weerstandsvermogen van de gemeente Ridderkerk valt (inclusief de coronarisico's) binnen klasse A, wat staat voor uitstekend.

Trends en ontwikkelingen risicoprofiel

Waar staan we nu?

Met de uitbraak van de coronacrisis in het voorjaar van 2020 is er een nieuwe factor opgetreden met relevante impact op het risicoprofiel. Aan de ene kant krijgen gemeenten flink minder geld binnen langs de bekende inkomstenkanalen (bijvoorbeeld vermindering parkeerinkomsten, opgeschorte huren en belastingbetalingen), terwijl ze aan de andere kant bedrijfsmatig geconfronteerd worden met toenemende kans op langdurig hogere uitgaven (bijv. meer cliënten in de bijstand, toename in financiële ondersteuning aan ZZP'ers, meer verzoeken om bijzondere bijstand, schuldhulpverlening, het overeind houden van cultuur, sportclubs etc.). Daarbij valt op te merken dat vanuit het Rijk op onderdelen gehele dan wel gedeeltelijke compensatie wordt geboden. Het is aannemelijk dat dit, in de wetenschap dat veel gemeenten al interen op hun reserves door de tekorten op jeugdzorg en de Wmo, over een langere periode gaat knellen. Het risico dat de gemeenten mogelijk, ten koste van de burger, moeten gaan snijden in de begrotingen is reëel.

Veel uitkomsten van de coronacrisis zijn onzeker en pandemie duurt inmiddels al zo lang, dat de gevolgen in alle facetten van de samenleving merkbaar en daarmee verweven zijn. 'De gevolgen van de coronacrisis' kunnen daarom ook niet meer los van andere ontwikkelingen gezien worden en zijn hieronder met elkaar verbonden. Daarbij hebben we ook met ontwikkelingen te maken, waarvan de gevolgen en risico's niet direct meetbaar zijn. Denk aan de negatieve effecten op het welzijn, in het bijzonder de generatie kinderen en jongeren, en de relatie tussen de overheid en burger. De stemming in de samenleving is explosiever geworden, maar hoe zich dit op lange termijn uitkristalliseert is onzeker.

Een ander aandachtspunt zijn grote maatschappelijke opgaven zoals de energietransitie, waar gemeenten bij betrokken zijn. Een vertraging hiervan is aannemelijk, omdat gemeenten al structurele tekorten hebben, waar corona alleen nog maar meer druk op legt, zodat er naar verwachting minder capaciteit beschikbaar is om gestelde doelen te halen (bron: Rapport Platform 31 van november 2020, Kleine gemeenten aan de slag met de energietransitie). Daarbij komt dat de Rijksoverheid ook op dit vlak onvoldoende middelen beschikbaar stelt om de opgaven te kunnen vervullen. Bijv. gebieden voor windmolens, zonneweides en warmtebronnen moeten deze maanden (met name voorjaar 2021) aangewezen worden om te voldoen aan Klimaatakkoord (stelt dat per 1 januari 2025 alle vergunningen voor energieprojecten moeten zijn verleend). Al met al zien we dat het risicoprofiel van deze crisis zich vormt naar onze nieuwe pittige werkelijkheid.

Risico decentralisaties in het sociaal domein

Het geconsolideerde risico decentralisatie sociaal domein blijft onverminderd groot en is door de coronacrisis waarschijnlijk groter geworden door een verhoogde aanspraak op budgetten, zowel op korte als verwachting op de lange termijn. Eind 2020 publiceerde het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) 'sociaal domein op koers' en concludeert daarin dat de verwachte effecten van de decentralisaties nog niet op orde zijn. De zelfredzaamheid is niet toegenomen en de kosten zijn niet verminderd. Vrijwel alle gemeenten in Nederland kampen met niet sluitende begrotingen vaak als gevolg van overschrijdingen in het sociaal domein. Zo ook in Ridderkerk. De coronacrisis versterkt de druk op het sociaal domein. Door de impact op de gezondheid, welzijn en bestaanszekerheid wordt een toename verwacht van het aantal inwoners, dat bij de gemeenten gaat aankloppen voor zorg,

hulp en ondersteuning. Daarbij is het onzeker hoe lang de Rijksoverheid de extra kosten nog blijft compenseren.

Het ligt niet in de lijn van de verwachting dat het Rijk onbegrensd de kosten van de lokale overheid voor de coronacrisis volledig blijft compenseren. Bovendien is het maken van een goede verdeling daarbij zeer gecompliceerd. Naast de bestaande regelingen voor de bijstand, komt er - naast het werk met de TOZO-steunregeling voor zelfstandigen - veel instroom bij. Het probleem is: de bijstand wordt nu verdeeld op basis van een model dat per individuele gemeente berekent hoe groot de kans is dat een huishouden daar in de bijstand komt. Dit verandert enorm door corona waardoor het model feitelijk niet langer bruikbaar is en reële inschattingen daarom lastiger zijn.

Risicocluster uitvoering Jeugdwet- tekorten die ontstaan in de uitvoering van de Jeugdwet

De coronacrisis heeft een grote impact op (het welzijn van) de jeugd, waardoor een grote toename op aanspraak van Jeugdzorg zeer aannemelijk is.

De eerste landelijke cijfers, op basis van verschillende onderzoeken (er is nog geen totaalbeeld mogelijk) laten in 2020 een grote stijging zien op het gebied van: ruim de helft meer aanmeldingen bij de jeugdpsychiatrie, toename dwangvoedingen, meer crisismeldingen en meer kindermishandeling. In het algemeen hebben kinderen hebben last van somberheid en angstklachten. Het aantal kinderen dat jeugdzorg nodig heeft kan verder ook gaan stijgen doordat meer mensen in financiële problemen komen. De daadwerkelijke langetermijneffecten zijn lastig te voorspellen.

Failissement van derden of instellingen bij wie borgstellingen, garanties, leningen of vorderingen uitstaan kan leiden tot onvoorziene uitgaven

Het aantal faillissementen is niet toegenomen, maar het hangt ervan af hoe lang de nationale overheid nog steun toe blijft kennen. Door de steunmaatregelen is het aantal faillissementen in 2020 artificieel heel laag in vergelijking met 2019.

Risico invoering regelgeving AVG, informatiebeveiliging, wet meldplicht datalekken

Dit risico is verhoogd. De digitale transformatie van overheidsdienstverlening gaat gepaard met risico's zoals capaciteit en vaardigheden van personeel voor de implementatie. Er is een sterke toename van het gebruik van digitale technologie. Er wordt online informatie gedeeld en meer thuis gewerkt. Er is een risico dat er meer druk op medewerkers is en daardoor minder scherpe inachtneming van de – soms nieuwe - informatiebeveiligingsrichtlijnen.

Financiële en imago- als gevolg van disfunctioneren van door de gemeente gesubsidieerde instellingen

Denk aan de samenwerking tussen overheid en samenleving. De coronacrisis heeft impact op (subsidie)relaties met maatschappelijke partners: bieden van ondersteuning (financieel en vrijstelling van afspraken, minder bijdrage aan maatschappelijke doelstellingen). De onzekerheid (risico) schuilt in vraag hoe lang deze situatie aanhoudt.

Cluster WMO gerelateerde risico's. Overschrijding van budget(ten)

Aannemelijk is dat de uitvoering van de WMO veel lastiger en duurder is vanwege de coronamaatregelen en -aanpassingen. We dienen rekening te houden met een toename van aanvragen door mensen die langdurig last hebben van gevolgen coronabesmetting of door uitgestelde zorg. De druk op de GGZ neemt toe. Dit kan zich vertalen in een grotere druk op mantelzorgers en het benodigd zijn van meer mantelzorgers.

Bedrijfsvoeringsrisico's BAR-organisatie

De risico's die in dit specifieke bedrijfsvoeringsprofiel zijn opgenomen betreft schattingen die zo nauwkeurig mogelijk zijn gemaakt op basis van lokale en landelijke ontwikkelingen en actuele inzichten in mogelijke scenario's. De dalende positieve trend die was ingezet is doorbroken door de Coronacrisis. Dit heeft tot gevolg dat er ten aanzien van het risicoprofiel van de BAR-organisatie sprake is van een licht stijgende trend in omvang en aantal risico's.

Verbonden partij heeft een financieel tekort welke niet kan worden gedekt vanuit het weerstandsvermogen van desbetreffende partij/regeling

Dit risico is vergroot. Het is moeilijk op dit moment al te zeggen bij welke verbonden partijen er gevolgen zijn van de crisis en welke (financiële) afspraken er zijn gemaakt. Te denken valt aan partijen als de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond, de GGD, GR Jeugdhulp Rijnmond en DCMR.

Het aantal uitkeringsgerechtigden (BUIG) stijgt sneller dan voorzien

Dit is een ontwikkeling die door de coronacrisis versterkt wordt. Mensen die nu werkloos zijn geworden komen eerst bij de UWV, maar over twee jaar bij de gemeenten. Een deel zou eventueel al wel op te maken zijn uit de TOZO-aanvragen. Bij x-aantal TOZO-aanvragen kun je uitgaan van y-aantal bijstandsaanvragen bij de gemeenten. Bijkomende ontwikkeling is dat de uitstroom uit Participatiewet als gevolg van de coronacrisis laag is en in tijden van hoge werkloosheid dat vermoedelijk voor een periode aan kan houden.

Onderwijsbeleid

Door de coronacrisis zien we een zekere ontwrichting van het onderwijs. Er is toenemende druk op het onderwijs (leraren en organisatie), gedeeltelijke sluiting scholen zorgt voor toenemende ongelijkheid. Aandachtspunt is de ondersteuning van gezinnen en leerlingen in het mogelijk maken van thuisonderwijs (materiaal etc.). Verder zijn er meer jongeren en studenten die psychische druk en stress ervaren, waardoor voortgang en betrokkenheid onder druk staan. De verwachting is dat er meer jongeren zonder schooldiploma komen, die daardoor een ongunstige start op de arbeidsmarkt hebben. Eerste cijfers over 2020 laten zien dat er 20% minder vooruitgang op school wordt geboekt. *Risico: Lagere Algemene Uitkering gemeentefonds door wijziging in herverdelingsmaatstaven en/of bezuinigingen van het Rijk*

Hoewel de eerste signalen erop duiden dat de herijking van het gemeentefonds voor Ridderkerk positief kan uitvallen, is dit nu nog zeer onzeker. De advisering is nog niet afgerond en nadeelgemeenten lobbyen nadrukkelijk.

Risico Vpb-last is opgetreden en geen risico meer

De Belastingdienst heeft de aanslagen Vpb opgelegd voor 2016 tot en met 2018. De VNG helpt de gemeenten in de bezwaarprocedure. Gemeenten vinden dit geen Vpb-plichtige activiteit, de Belastingdienst wel. Bezwaar is reeds aangetekend en de bezwaarschriften worden nu van motivatie voorzien.

In de jaarrekeningen 2020 hebben we de financiële gevolgen van dit standpunt Belastingdienst inmiddels verwerkt. De risico's zijn dus geen risico meer, maar werkelijkheid. En de lasten zijn nu voor vijf jaren opgenomen in de jaarrekening 2020.

In de behandeling van de belangrijkste trends en ontwikkelingen worden meer risico's aangehaald dan het overzicht van de belangrijkste risico's toont.

Kengetallen

De financiële positie van de gemeente wordt onder andere in beeld gebracht met kengetallen. De gehanteerde kengetallen worden onder meer berekend op basis van de geprognoseerde balans. De ophanden zijnde verkoop van de aandelen van Eneco hebben een aanzienlijke impact op de financieringspositie en balans, en daarmee op de uitkomsten van de kengetallen.

Met de verwachte verkoopopbrengst is in deze begroting nog geen rekening gehouden. Dit betekent dat nu nog rekening wordt gehouden met het aantrekken van leningen in 2022 en 2023.

Kengetallen	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020	Begroting 2020
Netto schuldquote	20%	1,1%	6%
Netto schuldquote gecorrigeerd	18%	-0,4%	5%
Solvabiliteitsratio	43%	57,3%	58%
Grondexploitatie	1%	0,4%	-1%
Structurele exploitatieruimte	-2,14%	-2,8%	6,66%
Belastingcapaciteit	93%	94,3%	94%

De waarden van de kengetallen zijn ingedeeld in drie categorieën. Deze categorieën sluiten aan bij de landelijk vastgestelde signaleringswaarden. Categorie A is het minst risicovol, categorie C het meest.

Kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%
Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

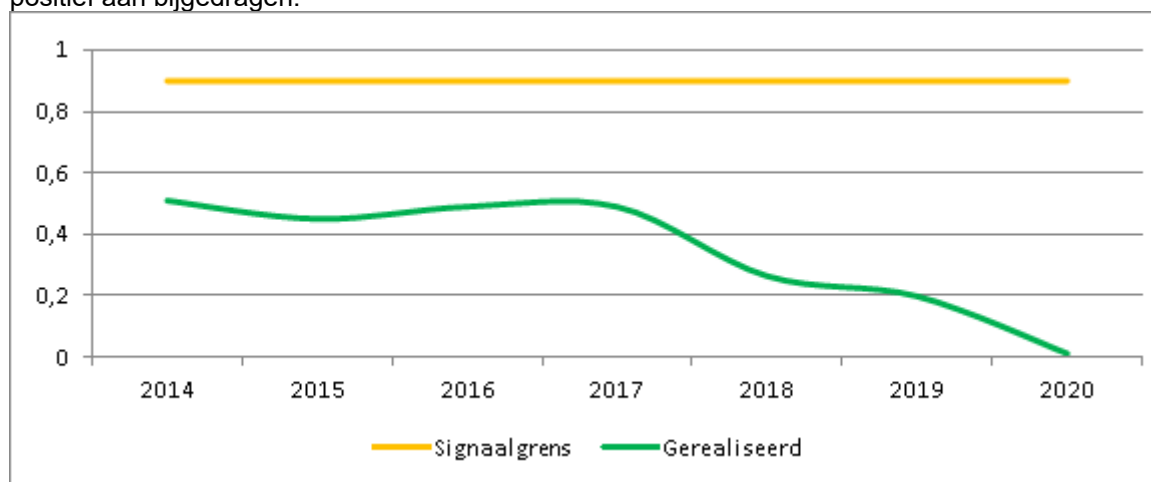
Beoordeling

De normeringen bij deze kengetallen geven een indicatie van de houdbaarheid van de financiën. De kengetallen samen geven een algemeen beeld over de financiële gezondheid.

De uitkomst van het kengetal over de structurele exploitatie ruimte vraagt om actie. Hiervoor wordt een plan opgesteld met als doelstelling in de begroting 2021 weer in klasse A uit te komen.

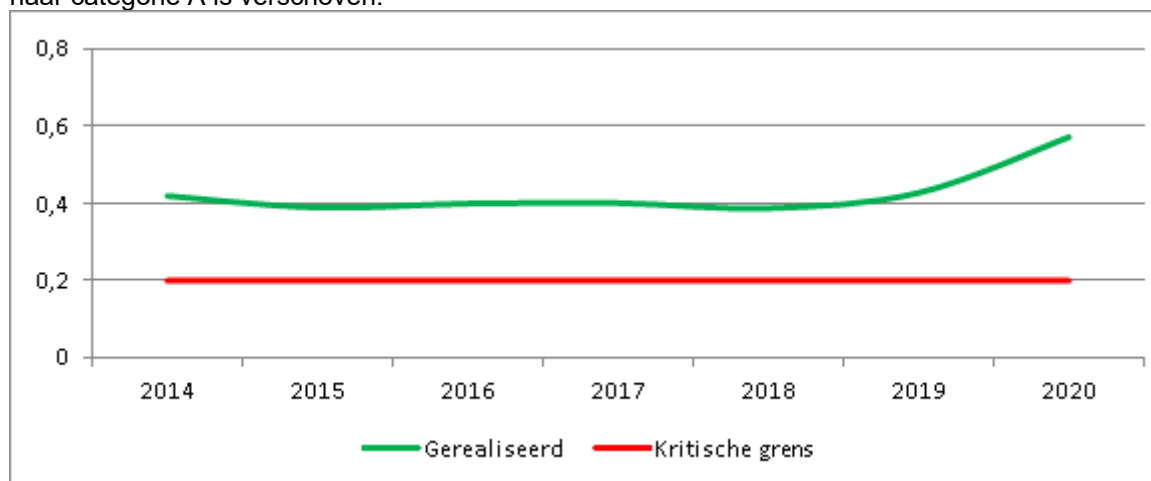
Op basis van de beoordeling van de gezamenlijke kengetallen en de goede reservepositie kunnen we stellen dat de gemeente er met een voldoende uitkomt. Op basis van de kengetallen kent de gemeente een lage tot gemiddelde risicoscore op de toegepaste signaleringswaarden.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de opbrengsten. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De schuldquote blijft ruim binnen categorie A. De schuldquote laat een positieve ontwikkeling zien. De opbrengst van de verkoop van de aandelen Eneco (ruim € 46 miljoen) heeft hier positief aan bijgedragen.

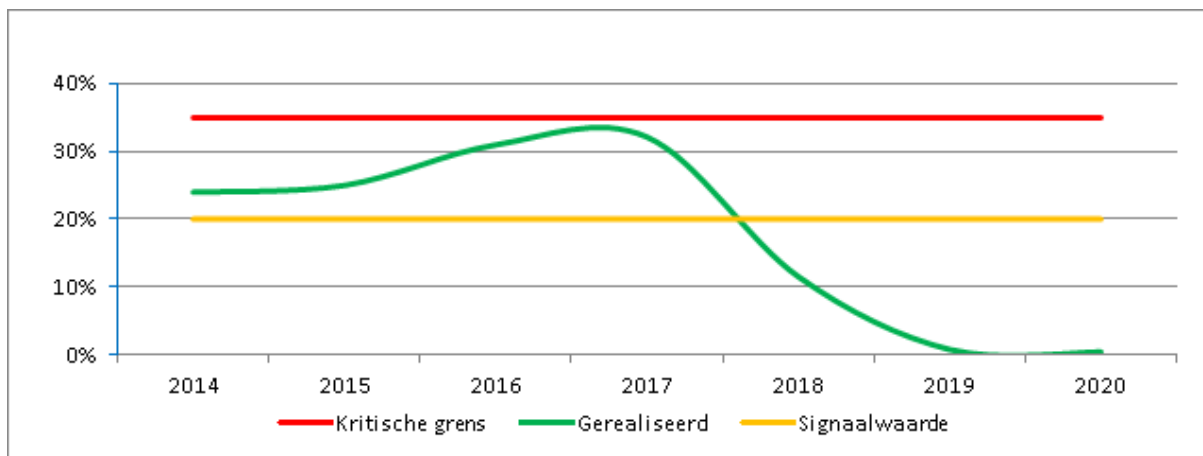
De **solvabiliteitsratio** geeft aan welk gedeelte van het bezit met eigen vermogen is gefinancierd en wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal.

De ratio laat een flinke stijging zien ten opzichte van vorig jaar. Het eigen vermogen is in 2020 flink toegenomen door het toevoegen van de opbrengst van de verkoop van de aandelen Eneco. Deze storting in het eigen vermogen heeft een positief effect op de ratio, waardoor de ratio van categorie B naar categorie A is verschoven.

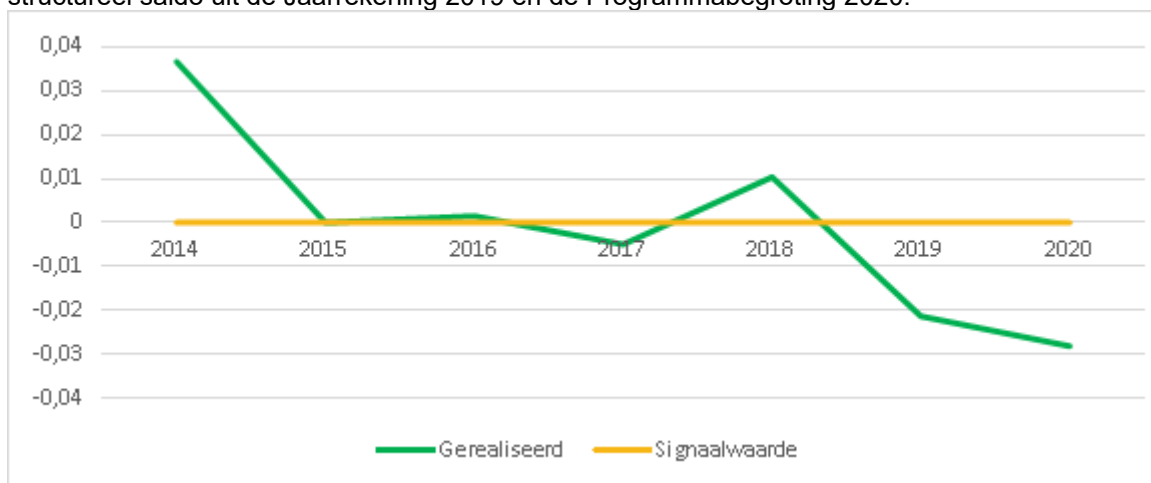

Het kengetal **grondexploitatie** geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten. De boekwaarde van de voorraden grond, kosten minus de opbrengsten in de grondexploitatie, is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

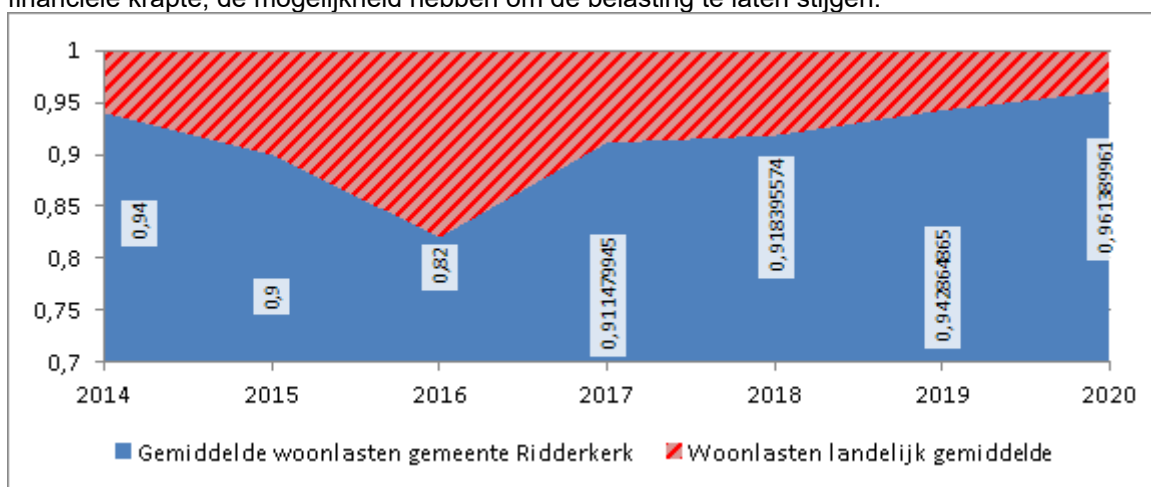
De boekwaarde neemt steeds verder af door het afsluiten van de grondexploitatie. Het kengetal grondexploitatie valt daardoor in categorie A.

De **structurele exploitatieruimte** is van belang om te kunnen beoordelen of de structurele ruimte voldoende is om structurele lasten te dragen. De marge tussen de categorieën A en C is klein. Het structurele exploitatiesaldo is negatief, wat inhoudt dat de structurele lasten hoger zijn dan de structurele baten. Voor 2020 is het verschil bijna € 4,9 miljoen. Dit is een daling ten opzichte van het structureel saldo uit de Jaarrekening 2019 en de Programmabegroting 2020.

De benutte **belastingcapaciteit** geeft inzicht in hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De belastingdruk ligt onder het landelijke gemiddelde en dat is een positief gegeven. Het kengetal valt in 2020 in categorie A. Dit betekent dat wij, in het uiterste geval van financiële krapte, de mogelijkheid hebben om de belasting te laten stijgen.

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid voor het beheer van de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen. Deze openbare ruimte bestaat uit kapitaalgoederen. Dit zijn wegen, openbare verlichting, riolering, civiele kunstwerken, water, groen en gebouwen. Kapitaalgoederen hebben onderhoud nodig, zodat wij een veilig gebruik kunnen waarborgen. Zowel meerjarig groot onderhoud als klein onderhoud. De kosten daarvan en de planning zijn vastgelegd in beheerplannen.

Onze uitgangspunten daarbij zijn: het actuele beleidskader, het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, de nota Reserves en Voorzieningen 2016 en de Financiële Verordening 2017 (inclusief afschrijvingstabel). In het kader van het financieel toezicht hecht ook de provincie grote waarde aan actuele beheerplannen. De beheerplannen laten zien of de budgetten de komende jaren voldoende zijn om aan de vastgestelde beleidskaders te voldoen.

In onderstaande tabel zijn de beschikbare beheerplannen weergegeven, evenals het gemeentelijk beleid dat daaraan ten grondslag ligt.

Beheerplannen	Vastgesteld	Looptijd t/m	Herziening in	Reserve	Gemeentelijk beleid
Openbare verlichting	2020	2024	2024	Ja	Beleidsplan openbare verlichting 2012 – 2021 Handboek Openbare Ruimte (2015) Evaluatie Beleidskader Duurzaam Beheer (2013)
Civiele Kunstwerken	2020	2024	2024	Nee	Evaluatie Beleidskader Duurzaam Beheer (2013)
Groen- en Recreatiegebieden	2020	2024	2024	Nee	Groenvisie 'Groen is onze toekomst' (2020) Groene kaart (eind 2018 vastgesteld) Bomen en zonnepanelen (2016) Handboek Openbare Ruimte (2015) Convenant bij vriendelijk handelen (2015) Evaluatie Beleidskader Duurzaam Beheer (2013) Bomenplan (2012) Visie Reijerpark (2012) Rapport Groen voor Lucht (2012) Nota onkruidbestrijding op verharding (1999) Groen, chemie en Alternatieven (1985)
Speelterrinen	2020	2024	2024	Ja	Groene schoolpleinen (2016) Evaluatie uitvoeringplan spelen (2016) Handboek Openbare Ruimte (2015) Het Reijerpark sport en bewegen in het groen (2014) Evaluatie Beleidskader Duurzaam Beheer (2013) Natuurlijk spelen Ridderkerk (2012) Openstellen schoolpleinen (2012) Beleidsuitgangspunten Speelbeleid (2009) Uitvoeringsplan Speelruimtebeleid (2009)
Wegen	2020	2024	2024	Ja	Handboek Openbare Ruimte (2015) Evaluatie Beleidskader Duurzaam Beheer (2013)
Riolering	2017	2018	2022	Ja	Aansluitvoorwaarden riolering (2006)

				Ja	Gemeentelijk Rioleringsplan (2017)
Waterhuishouding	2020	2024	2024	Nee	Handboek Openbare Ruimte (2015) Evaluatie Beleidskader Duurzaam Beheer (2013)
Haven	2018	2023	2023	Ja	Havenverordening (2007)
Meerjarenonderhoudsplannen gebouwen en sportaccommodaties (MJOP 's)	2018	2021	2021	Ja	Actualisatie Integraal Accommodatieplan (2019) Verordening Voorziening Huisvesting Onderwijs Ridderkerk (2019) Integraal Accommodatieplan Ridderkerk (2016) Verordening Voorziening Huisvesting Onderwijs Ridderkerk (2019) Kadernota Bewegend Verbinden (2015)

De genoemde cijfers in deze paragraaf bevatten niet alleen het onderhoud/beheer, maar zijn inclusief kapitaallasten.

Openbare verlichting

Kerncijfers

Het areaal van 8.030 lichtmasten en 8.270 armaturen verschilt in leeftijd en uitvoering. Qua materiaal komen met name aluminium masten voor, van oudsher ook masten van staal.

Beheer

In Ridderkerk zijn, naast de gemeente, ook andere beheerders verantwoordelijk voor de openbare ruimte met openbare verlichting. Zoals de wegen met verlichting die in eigendom zijn van het Waterschap Hollandse Delta en woningstichtingen.

De lichtmasten worden gemiddeld elke vier jaar visueel geïnspecteerd tijdens de lampvervanging.

Stabiliteits- en sterktemetingen van lichtmasten vinden plaats wanneer lichtmasten veertig jaar oud zijn. Onveilige situaties, vaak gemeld door burgers en bedrijven, worden altijd direct opgelost.

Armaturen hebben een gemiddelde levensverwachting van 25 jaar. Om de installatie heel, veilig en energiezuinig te houden is er een reserve Openbare verlichting, waarmee schommelingen in uitgaven worden gecompenseerd.

Terugblik

In 2020 zijn de volgende onderdelen uitgevoerd:

- Het dagelijks onderhoud is volgens planning uitgevoerd;
- Het vervangen van ongeveer 1.200 stuks conventionele armaturen naar led-armaturen;
- 720 lampen zijn vervangen (einde levensduur);
- 625 lichtmasten zijn gereinigd (groene aanslag verwijderd).

Openbare verlichting	Begroting na wijziging	Realisatie
Klein onderhoud	205.700	206.300
Groot onderhoud	253.700	239.300
Investeringen	682.000	559.300
Saldo van storting en onttrekking reserve		-830.600
Totaal openbare verlichting	1.141.400	174.300

Stand reserve per 1 januari 2020	830.600
Storting	178.700
Onttrekking	-1.009.300

Stand reserve per 31 december 2020 0

Civiele kunstwerken

Kerncijfers

In totaal worden 280 civiele kunstwerken onderhouden. 58 objecten zijn onderdeel van het onderhoud van een beheergroep (haven, recreatiegebieden, begraafplaats, spelen en wegen). De overige 222 objecten worden als zelfstandige civiele kunstwerken onderhouden. Het gaat hierbij om:

- 84 vaste bruggen/viaducten
- 2 tunnels

- 39 keermuren
- 31 dammen/duikers
- 4 geluidwerende constructies
- 45 dijktrappen
- 17 overige kunstwerken

Beheer

Per kunstwerk en per situatie worden veiligheidsurgentie en economische urgentie van onderhoud bepaald. Onveilige situaties worden altijd direct opgelost. Indien de middelen voor noodzakelijk gepland onderhoud niet toereikend zijn worden bijramingen aangevraagd.

Terugblik

Voorgenomen was de keermuur Havenstraat te vervangen. Dit is niet uitgevoerd, omdat rijbaan en trottoir waarschijnlijk anders worden ingericht. Ook de trap Wilhelminastraat Ringdijk is niet vervangen. Er is besloten na een schouw van de trap om een aantal andere trappen te vervangen. In 2020 zijn de volgende objecten vervangen:

- Trap Ringdijk 166
- Trap Ringdijk 172
- Trap Ringdijk 33
- Golfbreker Haven
- Er is een hekwerk op de Boelewerf aangebracht
- Damwand de Rietvink
- Navigatieverlichting ponton de Schans

De volgende objecten zijn opnieuw geconserveerd:

- Brug Reyerpark
- Brug Leeuwenhoekstraat
- Brug Clara Wichmanstraat
- Brug Stevinstraat
- Brug Visvliet
- Brug Loodspad

En er is klein onderhoud uitgevoerd:

- Laad en loswal haven
- Brug Kruisweg
- Brug Rijksstraatweg
- Brug Ferdinand Bolstraat
- Brug bij Seringenstraat
- Brug bij Seringenstraat
- Brug begraafplaats Hogeweg
- Brug in Prunuslaan
- Keermuur Benedenrijweg
- Brug Verlengde Gildenweg

Civiele kunstwerken	Begroting na wijziging	Realisatie
Klein onderhoud	149.500	103.900
Groot onderhoud	50.000	107.200
Investerings	957.700	864.500
Totaal civiele kunstwerken	1.157.200	1.075.600

Openbaar groen, inclusief recreatiegebieden

Kerncijfers

De gemeente beheert ongeveer:

- 62 ha plantsoenen
- 108 ha gras
- 4 ha verhardingen
- 16.500 bomen

De gemeente beheert twee recreatiegebieden, namelijk de Gorzen/Ridderhaven en het Reijerpark. De Grienden zijn in beheer bij het Zuid-Hollands Landschap. De Donckse Velden, het Oosterpark en de Wevershoek zijn in beheer bij het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde. Het Donckse Bos valt onder de Stichting Het Huys ten Donck. Voor het Waalbos is een beheerovereenkomst afgesloten met Staatsbosbeheer. De surfbocht bij het Waalbos is in beheer van het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde (NRIJ). Er vindt nog overleg plaats over de toekomst van het NRIJ.

Beheer

Bij de evaluatie van het Beleidskader Duurzaam Beheer in 2013 is besloten dat centrumgebieden op B-niveau worden onderhouden in plaats van op A-niveau. Woongebieden en recreatiegebieden worden ook op B-niveau onderhouden, bedrijventerreinen op C-niveau.

Terugblik

De onderhoudskwaliteit van de openbare ruimte heeft ook het afgelopen jaar opnieuw flink onder druk gestaan. Buiten het effect van klimatologische veranderingen op het dagelijks onderhoud aan de openbare ruimte zijn we afgelopen jaar ook geconfronteerd met de gevolgen van een pandemie. Door opgelegde maatregelen/richtlijnen was het niet altijd mogelijk om het voltallige personeel op de geplande taken in te zetten en het afgesproken onderhoudsniveau te behalen. Daarnaast is er veel aandacht en inzet geweest op Corona gerelateerde zaken als het zetten van afzettingen, waarschuwborden, lichtkranten en zwerfvuilbeheersing.

De moeilijkheden om zowel intern als bij de gecontracteerde aannemers de personele inzet voldoende geborgd te krijgen zorgde voor een verslechterd beeld van de openbare ruimte en minder tevreden inwoners. Na het succesvolle pilot onderhoudsbestek (All-electric) is het beeld gestuurd werken gemeente breed omgezet naar een frequentie gestuurde aanpak.

Door het vaststellen van de nieuwe groenvisie in de openbare ruimte laten we onze ambities zien om van Ridderkerk een groenere gemeente te maken. In de visie is omschreven waar kansen zijn het openbaar groen kwalitatief te verbeteren en waar mogelijk uit te breiden.

Daarnaast is er in 2020 extra aandacht besteed aan het thema biodiversiteit. Dit heeft zich vertaald naar de aanleg van nieuwe insect vriendelijke berm en bijen/vlinder stroken en het aanpassen van bestaande beheermaatregelen (maairegiem).

Openbaar groen	Begroting na wijziging	Realisatie
Onderhoud, incl. groot onderhoud	1.984.400	2.055.600
Totaal openbaar groen	1.984.400	2.055.600

Speelsterreinen

Kerncijfers

De gemeente telt 170 speellocaties:

- 94 bloklocaties (0-6 jaar)
- 39 blok-/buurtlocaties (0-12 jaar)
- 28 buurtlocaties (6-12 jaar)
- 9 wijklocaties (0-100 jaar), waaronder de wijk sportlocaties Bolnes en Slikkerveer

Beheer

Op basis van vier inspecties per jaar voeren we klein en groot onderhoud uit. 'Schoon, heel en veilig' is daarbij ons uitgangspunt. Na gemiddeld vijftien jaar wordt een speellocatie vervangen. De leeftijdsopbouw van de doelgroep en natuurlijk omwonenden in de wijk bepalen de wijze van vervangen. Na een bewonersbrief volgt een digitaal participatie traject via de website van gemeente Ridderkerk.

Bij de reconstructie van speellocaties wordt rekening gehouden met de toegankelijkheid voor kinderen met een beperking. Binnen de budgettaire mogelijkheden wordt gestreefd naar kunstgrasondergronden of gazon. Kunstgras voor toestellen met een grotere valhoogte of gazon voor toestellen die daarvoor geschikt zijn. Dit wordt per locatie bekeken.

Terugblik

In 2020 zijn naast standaard onderhoud en incidentele vervangingen van speeltoestellen de volgende reconstructies uitgevoerd:

- Cronjéplein
- Erasmuspark
- Noordmanstraat
- Brasem
- Beukenhof
- Pretoriusstraat
- Rijksstraatweg
- Fazant

Daarnaast is er groot onderhoud uitgevoerd aan diverse kunstgras trapvelden.

- Frans Halsstraat
- Noordstraat
- Vlasstraat

Verder is er een start gemaakt met de vervanging van de skatevoorziening aan de Sportlaan. De oude toestellen zijn verwijderd en de ondergrond aangepast.

Speelvoorzieningen	Begroting na wijziging	Realisatie
Klein onderhoud	289.000	300.700
Groot onderhoud	47.900	47.500
Investerings	754.000	634.500
Saldo van storting en onttrekking reserve		-166.700
Totaal speelvoorzieningen	1.090.900	816.000

Stand reserve per 1 januari 2020	166.700
Storting	73.800
Onttrekking	-240.500
Stand reserve per 31 december 2020	0

Wegen, fiets- en voetpaden (verhardingen)

Kerncijfers

De lengte van het wegennet in beheer bedraagt ongeveer 171 km met een oppervlakte van 2.332.996 m². Hiervan bestaat ongeveer 75% (ofwel 1.770.815 m²) uit elementenverharding/halfverharding en ongeveer 25% (ofwel 562.181 m²) uit asfaltverharding.

Beheer

Naast landelijk geldende uitgangspunten voor onderhoud aan wegen is rekening gehouden met de vastgestelde kwaliteitsniveaus. Met ingang van 2020 is het onderhoudsniveau van de verhardingen van woonstraten verhoogd van 'minimaal' naar 'basis'. Het onderhoudsniveau van de verhardingen in de winkelcentra blijft op 'standaard'.

Het uitvoeringsprogramma is aangepast aan het beschikbare budget voor Groot Onderhoud en Rehabilitaties. Voor de periode 2020-2023 is er jaarlijks een extra budget gereserveerd van € 350.000 om het onderhoudsniveau van 'minimaal' naar 'basis' te brengen. Dit gebeurt op basis van de inspectie, onderzoeken, levensduur, uitstraling (kwaliteitsniveau) en binnenstedelijke ontwikkelingen. Bij asfaltwerken dient vertraging van het noodzakelijk onderhoud voorkomen te worden in verband met kapitaalvernietiging. Stellen wij het onderhoud aan het asfalt te lang uit? Dan zijn zwaardere of duurere maatregelen nodig. Elementenverharding kent geen kapitaalvernietiging. Bij uitstel loopt enkel de beeldkwaliteit terug.

Naast groot onderhoud vindt er klein onderhoud plaats. Waar groot onderhoud gericht is op het in goede staat brengen, is klein onderhoud gericht op het in goede staat houden, bijvoorbeeld plaatselijk herstel van verzakte bestrating. Binnen het dagelijks onderhoud worden de gevaarlijke situaties direct verholpen. Waar de veiligheid in het geding is, wordt dus direct onderhoud gepleegd. Dit kan bijvoorbeeld een spoelgat in de weg of losse tegels door boomwortels zijn.

Uitgevoerd groot onderhoud asfalt:

- Vervanging deklaag Geerlaan tussen Ridderstraat-Burgemeester de Gaaij Fortmanstraat (stilasfalt)
- Vervanging deklaag Vlietlaan tussen Vondellaan-Vogelvlief (stilasfalt)
- Vervanging deklaag Gildenweg tussen Rotterdamseweg-Scheepmakerstraat
- Vervanging deklaag Geerlaan tussen Viaduct A16-Mauritsstraat
- Vervanging deklaag fietspad Havenkanaal tussen Gorzenweg-Rotterdamseweg

Wijk	Oppervlakte	Eenheid	Planmatig	Eenheid	Kosten
Bolnes	254.271	m2	2.187	m2	76.545
Centrum	214.413	m2	5.987	m2	209.545
Cornelisland	5.745	m2	0	m2	0
Donkersloot	183.525	m2	0	m2	0
Drievliet	240.188	m2	7.968	m2	278.880
Het Zand	91.415	m2	651	m2	22.785
Oost	202.083	m2	3.473	m2	121.555
Oostendam	17.277	m2	0	m2	0
Rijsoord	91.684	m2	450	m2	15.750
Slikkerveer	314.746	m2	2.994	m2	104.790

Verenambacht	12.667 m2	0 m2	0
West	142.801 m2	1.933 m2	67.655
Totaal	1.770.815 m2	25.643 m2	897.505
Wegen		Begroting na wijziging	Realisatie
Klein onderhoud		1.496.300	1.521.100
Groot onderhoud		1.622.100	1.376.800
Investeringen		1.978.300	1.397.600
Saldo van storting en onttrekking reserve			-369.400
Totaal wegen		5.096.700	3.926.100

Stand reserve per 1 januari 2020	5.903.500
Storting	1.064.900
Onttrekking	-1.434.300
Stand reserve per 31 december 2020	5.534.100

Riolering

Kerncijfers

- 118 km gemengde riolering
- 66 km regenwaterriolering
- 75 km vuilwaterriolering
- 18 km drukriolering
- 26 km persleiding
- 22.000 rioolaansluitingen
- 19.500 trottoir- en straatkolken
- 47 rioolgemalen
- 115 drukrioleringspompen
- 2 tunnelgemalen
- 9 bergbezinkvoorzieningen
- 2 bergingsriolen

Beheer

Riolering heeft tot doel het beschermen van de volksgezondheid, de kwaliteit van de leefomgeving, de bodem en het grond- en oppervlaktewater. De gemeente is daarom verantwoordelijk voor de inzameling van het stedelijk afvalwater en hemelwater. Daarnaast probeert zij eventuele nadelige gevolgen van de grondwaterstand te beperken. Het beleid ten aanzien van het beheer van riolering is verankerd in het Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2022 (GRP), dat in 2017 door de Raad is vastgesteld. De kosten worden gedekt binnen de rioolheffing. Ook wordt een financiële reserve opgebouwd voor toekomstige vervangingsinvesteringen. De kosten zijn opgedeeld in twee stromen:

1. Het beheer- en onderhoud, exploitatiekosten.
2. Vervangingsinvesteringen, die betrekking hebben op alle onderdelen van de (afval)waterketen.

Terugblik

In 2020 is de voorbereiding van de Klaaskaterstraat, Wit-Blauwbloemstraat, Linnestraat en Ds. Sleswijk Visserstraat afgerond. De uitvoerende werkzaamheden worden in 2021 uitgevoerd. Voor de Westmolendijk is in 2020 overeenstemming bereikt met de bewoners en bedrijven voor het nieuwe tracé van de riolering. Ook deze werkzaamheden worden in 2021 uitgevoerd. De participatie Donckselaan is afgerond en er is een onderhoudsmaatregel uitgevoerd aan het gemeal. Het afkoppelen verharding en herinrichting van de buitenruimte wordt in 2021 uitgevoerd.

Op basis van de verkregen inspectieresultaten is in 2020 een renovatieplan opgesteld. Dit plan wordt in 2021 uitgevoerd.

In 2019 is een start gemaakt met het uitvoeren van een stresstest voor wateroverlast. Zo krijgen we een beeld van de effecten van klimaatverandering. Bij aandachtsgebieden worden maatregelen voorgesteld en opgenomen in het uitvoeringsprogramma.

Riolering	Begroting na wijziging	Realisatie
Onderhoud	4.060.900	3.462.700

Investerings	288.000	181.500
Totaal riolering	4.348.900	3.644.200

Waterhuishouding

Waterhuishouding

Kerncijfers

- 27,6 hectare oppervlaktewater
- 26,3 km beschoeiing
- 45,7 km natuurvriendelijke en onbeschoeide oevers

Beheer

Het waterschap is verantwoordelijk voor het beheer van hoofdwatergangen en andere belangrijke wateren binnen de gemeente. Daarnaast heeft het waterschap onder andere de taak om te controleren of het onderhoud door de gemeente en derden naar behoren wordt uitgevoerd. Ook het beleid van het waterschap is sterk richtinggevend voor het waterbeheer van de gemeente. De doelstellingen en maatregelen voor de komende jaren is door het waterschap vastgelegd in hun beheerprogramma 2016-2021.

Wij hebben ook watergangen in beheer, welke periodiek door het waterschap worden gecontroleerd op waterkwaliteit. Zo mogen er bijvoorbeeld niet te veel bagger of waterplanten aanwezig zijn in het water. Op basis van metingen van de baggeraanwas op de waterbodem bepalen we welke gemeentelijke watergangen worden gebaggerd. Het waterschap baggert haar eigen watergangen. Is de aanliggende grond van de gemeente, dan zijn wij verplicht deze bagger te ontvangen. De gemeente betaalt dan ook voor het transporteren en afvoer ervan. Beschoeiingen worden op basis van inspecties vervangen. Daarbij is veiligheid vaak doorslaggevend.

Terugblik

In 2020 is het baggeren van de watergangen in de wijken Bolnes en Slikkerveer uitgevoerd. Op een aantal locaties is door de gemeente de beschoeiing vervangen.

Waterhuishouding	Begroting na wijziging	Realisatie
Klein onderhoud	377.500	379.100
Groot onderhoud	213.900	142.800
Investerings	98.500	42.400
Saldo van storting en onttrekking reserve		-167.000
Totaal waterhuishouding	689.900	397.300

Stand reserve per 1 januari 2020	167.000
Storting	0
Onttrekking	-167.000
Stand reserve per 31 december 2020	0

Afvalinzameling

Kerncijfers

Aantal ondergrondse containers: 310

Beheer

In de huidige situatie is het onderhoud, de reiniging en de garantie van de ondergrondse containers geborgd in een onderhoudsovereenkomst van de gemeente met de leverancier. Het betreft in totaal 310 containers voor restafval, papier en glas. De ondergrondse container is onderdeel van de openbare ruimte (onroerende goederen) en komt als investering ten laste van de gemeente. De NV BAR Afvalbeheer faciliteert de gemeente in de aanschaf, plaatsing en het onderhoud van de ondergrondse containers.

Haven

Kerncijfers

De haven van Ridderkerk, langs De Noord, bestaat uit het waterdeel, kaden, steigers en terrein. Met uitzondering van de locatie bij de passantensteiger, is het haventerrein volledig verhuurd.

Beheer

Binnen het *Groot Onderhoud* (reserve) werd gerekend met het eens in de acht jaar baggeren van de

haven. In 2020 is het proces rondom het baggeren i.s.m. externe deskundigen beter geanalyseerd, hetgeen heeft geresulteerd in een lange termijn onderhoudsplanning tot en met 2032, waarbij de richtlijn voor de baggerfrequentie is verhoogd naar eens in de vijf jaar. De hogere baggerfrequentie in combinatie met ontwikkelingen rondom PFAS, stikstof en slibafzet in de waterbodempots resulteren in hogere kosten. De reserve is vanaf 2021 reeds hierop aangepast.

Om de diepte bij de jachthavens beter te kunnen garanderen is er eenmalig lokaal gebaggerd. Voor het vervangen van de constructies is het uitgangspunt dat dit pas op zeer lange termijn (> 30 jaar) aan de orde is. Daarom worden er nu geen middelen voor gereserveerd.

Het *Klein Onderhoud* is geactualiseerd op volledigheid. Alle bestaande beheerobjecten in de haven zijn nu opgenomen in het beheerplan openbare ruimte.

Terugblik

De haven van Ridderkerk wordt gebruikt voor zowel bedrijfsmatige als recreatieve activiteiten. Dit leidt soms tot tegenstrijdige belangen. In de Gebiedsvisie Rivieroevers, die op dit moment wordt opgesteld, wordt getracht evenwicht te bereiken tussen recreatie, bedrijvigheid en wonen. De haven is integraal onderdeel van deze visie en uitkomst hiervan zal een kader geven voor toekomstige ontwikkelingen in de haven.

Het baggerslib vanuit de Noord en de verdere verschuiving als gevolg van de manoeuvres van schepen in de industriehaven en bij de passantensteiger is een aandachtspunt. Getracht zal worden een structurele vermindering van de slibaanwas te realiseren. In samenwerking met externe deskundigen wordt op dit moment een aantal scenario's bestudeerd.

Haven	Begroting na wijziging	Realisatie
Klein onderhoud	63.500	55.000
Saldo van storting en onttrekking reserve		1.400
Totaal haven	63.500	56.400

Stand reserve per 1 januari 2020	82.800
Storting	32.700
Onttrekking	-31.300
Stand reserve per 31 december 2020	84.200

Gebouwen

In 2018 zijn de MJOP's voor alle accommodaties vastgesteld en zijn hiervoor de benodigde financiële reserves op orde gebracht. Het onderhoud wordt conform MJOP uitgevoerd.

Kerncijfers

Op 31 december 2020 had de gemeente 56 accommodaties in eigendom. Dit zijn:

- Het gemeentehuis en de voormalige gemeentewerf;
- (Voormalige) onderwijsgebouwen;
- Binnensportaccommodaties (gymzalen/sporthallen);
- Peuterspeelzaal en kinderdagverblijven;
- Wijkcentra;
- Een rouwcentrum;
- Enkele bedrijfsruimten;
- Enkele woningen.

Beheer en beleid

In 2016 is het uitvoeringsprogramma van het Integraal Accommodatieplan Ridderkerk (IAP) vastgesteld. Hierin wordt richting gegeven aan de toekomst van verschillende gemeentelijke gebouwen. Het IAP is in het voorjaar van 2019 geactualiseerd (AIAP) en vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin wordt richting gegeven aan de toekomst van verschillende gemeentelijke gebouwen. Voor een groot aantal gemeentelijke gebouwen (waarvoor in het kader van het IAP geen ingrijpende wijzigingen worden voorgesteld) is een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld. De algemene conditie van onze gebouwen is tussen 5 (matig) tot 3 (voldoende). Op basis van het beleid passen wij duurzaam beheer toe en voldoen we aan de Arbo- en veiligheidsvoorschriften.

Onderwijsgebouwen

Jaarlijks stelt de gemeente het huisvestingsprogramma vast op basis van aanvragen door schoolbesturen. In dit huisvestingsprogramma zijn alle uitbreidingen en nieuwbouw van schoolgebouwen opgenomen, inclusief de financiële consequenties daarvan. De aanvragen voor het huisvestingsprogramma worden getoetst aan de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs (2019). Het beleidskader voor de middellange termijn staat in (de actualisatie van) het Integraal Accommodatieplan.

Sport- en Welzijnsaccommodaties

Voor een groot aantal gemeentelijke gebouwen (waarvoor in het kader van het IAP geen ingrijpende wijzigingen worden voorgesteld) is een meerjarenonderhoudsprogramma opgesteld.

Rouwcentrum

Bij de begraafplaats Vredenhof bevindt zich een rouwcentrum voor rouwbezoeken en uitvaartplechtigheden. Het rouwcentrum wordt gebruikt voor diensten voorafgaande aan een begrafenis op Vredenhof en Rusthof, maar ook als wordt gekozen voor crematie of elders begraven is de aula geschikt voor een plechtigheid vooraf.

Terugblik

Per 1 januari 2020 is de gemeentelijke BV Sport Service Ridderkerk van start gegaan. Deze voert het beheer en de exploitatie over de gemeentelijke sportaccommodaties. Hiermee heeft de gemeente weer volledige zeggenschap over de sportaccommodaties in Ridderkerk.

De beleidsregel Huisvesting Integrale Kindcentra bij nieuwbouw en uitbreiding is vastgesteld.

Ook is Sportpark Ridderkerk heringericht waardoor er ruimte is ontstaan voor de bouw van het Gemini College. Voetbalvereniging RVVH heeft als gevolg van deze herinrichting de beschikking over diverse nieuwe (kunstgras) velden met bijbehorende voorzieningen.

In 2020 zijn voorbereidende werkzaamheden opgestart voor de onderstaande projecten die voortkomen uit het AIAP:

- Gebiedsvisie Sportpark Bolnes;
- Gemini college, de Loods en de Gooth;
- OBS De Noord met gymzaal;
- CBS De Wingerd (plus kinderopvang/BSO).

Gemeentelijke gebouwen	Begroting na wijziging	Realisatie
Klein onderhoud	2.374.200	2.815.000
Groot onderhoud	1.135.400	282.500
Investerings	174.800	140.900
Saldo van storting en onttrekking reserve		266.100
Totaal gemeentelijke gebouwen	3.684.400	3.504.500

Stand reserve per 1 januari 2020	3.030.300
Storting	548.600
Onttrekking	-282.500
Stand reserve per 31 december 2020	3.296.400

Sportaccommodaties	Begroting na wijziging	Realisatie
Klein onderhoud	1.170.900	1.495.000
Groot onderhoud	518.800	105.200
Investerings	5.577.400	2.897.700
Saldo van storting en onttrekking reserve		244.600
Totaal sportaccommodaties	7.267.100	4.742.500

Stand reserve per 1 januari 2020	1.511.700
Storting	349.800
Onttrekking	-105.200
Stand reserve per 31 december 2020	1.756.300

Paragraaf 4 Financiering

Inleiding

In deze financieringsparagraaf beschrijven we in hoeverre de plannen en acties die betrekking hebben op deze paragraaf, die we in de begroting 2020 hebben beschreven, zijn uitgevoerd. Naast enkele onderwerpen die verplicht deel uitmaken van de financieringsparagraaf, gaan we ook in op een aantal ontwikkelingen die van belang zijn voor een goede uitvoering van de treasuryfunctie.

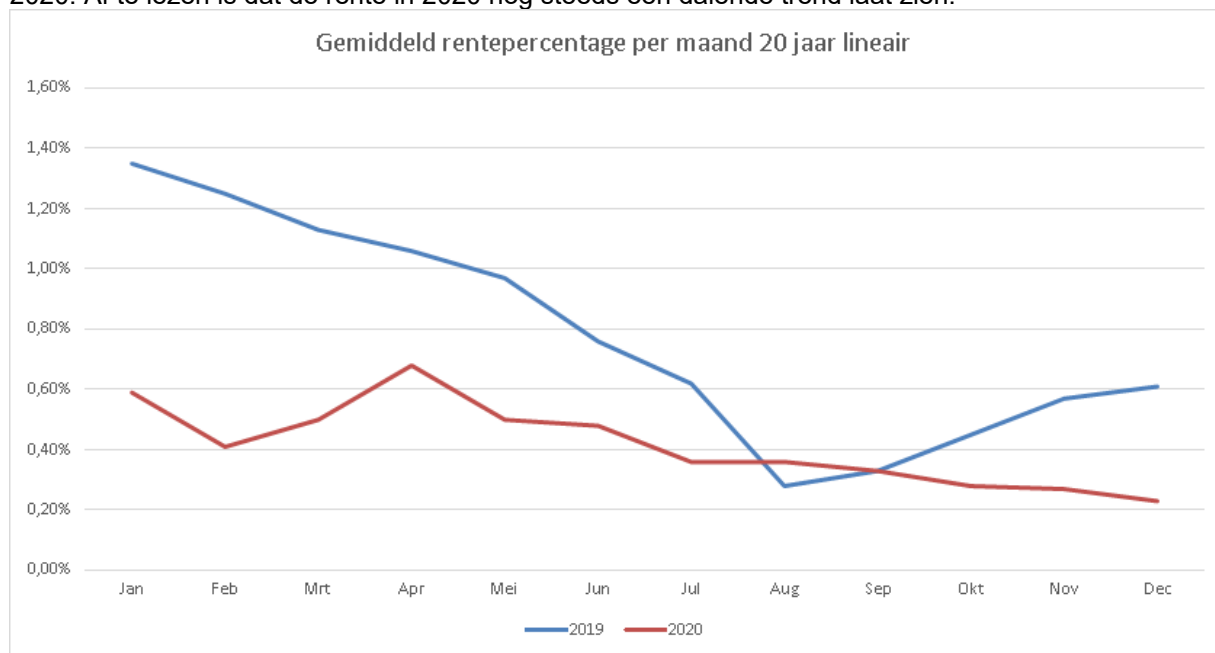
Wettelijke kaders en treasurystatuut

De kaders voor de uitvoering van de financieringsfunctie zijn vastgelegd in de financiële verordening en uitgewerkt in het treasurystatuut (beide vastgesteld in 2017). Hierbij is de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) van toepassing. Deze wet stelt de kaders voor een verantwoorde en professionele inrichting van de treasuryfunctie bij decentrale overheden. Het belangrijkste uitgangspunt daarbij is het beheersen van risico's.

Rentevisie en rentebeleid

Renteontwikkelingen op de kapitaalmarkt zijn belangrijk vanwege de risico's die ze voor ons in kunnen houden. Wij volgen de renteontwikkelingen daarom ook nauwlettend. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de informatie van geldverstrekkers, waarbij we op ieder moment van de dag de ontwikkelingen volgen.

Zowel de korte als de lange rente zijn het afgelopen jaar laag gebleven. In onderstaande tabel geven wij u inzicht in het renteverloop van lineaire leningen met een looptijd van 20 jaar in de jaren 2019 en 2020. Af te lezen is dat de rente in 2020 nog steeds een dalende trend laat zien.

Renterisicobeheer

Algemeen

Risicobeheersing vormt één van de pijlers van de Wet Fido. Voor de bepaling van de renterisico's die verbonden zijn aan de uitvoering van de treasuryfunctie zijn twee normen verplicht gesteld: De renterisiconorm heeft betrekking op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar en de kasgeldlimiet op leningen met een looptijd tot maximaal 1 jaar. Het doel van deze normen is om de budgettaire risico's als gevolg van rentestijging te beperken.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet heeft de wetgever een norm gesteld voor het maximum bedrag aan kortlopende middelen (looptijd tot maximaal een jaar) waarmee de gemeente haar activiteiten mag financieren. Het doel van deze limiet is het risico te voorkomen dat fluctuaties van de korte rente direct grote impact hebben op de rentelasten tijdens het boekjaar.

Wanneer in drie opeenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden, dient dit te worden gemeld bij de toezichthouder, de Provincie, inclusief een plan om weer te voldoen aan de kasgeldlimiet.

Voor de rente op kortlopende geldleningen geldt dat er vrijwel het hele jaar sprake is geweest van een negatief rentepercentage. In 2020 hebben wij echter geen kortlopende leningen aangetrokken. In onderstaand overzicht is de toetsing van de kasgeldlimiet voor het jaar 2020 opgenomen. Doordat we in 2020 geen kortlopende leningen hebben afgesloten zijn we het hele jaar binnen de norm gebleven.

Overzicht Kasgeldlimiet	1e kwart	2e kwart	3e kwart	4e kwart
1. Totaal vlottende schuld	0	0	0	0
2. Totaal vlottende middelen	19.178.400	54.090.100	47.507.200	38.633.700
3. Gemiddeld saldo schuld (-) of overschot	-19.178.400	-54.090.100	-47.507.200	-38.633.700
4a. Begrotingstotaal 2020	128.863.100			
4b. Bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	8,5%			
4. Kasgeldlimiet	10.953.400	10.953.400	10.953.400	10.953.400
Toets Kasgeldlimiet				
5a. Ruimte onder kasgeldlimiet (4-3)	30.131.800	65.043.500	58.460.600	49.587.100

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel de risico's te beperken van een toekomstig stijgende kapitaalmarktrente bij herfinanciering (van aflossingen op bestaande leningen) en renteherzieningen op bestaande langlopende leningen.

Door toepassing van deze norm ontstaat een goede spreiding van de langlopende leningenpositie, waardoor dit renterisico gelijkmatig over de jaren wordt verdeeld. Jaarlijks komt maximaal 20% van het begrotingstotaal in aanmerking voor herfinanciering en/of renteherziening. Van renteherziening is sprake als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar wordt aangepast. Onder herfinanciering verstaan we het afsluiten van nieuwe leningen ter vervanging van bestaande financieringen en/of aflossingen op de bestaande leningenportefeuille. In 2020 zijn geen nieuwe langlopende leningen afgesloten.

In het volgende overzicht geven we u een beeld van de renterisico's voor de vaste schuld in relatie tot de renterisiconorm. Ook dit jaar zijn we onder de renterisiconorm gebleven.

Renterisico op vaste schuld		2020
1.	Netto renteherziening op vaste schuld	0
2.	Betaalde aflossingen	3.753.780
3.	Renterisico op vaste schuld (1+2)	3.753.780
Renterisiconorm		
4.	a. Begrotingstotaal 2020	128.863.100
4.	b. Vastgesteld percentage	20,0%
4.	Renterisiconorm	25.772.600
Toets renterisiconorm		
5.	Ruimte onder renterisiconorm (4-3)	22.018.820

De liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte

Algemeen

De financieringsbehoefte van de gemeente is afhankelijk van diverse factoren welke de inkomende en uitgaande kasstromen beïnvloeden, zoals de investeringsplanning, de inkomsten en uitgaven van grondexploitaties en mutaties in de geldleningenportefeuille. We maken gebruik van een liquiditeitsplanning om zicht te krijgen en houden op de financieringsbehoefte.

Leningenportefeuille

Eind maart 2020 ontvingen wij de verkoopopbrengst van de aandelen Eneco. Mede door deze

inkomst van ca.€ 46 miljoen hebben wij in 2020 geen nieuwe langlopende geldleningen hoeven af te sluiten.

De totale omvang van onze leningenportefeuille is hierdoor in 2020 afgenomen; we hebben namelijk regulier afgelost. In onderstaand overzicht is het verloop van de opgenomen langlopende leningen zichtbaar. Het gemiddelde van de rente (op basis van de stand per 1 januari) op langlopende leningen is licht gestegen naar 2,97% ten opzichte van 2,96% in 2019.

Overzicht langlopende leningen	
Stand leningen per 1-1	43.352.234
Nieuwe leningen	0
Reguliere aflossingen	3.753.780
Stand leningen per 31-12	39.598.454

Verstrekte leningen

In 2014 is een lening verstrekt aan de BAR-organisatie voor de financiering van de materiële vaste activa die betrekking hebben op de bedrijfsvoering, welke zijn overgedragen van de gemeente aan de BAR-organisatie. In onderstaand overzicht wordt het verloop van deze lening weergegeven.

Naam geldnemer	%	1-1-2020	Mutaties	31-12-2020
BAR-organisatie	N.v.t.	76.500	-33.900	42.600
Totaal verstrekte geldleningen		76.500	-33.900	42.600

Renteomslag

In de paragraaf financiering van de begroting 2020 heeft u inzicht gekregen in de rentelasten en het renteresultaat. Ook de manier waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, programma's en taakvelden hebben wij daarin beschreven.

Bij de begroting 2020 is de gehanteerde omslagrente vastgesteld op 1,4%. Het werkelijke percentage voor 2020 is 1,45%, zoals in onderstaand overzicht te zien is. Het verschil tussen de gehanteerde en berekende omslagrente past binnen de marge van 25% die het BBV voorschrijft, waardoor nacalculatie niet nodig is.

Schema rentetoerekening		
Externe rentelasten	+/+	1.287.872
Externe rentebaten	-/-	3.216
Saldo rentelasten en rentebaten		1.284.656
Rente die doorberekend wordt aan de grondexploitaties	-/-	17.033
Rente projectfinanciering	-/-	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		1.267.623
Rente over het eigen vermogen	+/+	
Rente over voorzieningen	+/+	114.371
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		1.381.994
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	1.327.949
Renteresultaat op het taakveld treasury		54.045
Toe te rekenen rente		1.381.994
Boekwaarde per 1-1-2020		95.072.200
Renteomslagpercentage		1,45%

Schatkistbankieren

Op grond van de Regeling Schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht om overtollige liquide middelen aan te houden in 's Rijks schatkist. Gerekend over een heel kwartaal mag het op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden bedrag gemiddeld niet hoger zijn dan het drempelbedrag. Het drempelbedrag wordt bepaald op basis van het begrotingstotaal. Met onze huisbankier, de BNG, is afgesproken dat dagelijks automatisch wordt afgeroomd naar de schatkist wanneer het saldo hoger is dan € 700.000.

In de toelichting op de balans in deze jaarrekening leggen wij verantwoording af over het totaal aan middelen dat per kwartaal buiten de schatkist is gehouden. Uit het daar opgenomen overzicht blijkt dat het drempelbedrag in 2020 in geen enkel kwartaal is overschreden.

Garantstelling

Met het oog op de financiële risico's die de gemeente hierbij loopt, gaan wij terughoudend om met het honoreren van aanvragen voor garantstellingen. Alleen als het maatschappelijk belang ermee gediend is en er voldoende zekerheden gesteld worden, wordt een garantie verleend. Per 31 december 2020 is het totaal van de directe garantstellingen € 50,7 miljoen. Het totaal van de garantstellingen met een achtervangfunctie via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw is € 41,0 miljoen. Het risico dat de gemeente loopt bij deze garantstellingen is meegenomen in de berekening van ons weerstandvermogen.

Kas- en relatiebeheer

Wat betreft het kasbeheer hanteren we al een aantal jaren de volgende uitgangspunten:

- Het aantal bankrelaties en bankrekeningen wordt tot een minimum beperkt;
- Maandelijks worden liquiditeitsoverzichten opgesteld.

Met onze huisbankier, de BNG, vindt periodiek overleg plaats, waarbij eventuele nieuwe ontwikkelingen worden besproken. Verschillende kredietverstrekkers geven regelmatig adviezen over het aantrekken en uitzetten van gelden. Ook in 2020 is regelmatig gebruik gemaakt van de verschillende adviserende instanties. In ons treasurystatuut hebben wij de administratieve organisatie, interne controle en informatievoorziening tevens uitvoerig beschreven.

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

GR BAR-organisatie

De bedrijfsvoering wordt door de GR BAR-organisatie uitgevoerd. Voor een toelichting op de bedrijfsvoering verwijzen wij u naar de jaarstukken 2020 van de GR BAR-organisatie.

De bijdrage aan onze organisatie voor de bedrijfsvoering ziet er als volgt uit:

Bijdrage	Primitieve Begroting	2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie	2020	Verschil
Bijdrage GR BAR-organisatie		30.386.900		31.828.500	30.939.647	888.853

Eenduidige Normatiek Single Information Audit

1. Inleiding/aanleiding:

a) VNG resolutie “Informatieveiligheid, randvoorwaarde voor de professionele gemeente”

Met de VNG resolutie “Informatieveiligheid, randvoorwaarde voor de professionele gemeente” van 2013 hebben de gemeenten afgesproken de Baseline Informatieveiligheid Gemeenten (BIG) te implementeren. De BIG is de kern van de verantwoording over informatieveiligheid aan de gemeenteraad. De horizontale verantwoording bestaat uit de zelfevaluatie, een IT-audit, een verklaring van het college van burgemeester en wethouders en een passage over informatieveiligheid in het jaarverslag.

Van BIG naar BIO

Vanaf 1 januari 2020 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) van kracht. De BIO vervangt de bestaande baselines informatieveiligheid voor Gemeenten, Rijk, Waterschappen en Provincies. Van BIG, BIR, BIR2017, IBI en BIWA naar BIO. Hiermee ontstaat één gezamenlijk normenkader voor informatiebeveiliging binnen de gehele overheid, gebaseerd op de internationaal erkende en actuele ISO-normatiek.

b) Verantwoordingsverplichting ENSIA

Om aan te tonen dat de gemeente Ridderkerk werkt in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving, interne regels en gedragscodes worden gemeenten sinds 2017 jaarlijks onderworpen aan de ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information) audit. Deze ENSIA audit bestaat uit een zelfevaluatie over de mate waarin de gemeente voldoet aan de afspraken uit de BIO, een horizontale verantwoording aan de gemeenteraad en een verticale verantwoording aan de landelijke toezichthouders zoals LOGIUS (DigiD) en het ministerie (inspectie) van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Suwinet).

2. IB-beleid, doelstellingen en afspraken

Gemeenten beschikken over uiterst gevoelige informatie van burgers en hebben zowel de wettelijke als morele plicht om daar zorgvuldig mee om te gaan. Het college van burgemeesters en wethouders van de gemeente Ridderkerk draagt als eigenaar van gemeentelijke informatieprocessen en (informatie)systemen de politieke verantwoordelijkheid voor een passend niveau van informatieveiligheid en privacybescherming. 100%-veilig bestaat niet. Risico's worden doelbewust en proactief geaccepteerd en beheerst. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Ridderkerk stelt, op basis van landelijke en Europese wet- en regelgeving en landelijke normenkaders zoals de BIO, de kaders ten aanzien van informatieveiligheid en privacybescherming voor de gemeente vast. De belangrijkste gemeentelijke informatiebeveiligingsdoelstellingen zijn:

- Het zorgvuldig omgaan met informatie en deze gegevens beschermen tegen onrechtmatige toegang en/of misbruik en/of manipulatie;
- Het waarborgen van de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van deze (persoons)gegevens en de continuïteit van de dienstverlening van de gemeente Ridderkerk;
- Het voldoen aan wet- en regelgeving;
- Het beheersen van risico's.

Het informatiebeveiligingsbeleid van de gemeente Ridderkerk bevat de kaders voor het treffen en onderhouden van een samenhangend pakket van maatregelen teneinde de betrouwbaarheid (beschikbaarheid, integriteit, vertrouwelijkheid en controleerbaarheid) van de informatievoorziening te waarborgen. Het informatiebeveiligingsbeleid van de gemeente Ridderkerk is gebaseerd op de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

3. Algemeen beeld en resultaten afgelopen periode

Informatieveiligheid reikt veel verder dan het implementeren van technische informatiebeveiligingsmaatregelen. Het is namelijk een groot misverstand om te denken dat informatieveiligheid iets technisch is.

4. Beheersmaatregelen IB

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste beheersmaatregelen die bijdragen aan het realiseren van de IB-doelstellingen van de gemeente Ridderkerk:

- a) Het creëren van bewustzijn binnen de organisatie door regelmatig op intranet te communiceren over informatieveiligheid;
- b) In 2020 werd op 9 risicovolle gegevensverwerkingen een Data Protection Impact Analyse (DPIA) inclusief een dataclassificatie uitgevoerd;
- c) In 2020 hebben de CISO en Privacy Officer 19 verwerkingsovereenkomsten beoordeeld/opgesteld, inclusief het voeren van de gesprekken met leveranciers en externe partijen hierover;
- d) Het adviseren bij en het opstellen van het pakket van eisen rondom informatieveiligheid en privacybescherming bij inkoop trajecten.

5. Realisatie doelstellingen IB-beleid (effectiviteit beheersmaatregelen en risico's)

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste IB-doelstellingen die zijn gerealiseerd:

- a) De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) is per 1 januari 2020 de opvolger Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG). De BIO is vanaf dat moment van het verplichte normenkader voor de informatieveiligheid binnen gemeenten. In 2020 werd het op de BIG gebaseerde informatiebeveiligingsbeleid van de gemeente Ridderkerk herzien en conform de BIO vernieuwd en vastgesteld door het college van burgemeesters en wethouders;
- b) Het beoordelen en afhandelen van datalekmeldingen en informatiebeveiligingsincidenten (inclusief de vertrouwelijke cyberdreigingen overeenkomstig het Traffic Light Protocol (TLP) afkomstig van de informatiebeveiligingsdienst voor gemeenten (IBD));
- c) Het adviseren van het (lijn)management/proceseigenaren over de implementatie van informatiebeveiligings- en privacybeschermende beheersmaatregelen voor hun verantwoordelijkheidsgebieden;
- d) De CISO heeft samen met de domeindeskundige medewerkers van de verschillende afdelingen (ICT, HRM, Backoffice, Sociaal Domein, informatiemanagement) over het jaar 2020 de zelfevaluatie ENSIA uitgevoerd.

6. Incidenten(afhandeling)

Cybercriminaliteit heeft de laatste jaren een grote vlucht genomen en geen enkele overheidsorganisatie ontkomt aan pogingen van onbevoegden om informatie buit te maken of om de bedrijfsvoering te verstoren. Cybercriminaliteit is inmiddels "BIG business" en een serieus verdienmodel voor criminelen. Daarmee is een permanente wedloop ontstaan tussen het implementeren en in stand houden van informatiebeveiligingsmaatregelen en de innovatie in het hacken van organisaties. Op hoofdlijnen onderkennen we de volgende typen cyberdreigingen:

1. Extern en ongericht, bijvoorbeeld grootschalige phishing- en ransomwarecampagnes;
2. Intern en onbedoeld, bijvoorbeeld fouten van medewerkers met incidenten als gevolg;
3. Extern en gericht, bijvoorbeeld doelgerichte pogingen om geld of informatie buit te maken;
4. Intern en gericht, bijvoorbeeld fraude en ondermijnende activiteiten van eigen medewerkers.

Ook gemeenten worden hiervan het slachtoffer en staan bloot aan deze cyberdreigingen. Onlangs nog werd door een externe cyberaanval het computersysteem van de gemeente Hof van Twente plat gelegd en als gevolg daarvan viel de complete dienstverlening van deze gemeente (langdurig) stil.

Ook de gemeente Ridderkerk heeft het afgelopen jaar (2020) te maken gehad met diverse cyberdreigingen, waaronder phishingmails en ransomware dreigingen, enzovoorts. We ervaren binnen de gemeente Ridderkerk een toename van het aantal cybercrime dreigingen/aanvallen.

Helaas betreft het voorkomen van onrechtmatige toegang (door cyberaanvallen/hacking/fraude/ ondermijnende activiteiten) tot onze gegevens en het treffen van passende beveiligingsmaatregelen een bewegend doel, waardoor we nooit "klaar" zijn. De dreigingen, kwetsbaarheden en technische mogelijkheden veranderen namelijk constant. Om dergelijke incidenten gecoördineerd af te handelen hebben we intern een Computer Emergency Response Team (CERT) samengesteld onder aansturing van de CISO.

7. Doorkijk prioriteiten voor 2021 informatieveiligheid

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste IB-doelstelling voor 2021. Voor informatieveiligheid zijn deze prioriteiten:

- De verdere implementatie van de BIO en de bijbehorende verplichte overheidsmaatregelen;
- De uitvoering van de ENSIA cyclus voor de verantwoording over het jaar 2021;
- Het op- en laten vaststellen van het volgende onderliggend beleid:
 1. Cryptografiebeleid;
 2. Logging beleid;
 3. Wachtwoordbeleid;

4. Clear screen clean desk Beleid.

5.

Naast deze prioritering zal een groot deel van de beschikbare capaciteit worden besteed aan “reguliere” werkzaamheden zoals:

- Het afhandelen van cybercrime dreigingen (IBD tlp meldingen, phishingmails en ransomware) en datalekken (zoals vermiste telefoons enzovoorts);
- Het treffen en onderhouden van preventieve en correctieve beveiligingsmaatregelen, waaronder het installeren van beveiligingspatches op het moment dat deze naar aanleiding van een kwetsbaarheid door de leverancier beschikbaar worden gesteld;
- Het adviseren van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Ridderkerk, de BAR-directie, de managers en medewerkers binnen de afdelingen;
- Het opstellen, evalueren en/of onderhouden van verwerkersovereenkomsten, beleid, procedures en beveiligingsmaatregelen;
- Bewustzijn creëren, oftewel het “scherp” houden van medewerkers op het gebied van informatieveiligheid

Paragraaf 6 Verbonden partijen

Inleiding

In deze paragraaf wordt eerst de gemeentelijke visie op verbonden partijen beschreven. Vervolgens wordt per verbonden partij specifieke informatie aangegeven. De verbonden partijen zijn daarbij gerangschikt naar de soorten:

- Gemeenschappelijke regelingen;
- Vennootschappen en coöperaties;
- Stichtingen en verenigingen;
- Overige verbonden partijen.

Visie verbonden partijen

De gemeente Ridderkerk heeft een nota verbonden partijen vastgesteld voor de periode 2016 – 2020. De nota sluit aan bij de Wet gemeenschappelijke regelingen die per 1 januari 2015 van kracht is en tot doel heeft de democratische legitimatie te versterken en een methodiek te ontwikkelen waarmee de bestaande verbonden partijen kunnen worden beoordeeld en aangestuurd. Als de uitvoering van een publieke taak aan een verbonden partij is overgedragen, is het onvermijdelijk dat directe sturing door de gemeente minder wordt. Dit omdat de verbonden partij gezamenlijk wordt aangestuurd. De invloed van het gemeentebestuur op een verbonden partij is het grootst als de inzet zich richt op de voorkant van de processen van de verbonden partij. Om de invloed van de gemeente op verbonden partijen te optimaliseren is hiervoor in de nota een methodiek opgenomen. Deze methodiek die kan worden ingezet om de invloed passend te laten zijn bij de situatie bestaat uit: het proces van positiebepaling, een governance-scan, bepalen van een sturingsscenario en het daarbij passende instrumentarium.

Besteding op de raadsprogramma's

In het volgende overzicht zijn de verbonden partijen opgenomen met de gerealiseerde en geraamde bijdrage van de gemeente, c.q. het (te) ontvangen dividend.

Verbonden partij	Begroting na wijziging	Rekening 2020	Verschil
Gemeenschappelijke regelingen			
Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond	-2.220.800	-2.269.435	-48.635
DCMR Milieudienst Rijnmond	-889.200	-906.178	-16.978
Natuur- en recreatieschap IJsselmonde	-355.300	-332.195	23.105
Gemeentelijke Gezondheidsdienst Rotterdam-Rijnmond	-315.000	-308.377	6.623
Jeugdhulp Rijnmond	-8.734.900	-8.800.361	-65.461
Nieuw Reijerwaard	0	0	0
Metropoolregio Rotterdam Den Haag	-118.200	-123.963	-5.763
BAR-organisatie	-31.828.500	-30.939.647	888.853
Vennootschappen en corporaties			0
Eneco	769.400	769.445	45
Stedin Groep	577.000	577.018	18
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	154.000	113.176	-40.824
N.V. BAR-Afvalbeheer	-4.977.500	-4.828.499	149.001
Oasen N.V.	0	0	0
Sportservice Ridderkerk	-2.001.100	-1.999.000	2.100
Overige verbonden partijen			0
Centrum Jeugd & Gezin Rijnmond	-1.660.600	-1.453.800	206.800
Landschapstafel IJsselmonde	-22.600	-23.095	495
Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond (VRR)	Vestigingsplaats Rotterdam	Gemeenschappelijke regeling	
Deelnemende partijen	15 gemeenten uit het Rijnmond gebied nemen deel aan de VRR		
Stemverhouding	5%		
Openbaar belang	(Brand)veiligheid, vervoer van zieken en ongeval slachtoffers, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing met inbegrip van de multidisciplinaire samenwerking en de Gemeenschappelijke meldkamer. De vorming van veiligheidsregio's heeft als doelstelling de versterking van de bestuurlijke aansturing van de		

rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionaal en nationaal niveau, alsmede de versterking van de geneeskundige hulpverlening en het regionale beheer van de brandweer.				
Bestuurlijk belang				
Burgemeester is lid van dagelijks bestuur en algemeen bestuur. Bij het nemen van besluiten door het algemeen bestuur brengen de leden voor de gemeente die zij vertegenwoordigen ieder één stem uit, met uitzondering van de leden die een gemeente vertegenwoordigen met een inwonertal boven 50.000. Zij brengen voor elk volgend 50.000-tal, of gedeelte daarvan, één stem meer uit tot een maximum van elf stemmen per gemeente.				
Actuele ontwikkelingen				
Effect van corona, WNRA met betrekking tot ontwikkelingen regelgeving vrijwilligers.				
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente	
	01-01-2020	31-12-2020	Aandelenkapitaal	
<i>Eigen vermogen</i>	10.676.209	13.067.221	Leningen/garantstellingen	
<i>Vreemd vermogen</i>	59.724.916	70.887.141	Bijdrage gemeente 2020	2.269.435
<i>Resultaat 2020</i>	1.958.000			
Risico's				
Vrijwaring van gemeenten voor aansprakelijkheid van niet verzekerbare risico's, actiecentra en overdracht (beheer) meldkamer aan LMS, Wegvallen en niet toereikend zijn van subsidie Impuls omgevingsveiligheid (vervallen risico), Wegvallen en niet toereikend zijn van LEC-gelden, Inwerkingtreding Omgevingswet, Spreiding en beschikbaarheid ambulancezorg, gevolgen van (veranderde) wet- en regelgeving niet tijdig op kunnen vangen, vertraagd tempo en of onvoldoende aanpassing bijdragen van stakeholders van de VRR t.b.v. kostenontwikkeling, aanbesteding ambulancezorg (vervallen risico), wet normalisering rechtspositie ambtenaren (vervallen risico), Deeltijdregeling brandweervrijwilligers, Alarmering bevolking, Personele capaciteit brandweer, Bestaansrecht organisatie / Ontwikkelagenda VRR, Duurzame Piketorganisatie, Vakbekwaamheid, Garantstelling lening Coöperatie AZRR (vervallen risico), Effecten en kosten als gevolg van grote crises (bv. Griep пандеміе), Effecten en kosten als gevolg van grote crises/corona.				

DCMR milieudienst Rijnmond		Vestigingsplaats Schiedam		Gemeenschappelijke regeling	
Deelnemende partijen	15 Rijnmondgemeenten en de provincie Zuid-Holland				
Stemverhouding	1,8%				
Openbaar belang					
Advisering en ondersteuning van gemeentelijke milieutaken. De DCMR heeft een algemene adviestaak met betrekking tot milieu, adviseert ten aanzien van vergunningverlening en handhaving in het kader van de wettelijke taken als gevolg van de Wet Milieubeheer en ondersteunt de gemeente bij de uitvoering van het Besluit Bodemkwaliteit.					
Bestuurlijk belang					
De wethouder Milieu is lid van het algemeen bestuur en oefent in die functie invloed uit op de besluitvorming.					
Actuele ontwikkelingen					
Met de prioriteiten zoals aangegeven in de begroting 2020 is gewerkt aan vergunningverlening, toezicht en handhaving en is geadviseerd over ruimtelijke plannen en duurzaamheid. De uitvoering van de DCMR-taken moest begin 2020 worden aangepast als gevolg van de Corona-maatregelen. In korte tijd zijn nieuwe werkwijzen ontwikkeld, zoals video-inspecties, toezicht-op-afstand en de inzet van drones. Het is gelukt om de uren-inzet en de productie zoveel mogelijk volgens planning uit te voeren.					
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente		
	01-01-2020	31-12-2020	Aandelenkapitaal		
<i>Eigen vermogen</i>	4.545.000	6.038.000	Leningen/garantstellingen		
<i>Vreemd vermogen</i>	10.246.000	9.969.000	Bijdrage gemeente 2020	906.178	
<i>Resultaat 2020</i>	1.964.000				
Risico's					
De financiële positie van gemeentelijke participanten versus de budgetvraag voor nieuwe taken.					

Natuur- en recreatieschap IJsselmonde (NRIJ)		Vestigingsplaats Schiedam		Gemeenschappelijke regeling	
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Ridderkerk, Rotterdam, Zwijndrecht en provincie Zuid-Holland				
Stemverhouding	14%				
Openbaar belang					

Ontwikkelen en in stand houden van intergemeentelijke buitenstedelijke recreatie en bescherming van natuur en landschap. Beheer, ontwikkeling en onderhoud van recreatieve groengebieden op IJsselmonde en specifiek voor Ridderkerk (Donckse Velden, Oosterpark, Wevershoek, Waalbocht)				
Bestuurlijk belang				
De wethouder Beheer openbare ruimte en een raadslid zijn lid van het algemeen bestuur/dagelijks bestuur. Op deze wijze wordt invloed uitgeoefend op de besluitvorming.				
Actuele ontwikkelingen				
Minder inkomsten, meer uitgaven				
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente	
	01-01-2020	31-12-2020	Aandelenkapitaal	
<i>Eigen vermogen</i>	4.263.344	4.330.503	Leningen/garantstellingen	
<i>Vreemd vermogen</i>	1.723.875	2.635.244	Bijdrage gemeente 2020	332.195
<i>Resultaat 2020</i>	27.940			
Risico's				
Structurele tekorten middellange termijn				

Gemeentelijke Gezondheidsdienst Rotterdam-Rijnmond (GGD-RR)		Vestigingsplaats Rotterdam		Gemeenschappelijke regeling	
Deelnemende partijen	15 gemeenten, regio Rijnmond				
Stemverhouding	6,7%				
Openbaar belang					
Gezamenlijke uitvoering wettelijke verplichtingen van gemeenten in het kader van de Wet Publieke Gezondheid. De doelstelling: een evenwichtig productenaanbod zoveel mogelijk gericht op lokale problematiek. In zijn algemeenheid het verbeteren van de volksgezondheid van de bevolking.					
Bestuurlijk belang					
De wethouder Volksgezondheid is lid van het algemeen bestuur en oefent op deze wijze invloed uit op de besluitvorming.					
Actuele ontwikkelingen					
Coronacrisis					
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente		
	01-01-2020	31-12-2020	Aandelenkapitaal		
<i>Eigen vermogen</i>			Leningen/garantstellingen		
<i>Vreemd vermogen</i>			Bijdrage gemeente 2020		308.377
<i>Resultaat 2020</i>		0			
Risico's					
De GGD-RR is onderdeel van het concern gemeente Rotterdam. Deze gemeente is volledig financieel risicodragers van de GGD en GR.					

Jeugdhulp Rijnmond		Vestigingsplaats Rotterdam		Gemeenschappelijke regeling	
Deelnemende partijen	Gemeenten: Albrandswaard, Barendrecht, Brielle, Capelle aan den IJssel, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Westvoorne.				
Stemverhouding	3%				
Openbaar belang					
De GR heeft tot taak de gemeenschappelijke inkoop van jeugdhulp zodanig vorm te geven dat lokale ambities kunnen worden gerealiseerd. De visie en doelen van de GR zijn daarmee een optelsom van de beleidsvoornemens van de deelnemende gemeenten.					
Doel:					
<ul style="list-style-type: none"> · Het beschikbaar houden van specialistische zorg en van 24/7 crisisopvang. · Het realiseren van schaalvoordelen. · Het delen van kennis en expertise. 					
Bestuurlijk belang					
De wethouder Jeugd is lid van het algemeen bestuur en oefent op die wijze invloed uit op de besluitvorming.					
Actuele ontwikkelingen					

Vanuit de kwartaalcijfers constateren we dat de uitnutting van het budget vooralsnog conform begrotingswijziging 2020 verloopt. Wel zijn er knelpunten op het ambulante perceel E, de verwijzingen naar dit perceel lopen met name via de huisartsen. De wachttijden op perceel E zijn lang en inzet van extra budget heeft dit niet opgelost. Verbeteringen in de bedrijfsvoering en samenwerking van de verschillende zorgaanbieders zijn nu de focus.

Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente	
	01-01-2020	31-12-2020	Aandelenkapitaal	
<i>Eigen vermogen</i>	0	0	Leningen/garantstellingen	
<i>Vreemd vermogen</i>	50.848.550	124.879.333	Bijdrage gemeente 2020	8.800.361
<i>Resultaat 2020</i>	0			
Risico's				
Deelnemende gemeenten zijn alle 15 volledig risicodragend.				

Nieuw Reijerwaard (GRNR)		Vestigingsplaats Ridderkerk	Gemeenschappelijke regeling	
Deelnemende partijen	Barendrecht, Ridderkerk en Rotterdam			
Stemverhouding	33,3%			
Openbaar belang				
De gemeenten Barendrecht, Ridderkerk en Rotterdam hebben gezamenlijk de ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard op zich genomen. Hiertoe hebben zij per 1 januari 2012 de Gemeenschappelijke Regeling Nieuw Reijerwaard (GRNR) opgericht.				
Bestuurlijk belang				
Het algemeen bestuur bestaat uit tien leden, de voorzitter inbegrepen. De raden van Ridderkerk en Barendrecht wijzen, uit hun midden en uit wethouders, elk vier leden en twee plaatsvervangend leden aan. De raad van Rotterdam wijst twee leden en twee plaatsvervangende leden aan. Van deze vier leden respectievelijk twee plaatsvervangend leden dienen ten minste twee leden respectievelijk één plaatsvervangend lid deel uit te maken van het college van burgemeester en wethouders. De raad van Rotterdam wijst uit de voorzitter van de raad en uit de wethouders, twee leden en twee plaatsvervangende leden aan. Het voorzitterschap rouleert jaarlijks.				
Actuele ontwikkelingen				
De belangstelling in de markt voor de kavels is in 2020 onverminderd groot. Dit heeft geleid tot meerdere verkopen, reserveringen en voorreserveringen. De coronacrisis lijkt geen tot weinig invloed te hebben gehad.				
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente	
	01-01-2020	31-12-2020	Aandelenkapitaal	
<i>Eigen vermogen</i>	0	0	Leningen/garantstellingen	33% van verlies
<i>Vreemd vermogen</i>	126.400.000	71.200.000	Bijdrage gemeente 2020	
<i>Resultaat 2020</i>	0			
Risico's				
Bij een negatief resultaat aan het einde van de grondexploitatie, moet Ridderkerk 1/3 van het negatieve saldo bijdragen.				

Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)		Vestigingsplaats Den Haag	Gemeenschappelijke regeling	
Deelnemende partijen	23 gemeenten in Rotterdam Rijnmond en Haaglanden			
Stemverhouding	3,47%			
Openbaar belang				
Verbetering van het economisch vestigingsklimaat en de bereikbaarheid van de regio.				
Bestuurlijk belang				
De burgemeester is lid van het algemeen bestuur. De wethouder Verkeer is lid van de bestuurscommissie Vervoersautoriteit en het Presidium en de wethouder Regionale economie is lid van de bestuurscommissie Economisch vestigingsklimaat. In die functies oefenen zij invloed uit op de besluitvorming.				
Actuele ontwikkelingen				
Corona zorgt voor wegvallen opbrengsten vervoerbedrijven uit kaartverkoop. Dit raakt de MRDH-exploitatie niet direct. Het Rijk heeft de vervoerbedrijven steunpakketten geboden.				
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente	
	01-01-2020	31-12-2020	Aandelenkapitaal	
<i>Eigen vermogen</i>	22.023.344	30.206.327	Leningen/garantstellingen	
<i>Vreemd vermogen</i>	0	0	Bijdrage gemeente 2020	123.963
<i>Resultaat 2020</i>	777.000			

Risico's
Financiële problemen bij een vervoerbedrijf, financiële tegenvallers en vertraging bij grote infrastructurele projecten.

BAR-organisatie		Vestigingsplaats Ridderkerk		Gemeenschappelijke regeling	
Deelnemende partijen	Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk				
Stemverhouding	33,3%				
Openbaar belang					
Doel van de regeling is het bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige en een doelmatige uitvoering door het openbaar lichaam van de door de deelnemende gemeenten opgedragen taken. <ul style="list-style-type: none"> · In samenwerking ten behoeve van de drie gemeenten het werkgeverschap en de inkoopfunctie uit te voeren; · Het doel van de samenwerking is om door het samenvoegen van grote delen van de ambtelijke organisaties de burgers van de drie gemeenten kwalitatief hoogstaande dienstverlening te bieden; · Er wordt invulling gegeven op de zeven inhoudelijk verbindende thema's van de drie gemeenten. Deze thema's zijn: Duurzaamheid, Veiligheid, Economie, Maatschappij, Voorzieningen, Ruimte en Mobiliteit. 					
Bestuurlijk belang					
Het algemeen bestuur van de BAR-organisatie bestaat uit de colleges van de drie gemeenten (Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk). Het Dagelijks bestuur bestaat uit zes leden (van het algemeen bestuur), twee van elke deelnemende gemeente, te weten één wethouder en de burgemeester, de voorzitter meegerekend. Op deze wijze oefent iedere deelnemende gemeente in gelijke mate invloed uit op de besluitvorming in de BAR-organisatie.					
Actuele ontwikkelingen					
Verdere uitvoering BAR 2020. Uitvoering ondersteuningsmaatregelen corona.					
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente		
	01-01-2020	31-12-2020	Aandelenkapitaal		
<i>Eigen vermogen</i>	0	0	Leningen/garantstellingen		
<i>Vreemd vermogen</i>	863.000	424.800	Bijdrage gemeente 2020	30.939.647	
<i>Resultaat 2020</i>	2.209.300				
Risico's					
Juiste uitvoering van nieuwe wet- en regelgeving onder andere op het gebied van privacy, gegevensbeveiliging. Juiste uitvoering van Europese wet- en regelgeving.					

Stedin Groep		Vestigingsplaats Rotterdam		Naamloze vennootschap	
Deelnemende partijen	44 gemeenten				
Stemverhouding	1,13%				
Openbaar belang					
Stedin Groep (Netwerkbedrijf) draagt zorg voor de gas- en elektriciteitsnetten binnen haar voorzieningsgebied. Onze gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal omdat dit maatschappelijk nut heeft. Daarnaast zorgt ze voor financiële opbrengsten (dividend). Door de splitsing van Eneco en Stedin per 31 januari 2017 is geen discussie ontstaan over een verkoop van Stedin. Uiteraard mag je als gemeente je aandelen te koop aanbieden, maar uitsluitend aan publieke partijen en niet aan private partijen.					
Bestuurlijk belang					
Vertegenwoordiging/stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders door de wethouder Financiën. Als aandeelhouder wordt op deze manier invloed uitgeoefend.					
Actuele ontwikkelingen					
De energietransitie blijft een hoofdthema. Ook in het verzorgingsgebied zien we aan een stijgend aantal laadpalen en zonnepanelen dat deze transitie echt doorzet. Het waarborgen van voldoende netcapaciteit en spanningskwaliteit hebben aandacht. In 2020 is er daarom ook veel aandacht uitgegaan naar de langetermijnfinanciering. Hierover is Stedin in gesprek met aandeelhouders om dit vraagstuk gezamenlijk op te pakken. Daarnaast wordt gesproken met ministerie van Economische Zaken en Klimaat en met de Autoriteit Consument en Markt over de wet- en regelgeving en hoe die kan aansluiten op de huidige situatie. Ook kijkt Stedin hoe ze haar eigen uitgaven structureel kan inperken.					
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente		
	01-01-2020	31-12-2020	Aandelenkapitaal	1.134.500	
<i>Eigen vermogen</i>	2.448.000.000	2.390.000.000	Leningen/garantstellingen		
<i>Vreemd vermogen</i>	3.004.000.000	3.183.000.000	Dividend	577.018	
<i>Resultaat 2020</i>	42.000.000				
Risico's					

Stedin heeft een laag risicoprofiel als gevolg van een gereguleerde markt. Er is echter sprake van dalende gereguleerde nettatarieven waarin de gemaakte kosten niet direct of gedurende een langere periode aan de klant mogen worden doorgerekend. Door een combinatie van toename van het investeringsprogramma met name als gevolg van de energietransitie en de daarmee fors stijgende kosten (zoals die van TenneT) staat zowel de financiering als de dividenduitkering van Stedin onder forse druk.

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)		Vestigingsplaats Den Haag		Naamloze vennootschap	
Deelnemende partijen	355 gemeenten				
Stemverhouding	0,16%				
Openbaar belang					
BNG is de bank van en voor overheden en voor instellingen met een maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Ze verstrekt krediet tegen lage tarieven aan of onder garantie van Nederlandse overheden. De klanten zijn overwegend overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en openbaar nut. Onze gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal van de BNG vanwege dit maatschappelijke belang en dus niet primair uit een oogpunt van geldbelegging.					
Bestuurlijk belang					
Vertegenwoordiging/stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders door de wethouder Financiën. Als aandeelhouder wordt op deze manier invloed uitgeoefend.					
Actuele ontwikkelingen					
De coronapandemie is in 2020 van grote invloed geweest op klanten, medewerkers en de maatschappij als geheel. De bank is tevreden dat ze in deze moeilijke tijden klanten in de publieke sector kon blijven helpen, medewerkers een veilige werkomgeving kon bieden, en daarbij goede financiële resultaten kon behalen.					
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente		
	01-01-2020	31-12-2020	Aandelenkapitaal	225.500	
<i>Eigen vermogen</i>	4.887.000.000	5.097.000.000	Leningen/garantstellingen		
<i>Vreemd vermogen</i>	144.802.000.000	155.262.000.000	Dividend	113.176	
<i>Resultaat 2020</i>	221.000.000				
Risico's					
Er is sprake van onvoorspelbare bewegingen op de financiële markten. Door de coronacrisis worden op de financiële markten, waar BNG Bank het geld ophaalt, intussen grote verliezen geleden. De BNG heeft voldoende buffers en een AAA-rating dus ziet voor zichzelf geen doemscenario's. Voor verliesmakende klanten treft de BNG jaarlijks een (forse) voorziening, maar op het totale krediet is het percentage oninbare leningen erg laag. De kredietportefeuille blijft kwalitatief sterk.					

N.V. BAR-Afvalbeheer		Vestigingsplaats Albrandswaard		Naamloze vennootschap	
Deelnemende partijen	Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk				
Stemverhouding	33,3%				
Openbaar belang					
Inzameling van de huishoudelijke afvalstoffen op een duurzame manier tegen zo laag mogelijke tarieven.					
Bestuurlijk belang					
De NV BAR-Afvalbeheer is een zelfstandige uitvoeringsorganisatie die werkt binnen de kaders die de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk voor hun eigen gemeente stellen. Het lokale afvalbeleid is de verantwoordelijkheid van de gemeenten. De colleges van burgemeester en wethouders van de 3 gemeenten zijn aandeelhouder en worden vertegenwoordigd in de algemene vergadering van aandeelhouders door de wethouder milieu. Als aandeelhouder wordt op deze manier invloed uitgeoefend.					
Actuele ontwikkelingen					
De verwerkingsprijzen van afval stijgen en de opbrengsten van de grondstoffen dalen.					
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente		
	01-01-2020	31-12-2020	Aandelenkapitaal	100.000	
<i>Eigen vermogen</i>	300.000	300.000	Leningen/garantstellingen		
<i>Vreemd vermogen</i>	0	0	Bijdrage gemeente 2020	4.828.499	
<i>Resultaat 2020</i>	-89.000				
Risico's					
Beperkt. Eigendom van afval en dus risico op extra verwerkingskosten is bij de gemeente gebleven. De NV kent vooral bedrijfsvoeringaangelegenheden.					

Oasen N.V.		Vestigingsplaats Gouda		Naamloze vennootschap	
Deelnemende partijen	De gemeenten in het voorzieningsgebied				
Stemverhouding	6,28%				
Openbaar belang					
Oasen draagt zorg voor de watervoorziening binnen het voorzieningsgebied. Oasen maakt drinkwater voor 750.000 mensen en 7.200 bedrijven, in 24 gemeenten waaronder Ridderkerk. Het gaat om totaal zo'n 45 miljard liter drinkwater. Hiervoor worden 7 zuiveringsstations, 9 pompstations en een watertoren gebruikt. Onze gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal omdat het bedrijf nut heeft voor de inwoners van onze gemeente en dus niet uit een oogpunt van geldbelegging.					
Bestuurlijk belang					
Vertegenwoordiging/stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders door de wethouder Financiën. Als aandeelhouder wordt op deze manier invloed uitgeoefend.					
Actuele ontwikkelingen					
Oasen blijft gif-lozingen van bedrijven (zoals GenX) van nul als uitgangspunt zien. Wat niet in het milieu komt, hoeft Oasen er ook niet uit te verwijderen.					
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente		
	01-01-2020	31-12-2020	Aandelenkapitaal		
<i>Eigen vermogen</i>			Leningen/garantstellingen		
<i>Vreemd vermogen</i>			Bijdrage gemeente 2020		
<i>Resultaat 2020</i>	0				
Risico's					
Drinkwater en de tarieven worden steeds meer gereguleerd. Met name de Autoriteit Consument & Markt (ACM) heeft een grote invloed op de tariefstelling en daarmee ook op de financiële resultaten. Vervuiling van drinkwater kan zorgen voor hogere reinigingskosten. Oasen houdt de situatie rondom het coronavirus nauwlettend in de gaten. De drinkwatervoorziening is goed beschermd tegen het virus en de kans dat het virus wordt verspreid via kraanwater is nihil.					

Sport Service Ridderkerk B.V.		Vestigingsplaats Ridderkerk		Gemeenschappelijke regeling	
Deelnemende partijen	Ridderkerk				
Stemverhouding	100%				
Openbaar belang					
Het exploiteren en coördineren van het sport gerelateerd maatschappelijk vastgoed in Ridderkerk.					
Bestuurlijk belang					
Vertegenwoordiging in het bestuur door twee wethouders: Sport en Maatschappelijk vastgoed en Financiën.					
Actuele ontwikkelingen					
Vanwege corona zijn de meeste accommodaties gesloten geweest.					
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente		
	01-01-2020	31-12-2020	Aandelenkapitaal	100	
<i>Eigen vermogen</i>	0	1.003.137	Leningen/garantstellingen		
<i>Vreemd vermogen</i>	0	1.739.029	Bijdrage gemeente 2020	1.999.000	
<i>Resultaat 2020</i>	-1.003.237				
Risico's					
Dat accommodaties beperkt open gaan waardoor tekorten ontstaan.					

Centrum Jeugd & Gezin Rijnmond (CJG)		Vestigingsplaats Rotterdam		Stichting	
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Brielle, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaarding en Westvoorne.				
Stemverhouding	3,6%				
Openbaar belang					
CJG Rijnmond treedt op als uitvoerder van de wettelijke gemeentelijke taken op het gebied van de jeugdgezondheidszorg. Het CJG is de plek waar ouders en verzorgers, kinderen, jongeren en professionals terecht kunnen voor ondersteuning en advies over opgroeien, opvoeden en gezondheid.					

Bestuurlijk belang				
Vertegenwoordiging in de Raad voor het Publiek Belang				
Actuele ontwikkelingen				
De marktontwikkeling is stabiel.				
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente	
	01-01-2020	31-12-2020	Aandelenkapitaal	
<i>Eigen vermogen</i>	1.803.036	1.626.093	Leningen/garantstellingen	
<i>Vreemd vermogen</i>	7.545.279	6.300.963	Bijdrage gemeente 2020	1.453.800
<i>Resultaat 2020</i>	-176.943			
Risico's				
Onzekerheid impact coronavirus op dienstverlening/ onzekerheid omvang subsidie/ onvoldoende informatiebeveiliging/ onverwachte kostenstijgingen door overheidsmaatregelen of verhoging van premies/ beperkte beschikbaarheid zorgprofessionals op de arbeidsmarkt/ discrepantie tussen toekomstig profiel personeel versus huidig personeelsbestand.				

Landschapstafel IJsselmonde		Vestigingsplaats Rotterdam		Bestuursovereenkomst	
Deelnemende partijen	Gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Ridderkerk, Rotterdam en Zwijndrecht.				
Stemverhouding	Alleen besluiten op basis van unanimiteit (consensus)				
Openbaar belang					
1. Komen tot afstemming van beleid, uitvoering en monitoring ten aanzien van de groen- en recreatiegebieden op IJsselmonde ten einde de kwaliteit van het landschap in stand te houden c.q. te verbeteren;					
2. Samen werken aan het Uitvoeringsprogramma 'Groen IJsselmonde' om een stimulans te geven aan en te komen tot een recreatief aantrekkelijk, toegankelijk en bruikbaar groen landschap, waardoor ook kan worden bijgedragen aan de economische ontwikkeling van IJsselmonde;					
3. Inzetten op afstemming van het beheer van de groen- en recreatiegebieden op IJsselmonde, het stellen van kaders voor het beheer en streven naar een verbetering van de efficiëntie in beheer in overleg met de terreinbeherende instanties.					
Bestuurlijk belang					
De wethouder Buitenruimte vertegenwoordigt de gemeente in de landschapstafel en oefent op deze wijze invloed uit op de besluitvorming.					
Actuele ontwikkelingen					
Provincie heeft deelname Landschapstafel en budget co-financiering beëindigd					
Financiële positie – Verbonden partij			Financieel belang – Gemeente		
	01-01-2020	31-12-2020	Aandelenkapitaal		
<i>Eigen vermogen</i>			Leningen/garantstellingen		
<i>Vreemd vermogen</i>			Bijdrage gemeente 2020	23.095	
<i>Resultaat 2020</i>	57.335				
Risico's					
Geen					

Paragraaf 7 Grondbeleid

Doel

- *Algemeen doel:* met de informatie uit deze paragraaf krijgt de gemeenteraad inzicht in de voortgang en het financiële verloop van de grondexploitaties. Het is een middel om te sturen.
- *Specifiek doel:* regie houden op ruimtelijke ontwikkelingen in onze gemeente, zowel inhoudelijk als financieel.
- *Achtergrondinformatie:* het grondbeleid kan zowel tot (extra) baten als tot (extra) lasten leiden. De financiële gevolgen van het gevoerde grondbeleid zijn van groot belang voor de totale financiële positie van de gemeente, vanwege de vaak grote bedragen die ermee zijn gemoed.

Inleiding

Het grondbeleid van de gemeente voor 2020 ligt vast in de Nota Grondbeleid 2020-2023 van 19 november 2020. De voortgang van de grondexploitaties is opgenomen in de Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG). Deze geactualiseerde grondexploitaties heeft u op 2 juli 2020 vastgesteld. Daarnaast gebruikten we voor de grondprijzen in 2020 de door de raad op 12 december 2019 vastgestelde Nota Richtlijnen Grondprijzen 2020.

Het Zand

Stand van zaken project

Fase 5, bestaande uit vijftig grondgebonden woningen, is in aanbouw. Fase 6, bestaande uit 37 grondgebonden woningen en 58 appartementen, is aanbesteed. De grondgebonden woningen zijn ook al in aanbouw. In 2021 wordt gestart met de bouw van de appartementen. Voor fase 7 is momenteel een gegadigde waarmee gesprekken worden gevoerd. Er is een overeenkomst gesloten voor de bouw van de Driehoek Het Zand. De bouw kan in 2021 starten. Verwacht wordt, dat de grondexploitatie eind 2024 kan worden afgesloten.

De kosten van het project stijgen. Dit komt door kostenstijgingen bij lopende projectonderdelen en enkele kleinere nieuwe projectonderdelen. De opbrengsten in fase 6 en in de Driehoek Het Zand staan vast. Er is nog onzekerheid over de opbrengst voor fase 7. Per saldo is het resultaat van de grondexploitatie minder positief geworden. Tot en met 2019 is tussentijds winst genomen voor een bedrag van € 185.100. Eerder verwachtten we dat daar nog een bedrag van € 147.000 winst bij zou komen, in totaal dus € 332.100. Deze verwachting blijkt niet haalbaar. Op grond van het principe van "percentage of completion" heeft de gesignaleerde negatieve ontwikkeling bij de kosten gevolgen voor de winst. Van de eerder genomen winst van € 185.100 nemen we daarom een bedrag van € 37.800 terug. Er blijft dan nog een tussentijds gerealiseerde winst in de grondexploitatie over van € 147.300 (€ 185.100 - € 37.800). Vanaf 2021 wordt een winst voorzien van € 66.400. In totaal is de grondexploitatie daarmee € 213.700 (€ 147.300 + € 66.400) positief.

Risico's

De kosten zijn goed in beeld. Er zijn goede actuele ramingen gemaakt, waardoor er geen grotere tegenvallers bij de kosten zouden moeten ontstaan. Het grootste risico betreft de opbrengst van fase 7. Hierover is aan de gemeenteraad informatie verstrekt bij raadsinformatiebrief van 18 december 2020. Zodra er meer bekend is over de verkoop van fase 7, zal de gemeenteraad worden geïnformeerd over de gevolgen daarvan voor de grondexploitatie Het Zand.

Lagendijk (van Pelterrein)

Stand van zaken project

Het project Lagendijk (van Pelterrein) is eind 2020 voltooid. De laatste kavel is op 28 december 2020 verkocht. De inrichting van het terrein was al voltooid, zodat de grondexploitatie per 31 december 2020 kon worden afgesloten. Tot en met 2019 was in dit project tussentijds al winst genomen voor € 1.623.700. Bij afsluiting van het project is de resterende winst genomen van € 79.800. In totaal sluit het project dus af met een positief resultaat van € 1.703.500.

Cornelisland

Stand van zaken project

In 2020 is een kavel verkocht voor € 1.748.800. Voor de resterende zes kavels zijn gegadigden. We verwachten daarom alle kavels in 2021 te kunnen verkopen. In verband daarmee is het voltooiën van de buitenruimte aanbesteed, zodat de grondexploitatie eind 2021 kan worden afgesloten. Op basis

van de geactualiseerde ramingen kan in 2020 tussentijds winst worden genomen voor € 1.456.700. In eerdere jaren is voor € 12.289.300 tussentijds winst genomen; in totaal tot nu toe dus € 13.746.000.

Risico's

Vanwege de gerealiseerde grondverkopen en de opties op de resterende kavels is er geen sprake meer van risico's in deze grondexploitatie. De boekwaarde is negatief. Dat betekent dat we meer inkomsten dan uitgaven hebben.

Anjerstraat

Stand van zaken project

In 2020 is de bouw van het verzorgingscomplex voor 21 mensen die lijden aan dementie voltooid. In 2021 moet een deel van de buitenruimte nog worden aangelegd. Het project kan eind 2021 worden afgesloten. In 2020 wordt tussentijds winst genomen voor een bedrag van € 57.500.

Risico's

Er zijn geen risico's meer verbonden aan dit project. De opbrengst voor de grond is ontvangen en het grootste deel van de kosten is al gerealiseerd.

Actuele prognose uitkomst totale grondexploitatie

Van de drie lopende grondexploitaties hebben wij het verwachte eindresultaat geschat. Daarvoor gebruikten we alle begin 2020 geactualiseerde grondexploitaties. Deze geactualiseerde grondexploitaties gebruiken we ook voor de Meerjarenprognose Grondexploitaties 2021 (MPG2021). Het verwachte eindresultaat ziet er als volgt uit:

- Wij verwachten per saldo een positief eindresultaat van € 18.024.500 in de grondexploitaties;
- Het vanaf 2021 nog te behalen voordelig resultaat bedraagt € 4.073.700:
 - Cornelisland € 3.939.200
 - Anjerstraat € 68.100
 - Het Zand € 66.400
- Het bedrag van € 4.073.700 is het positieve totaalresultaat van € 18.024.500 verminderd met de tot en met 2020 gerealiseerde tussentijdse winstnemingen (€ 13.950.800) in de grondexploitaties Cornelisland, Anjerstraat en Het Zand.

Gerealiseerde winstneming

Cornelisland

In de grondexploitatie Cornelisland is tussentijds winst genomen. Dit hebben wij gedaan op grond van de regels in het Besluit Begroting en Verantwoording. De gemeente is verplicht tussentijds winst te nemen op basis van het percentage 'gerealiseerd'. Daarbij gaat het om de gerealiseerde kosten en de gerealiseerde opbrengsten. Toepassing van dit principe leidt tot een tussentijdse winstneming van € 1.456.700. Dit bedrag komt ten gunste van het saldo van de Jaarrekening 2020. In 2017, 2018 en 2019 werd ook al tussentijds winst genomen voor een bedrag van in totaal € 12.289.300.

Legendijk

De grondexploitatie Legendijk (van Peltterrein) is afgesloten. Er resteert een winst van € 79.800 in 2020. Dit bedrag komt ten gunste van het saldo van de Jaarrekening 2020. In 2017, 2018 en 2019 werd tussentijds al winst genomen voor een bedrag van in totaal € 1.623.700.

Het Zand

In Het Zand heeft de actualisatie van de grondexploitatie per saldo geleid tot hogere kosten. Dit leidt tot een slechter financieel resultaat dan begin 2020 was voorzien. Op basis daarvan dient € 37.800 van de eerder genomen winst (€ 185.000) teruggenomen te worden. Dit bedrag komt ten laste van het saldo van de Jaarrekening 2020.

Anjerstraat

In de grondexploitatie Anjerstraat is tussentijds winst genomen voor een bedrag van € 57.500. Dit bedrag komt ten gunste van het saldo van de Jaarrekening 2020.

Paragraaf 8 Corona

Coronarapportage

De raad is door middel van een raadinformatiebrief Coronarapportage 2020 in maart 2021 op de hoogte gebracht van de financiële impact van corona. Hieronder vindt u de managementsamenvatting uit de raadinformatiebrief. Voor de volledige inhoud verwijzen wij naar de rapportage.

Hieronder is een totaaloverzicht opgenomen van een aantal onderwerpen waar financiële gevolgen zijn voor de gemeente als gevolg van de coronacrisis. De verschillende onderwerpen worden vervolgens apart, per hoofdstuk, toegelicht in de Coronarapportage 2020.

Het eerste onderwerp is de Algemene uitkering, dit betreft de compensatie die door het Rijk verstrekt is als tegemoetkoming voor de nadelige gevolgen van corona. De andere onderwerpen zijn corona gerelateerde onderwerpen van de gemeente. In de kolom "1e coronarapportage" is de door de organisatie verwachte impact weergegeven ten tijde van het opstellen van de 1e coronarapportage bij tweede tussenrapportage 2020 die op 5 november 2020 door gemeenteraad is besproken. In de kolom "werkelijk 2020" staan de werkelijke kosten. De totaaloptelling, € 801.900 nadelig, is de financiële impact.

Op de onderwerpen Afval, Sociaal domein, zijn de grootste afwijkingen te vinden. Deze afwijkingen zijn voornamelijk te wijten aan het feit dat de inschatting tijdens de 2e Tussenrapportage 2020 was gebaseerd op een gunstiger scenario en kortere duur van de coronamaatregelen.

Het verschil bij Maatschappelijk vastgoed is toe te schrijven aan het doorschuiven van de steun aan Sport Service Ridderkerk (SSR) in afwachting van inzicht in de uitwerking van alle steunmaatregelen zoals de NOW, TVS en SPUK IJZ regeling op de jaarcijfers 2020 van SSR.

Bij afval heeft de afwijking te maken met de verhoogde kosten voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval. Gezien het feit dat veel mensen thuiswerken is er meer afval. Hier tegenover staat een tegemoetkoming van het Rijk die in 2021 verder wordt vormgegeven. De totale tegemoetkoming is circa € 32 miljoen. Het is nog niet goed in te schatten welk deel daarvan voor Ridderkerk is. De tegemoetkoming is daarom ook niet cijfermatig opgenomen.

Bij het sociaal domein zit de afwijking voornamelijk op het gebied van WMO. Ook hier was een gunstiger coronaverloop verwacht. Deze financiële impact is de tussenstand tot nu toe. De tegemoetkomingen die in 2021 worden vastgesteld maar van invloed zijn op de kosten verantwoord in 2020 maken geen onderdeel van deze rapportage omdat deze nog onvoldoende zijn gekwantificeerd. De afwijking onder Overig is vooral toe te schrijven aan de kosten die door de BAR-organisatie met ons worden verrekend.

	L/B	1e coronarapportage	Werkelijk 2020	Vershil 2020	V/N
1. Algemene uitkering	B	1.052.000	1.246.700	194.700	V
2. Maatschappelijk Vastgoed	L	-566.100	-37.200	528.900	V
3. Afval	L	-307.400	-499.200	-191.800	N
4. Openbare orde en veiligheid	L	-81.000	-78.100	2.900	V
5. Sociaal Domein	L/B	-145.400	-717.900	-572.500	N
6. Bestuur	L	-16.100	-16.500	-400	N
7. Leges en heffingen	L	-204.700	-238.800	-34.100	N
8. Openbare ruimte	L	-45.800	-51.200	-5.400	N
9. Dienstverlening	L	-12.400	-31.400	-19.000	N
10. Overig	L	-114.300	-378.300	-264.000	N
Totaal		-441.200	-801.900	-360.700	N

Het saldo van de coronarapportage bij de 2e tussenrapportage bedroeg € 428.400. De verwachting met betrekking tot de leges en heffingen voor marktgelden en APV-vergunningen zijn later met € 12.800 nadelig bijgesteld.

De BAR-organisatie staat voor de uitvoering van de maatregelen die in het kader van corona worden getroffen. De extra uitvoeringskosten die bij de verschillende onderwerpen zijn opgenomen en de overhead als gevolg van corona beïnvloeden onze bijdrage aan de BAR organisatie.

	1e coronarapportage	Werkelijk 2020	Vershil 2020	V/N
Bijdrage Ridderkerk	-390.100	-499.800	-109.700	N

Naast de financiële impact is aan de hand van scenario's van het CPB, die door ons zelf zijn aangevuld, een risicoanalyse gemaakt voor 2021 en verder. Aan de hand van deze analyse worden de verwachte effecten van de coronacrisis op het weerstandsvermogen geduid.

Ten opzichte van de vorige coronarapportage bij de 2e Tussenrapportage 2020 is duidelijk dat een

aantal scenario's achterhaald is. De risico analyse is bijgesteld volgens een vijfde scenario waarbij de contactmaatregelen tot eind 2021 aanhouden. Vaccinatie heeft dan plaatsgevonden maar er is nog steeds sprake van een gezondheids crisis. De recessie als gevolg van de crisis op de economie houdt volgens dit scenario ruim twee jaar aan en herstel zet pas voorzichtig in de loop van 2022 in. Meer bedrijven zijn afhankelijk van steunmaatregelen van de overheid. Ondanks deze maatregelen zal voor een aanzienlijke hoeveelheid bedrijven een faillissement onafwendbaar zijn en loopt werkloosheid hard op.

De langere duur en daarmee samenhangende gevolgen hebben gevolgen voor de risicoanalyse en effect op het weerstandsvermogen. Ondanks dat er in de risico analyse de nodige veranderingen zijn in de omvang van de risico's en de geschatte kans dat deze zich voor kunnen doen zijn de totale corona gerelateerde risico's van afgerond € 4 miljoen nagenoeg constant gebleven. Het weerstandsvermogen blijft, rekening houdend met deze risico's met een ratio groter dan 3, ruimschoots binnen categorie A, uitstekend.

Jaarrekening

Balans

Balanspositie

Hieronder vindt u de presentatie van de balanspositie van de gemeente. De balans is opgesteld volgens de in het BBV geldende regels voor het opstellen van de balans.

Balans

ACTIVA	31-12-2020		31-12-2019	
Vaste activa				
<u>Immaterieel</u>		48.100		46.900
• Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief	36.800		35.000	
• Bijdragen aan activa in eigendom van derden	11.300		11.900	
<u>Materieel</u>		109.307.100		93.769.500
• Investerings met economisch nut	70.474.700		70.487.300	
• Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing geheven kan worden	29.286.200		17.168.500	
• Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	9.546.200		6.113.700	
<u>Financieel</u>		2.609.900		2.313.800
• Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	1.255.900		1.255.800	
• Leningen aan openbare lichamen	42.700		76.600	
• Overige langlopende leningen	1.311.300		981.400	
Totaal vaste activa		111.965.100		96.130.200
Vlottende activa				
<u>Voorraden</u>		661.100		1.001.900
• Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	661.100		1.001.900	
<u>Uitzettingen</u>		47.964.100		27.266.300
• Rekening-courantverhouding met niet-financiële instellingen	879.400		1.182.800	
• Uitzettingen in 's Rijks schatkist	30.870.800		7.858.500	
• Vorderingen op openbare lichamen	12.470.800		16.131.700	
• Overige vorderingen	3.032.100		1.490.100	
• Overige uitzettingen	711.000		603.200	
<u>Liquide middelen</u>		1.013.900		715.100
• Kassaldi	5.800		13.700	
• Banksaldi	1.008.100		701.400	
<u>Overlopende activa</u>		5.372.900		2.992.500
• Van Europese en Nederlandse overheden nog te ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	278.200		70.000	
• Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen	5.094.700		2.922.500	
Totaal vlottende activa		55.012.000		31.975.800
Totaal generaal		166.977.100		128.106.000
PASSIVA		31-12-2020		31-12-2019

Vaste passiva				
<u>Eigen vermogen</u>		95.593.000		54.847.300
• Algemene reserve	74.748.900		29.781.700	
• Bestemmingsreserves	22.185.600		23.374.100	
• Gerealiseerd resultaat volgens programmarekening	-1.341.500		1.691.500	
<u>Voorzieningen</u>		15.066.300		15.517.200
• Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.696.200		4.322.700	
• Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	10.370.100		11.194.500	
<u>Vaste schuld</u>		39.611.500		43.365.300
• Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	39.598.400		43.352.200	
• Waarborgsommen	13.100		13.100	
Totaal vaste passiva		150.270.800		113.729.800
Vlottende passiva				
<u>Vlottende schulden</u>		7.606.500		6.695.900
• Overige schulden	7.606.500		6.695.900	
<u>Overlopende passiva</u>		9.099.800		7.680.300
• Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	5.875.400		6.829.200	
• Van het Rijk vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	2.987.600		589.100	
• Van Nederlandse overheden vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	67.300		252.200	
• Overige overlopende passiva	169.500		9.800	
Totaal vlottende passiva		16.706.300		14.376.200
Totaal generaal		166.977.100		128.106.000
Gewaarborgde geldleningen		50.684.100		53.927.000
Indirecte garanties Waarborgfonds Soc. Woningbouw 25%		41.059.600		37.611.400
Hypotheeken		1.353.300		958.900

Overzicht van baten en lasten

Programma's

Exploitatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil
1 Bestuur en (overheids)participatie				
Lasten	-5.163.100	-5.246.600	-4.718.129	528.471
Baten	1.223.500	1.160.700	1.332.488	171.788
Saldo - Lasten en baten	-3.939.600	-4.085.900	-3.385.641	700.259
Totaal 1 Bestuur en (overheids)participatie	-3.939.600	-4.085.900	-3.385.641	700.259
13 Buiten programma's				
Lasten	-15.798.600	-17.175.701	-15.946.907	1.228.794
Baten	77.851.600	127.212.000	127.273.622	61.622
Saldo - Lasten en baten	62.053.000	110.036.299	111.326.715	1.290.416
Totaal 13 Buiten programma's	62.053.000	110.036.299	111.326.715	1.290.416
2 Veiligheid				
Lasten	-3.772.900	-3.961.600	-3.567.260	394.340
Baten	1.284.400	1.284.400	2.144.118	859.718
Saldo - Lasten en baten	-2.488.500	-2.677.200	-1.423.142	1.254.058
Totaal 2 Veiligheid	-2.488.500	-2.677.200	-1.423.142	1.254.058
3 Verkeer, vervoer en wegen				
Lasten	-8.672.600	-9.642.700	-8.168.024	1.474.676
Baten	519.700	543.300	798.442	255.142
Saldo - Lasten en baten	-8.152.900	-9.099.400	-7.369.581	1.729.819
Totaal 3 Verkeer, vervoer en wegen	-8.152.900	-9.099.400	-7.369.581	1.729.819
4 Economische zaken				
Lasten	-1.803.300	-2.274.600	-2.511.462	-236.862
Baten	1.256.600	1.619.300	2.462.702	843.402
Saldo - Lasten en baten	-546.700	-655.300	-48.760	606.540
Totaal 4 Economische zaken	-546.700	-655.300	-48.760	606.540
5 Onderwijs				
Lasten	-1.882.700	-3.094.800	-2.578.196	516.604
Baten	573.900	1.513.400	1.205.920	-307.480
Saldo - Lasten en baten	-1.308.800	-1.581.400	-1.372.277	209.123
Totaal 5 Onderwijs	-1.308.800	-1.581.400	-1.372.277	209.123
6 Cultuur, sport en groen				
Lasten	-8.689.000	-9.501.700	-8.558.984	942.716
Baten	27.100	25.800	58.372	32.572
Saldo - Lasten en baten	-8.661.900	-9.475.900	-8.500.612	975.288

Totaal 6 Cultuur, sport en groen	-8.661.900	-9.475.900	-8.500.612	975.288
7 Sociaal domein				
Lasten	-46.830.300	-52.700.900	-59.406.738	-6.705.838
Baten	12.662.000	13.105.300	19.980.936	6.875.636
Saldo - Lasten en baten	-34.168.300	-39.595.600	-39.425.801	169.799
Totaal 7 Sociaal domein	-34.168.300	-39.595.600	-39.425.801	169.799
8 Gezondheid en duurzaamheid				
Lasten	-11.246.200	-14.213.300	-12.638.421	1.574.879
Baten	11.594.000	13.120.700	11.578.499	-1.542.201
Saldo - Lasten en baten	347.800	-1.092.600	-1.059.922	32.678
Totaal 8 Gezondheid en duurzaamheid	347.800	-1.092.600	-1.059.922	32.678
9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk				
Lasten	-22.461.300	-21.245.300	-19.229.017	2.016.283
Baten	16.631.000	13.691.700	11.461.739	-2.229.961
Saldo - Lasten en baten	-5.830.300	-7.553.600	-7.767.278	-213.678
Totaal 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk	-5.830.300	-7.553.600	-7.767.278	-213.678
Saldo van baten en lasten	-2.696.200	34.219.399	40.973.700	6.754.301

Mutaties in reserves

Reserves	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil
1 Bestuur en (overheids)participatie				
Storting	0	-16.100	-16.100	0
Onttrekkingen	250.500	638.500	253.892	-384.608
Saldo - Reserves	250.500	622.400	237.792	-384.608
Totaal 1 Bestuur en (overheids)participatie	250.500	622.400	237.792	-384.608
13 Buiten programma's				
Storting	0	-46.053.700	-46.053.673	27
Onttrekkingen	194.400	561.000	65.392	-495.608
Saldo - Reserves	194.400	-45.492.700	-45.988.281	-495.581
Totaal 13 Buiten programma's	194.400	-45.492.700	-45.988.281	-495.581
2 Veiligheid				
Onttrekkingen	0	58.500	0	-58.500
Saldo - Reserves	0	58.500	0	-58.500
Totaal 2 Veiligheid	0	58.500	0	-58.500
3 Verkeer, vervoer en wegen				
Storting	-1.203.500	-1.657.500	-2.651.928	-994.428
Onttrekkingen	1.954.100	2.917.800	3.478.125	560.325
Saldo - Reserves	750.600	1.260.300	826.196	-434.104

Totaal 3 Verkeer, vervoer en wegen	750.600	1.260.300	826.196	-434.104
4 Economische zaken				
Stortingen	0	-41.900	-41.900	0
Onttrekkingen	0	34.800	31.234	-3.566
Saldo - Reserves	0	-7.100	-10.666	-3.566
Totaal 4 Economische zaken	0	-7.100	-10.666	-3.566
5 Onderwijs				
Onttrekkingen	0	40.700	20.473	-20.228
Saldo - Reserves	0	40.700	20.473	-20.228
Totaal 5 Onderwijs	0	40.700	20.473	-20.228
6 Cultuur, sport en groen				
Stortingen	-73.800	-73.800	-268.846	-195.046
Onttrekkingen	147.900	603.800	675.000	71.200
Saldo - Reserves	74.100	530.000	406.153	-123.847
Totaal 6 Cultuur, sport en groen	74.100	530.000	406.153	-123.847
7 Sociaal domein				
Onttrekkingen	50.000	1.936.500	1.656.606	-279.894
Saldo - Reserves	50.000	1.936.500	1.656.606	-279.894
Totaal 7 Sociaal domein	50.000	1.936.500	1.656.606	-279.894
8 Gezondheid en duurzaamheid				
Stortingen	0	-1.539.000	-1.546.957	-7.957
Onttrekkingen	280.600	2.154.400	1.681.196	-473.204
Saldo - Reserves	280.600	615.400	134.239	-481.161
Totaal 8 Gezondheid en duurzaamheid	280.600	615.400	134.239	-481.161
9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk				
Stortingen	-693.600	-840.400	-2.376.400	-1.536.000
Onttrekkingen	2.032.000	2.708.300	2.778.713	70.413
Saldo - Reserves	1.338.400	1.867.900	402.313	-1.465.587
Totaal 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk	1.338.400	1.867.900	402.313	-1.465.587
Gerealiseerd resultaat	2.938.600	-38.568.100	-42.315.175	-3.747.075

Gerealiseerd resultaat

Resultaat	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Vershil
Lasten	-126.320.000	-139.057.201	-137.323.138	1.734.063
Baten	123.623.800	173.276.600	178.296.838	5.020.238
Stortingen	-1.970.900	-50.222.400	-52.955.805	-2.733.405
Onttrekkingen	4.909.500	11.654.300	10.640.630	-1.013.670
Gerealiseerd resultaat	242.400	-4.348.701	-1.341.475	3.007.226

Overzicht van algemene dekkingsmiddelen

Naar aanleiding van een wijziging in het BBV worden algemene baten en lasten niet meer verantwoord onder een programma. Om te voldoen aan deze wijziging worden de algemene baten en lasten hieronder afzonderlijk vermeld.

Onder algemene baten en lasten worden de algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien gerekend.

Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald. De gemeente mag deze dus vrij besteden.

Algemene dekkingsmiddelen	Primitieve begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	10.701.000	10.857.700	11.044.809
Algemene uitkeringen	65.086.600	67.772.600	67.865.973
Dividend	1.217.800	1.484.199	1.443.457
Saldo van de financieringsfunctie*	14.700	800	10.756
Overige algemene dekkingsmiddelen	83.800	66.800	98.292
Totaal	77.103.900	80.182.099	80.463.287

*) Het saldo van de financieringsfunctie is het saldo van de betaalde en ontvangen rentelasten.

Overzicht overhead

De overhead bestaat uit alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces (BBV art. 1, lid 1 onderdeel I). In de notitie overhead worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Directe kosten zoveel mogelijk direct toerekenen aan de betreffende taakvelden;
- Ondersteunende taken zijn niet direct dienstbaar aan de externe klant of het externe product en behoren derhalve tot de overhead. Wanneer deze ondersteunende taken worden uitbesteed, behoren de uitbestedingskosten bedrijfsvoering tot de overhead (bijvoorbeeld uitbesteding salarisadministratie);
- Sturende taken vervuld door hiërarchisch leidinggevenden behoren tot de overhead. De bijbehorende loonkosten behoren ondeelbaar tot de overhead.

De positionering van een functie binnen de organisatie heeft geen invloed op de beoordeling of er sprake is van overhead.

Lasten overhead	Primitieve begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
Bestuursondersteuning	-155.300	-155.300	-154.875
Communicatie en voorlichting	-116.300	-122.400	-104.660
Huisvesting gemeentehuis	-1.129.200	-1.379.800	-771.703
Juridische zaken	-148.600	-83.600	-123.776
Kosten voormalig personeel	-37.800	-37.800	0
Overhead GR BAR-organisatie	-12.323.700	-12.815.400	-12.778.676
Representatie en overige kosten	-32.000	-32.000	-14.886
Totaal	-13.942.900	-14.626.300	-13.948.576

Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 moeten gemeenten en gemeenschappelijke regelingen vennootschapsbelasting (Vpb) betalen over de winst die met ondernemingsactiviteiten wordt behaald. Dit is een gevolg van de 'Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen'. De Vpb moet jaarlijks worden bepaald op basis van de fiscale grondslag. Hierin zijn standpunten van de belastingdienst betreffende het wel of niet in aanmerking mogen nemen van baten en lasten voor de fiscale winstbepaling van groot belang.

Vennootschapsbelasting	Primitieve begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
Lasten vennootschapsbelasting	230.900	615.500	344.287

Onvoorzien

De post onvoorzien is een verplichte post volgens het BBV. Er is geen verplicht bedrag dat hiervoor geraamd moet worden. De provinciale toezichthouder hanteert als vuistregel € 1,00 per inwoner wat gezien de sterke reservepositie aan de hoge kant is.

Van de algemene post onvoorzien is tussentijds € 35.000 gebruikt ter dekking van de reparatiekosten van het talud in de haven. Het saldo van de post onvoorzien vervalft naar het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten.

Brandzaken kunnen aangemerkt worden als onvoorzien kosten. De coronagevolgen zijn niet gedekt uit de post Onvoorzien, maar rechtstreeks ten laste gekomen van het resultaat.

Onvoorzien	Primitieve begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
------------	---------------------------	-----------------------------	-----------------

Onvoorzien	-50.000	-15.000	0
------------	---------	---------	---

Toelichtingen

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften, zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op 18 mei 2017 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

- De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten.
- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
- Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baat genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.
- De algemene uitkering gemeentefonds is opgenomen conform de in het jaar 2020 laatst gepubliceerde accresmelding in de septembercirculaire van 2020.
- De wetgever heeft bepaald dat het vaststellen van de eigen bijdragen in het Sociaal Domein de bevoegdheid is van Centraal Administratie Kantoor en niet die van de gemeente. De gemeente heeft voor deze opbrengst daardoor geen juistheid op persoonsniveau kunnen vaststellen. Over de hoogte en omvang van deze post in de jaarstukken is dan ook geen zekerheid verkregen.
- Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Door het formele verbod op het opnemen van voorzieningen of schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Dit is bijvoorbeeld de ziektekostenpremie voor gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume worden geen voorzieningen getroffen of op een ander wijze een verplichting opgenomen.
- Doordat de verplichtingen voor wethouderspensioneren wel sterk kunnen fluctueren en dit een periode langer dan vier jaar betreft is voor deze verplichtingen wel een voorziening gevormd.
- Kosten van geldleningen worden rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht.
- Gebeurtenissen die na balansdatum bekend zijn geworden zijn in de jaarrekening verwerkt.

Balans

Vaste activa

Algemeen

De raad heeft op 26 mei 2016 de nota activabeleid vastgesteld. Het beleid dat hierin beschreven is, is van toepassing op alle investeringen waarvoor vanaf 2016 voor het eerst uitgaven zijn gedaan. Financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Overige vaste activa worden geactiveerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Er wordt geen rekening gehouden met een eventuele restwaarde.

Investeringen worden geactiveerd vanaf een bedrag van € 25.000 en een minimale gebruiksduur van drie jaar. Investeringen kleiner dan € 25.000 en met een kortere gebruiksduur dan drie jaar worden rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht.

Bijdragen van derden die in directe relatie met een vast actief staan worden op de aanschafwaarde van dat actief in mindering gebracht; een eventueel restant wordt afgeschreven.

Voor de investeringen waarvoor in 2015 en voorgaande jaren uitgaven zijn gedaan blijft het beleid gelden van de nota van 19 december 2005.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur. Nieuwe vaste activa die in 2016 voor het eerst afschrijvingslasten geven worden afgeschreven volgens de afschrijvingstabel

van de nota activabeleid 2016. De afschrijving van nieuwe vaste activa begint op 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin het actief in gebruik is genomen.

Alle vaste activa worden lineair afgeschreven, uitgezonderd de bouw van het gemeentehuis en de parkeergarage onder het gemeentehuis die annuïtair worden afgeschreven.

Op grond en waardepapieren wordt niet afgeschreven, behalve grond onder activa in de openbare ruimte met maatschappelijk nut die wordt afgeschreven overeenkomstig die activa.

Op vaste activa waarop in 2015 of eerdere jaren al is afgeschreven blijven de oude afschrijvingsregels van toepassing.

Samenvatting afschrijvingstermijnen

Activum	Termijn in jaren
Gronden en terreinen	0 - 20
Onderzoek- en ontwikkeling	5
(Bedrijfs)gebouwen	5 - 50
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	10 - 50
Vervoermiddelen	5 - 15
Machines, apparaten en installaties	4 - 15
Overige materiële vaste activa	10 - 25
Civiele werken	5 - 25

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn tegen nominale waarde op de balans opgenomen.

Materiële vaste activa met economisch nut

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in bv's of nv's worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen.

Vlottende activa

Vorraden

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. Winsten uit grondexploitaties worden alleen genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daar geen sprake van is worden verkregen verkoopopbrengsten op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor openstaande vorderingen uit gemeentelijke heffingen wordt een voorziening in mindering gebracht ter grootte van het historisch percentage van oninbaarheid. Voor overige vorderingen wordt een voorziening in mindering gebracht op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende activa

De liquide middelen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste passiva

Eigen vermogen

De reserves zijn tegen nominale waarde op de balans opgenomen. De onderhoudsreserves zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn tegen nominale waarde op de balans opgenomen. Wanneer voorzieningen tegen contante waarde zijn gewaardeerd is dit bij de toelichting op de desbetreffende voorziening vermeld.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde verminderd met gedane aflossingen.

Vlottende passiva

Vlottende schulden en overlopende passiva

Vlottende passiva zijn tegen nominale waarde op de balans vermeld.

Gewaarborgde geldleningen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de gewaarborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. De waardering vindt plaats

tegen de nominale waarde onder verminderingen van de gedane aflossingen en voor het rentepercentage van de gewaarborgde lening.

Toelichting op de balans per 31 december

Toelichting

In onderstaande balansspecificaties wordt een vergelijking gemaakt met de balanspositie per 31 december 2019.

Activa

Vaste Activa

Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag van de uitgaven begin 2020	Vermeerderingen	Verminderingen		Oorspronkelijk bedrag van de uitgaven eind 2020	Totaal van afschrijvingen/aflossingen begin 2020	Afwaarderingen	Afschrijvingen	Aflossingen	Boekwaarde begin 2020	Boekwaarde eind 2020
			Desinvesteringen	Bijdragen van derden							
Kosten onderzoek en ontwikkeling	58.300	13.500			71.800	23.300		11.700		35.000	36.800
Financieel: Bijdrage aan activa in eigendom van derden	68.100				68.100	56.200		600		11.900	11.300
Totaal: Immateriële vaste activa Maatschappelijk nut	126.400	13.500	0	0	139.900	79.500	0	12.300	0	46.900	48.100
Materieel economisch nut: Gronden en terreinen eigendom	12.643.400	3.293.600		707.400	15.229.600	3.500.600	325.200	270.900		9.142.800	11.132.900
Gronden en terreinen erfpacht	296.900	12.677.100			12.974.000	256.900				40.000	12.717.100
Materieel economisch nut: Woningen	220.100				220.100	82.100		6.300		138.000	131.700
Materieel economisch nut: Bedrijfsgebouwen	70.632.600	1.486.600		19.300	72.099.900	19.944.000	688.900	1.672.700		50.688.600	49.794.300
Materieel economisch nut: Machines, apparaten en installaties	15.116.400	323.200		1.300	15.438.300	6.525.800		1.132.000		8.590.600	7.780.500
Materieel economisch nut: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	21.075.500	10.700			21.086.200	6.856.300		504.000		14.219.200	13.725.900

Materieel economisch nut: overig materieel	8.040.500	115.800			8.156.300	3.204.000	29.700	444.100		4.836.500	4.478.500
Totaal: Materiële vaste activa economisch nut	128.025.400	17.907.000	0	728.000	145.204.400	40.369.700	1.043.800	4.030.000	0	87.655.700	99.760.900
Materieel maatschappelijk nut: Gronden en terreinen eigendom	52.100	510.400			562.500			2.600		52.100	559.900
Materieel maatschappelijk nut: Machines, apparaten en installaties	148.500	728.500			877.000	77.000		25.100		71.500	774.900
Materieel maatschappelijk nut: Grond-, wegen waterbouwkundige werken	6.722.800	3.104.300		592.900	9.234.200	2.155.200		298.200		4.567.600	6.780.800
Materieel maatschappelijk nut: Overig materieel	2.222.200	166.900			2.389.100	799.700		158.800		1.422.500	1.430.600
Totaal: Materiële vaste activa Maatschappelijk nut	9.145.600	4.510.100	0	592.900	13.062.800	3.031.900	0	484.700	0	6.113.700	9.546.200
Financieel: Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	1.255.800	100			1.255.900					1.255.800	1.255.900
Financieel: Overige langlopende leningen	1.140.800	394.100	64.200		1.470.700	159.400				981.400	1.311.300
Uitgezette geldlening Activa naar BAR	2.845.100				2.845.100	2.768.500		33.900		76.600	42.700
Totaal: Financiële vaste activa	5.241.700	394.200	64.200	0	5.571.700	2.927.900	0	0	33.900	2.313.800	2.609.900

Totaal	142.539.100	22.824.800	64.200	1.320.900	163.978.800	46.409.000	1.043.800	4.527.000	33.900	96.130.100	111.965.100
--------	-------------	------------	--------	-----------	-------------	------------	-----------	-----------	--------	------------	-------------

Onder bijdragen van derden zijn de bedragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering

Materiële vaste activa economisch nut met/zonder tariefheffing

Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag van de uitgaven begin 2020	Vermeerderingen	Verminderingen		Oorspronkelijk bedrag van de uitgaven eind 2020	Totaal van afschrijvingen/aflossingen begin 2020	Afwaarderingen	Afschrijvingen	Aflossingen	Boekwaarde begin 2020	Boekwaarde eind 2020
			Desinvesteringen	Bijdragen van derden							
Materieel economisch nut zonder tariefheffing	103.935.700	5.000.200		728.000	108.207.900	33.448.500	1.043.800	3.240.900		70.487.200	70.474.700
Materieel economisch nut met tariefheffing	24.089.700	12.906.800			36.996.500	6.921.200		789.100		17.168.500	29.286.200
Totaal: Materiële vaste activa economisch nut	128.025.400	17.907.000	0	728.000	145.204.400	40.369.700	1.043.800	4.030.000	0	87.655.700	99.760.900

Materiële vaste activa maatschappelijk nut voor 2017/vanaf 2017

Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag van de uitgaven begin 2020	Vermeerderingen	Verminderingen		Oorspronkelijk bedrag van de uitgaven eind 2020	Totaal van afschrijvingen/aflossingen begin 2020	Afwaarderingen	Afschrijvingen	Aflossingen	Boekwaarde begin 2020	Boekwaarde eind 2020
			Desinvesteringen	Bijdragen van derden							
Materieel maatschappelijk nut voor 2017	6.614.700	62.200			6.676.900	2.982.600		355.700		3.632.100	3.338.600
Materieel maatschappelijk nut vanaf 2017	2.530.900	4.447.900		592.900	6.385.900	49.300		129.000		2.481.600	6.207.600
Totaal: Materiële vaste activa	9.145.600	4.510.100	0	592.900	13.062.800	3.031.900	0	484.700	0	6.113.700	9.546.200

maatschappelijk nut										
---------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden - onderhanden werk (incl. bouwgronden in exploitatie)

Dit betreft de boekwaarden van de grondexploitaties Het Zand, Cornelisland, Lagendijk en Anjerstraat-Bloemenstraat. De grondexploitatie Lagendijk is afgesloten. Er rest een winst van € 79.768,09.

Specificaties voorraden

Bouwgronden in exploitatie	Boekwaarde begin 2020	Investeringskosten	Opbrengsten	Winstuitname	Boekwaarde eind 2020	Voorziening verlieslatende grexen	Balanswaarde eind 2020	Prognose afsluitingsjaar
Het Zand	6.298.700	866.600	2.446.300	-37.800	4.681.200		4.681.200	2024
Cornelisland	-5.287.200	1.728.100	1.740.000	1.456.700	-3.842.400		-3.842.400	2021
Lagendijk	-25.600	189.600	243.800	79.800	0		0	Afgerond
Anjerstraat-Bloemenstraat	16.000	74.300	325.500	57.500	-177.700		-177.700	2021
Totaal	1.001.900	2.858.600	4.755.600	1.556.200	661.100	0	661.100	

Prognoses	Boekwaarde eind 2020	Resterende kosten	Resterende opbrengsten	Geraamd eindresultaat
Bouwgronden in exploitatie	661.100	-12.136.400	16.871.300	4.073.800

Toelichting prognoses:

Bij deze prognoses is rekening gehouden met een kostenstijging van 2,5% en een opbrengstenstijging van 0,0%.

Het gehanteerde rentepercentage is 1,7%

Uitzettingen

Op de nominale waarden van de vorderingen zijn de voorzieningen voor oninbare vorderingen in mindering gebracht. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen voorzieningen voor oninbaarheid inzake algemene vorderingen, vorderingen sociale zaken en vorderingen met betrekking tot belastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing. De omvang van deze voorzieningen is per balansdatum 31 december 2020 bepaald overeenkomstig de richtlijnen in artikel 11 van de Financiële verordening gemeente Ridderkerk.

Uitzettingen	Saldo eind 2020	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo eind 2020	Gecorrigeerd saldo eind 2019
RC verhouding met niet financiële instellingen	879.400		879.400	1.182.800
Uitzettingen in 's Rijkschatkist	30.870.800		30.870.800	7.858.500
Vorderingen op openbare lichamen	12.470.800		12.470.800	16.131.700
Overige vorderingen	3.330.000	297.900	3.032.100	1.490.100
Overige uitzettingen	711.000		711.000	603.200
	48.262.000	297.900	47.964.100	27.266.300

Op de nominale waarden van de vorderingen zijn de voorzieningen voor oninbare vorderingen in mindering gebracht. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen voorzieningen voor oninbaarheid inzake algemene vorderingen, vorderingen sociale zaken en vorderingen met betrekking tot belastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing. De omvang van deze voorzieningen is per balansdatum 31 december 2020 bepaald overeenkomstig de richtlijnen in artikel 11 van de Financiële verordening gemeente Ridderkerk.

De vorderingen op openbare lichamen betreffen nog te ontvangen compensabele BTW 2020, het saldo van aanslagen vennootschapsbelastingen en diverse vorderingen op ministeries en andere overheden.

De BCF declaratie bedraagt € 11.689.300. Deze wordt op 1 juli 2021 uitgekeerd.

De voorzieningen dubieuze debiteuren belastingen, rioolheffingen en afvalstoffenheffingen worden berekend aan de hand van lopende faillissementen, schuldsaneringen en ouderdom. Tevens is dit jaar specifiek gekeken naar vorderingen die als gevolg van Covid-19 moeilijk, dan wel mogelijk niet invorderbaar zullen zijn.

De hoogte van de voorzieningen dubieuze debiteuren belastingen, rioolheffingen en afvalstoffenheffingen bedraagt a.d.v. de reguliere berekeningen € 129.000. Als gevolg van Covid-19 is hier € 66.100 aan toegevoegd. Hierbij is gekeken naar belastingaanslagen van bedrijven die a.g.v. de pandemie hun activiteiten moesten staken, dan wel in beperkte mate konden uitvoeren. Van die belastingaanslagen is 25% meegenomen als mogelijk oninbaar. De stand van de voorzieningen per 31-12-2020 is hierdoor € 195.100.

Ook bij de overige debiteuren is rekening gehouden met mogelijke gevolgen van Covid-19. Bij de berekening op basis van ouderdom zou de voorziening € 82.100 moeten bedragen, de extra toevoeging bedraagt € 20.700. De stand van de voorziening per 31-12-2020 komt hiermee op € 102.800.

De vorderingen op Sportservice Ridderkerk zijn niet meegenomen in de voorziening dubieuze debiteuren. Om mogelijke verliezen a.g.v. Covid-19 in de jaarrekening 2020 te verantwoorden is onder de overlopende passiva een nog te betalen bedrag opgenomen van € 1.082.000.

De overige uitzettingen betreffen de vorderingen GWS4all.

Rekening courant verhoudingen

Rekening courant verhouding met Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	Saldo begin 2020	Verstreken nieuwe leningen	Aflossingen	Afrem rekening courant	Rente baten	Beheer kosten	Saldo eind 2020
Startersleningen - oud	261.000		26.800	300.000	35.400	3.400	19.800
Startersleningen - nieuw	450.200	322.900	3.500	-150.000		1.800	279.000
Blijversleningen	287.500			137.500			150.000
Duurzaamheidsregelingen	98.200	71.100	29.800	-287.500	1.500	1.100	344.800
Stimuleringsfonds Verzilverlening	85.900	200			200	100	85.800
	1.182.800	394.200	60.100	0	37.100	6.400	879.400

Schatkistbankieren

Drempelbedrag schatkistbankieren Ridderkerk	
Begrotingstotaal 2020	128.863.100

Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	0,75%
Drempelbedrag	966.500
<u>Afwijking t.o.v. drempelbedrag *)</u>	
1e kwartaal	-429.400
2e kwartaal	-308.900
3e kwartaal	-296.000
4e kwartaal	-287.800

*) Een positief bedrag betekent dat het gemiddelde saldo op de rekening Courant hoger was dan het drempel bedrag. Bij een negatief bedrag zijn we onder het drempelbedrag gebleven

Liquide middelen

Liquide middelen	Saldo eind 2020	Saldo begin 2020
Kassaldi	5.800	13.700
Banksaldi	1.008.100	701.400
	1.013.900	715.100

EMU-saldo

De commissie BBV heeft een gestandaardiseerde berekening opgesteld voor het berekenen van het EMU-saldo. De berekening van het EMU-saldo is geen telling van de bedragen uit onderstaande tabel. De formule voor de berekening is: 1-2+3-4-5.

Omschrijving	2019	2020	2021
	Volgens realisatie 2019	Volgens realisatie 2020	Volgens meerjarenraming in begroting 2021
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-3.588.100	40.973.700	-5.904.500
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	1.408.200	15.538.800	40.441.200
3 Mutatie voorzieningen	61.400	-450.900	-1.516.300
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-15.174.000	-340.800	-4.176.300
5 Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	10.239.100	25.324.800	-43.685.700

Overlopende activa

Overlopende activa	Saldo eind 2020	Saldo begin 2020
Van Europese en Nederlandse overheden nog te ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	278.200	70.000
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen	5.094.700	2.922.500
	5.372.900	2.992.500

Ontvangen bedragen met bestedingsverplichting

Van Europese en Nederlandse overheden nog te ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	Saldo begin 2020	Ontvangsten	Naar vooruit ontvangen	Nog te ontvangen	Saldo eind 2020
Metropoolregio, subsidie buurtbus lijn 601	70.000			128.300	198.300
Nedvang, extra bijdrage zwerfafval				35.000	35.000
Gemeente Rotterdam, subsidie WEB-trajecten				17.400	17.400

Bibliotheek Aanzet, WEB-trajecten				27.500	27.500
	70.000	0	0	208.200	278.200

De overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen kunnen als volgt gespecificeerd worden

Specificatie overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen	Saldo eind 2020	Saldo begin 2020
BAR - afrekening bijdrage	1.309.400	900.200
Stedin - consessievergoeding	104.700	316.700
Vooruitbetaalde marktinitiatieven	673.400	498.900
Ministerie BZK - gemeentefonds 2019		215.800
N.V. BAR-Afvalbeheer	744.900	
Diverse WABO-leges	764.900	
Nedvang	581.500	
Overige overlopende activa	915.900	990.900
	5.094.700	2.922.500

Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves. Het verloop van deze reserves is in het onderstaande overzicht weergegeven.

Omschrijving	Saldo begin 2020	Stortingen	Onttrekkingen	Vrijval	Bestemming resultaat 2019	Saldo eind 2020
Algemene reserve	29.781.700	48.729.600	4.722.300		959.900	74.748.900
Totaal algemene reserve	29.781.700	48.729.600	4.722.300	0	959.900	74.748.900
Baggeren haven	82.800	32.700	31.300			84.200
Verhardingen	5.903.500	1.064.900	1.434.300			5.534.100
Groot onderhoud sportaccommodaties	1.511.700	349.800	105.200			1.756.300
Groot onderhoud gebouwen	3.030.300	548.600	282.500			3.296.400
Openbare verlichting	830.600	178.700	239.300	770.000		0
Watergangen	167.000			167.000		0
Speel terreinen	166.700	73.800	45.400	195.000		100
Totaal onderhoudsreserves	11.692.600	2.248.500	2.138.000	1.132.000	0	10.671.100
Overstapplaats deltapoort	1.270.000			1.270.000		0
Omgevingslawaaai	7.900			7.900		0
Beeldende kunst	68.100		67.900		4.600	4.800
Innovatiefonds Sociaal domein	920.500		72.300			848.200
Ondergronds brengen hoogspanningsleiding	880.000					880.000
Waalvisie	330.000				60.000	390.000
Actualisatie Integraal Accommodatieplan	1.929.300		574.400			1.354.900
Vpb grondexploitatie	305.200		65.400		199.000	438.800
Welzijns- en sportbeleid Facet	266.000			266.000		0
Klimaatgelden					240.000	240.000
Bodemonderzoek Wooncompas		450.000				450.000
Nieuw Reijerwaard						0
Totaal bestemmingsreserves	5.977.000	450.000	780.000	1.543.900	503.600	4.606.700
Kapitaallasten (herwaardering)	483.000		40.700			442.300
Uitbreiding Vredehof	199.900		33.300			166.600
Bouw Voorn 10 - WAC Drievliet	146.100		11.200			134.900
Begraafplaats Vredehof	127.100		7.100			120.000
Rouwcentrum	107.300		15.300			92.000
Herbouw de Piramide	324.800		12.000			312.800
Ds. Kerstenschool gebouw	454.300		14.700			439.600

Kunstgrasveld Rijsoord	34.700		5.800			28.900
Parkeergarage gemeentehuis	2.394.200		54.500			2.339.700
Jongerencentrum PC Hoofstraat	689.600		89.900			599.700
Fietsroute Molensteeg, Benedenrijweg, St. Jorisstraat	31.600		2.900			28.700
Blok- en buurtspeelervelden 2010, 2011	82.500		18.800			63.700
Uitbreiding Farelcollege	239.100		7.500			231.600
Snelfietsroute F15	3.100	95.700				98.800
Perm. Lucht-/geluidmeetpunt Nieuw Reijwaard	56.800	39.000	10.700			85.100
Geluidswal Drievliet	15.500	281.700				297.200
Geluidsscherm West A15/A16		1.050.000				1.050.000
Bereikbaarheid sportpark Reijerpark	315.000	61.200				376.200
Totaal afschrijvingsreserves	5.704.600	1.527.600	324.400	0	0	6.907.800
Totaal reserves	53.155.900	52.955.700	7.964.700	2.675.900	1.463.500	96.934.500

Overzicht mutaties in de algemene reserve

Stortingen	
omschrijving	2020
Saldo rekening 2019	944.900
Amendement Rekening 2019, Reservering dekking ijsbaan	15.000
Storting saldo vrijval uit opheffing reserve watergangen	167.000
Storting verkoop aandelen Eneco	46.053.700
Storting saldo vrijval uit opheffing reserve onderhoud openbare verlichting	770.000
Storting saldo vrijval uit opheffing reserve onderhoud speelervelden	195.000
Storting saldo vrijval uit opheffing reserve overstapplaats Deltapoort	1.270.000
Storting saldo vrijval uit opheffing reserve omgevingslawaaier	7.900
Storting saldo vrijval uit opheffing reserve welzijns- en sportbeleid Facet	266.000
Totaal stortingen	49.689.500
Onttrekkingen	
omschrijving	2020
Amendement Rekening 2019, dekking kosten ijsbaan	15.000
Dekking impuls Maatschappij, begroting 2020	47.400
Dekking business-case gemeente-app	25.000
Dekking afschrijvingsreserve snelfietsroute F15	95.700
Dekking afschrijvingsreserve bereikbaarheid sportpark Reijerpark	61.200
Dekking afschrijvingsreserve geluidswal Drievliet	281.700
Dekking dagelijks onderhoud wegen, beheerkosten GR Nieuw Reijerwaard	141.400
Dekking gladheidsbestrijding, beheerkosten GR Nieuw Reijerwaard	32.100
Dekking straatreiniging, beheerkosten GR Nieuw Reijerwaard	8.100
Dekking dagelijks onderhoud openbare verlichting, beheerkosten GR Nieuw Reijerwaard	19.500
Dekking dagelijks onderhoud straatmeubilair, verkeer gerelateerd, beheerkosten GR Nieuw Reijerwaard	400
Dekking dagelijks onderhoud waterwegen, beheerkosten GR Nieuw Reijerwaard	30.200
Dekking planmatig onderhoud bomen, beheerkosten GR Nieuw Reijerwaard	17.900
Dekking dagelijks onderhoud openbaar groen, beheerkosten GR Nieuw Reijerwaard	31.300
Dekking dagelijks onderhoud riolering, beheerkosten GR Nieuw Reijerwaard	10.300
Dekking verhoging onderhoudsniveau openbaar groen ingevolge het collegeprogramma	100.000
Onttrekking voor de vorming van een reserve bodem Wooncompas	450.000
Dekking restbudget actieplan luchtkwaliteit	3.900
Dekking rapportage maatregelen verduurzamen gemeentelijke gebouwen	6.600
Onttrekking voor de vorming van een afschrijvingsreserve Permanent lucht-geluidmeetpunt Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde (NRIJ)	39.000

Onttrekking voor de vorming van een afschrijvingsreserve geluidsscherm West A15/A16	1.050.000
Dekking plaatsen obstakels en borden t.b.v. mountainbike-route de Gorzen	6.000
Dekking BAR-bijdrage, jaaroverschrijdend project implementatie omgevingswet	32.200
Dekking vlaktaks	1.000.000
Dekking toekomstvisie, visie rivieroever	30.000
Dekking kosten onderzoek geluidsscherm A15	1.600
Dekking stil asfalt Rotterdamseweg	107.000
Dekking kosten uitvoering Groenvisie	104.700
Dekking extra inzet wijkteamprofessionals scholen	156.000
Dekking kosten rekenkamercommissie	10.000
Dekking educatieve agenda	20.500
Dekking kosten sportformateur	12.000
Dekking drinkwatercampagne van VET GEZOND	10.900
Dekking heroriëntatie producten Facet	497.100
Dekking kosten opstellen nota circulaire economie incl. actieprogramma	4.900
Dekking kosten strategische personeelsplanning (SPP)	139.300
Dekking afvalbeleidsplan	97.900
Dekking ontwikkelperspectief centrum	25.500
Totaal onttrekkingen	4.722.300
Saldo mutaties algemene reserve	44.967.200

Toelichting op reserves en mutaties

Inleiding

Bestedingsoverzichten

De raad heeft als voorwaarde gesteld dat het (bestedings)doel van een bestemmingsreserve wordt vastgelegd bij de vorming van de reserve en de reserve wordt onderbouwd met een bestedingsplan dat naar zijn aard een incidenteel karakter heeft.

In de toelichting per reserve is informatie opgenomen over:

- Het doel, aard en reden;
- De mutaties in het jaar 2020.

Er is geen informatie gegeven over de meerjarenraming van de besteding van reserves. De begroting is hiervoor het aangewezen instrument.

Doorlichting reserves

Het doel van het doorlichten van reserves is om tijdig zicht te krijgen op stille overschotten of stille tekorten. In een aantal gevallen ligt de omvang van een reserve en de wijze waarop deze wordt ingezet vast en zullen er geen ontwikkelingen zijn die dat nog beïnvloeden. In die gevallen kan er geen stil tekort of een stille reserve ontstaan en is een doorlichting niet aan de orde. Ook als een reserve het karakter heeft van een algemeen dekkingsmiddel voor onvoorziene toekomstige gebeurtenissen is het onmogelijk om een doorlichting op te stellen. Waar een doorlichting om genoemde redenen niet aan de orde is, is geen uitgebreide toelichting gegeven.

Afschrijvingsreserves investeringen met economisch nut

In het verleden zijn investeringen met een langdurig en algemeen nut ineens afgeschreven ten laste van de reserves. Om bij de begroting het bestuur een beter inzicht in de lasten en baten van gemeentelijke activiteiten te geven, is in 1992 besloten tot een heractiveringsoperatie. Omdat extra afschrijvingen het inzicht verstoren, zijn extra afschrijvingen teruggedraaid en zijn daartegenover heractiveringsreserves gevormd, tegenwoordige reserves kapitaallasten genoemd.

Ook wanneer van nieuwe investeringen is besloten om deze ten laste van de reserves te brengen, wordt daartoe een afzonderlijke afschrijvingsreserve gevormd.

De onttrekkingen aan een afschrijvingsreserve volgen de afschrijving van het actief waarvoor de reserve is ingesteld.

Op te heffen reserves

De volgende reserves worden eind 2020 opgeheven en de bestemmingsreserve Landschapstafel wordt hernoemd naar de bestemmingsreserve Waalvisie. Dit is besloten in de raadsvergadering van 11 februari 2021. De saldi van deze reserves worden toegevoegd aan de algemene reserve.

- Reserve Openbare Verlichting
- Reserve Speel terreinen
- Reserve (toeristische) Overstapplaats Deltapoort

- Reserve Omgevingslawaaï
- Reserve Welzijns- en sportbeleid Facet

Algemene reserves

Algemene reserve

Doel, aard en reden van deze reserve

De algemene reserve is voor het laatst herzien in de door de raad vastgestelde Nota reserves en voorzieningen 2021-2024.

Daarin staat dat de algemene reserve dient om middelen zonder bestemming achter de hand te hebben die als dekkingsmiddel kunnen worden ingezet. Dit kan gaan om onverwachte tekorten, ruimte voor nieuw beleid en het opvangen van risico's die zijn beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. De raad heeft in 2021 bepaald dat de ondergrens van de Algemene reserve € 20 miljoen blijft.

Onderhoudsreserves

Reserve Onderhoud en baggeren haven

Doel, aard en reden van deze reserve

De reserve is ingesteld in 2008. De reserve dient om periodiek de haven te kunnen baggeren. De reserve valt onder programma 3 Verkeer, vervoer en wegen.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

De storting in de reserve van € 32.700 betreft een jaarlijkse storting om het baggeren van de haven in de toekomst te kunnen bekostigen. Ter dekking van extra baggerwerk in de haven is in 2020 € 31.300 aan de reserve onttrokken.

Reserve onderhoud verhardingen

Doel, aard en reden van deze reserve

Ook deze reserve is ingesteld in 2008. De reserve dient ter egalisatie van de grilligheid van de uitgaven op het gebied van onderhoud en/of vervanging van elementen- en asfaltverhardingen van wegen, straten en pleinen. De omvang wordt berekend in het MJOP.

De reserve valt onder programma 3 Verkeer, vervoer en wegen.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

De storting van € 1.007.400 betreft de dotatie volgens de raming. Ook wordt € 57.500 aan de reserve toegevoegd uit de grondexploitatie Lagendijk voor toekomstig groot onderhoud. De onttrekking aan de reserve van € 1.434.300 is ter dekking van het uitgevoerde groot onderhoud aan verhardingen.

Reserve Groot onderhoud sportaccommodaties

Doel, aard en reden van deze reserve

De reserve heeft als doel fluctuaties op te vangen in de begroting groot onderhoud van de sportaccommodaties.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

Conform de begroting wordt € 349.800 aan de reserve toegevoegd. De onttrekking ter dekking van het groot onderhoud aan sportaccommodaties bedraagt € 105.200.

Reserve Groot onderhoud gebouwen

Doel, aard en reden van deze reserve

De reserve heeft als doel fluctuaties op te vangen in de begroting groot onderhoud van de gebouwen.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

Conform de begroting wordt € 548.600 aan de reserve toegevoegd. De onttrekking ter dekking van het groot onderhoud bedraagt € 282.500.

Reserve Onderhoud openbare verlichting

Doel, aard en reden van deze reserve

De reserve is ingesteld in 2008. De reserve dient ter egalisatie van de grilligheid van de uitgaven op het gebied van vervanging van masten, armaturen en lampen van de openbare verlichting. De omvang wordt berekend in een MJOP.

De reserve valt onder programma 3 Verkeer, vervoer en wegen.

Deze reserve wordt eind 2020 opgeheven.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

De storting van € 178.700 betreft de toevoeging volgens de raming. De onttrekking aan de reserve ter dekking van de kosten van groot onderhoud aan openbare verlichting is € 239.300. De vrijval door het opheffen van de reserve bedraagt € 770.000.

Reserve Onderhoud watergangen

Doel, aard en reden van deze reserve

Bij de jaarrekening 2019 is besloten dat deze reserve kan komen te vervallen.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

Het saldo van de reserve van € 167.000 valt vrij ten gunste van de algemene reserve.

Reserve Speelsterreinen

Doel, aard en reden van deze reserve

Deze reserve is ingesteld bij de 1e Tussenrapportage 2012.

De reserve dient om grote verschillen in jaarlijkse uitgaven aan het groot onderhoud van de speelsterreinen en de vervanging van speelwerktuigen op te vangen. De omvang wordt berekend in het MJOP. De reserve valt onder programma 6 Cultuur, sport en groen.

Deze reserve wordt eind 2020 opgeheven.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

De storting in de reserve van € 73.800 betreft het geraamde bedrag. De onttrekking aan deze reserve van € 45.400 is ter dekking van onderhoud aan - en reconstructies van speelsterreinen. De vrijval door het opheffen van de reserve bedraagt € 195.000.

Bestemmingsreserves

Reserve Overstapplaats Deltapoort

Doel, aard en reden van deze reserve

De reserve is ingesteld bij de vaststelling van de rekening 2011 en heeft als doel het realiseren van een toeristische overstapplaats in de Deltapoort. De hoogte van de reserve is gebaseerd op een raming van de realisatiekosten.

Deze reserve wordt eind 2020 opgeheven.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

De vrijval door het opheffen van de reserve bedraagt € 1.270.000.

Reserve Omgevingslawaai

Doel, aard en reden van deze reserve

De reserve heeft als doel de kosten te dekken van het opstellen van gemeentelijke geluidskarten en op deze karten gebaseerde geluidactieplannen. De geluidkarten en geluidactieplannen zijn instrumenten om de geluidbelasting door wegverkeer, industrielawaai en spoorlawaai in de gemeente te beheersen en waar mogelijk terug te dringen.

De reserve valt onder programma 8 Gezondheid en duurzaamheid.

Deze reserve wordt eind 2020 opgeheven.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

De vrijval door het opheffen van de reserve bedraagt € 7.900.

Reserve Beeldende kunst

Doel, aard en reden van deze reserve

De reserve dient voor dekking van de kosten van kunstopdrachten c.q. kunstaankopen.

De reserve wordt inmiddels wegens bezuinigingen niet meer jaarlijks gevoed. Aanwending zal plaatsvinden met de aankoop van een kunstwerk op het Koningsplein na de oplevering van de laatste woningen in het Centrumplan. Daarna wordt de reserve opgeheven.

De reserve valt onder programma 6 Cultuur, sport en groen.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2019 is besloten om € 4.600 aan de reserve toe te voegen.

In 2020 is ter dekking van kosten voor beeldende kunst in het centrum € 67.900 aan de reserve onttrokken.

Reserve Innovatiefonds Sociaal Domein

Doel, aard en reden van deze reserve

Om de leer- en experimenteeruimte te faciliteren is deze reserve bij de begroting 2020 ingesteld.

Doordat de samenleving complex is geworden en ook steeds complexer wordt, vraagt 'mee kunnen doen' meer van eigen vaardigheden, zelfredzaamheid en regie van de mensen. Binnen het sociaal domein hebben we te maken met de uitdaging om met schaarse financiële middelen en meer burgerkracht sociale vraagstukken adequaat op te lossen. Dit lukt alleen als we een transformatie van het zorg-, ondersteunings- en welzijnssysteem weten te realiseren.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

Ter dekking van kosten voor de pilot praktijkondersteuning huisarts Jeugd-GGZ wordt € 72.300 aan de reserve onttrokken.

Reserve Ondergronds brengen hoogspanningsleidingen

Doel, aard en reden van deze reserve

De reserve is ingesteld bij raadsbesluit van 10 september 2015. Doel is de dekking van het aandeel van de gemeente in het ondergronds brengen van een hoogspanningsleiding bij Oostendam.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

Er zijn geen middelen onttrokken of toegevoegd aan deze reserve.

Reserve Waalvisie (vh. Landschapstafel IJsselmonde)

Doel, aard en reden van deze reserve

Deze reserve is ingesteld bij raadsbesluit van 5 november 2015. Het Natuur en Recreatieschap IJsselmonde (NRIJ) heeft een overschot in de Algemene reserve uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. De raad heeft bij de 2e Tussenrapportage 2015 besloten deze eenmalige inkomst in te zetten voor de Landschapstafel.

De raad heeft besloten deze reserve te hernoemen naar de reserve Waalvisie.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

Bij de resultaatbestemming van de jaarrekening 2019 is besloten om € 60.000 aan de reserve toe te voegen.

Reserve Actualisatie integraal accommodatieplan

Doel, aard en reden van deze reserve

De reserve heeft als doel de kosten te dekken voor het optimaliseren van het maatschappelijk vastgoed van de gemeente Ridderkerk.

De reserve valt onder programma 6 Cultuur, sport en groen.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

De onttrekking aan de reserve is ter dekking van extra afschrijving sportpark Ridderkerk, sloop Maaslaan 37 en sloop en extra afschrijving van de Beverbol.

Reserve Vpb grondexploitaties

Doel, aard en reden van deze reserve

Deze reserve is ingesteld bij de 2e Tussenrapportage 2018 en heeft als doel om verwachte vennootschapsbelasting op grondexploitaties te kunnen dekken.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

Bij de resultaatbestemming van de jaarrekening 2019 heeft de raad besloten om € 199.000 aan de reserve toe te voegen.

In 2020 is € 65.400 aan de reserve onttrokken.

Reserve Uitvoering welzijns- en sportbeleid Facet

Doel, aard en reden van deze reserve

Deze reserve is ingesteld in verband met het ontvlechten en het inregelen van de nieuwe situatie bij Stichting Facet.

De reserve is voor zowel beheer en exploitatie van de sportaccommodaties alsook voor de sport- en welzijnsaccommodaties.

Deze reserve wordt eind 2020 opgeheven.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

De vrijval door het opheffen van de reserve bedraagt € 266.000.

Reserve Klimaatgelden

Doel, aard en reden van deze reserve

Doel van de reserve is om uitvoering te geven aan de opdrachten omtrent de klimaatvisie, zodra deze door de raad is vastgesteld. Thema's daarbij zijn de warmtevisie, klimaatplannen, circulaire economie en voedsel.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

Bij de resultaatbestemming van de jaarrekening 2019 heeft de raad besloten om € 240.000 aan de reserve toe te voegen.

Reserve bodemonderzoek Wooncompas

Doel, aard en reden van deze reserve

De reserve heeft tot doel om de declaraties te kunnen dekken die voortvloeien uit de aanwezigheid van bodemverontreiniging bij woningen overgedragen aan Wooncompas.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

Conform de begroting is voor de vorming van de reserve € 450.000 toegevoegd.

Bestemmingsreserve Nieuw Reijerwaard

Doel, aard en reden van deze reserve

De reserve dient ter dekking van investeringen die de ontwikkeling van het gebied ten goede komen, zodat in alle opzichten een goed functionerend bedrijventerrein wordt gerealiseerd.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

In 2020 zijn geen stortingen in- of onttrekkingen aan de reserve gedaan.

Voorzeringen

Omschrijving	Saldo begin 2020	Stortingen	Onttrekkingen	Vrijval	Bestemming resultaat 2019	Saldo eind 2020
Wethouderspensioenen	4.085.000	663.900	163.700	0	0	4.585.200
Wachtgelden vm wethouders	202.800	0	126.800	0	0	76.000
Afwikkelkosten Centrumplan	35.000	0	0	0	0	35.000
Totaal voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.322.800	663.900	290.500	0	0	4.696.200
Onderhoud graven 10/20 jaar derden	3.943.800	625.700	507.100	0	0	4.062.400
Vervanging riolering	0	1.874.900	1.874.900	0	0	0
Beklemde middelen lijkbezorging	0	0	85.600	0	85.600	0
Beklemde middelen riolering	7.250.700	0	943.000	0	0	6.307.700
Beklemde middelen afvalstoffenheffing	0	0	142.400	0	142.400	0
Totaal voorzieningen middelen derden met bestedingsverplichting	11.194.500	2.500.600	3.553.000	0	228.000	10.370.100
Voorzeringen voor verliesgevende grondexploitaties	0	0	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	15.517.300	3.164.500	3.843.500	0	228.000	15.066.300

Overzicht investeringen direct ten laste van de voorziening Riolering

Omschrijving	Begroting 2020	Mutatie 1e Tussenrapprtage 2020	Mutatie 2e Tussenrapprtage 2020	Geraamde uitgaven 2020	Werkelijke uitgaven 2020	Restant geraamde uitgaven 2020
Riolering Sav. Lohmanstraat		-989.000		-989.000	-1.185.400	-196.400
Riolering Rijsoord		-300.000	160.000	-140.000	-164.000	-24.000
Riolering Trelleborg		-38.000		-38.000	-40.500	-2.500
Rioolrenovatie en reparaties	-200.000			-200.000		200.000
Kleine projecten	-40.000			-40.000	-137.900	-97.900
Riolering Westmolendijk	-210.000		190.000	-20.000	-31.000	-11.000
Riolering Centrum Klaas Katerstraat/Benedenrijweg	-	95.000		-905.000	-275.000	630.000
Riolering Donckselaan	-150.000		150.000	0	-4.800	-4.800
Riolering Bloemenbuurt	-50.000			-50.000		50.000
Riolering Bolnes	-300.000		300.000	0		0
Riolering n.t.b. (wegbeheer/ruimtelijke ontwikkeling)	-52.000			-52.000	-36.300	15.700
Totaal generaal	-	-1.232.000	800.000	-2.434.000	-1.874.900	559.100
	2.002.000					

Toelichting op voorzieningen en mutaties

Inleiding

Methode van waarden

De voorzieningen zijn voor hun nominale waarde op de balans opgenomen. De in de voorziening onderhoud graven gestorte afkoopsommen zijn gebaseerd op een oneigenlijke annuïteit waarbij de jaarlijkse aanwending groeit met inflatie. De contante waarde hiervan is op de balans opgenomen.

Nota reserves en voorzieningen 2021-2024

De raad heeft op 11 februari 2021 de Nota reserves en voorzieningen 2021-2024 vastgesteld. Bij het opstellen van de balans per ultimo 2020 is het beleid van deze nota toegepast.

Bestedingsoverzichten

In de toelichting per voorziening is informatie opgenomen over:

- Het doel, aard en reden;
- De mutaties in het jaar 2020.

Er is geen informatie gegeven over de meerjarenraming van de besteding van voorzieningen. De begroting is hiervoor het aangewezen instrument.

Doorlichten voorzieningen

Het doel van het doorlichten van voorzieningen is om tijdig zicht te krijgen op stille overschotten of stille tekorten. In een aantal gevallen ligt de omvang van een voorziening en de wijze waarop deze wordt ingezet vast en zullen er geen ontwikkelingen zijn die dat nog beïnvloeden. In die gevallen kan er geen stil tekort of een stille reserve ontstaan en is een doorlichting niet aan de orde. In het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten is bepaald dat alle voorzieningen toereikend moeten zijn voor de achterliggende verplichtingen. Daarom moeten in principe alle voorzieningen bij de jaarrekening worden doorgelicht.

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico 's

Voorziening wethouderspensionen

Doel, aard en reden van deze voorziening

De voorziening is ingesteld bij de jaarrekening 2004.

Deze voorziening dient om toekomstige pensioenuitkeringen (concrete verplichtingen) aan (voormalige) wethouders te verstrekken c.q. om opgebouwde rechten te kunnen betalen wanneer deze worden opgevraagd voordat de pensioengerechtigde leeftijd wordt bereikt.

De voorziening valt onder programma 1 Bestuur en (overheids)participatie.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

Er is een storting in de voorziening gedaan van € 663.900 veroorzaakt door een verplichte jaarlijkse herrekening (rentedaling) van de voorziening wethouderspensionen. De uitgaven ten laste van de voorziening zijn € 163.700.

Voorziening wachtgeld vm. wethouders

Doel, aard en reden van deze voorziening

Voor het wachtgeld van de wethouders is op basis van het wettelijk kader, zoals opgenomen in het BBV, de gemeente verplicht om een voorziening te vormen voor verplichtingen waarvan de omvang per 31 december redelijk in te schatten is. De gerelateerde kosten die in de volgende begrotingsjaren zullen worden gemaakt worden komen ten laste van deze voorziening. Om die reden is de gemeente verplicht om de kosten van het wachtgeld niet via de exploitatiekosten te nemen maar via een voorziening.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

De lasten in 2020 van wachtgeld voor voormalig bestuurders bedragen € 126.800.

Voorziening Afwikkelkosten Centrumplan

Doel, aard en reden van deze voorziening

Er zijn afrondende werkzaamheden in de grondexploitatie van het Centrumplan, waarvoor de benodigde budgetten die hiervoor nodig zijn middels deze voorziening beschikbaar zijn.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

In 2020 zijn er geen stortingen in- of onttrekkingen aan de voorziening gedaan.

Voorzieningen voor middelen derden met bestedingsverplichtingen

Voorziening Onderhoud graven 10/20 jaar

Doel, aard en reden van deze voorziening

De voorziening dient om toekomstige verplichtingen ten aanzien van onderhoud aan graven te kunnen blijven bekostigen.

De voorziening valt onder programma 8 Gezondheid en duurzaamheid.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

De storting in de voorziening van € 625.700 bestaat met name uit in 2020 ontvangen afkoopsommen voor toekomstig onderhoud aan graven en de bespaarde rente over het saldo van de voorziening per 1 januari 2020 (contante waarde). De onttrekking aan de voorziening van € 507.100 is ter dekking van de onderhoudslasten van de begraafplaatsen.

Voorziening Vervanging riolering

Doel, aard en reden van deze voorziening

De voorziening is ingesteld bij het GRP-V en dient ter dekking van de vervangingskosten van rioleringen. De dotatie aan de voorziening is afhankelijk van de werkelijke uitgaven.

De voorziening valt onder programma 8 Gezondheid en duurzaamheid.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

De storting en onttrekking van € 1.850.900 betreffen de in 2020 gemaakte kosten van vervangingen.

Voorziening Beklemden middelen lijkbezorging

Doel, aard en reden van de voorziening

De voorziening is ingesteld bij raadsbesluit van december 2012. De voorziening heeft tot doel overschotten of tekorten bij de jaarrekening over meerdere jaren in de tarieven te verrekenen.

De voorziening valt onder programma 8 Gezondheid en duurzaamheid.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2019 heeft de raad besloten om € 85.600 aan de voorziening toe te voegen. In 2020 is dit bedrag conform de begroting ter dekking van kosten aan de voorziening onttrokken.

Voorziening Beklemden middelen riolering

Doel, aard en reden van de voorziening

Doel van deze voorziening is dat door de inzet ervan de tarieven zo laag mogelijk kunnen blijven. In 2012 is het GRP-V vastgesteld. Daarbij is over een periode van 40 jaar een doorrekening gemaakt van de noodzakelijke onttrekkingen en stortingen aan deze voorziening.

De voorziening valt onder programma 8 Gezondheid en duurzaamheid.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

Ter dekking van de lasten is € 943.000 aan de voorziening onttrokken.

Voorziening Beklemden middelen afvalstoffenheffing

Doel, aard en reden van deze voorziening

De voorziening dient om voor- en nadelen op de inzameling van huishoudelijk afval via de afvalstoffenheffing te egaliseren, zodat op rekeningbasis volledige kostendekking wordt bereikt.

De voorziening wordt gevoed door de ontvangen afvalstoffenheffing.

De voorziening valt onder programma 8 Gezondheid en duurzaamheid.

Toelichting op de stortingen en onttrekkingen in 2020

Bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2019 heeft de raad besloten om € 142.400 aan de voorziening toe te voegen. In 2020 is dit bedrag conform de begroting ter dekking van kosten aan de voorziening onttrokken.

Vaste schulden

Onderhandse leningen

Overzicht langlopende leningen	
Stand leningen per 1-1	43.352.200
Nieuwe leningen	0
Reguliere aflossingen	3.753.800
Stand leningen per 31-12	39.598.400

Waarborgsommen

Waarborgsommen	Saldo begin 2020	Vermeerderingen	Aflossing	Saldo eind 2020
Ontvangen waarborgsommen	13.100			13.100

Viottende passiva

Viottende passiva

Van de openstaande crediteuren ad. € 7.606.500 bedroeg het openstaande saldo medio februari 2021 minder dan € 100.

Vlottende schulden	Saldo eind 2020	Saldo begin 2020
Crediteuren (semi) overheid	7.606.500	6.695.900
	7.606.500	6.695.900

Overlopende passiva

Overlopende passiva	Saldo eind 2020	Saldo begin 2020
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	5.875.400	6.829.200
Van het Rijk vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	2.987.600	589.100
Van Europese en Nederlandse overheden vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	67.300	252.200
Overige overlopende passiva	169.500	9.800
	9.099.800	7.680.300

De verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, kunnen als volgt gespecificeerd worden.

Specificatie verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	Saldo eind 2020	Saldo begin 2020
Ministerie van VWS - SPUK 2019	397.100	1.992.000
Diverse aanbieders - inzet in wijkteams	438.700	1.391.200
BNG - transitorische rente langlopende leningen	531.800	582.000
GR Jeugdhulp Rijnmond	190.400	289.100
Diverse aanbieders WMO, jeugd en mantelzorg	1.099.200	1.356.000
Vooruitontvangen marktinitiatieven	207.100	109.600
Onderhoud openbare ruimte	851.200	
Sportservice Ridderkerk BV	1.405.200	
Overige nog te betalen	754.700	1.109.300
	5.875.400	6.829.200

Van het Rijk vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting

Van het Rijk vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	Saldo begin 2020	Lasten	Baten	Correctie	Saldo eind 2020
Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) t/m 2018	19.600				19.600
Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) vanaf 2019	569.500	- 1.030.500	1.491.300		1.030.300
Subsidie TOZO		- 5.243.900	6.204.500		960.600
Ministerie BZK, specifieke uitkering RRE		-56.900	999.300		942.400
Ministerie Financiën, uitkering toeslagenproblematiek			34.700		34.700
	589.100	- 6.331.300	8.729.800	0	2.987.600

Van Nederlandse overheden vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting

Van Nederlandse overheden vooruit ontvangen bedragen met bestedingsverplichting	Saldo begin 2020	Lasten	Baten	Naar nog te ontvangen / correctie	Saldo eind 2020
Investerings Stedelijke vernieuwing Geluid	102.700	- 102.700			0
Stadlandverbindingen fietsroutes	46.100			-46.100	0
Snelfietsroute F15 IJsselmonde vanaf 2019	12.100	- 426.700	414.600		0
Snelfietsroute F15 IJsselmonde Ringdijk		-62.700	62.700		0
Realisatie Waalvisie	65.000	-65.000			0
Extra DUVO-middelen Veilig Thuis	0		67.300		67.300
Zwerfafval	26.300	-61.300		35.000	0
	252.200	- 718.400	544.600	-11.100	67.300

Overige niet uit de balans blijvende verplichtingen met borgstellingen en garanties

Staat van gewaarborgde geldleningen

Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Nummer raadsbesluit	Rentepercentage	Restant begin 2020 afgerond	Totaalbedrag van de aflossing	Restant eind 2020	Leningvorm en einddatum
1.275.100	Bedrijfsfinanciering	Stichting Vestia	1997	4,13	1.275.100	-1.275.000	0	fixe-lening tot 2037
6.150.600	Herfinanciering lening Bouw 81 woningen Mauritshoek	Stichting Wooncompas	25-05-1998, nr. 15	5,495	1.606.600	-370.000	1.236.600	annuïtair tot 1-7-2023
299.500	Bouw Sporthal Reijerpark	Stichting sporthal Reijerpark	24-02-1998, nr. 986	3,2	134.700	-13.200	121.500	annuïtair tot 1-5-2028
40.000	Renovatie clubgebouw Prinsenstraat 76	Muziekvereniging Harmonie	17-2-2009, nr. 43	5,05	15.000	-2.000	13.000	lineair tot 1-4-2029
1.725.000	Herfin.lening bouw Riederborgh en 35 bejaardenwoningen	Stichting Wooncompas	b.en w. 27-11-2001	4,715	137.800	-137.800	0	annuïtair tot 8-1-2020
68.100	Renovatie clubgebouw Kievitsweg 153	Sportvereniging Bolnes	b.en w. 26-3-2002	5,6	6.700	-3.400	3.300	lineair tot 19-1-2021
10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	b.en w. 17-12-2002	5,159	5.079.200	-528.900	4.550.300	annuïtair tot 1-11-2027
10.000.000	Aankoop woningen, winkels en kantoorpand Vlietplein	Stichting Wooncompas	b.en w. 2-12-2003	4,88	3.828.600	-564.600	3.264.100	annuïtair tot 12-3-2025
10.000.000	Aankoop woningen, winkels en kantoorpand Vlietplein	Stichting Wooncompas	b.en w. 2-12-2003	5,075	6.463.400	-328.100	6.135.300	annuïtair tot 12-9-2033
10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	b.en w. 10-5-2005	4,29	10.000.000	0	10.000.000	fixe-lening tot 14-6-2030
10.000.000	Herfinanciering 3 leningen	Stichting Wooncompas	b.en w. 23-8-2005	3,985	10.000.000	0	10.000.000	fixe-lening tot 2-1-2032
7.500.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	b.en w. 25-4-2006	4,364	7.500.000	0	7.500.000	fixe-lening tot 28-4-2026
7.500.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	b.en w. 25-4-2006	4,414	7.500.000	0	7.500.000	fixe-lening tot 28-4-2036
200.000	bouw clubhuis	Korfbal Combinatie Ridderkerk			186.700	-13.300	173.400	lineair tot 2-1-2038
200.000	bouw clubhuis	Korfbal Combinatie Ridderkerk			193.300	-6.700	186.600	lineair tot 2-1-2048
					53.927.100	-3.243.000	50.684.100	

Indirecte garantstellingen Waarborgfonds Sociale Woningbouw

Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Datum ondertekening of storting	Rentepercentage	Restant geldlening begin 2020	Totaalbedrag van gewone en buitengewone aflossing	Restant geldlening eind 2020	Maximaal risico schade gemeente 25%	Leningvorm
---	------------------------	-----------------------	---------------------------------	-----------------	-------------------------------	---	------------------------------	-------------------------------------	------------

6.155.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	13-11-1997	3,81	3.387.400	-227.900	3.159.500	789.900	Annuïteit
10.797.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	13-11-1997	3,915	5.864.300	-392.200	5.472.100	1.368.000	Annuïteit
7.504.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	13-11-1997	3,25	4.228.800	-266.600	3.962.200	990.600	Annuïteit
3.170.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	13-11-1997	4,86	2.246.300	-101.500	2.144.800	536.200	Annuïteit
1.275.100	Bedrijfsfinanciering	St. Patrimonium	1-12-1997	4,13	0	1.275.100	1.275.100	318.800	fixe-lening
4.495.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	8-10-2003	3,1	3.434.700	-98.500	3.336.200	834.100	Annuïteit
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	1-10-2007	4,724	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	1-10-2007	4,708	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	22-1-2008	4,77	10.000.000	0	10.000.000	2.500.000	fixe-lening
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	1-7-2008	4,708	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	1-7-2008	4,724	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
10.186.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	18-5-2010	3,77	5.284.300	-396.500	4.887.800	1.222.000	Annuïteit
10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	20-12-2010	3,44	10.000.000	0	10.000.000	2.500.000	fixe-lening
10.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	15-8-2012	3,95	10.000.000	0	10.000.000	2.500.000	fixe-lening
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	15-3-2013	3,75	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
7.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	15-3-2013	1,65	7.000.000	0	7.000.000	1.750.000	fixe-lening
7.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	15-3-2013	1,65	7.000.000	0	7.000.000	1.750.000	fixe-lening
4.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	15-5-2015	1,84	4.000.000	0	4.000.000	1.000.000	fixe-lening
4.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	15-5-2016	1,82	4.000.000	0	4.000.000	1.000.000	fixe-lening
4.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	15-5-2016	1,86	4.000.000	0	4.000.000	1.000.000	fixe-lening

4.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	28-9-2016	1,47	4.000.000	0	4.000.000	1.000.000	fixe-lening
3.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	30-3-2017	2,04	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	13-4-2017	2,07	2.000.000	0	2.000.000	500.000	fixe-lening
2.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	15-5-2017	2,1	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	27-9-2017	1,76	3.000.000	0	3.000.000	750.000	fixe-lening
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	16-10-2017	1,79	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	14-9-2018	1,798	5.000.000	0	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
8.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	25-6-2019	1,245	8.000.000	0	8.000.000	2.000.000	fixe-lening
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	1-7-2019	-0,149	1.000.000	4.000.000	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
7.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	20-9-2019	0,43	7.000.000	0	7.000.000	1.750.000	fixe-lening
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	28-12-2020	0,27		5.000.000	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
5.000.000	Bedrijfsfinanciering	Stichting Wooncompas	28-12-2020	0,26		5.000.000	5.000.000	1.250.000	fixe-lening
					150.445.800	13.791.900	164.237.700	41.059.600	

Overzicht van hypotheekgaranties inzake eigenwoningbezit

Naam van de geldgever	Restant begin dienstjaar 2020	Restant einde dienstjaar 2020	Bedrag opgebouwde waarden 2020	Gewaarborgd eind 2020
Centraal beheer	77.100	77.100		77.100
Syntrus Achmea	121.200	0		0
RegioBank	53.100	53.100		53.100
ING	875.800	570.900		570.900
Rabobank Eindhoven	22.400	17.800		17.800
Rabobank Ridderkerk	177.200	111.600		111.600
Stater	2.048.100	1.517.800	1.078.100	439.700
Aegon	18.700	18.700		18.700
Woonfonds Achmea	131.600	64.400		64.400
	3.525.200	2.431.400	1.078.100	1.353.300

Toelichting op het overzicht van lasten en baten

Toelichting op het overzicht van lasten en baten

In het volgend overzicht staan de lasten en baten die naar hun aard éénmalig zijn en € 50.000 of meer bedragen. De éénmalige lasten en baten die kleiner zijn dan € 50.000 zijn samengevat in bedragen per programma.

Het overzicht eenmalige lasten en baten is gebaseerd op de notitie structurele en incidentele baten en lasten van augustus 2018, waarin nieuwe criteria voor het onderscheid in structurele en incidentele mutaties is gegeven. Onder incidentele mutaties vallen ook lasten en baten die over een langere periode van jaren lopen, maar wel eindig zijn.

Overzicht eenmalige lasten en baten

In het onderstaand overzicht staan de lasten en baten die naar hun aard eenmalig zijn en € 50.000 of meer bedragen. De eenmalige lasten en baten die kleiner zijn dan € 50.000 zijn samengevoegd in bedragen per programma.

Omschrijving	Toelichting eenmalige last of baat	Lasten	Baten
Programma 1 Bestuur en (overheids)participatie			
Gemeentehuis	Huisvesting bibliotheek AanZet	-79.400	
BAR-bijdrage	Coronakosten	-440.100	
	Eenmalige lasten kleiner dan € 50.000	-19.394	-39.595
	Eenmalige baten kleiner dan € 50.000		
Totaal Programma 1		-538.894	-39.595
Programma 2 Veiligheid			
	Eenmalige lasten kleiner dan € 50.000	-48.815	
	Eenmalige baten kleiner dan € 50.000		
Totaal Programma 2		-48.815	0
Programma 3 Verkeer, vervoer en wegen			
Planmatig onderhoud wegen	Geluidsreducerend asfalt	-113.885	
Straatreiniging	Extra werkzaamheden + stormschade	-66.590	
	Eenmalige lasten kleiner dan € 50.000	-105.040	22.185
	Eenmalige baten kleiner dan € 50.000		
Totaal Programma 3		-285.515	22.185
Programma 4 Economische zaken			
Overige gebouwen	Verkoop panden	-514.726	1.103.631
	Eenmalige lasten kleiner dan € 50.000	-33.260	
	Eenmalige baten kleiner dan € 50.000		
Totaal Programma 4		-547.986	1.103.631

Programma 5 Onderwijs			
Lokaal onderwijs	Middelen voor thuisonderwijs	-63.395	
	Eenmalige lasten kleiner dan € 50.000		
	Eenmalige baten kleiner dan € 50.000		
Totaal Programma 5		-63.395	0
Programma 6 Cultuur, sport en groen			
Groenvisie	Uitvoering Groenvisie	-104.696	
	Eenmalige lasten kleiner dan € 50.000	-12.000	
	Eenmalige baten kleiner dan € 50.000		
Totaal Programma 6		-116.696	0
Programma 7 Sociaal domein			
Specialistische jeugdvoorzieningen in natura	Vlaktaks GR Jeugdhulp Rijnmond	-750.811	
	DUVVO Veilig Thuis		138.936
Wet BUIG	TOZO vergoeding		577.759
	Eenmalige lasten kleiner dan € 50.000	-43.142	
	Eenmalige baten kleiner dan € 50.000		
Totaal Programma 7		-793.953	716.695
Programma 8 Gezondheid en duurzaamheid			
Huishoudelijk afval	Meerkosten afvalinzameling en -verwerking	-403.687	
Geluid	Studie geluid- en luchtmaatregelen A15	-51.284	
	Eenmalige lasten kleiner dan € 50.000	-4.689	
	Eenmalige baten kleiner dan € 50.000		
Totaal Programma 8		-459.660	0
Programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed			
Zwembaden	Financiële gevolgen Sport Service Ridderkerk	-1.082.000	
Wijkbeheer	Extra ledigen prullebakken en vuilcontainers	-90.834	
Grondexploitatie	Tussentijdse winstnemering Cornelisland		1.456.666
	Winstnemering Legendijk		79.768
	Eenmalige lasten kleiner dan € 50.000	-37.835	-22.645
	Eenmalige baten kleiner dan € 50.000		
Totaal Programma 9		-1.210.669	1.513.789
Buiten de programma 's			
Deelnemingen	Verkoop Eneco-aandelen		46.053.673
Baten betaald (straat)parkeren	Lagere opbrengsten parkeergelden		-65.125
Deelnemingen nutsbedrijven	Hogere dividenden		266.400
Algemene uitkering	Steunpakket		1.052.000
Baten precariobelasting	Geen baten precariobelasting		-94.700
Heffing Vennootschapsbelasting	Vpb op grondexploitaties	-65.392	
	Eenmalige lasten kleiner dan € 50.000	-78.009	
	Eenmalige baten kleiner dan € 50.000		
Totaal buiten de programma 's		-143.401	47.212.248
Totaal eenmalige lasten en baten programma's		-4.208.984	50.528.953

Omschrijving	Toelichting eenmalige last of baat	Lasten	Baten
Algemene reserve	Toevoeging aan de algemene reserve van vrijval uit opheffing onderhoudsreserve watergangen	-167.038	

Algemene reserve	Toevoeging verkoop aandelen Eneco	-	
		46.053.673	
Algemene reserve	Toevoeging aan de algemene reserve van vrijval uit opheffing onderhoudsreserve openbare verlichting	-769.947	
Algemene reserve	Toevoeging aan de algemene reserve van vrijval uit opheffing onderhoudsreserve speelterreinen	-195.046	
Algemene reserve	Toevoeging aan de algemene reserve van vrijval uit opheffing reserve overstapplaats Deltapoort	-1.270.000	
Algemene reserve	Toevoeging aan de algemene reserve van vrijval uit opheffing reserve welzijns- en sportbeleid Facet	-266.000	
Algemene reserve	Onttrekking aan de algemene reserve ten behoeve van de storting in de afschrijvingsreserve snelfietsroute F15		95.744
Algemene reserve	Onttrekking aan de algemene reserve ten behoeve van de storting in de afschrijvingsreserve bereikbaarheid sportpark Reijerpark		61.200
Algemene reserve	Onttrekking aan de algemene reserve ten behoeve van de storting in de afschrijvingsreserve geluidswal Drievliet		281.700
Algemene reserve	Onttrekking aan de algemene reserve ten behoeve van de storting in de afschrijvingsreserve geluidsscherm West A15/A16		1.050.000
Algemene reserve	Onttrekking ten behoeve van dekking doorgeschoven prestatie, beheerkosten GRNR, dagelijks onderhoud wegen		141.400
Algemene reserve	Onttrekking ten behoeve van dekking incidentele post uit het collegeprogramma betreffende verhogen onderhoudsniveau openbaar groen		100.000
Algemene reserve	Onttrekking ten behoeve van vorming van de reserve bodemonderzoek Wooncompas		450.000
Algemene reserve	Onttrekking ten behoeve van dekking vlaktaks		1.000.000
Algemene reserve	Onttrekking ten behoeve van dekking doorgeschoven prestatie, stil asfalt Rotterdamseweg		107.000
Algemene reserve	Onttrekking ten behoeve van dekking kosten uitvoering groenvisie		104.696
Algemene reserve	Onttrekking ten behoeve van dekking extra inzet wijkteamprofessionals op scholen		156.000
Algemene reserve	Onttrekking ten behoeve van dekking heroriëntatie producten Facet		497.106
Algemene reserve	Onttrekking ten behoeve van dekking uitgaven in het kader van strategische personeelsplanning		139.238
Algemene reserve	Onttrekking ten behoeve van dekking uitgaven in het kader van het afvalbeleidsplan		97.910
Reserve onderhoud verhardingen	Toevoeging conform begroting	-1.007.400	
Reserve onderhoud verhardingen	Toevoeging voor toekomstig groot onderhoud uit grondexploitatie Lagendijk	-57.500	
Reserve onderhoud verhardingen	Onttrekking ten behoeve van dekking groot onderhoud verhardingen		1.434.286
Reserve groot onderhoud sportaccommodaties	Toevoeging conform begroting na wijziging	-349.800	
Reserve groot onderhoud sportaccommodaties	Onttrekking ten behoeve van dekking groot onderhoud sportaccommodaties		105.201
Reserve groot onderhoud gebouwen	Toevoeging conform begroting na wijziging en ten behoeve van onderhoud Bibliotheek aan zet	-548.600	
Reserve groot onderhoud gebouwen	Onttrekking ten behoeve van dekking groot onderhoud gebouwen en vervanging Romneyloods		282.484
Reserve onderhoud openbare verlichting	Toevoeging conform begroting na wijziging	-178.700	
Reserve onderhoud openbare verlichting	Onttrekking ten behoeve van dekking onderhoud openbare verlichting		239.322
Reserve onderhoud openbare verlichting	Vrijval uit opheffing reserve onderhoud openbare verlichting		769.947
Reserve onderhoud watergangen	Vrijval uit opheffing reserve onderhoud watergangen		167.038
Reserve onderhoud speelterreinen	Toevoeging conform begroting	-73.800	
Reserve onderhoud speelterreinen	Vrijval uit opheffing reserve onderhoud speelterreinen		195.046

Reserve overstapplaats Deltapoort	Vrijval uit opheffing reserve overstapplaats Deltapoort	1.270.000
Reserve beeldende kunst	Onttrekking ten behoeve van dekking beeldende kunst centrum	67.900
Reserve Innovatiefonds sociaal domein	Onttrekking ten behoeve van dekking pilot praktijkondersteuning huisarts jeugd - GGD	72.300
Reserve actualisatie Integraal Accommodatieplan	Onttrekking ten behoeve van dekking extra afschrijvingen sportpark Ridderkerk, sloop Maaslaan 37 en sloop en extra afschrijving van de Beverbol	574.407
Reserve vennootschapsbelasting grondexploitaties	Onttrekking ten behoeve van dekking vennootschapsbelasting over grondexploitaties	65.392
Reserve welzijns- en sportbeleid Facet	Vrijval uit opheffing reserve welzijns- en sportbeleid Facet	266.000
Reserve bodemonderzoek Wooncompas	Storting voor de vorming van de reserve bodemonderzoek Wooncompas	-450.000
Afschrijvingsreserve snelfietsroute F15	Storting in de afschrijvingsreserve snelfietsroute F15	-95.744
Afschrijvingsreserve bereikbaarheid sportpark Reijerpark	Storting in de afschrijvingsreserve bereikbaarheid sportpark Reijerpark	-61.200
Afschrijvingsreserve geluidswal Drievliet	Storting in de afschrijvingsreserve geluidswal Drievliet	-281.700
Afschrijvingsreserve geluidsscherm West A15/A16	Storting in de afschrijvingsreserve geluidsscherm West A15/A16	-1.050.000
	Stortingen in reserves kleiner dan € 50.000	-79.657
	Onttrekkingen aan reserves kleiner dan € 50.000	525.007
Totaal reservemutaties		- 10.316.324
		52.955.805

Totaal alle eenmalige lasten en baten	- 60.845.277
	57.164.789

Presentatie van het structureel rekeningsaldo	2020
Saldo lasten en baten	40.973.700
Stortingen en onttrekkingen aan reserves	- 42.315.175
Rekeningsaldo na bestemming	-1.341.475
Waarvan eenmalige lasten en baten (saldo)	3.680.489
Structureel rekeningsaldo	-5.021.964

Structurele reservemutaties	Toelichting	Lasten 2020	Baten 2020
Afschrijvingsreserves	Totaal onttrekking ter dekking van afschrijvingen		324.306
Totaal structurele reservemutaties		0	324.306

Gebeurtenissen na balansdatum

COVID-19 (Corona) virus

Analyse van begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Op 10 december 2015 heeft de raad het controleprotocol voor de jaarstukken 2015-2019 vastgesteld. Er is nog geen nieuw protocol opgesteld, dus het bestaande protocol is ook van toepassing op deze

jaarrekening. In het controleprotocol zijn de volgende criteria voor de toets op de rechtmatigheid van budgetafwijkingen opgenomen:

Kostenoverschrijdingen worden in beginsel als *rechtmatig* beschouwd:

- Als dat geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten of een gevolg zijn van exogene, onontkoombare of onvoorziene factoren;
- Als het gaat om open einde (subsidie)regelingen.

Kostenoverschrijdingen worden in beginsel als *onrechtmatig* beschouwd:

- Als de overschrijdingen van de kosten van activiteiten passen binnen het bestaande beleid maar ten onrechte niet tijdig aan de raad zijn gerapporteerd;
- Als de overschrijdingen van kosten van activiteiten niet passen binnen het bestaande beleid.

De gemeenteraad heeft in het controleprotocol voor fouten een tolerantiegrens vastgesteld van 1% van het totaal van de lasten. De commissie BBV heeft in een stellige uitspraak gesteld dat het totaal van de lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves is.

De accountant heeft de tolerantiegrens voor de jaarrekening 2020 vastgesteld op € 1.288.600. Blijft het totaal van de financiële onrechtmatigheden binnen dit bedrag dan kan een goedkeurende controleverklaring op de financiële rechtmatigheid door de accountant worden afgegeven.

Toelichtingen bij programma's

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de financiële begrotingsrechtmatigheid. Voor het bepalen van een onrechtmatigheid wordt allereerst gekeken naar een overschrijding op de lasten van een bepaald programma. Wordt er een overschrijding geconstateerd, dan wordt bepaald wat de overschrijding veroorzaakt. De overschrijding wordt getoetst aan de criteria uit het controleprotocol.

Programma	Begroting na wijziging	Rekening 2020		Verschil begroting en rekening		Rechtmatigheidsoordeel	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten		Lasten
1 Bestuur en (overheids)participatie	-5.262.700	1.799.200	-4.734.229	1.586.380	528.471	-	
2 Veiligheid	-3.961.600	1.342.900	-3.567.260	2.144.118	394.340	801.218	
3 Verkeer, vervoer en wegen	-	3.461.100	-	4.276.566	480.249	815.466	
	11.300.200		10.819.951				
4 Economische zaken	-2.316.500	1.654.100	-2.553.362	2.493.936	-	839.836	0
					236.862		
5 Onderwijs	-3.094.800	1.554.100	-2.578.196	1.226.392	516.604	-	
						327.708	
6 Cultuur, sport en groen	-9.575.500	629.600	-8.827.831	733.372	747.669	103.772	
7 Sociaal domein	-	15.041.80	-	21.637.54	-	6.595.74	0
	52.700.900	0	59.406.738	2	6.705.838	2	
8 Gezondheid en duurzaamheid	-	15.275.10	-	13.259.69	1.566.92	-	
	15.752.300	0	14.185.378	5	2	2.015.405	
9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed	-	16.400.00	-	14.240.45	480.283	-	
	22.085.700	0	21.605.417	2		2.159.548	
Buiten de programma's	-	127.773.0	-	127.339.0	1.228.82	-	
	63.229.401	00	62.000.580	14	1	433.986	
Totaal	-	184.930.9	-	188.937.4	-	4.006.56	0
	189.279.601	00	190.278.942	67	999.341	7	

Programma 4 Economische zaken

De lasten van dit programma zijn overschreden met € 236.862. De oorzaak hiervan is verkoop van de voormalige school aan de Windmolen 110. Hierdoor heeft er een afwaardering plaatsgevonden. De

overschrijding wordt gecompenseerd door de baten van de verkoop, waardoor deze overschrijding als rechtmatig kan worden beschouwd.

Programma 7 Sociaal domein

De lasten van dit programma zijn overschreden met € 6.705.838. De oorzaken zijn terug te vinden in de Wet BUIG-uitkeringen, Wmo-gerelateerde zaken en jeugdhulp. Tegenover de kostenoverschrijding van de Wet BUIG-uitkeringen staan baten ter compensatie. De Wmo-relateerde zaken en de jeugdhulp behoren tot de openeinderegelingen. De totale overschrijding op de lasten van dit programma kunnen volgens het controleprotocol als rechtmatig beschouwd worden.

Toelichtingen bij investeringen

Programma			Begroting na wijziging		Rekening 2020		Verschil begroting en rekening		Rechtmatigheidsoordeel
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	
3	Verkeer, vervoer en wegen	Snelfietsroute F15 IJsselmonde	-	426.10	-	493.40	-	67.300	0
			686.800	0	858.70	0	171.900		
8	Gezondheid en duurzaamheid	Gemalen mechanisch	-65.000		-91.600		-26.600	0	0
	Totaal		-	426.10	-	493.40	-	67.300	0
			751.800	0	950.30	0	198.500		
					0				

Programma 3 Verkeer, vervoer en wegen

Het investeringskrediet is overschreden door uitbreiding van de scope van het project. Hierdoor zijn extra kosten gemaakt in de voorbereiding. De overschrijdingen van de kosten van de activiteiten passen binnen het bestaande beleid, en zijn aan de raad gerapporteerd middels het raadsvoorstel Rechtmatigheid Jaarstukken 2020. Hierdoor kan deze kostenoverschrijding als rechtmatig worden beschouwd.

Programma 8 Gezondheid en duurzaamheid

Het investeringskrediet is overschreden door het vervangen van pompen en afsluiters die niet meer juist functioneerden. De overschrijdingen van de kosten van de activiteiten passen binnen het bestaande beleid, en zijn aan de raad gerapporteerd middels het raadsvoorstel Rechtmatigheid Jaarstukken 2020. Hierdoor kan deze kostenoverschrijding als rechtmatig worden beschouwd.

Informatie Wet normering topinkomens

Wet normering topinkomens

Op grond van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen voor de (semi)publieke sector (WNT) moet in de jaarrekening verslag gedaan worden van de bezoldiging van (gewezen) topfunctionarissen en van eenieder van wie de bezoldiging van zijn functie of functies de maximale bezoldiging te boven is gegaan. De maximale bezoldiging bedraagt in 2020 € 201.000.

De wet heeft betrekking op de bezoldiging van de gemeentesecretaris en de griffier.

	H.W.J. Klaucke	J. van Straalen
Functiegegevens 2020	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling 2020	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband in fte	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging 2020		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	117.695,97	88.094,67
Beloningen betaalbaar op termijn*	20.415,72	15.529,32
<i>Subtotaal</i>	<i>138.111,69</i>	<i>103.623,99</i>
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	138.111,69	103.623,99
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
	201.000	201.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019		
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband 2019 (in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	112.043,27	85.273,44
Beloningen betaalbaar op termijn*	19.533,96	14.534,16
Totale bezoldiging 2019	131.577,23	99.807,60
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
	194.000	194.000

* Voornamelijk de werkgeversbijdrage aan een pensioenvoorziening

Staat van investeringen

Staat van investeringen

Nr. toelichting	Investeringen	Totaal beschikbaar gesteld krediet	Begroting 2020	Doorgeschoven uitgaven uit 2019	Mutaties 2020	Geraamde uitgaven 2020	Werkelijke uitgaven 2020	Restant geraamde uitgaven 2020	Al doorgeschoven naar 2021 e.v. in tussenrapportages	Door te schuiven bedrag Rekening 2020	Doorschuiven naar welk jaar/welke jaren	Afsluiten J/N
	Raadsinformatiesysteem	35.000		15.500	0	15.500	15.300	200				J
	Aanpassen trouwzaal vergadertafels+stoelen	26.600		5.700	0	5.700	5.400	300				J
	Aanpassen trouwzaal vergaderinstal.+encoder	38.600		32.400	6.000	38.400	37.400	1.000				J
1	Gemeente App	76.200		0	76.200	76.200	14.900	61.300		61.300	2021	N
	subtotaal programma 1 bestuur en participatie	176.400	0	53.600	82.200	135.800	73.000	62.800	0	61.300		
	Verv marmoleum brandweerkazerne	0	39.300	0	-39.300	0	0	0				J
	subtotaal programma 2 veiligheid	0	39.300	0	-39.300	0	0	0	0	0		
	Geluidswal Drievliet	306.300		281.700	9.100	290.800	284.500	6.300				J
	Fietsverhardingen Rijksstraatweg	3.000		150.500	-150.500	0	-3.100	3.100				J
	Snelfietsroute F16 tracé Verenambachtseweg	2.200		63.800	-63.800	0	-2.200	2.200				J
2	Fietshighway Lagendijk	405.100		359.100	-284.100	75.000	18.400	56.600	284.100	56.600		N
	Geluidswal 't Zand	435.200		362.600	51.800	414.400	393.200	21.200				J
	VRI Verenambachtseweg	0		85.000	-85.000	0	0	0				J
3	VRI Vlietlaan-Rotterdamseweg	65.700		48.200	17.500	65.700	38.600	27.100		27.100	2021	N
3	VRI Industrieweg-Rotterdamseweg	67.500		0	67.500	67.500	46.100	21.400		21.400	2021	N
3	VRI Donkersloot-, Gilden-, Rotterdamseweg	159.600		159.600	0	159.600	73.700	85.900		85.900	2021	N
	Damwand Bilderdijklaan 053603	35.600		35.600	0	35.600	34.300	1.300				J
4	Snelfietsroute F15 Ijsselmonde	1.347.600		367.600	319.200	686.800	858.700	-171.900			2021-2022	N
4	Snelfietsroute F15 Ijsselmonde (bate)	-1.248.700		-55.000	-371.100	-426.100	-493.400	67.300	-187.000		2021-2022	N

Gladheidsbestrijdingsfaciliteit , bouw	1.437.800		0	0	0	7.500	-7.500				J
Gladheidsbestrijdingsfaciliteit , installaties	357.000		60.000	0	60.000	58.900	1.100				J
Onderzoek dubbele toerit IJsselmondse Knoop	0		0	0	0	300	-300				J
Vervangen brug De Gorzen 043601	41.900	1.900	0	0	1.900	0	1.900	1.900	2021		N
Keerwand Donckse Bos	127.000		127.000	-127.000	0	0	0	127.000			N
Openbare ruimte Sporthal PC Hooftstraat	584.300		577.700	-577.700	0	0	0	577.700			J
5 Snelheidsremmende maatregelen Erasmuslaan	50.000		50.000	0	50.000	0	50.000				J
6 Rehabilitaties wegen	2.035.600	867.200	672.100	-566.800	972.500	504.600	467.900	461.900	467.900		N
7 HOV, Voorbereiding Vlietlaan (kadernota)	100.000		0	100.000	100.000	13.200	86.800	86.800	2021		N
7 HOV, Voorbereiding Vlietlaan (kadernota), bate	-50.000		0	-50.000	-50.000	0	-50.000	-50.000	2021		N
8 Centrum deelgebied 1 Parkeerplaats	100.000		0	100.000	100.000	4.600	95.400	95.400	2021-2022		N
9 Centrum deelgebied 2 Sint Jorisplein onderzoek	50.000		0	50.000	50.000	0	50.000	50.000	2021		N
10 Centrum deelgebied 3 Entree Joris-, Schoutstr onderz	50.000		0	50.000	50.000	0	50.000	50.000	2021		N
11 Centrum fietsenstalling, gebouw	50.000		0	50.000	50.000	1.000	49.000	49.000	2021		N
12 Ontbrekende schakels fietsnetwerk onderzoek	25.000		0	25.000	25.000	0	25.000	25.000	2021		N
13 Aanpak veiligheidsknelpunten onderzoek	25.000		0	25.000	25.000	0	25.000	25.000	2021		N
14 Openbare verlichting	682.000	288.500	580.300	-186.800	682.000	559.300	122.700	122.700	2021		N
Vervangen zitbanken 2019	29.400		22.700	-3.800	18.900	18.900	0				J
15 Verbeteren Verkeersveiligheid Ringdijk	395.000		385.300	0	385.300	411.100	-25.800				J
Verbeteren Verkeersveiligheid Ringdijk (bate)	0		0	0	0	-24.500	24.500				J
Aanleggen dijktrap en voetpad Riederwerf	56.000		45.100	0	45.100	44.100	1.000				J

	Aanleggen dijktrap en voetpad Riederwerf	0		0	0	0	-10.000	10.000					J
16	Parkeervoorziening plein Mr. Treubstraat	49.100		42.100	4.600	46.700	16.100	30.600		5.000	2021		N
17	Ketenvoorzieningen Openbaar Vervoer	100.000	90.000	10.000	-100.000	0	0	0	100.000				N
18	Keermuur Rijksstraatweg 81502	120.000		120.000	0	120.000	83.500	36.500					J
	Keermuur Rijksstraatweg 81503	45.000		45.000	0	45.000	45.000	0					J
19	Geluidsscherm A15	1.139.500		0	50.000	50.000	23.900	26.100	1.089.500	26.100	2021		N
20	Fietspad Verbindingsweg	150.000		0	150.000	150.000	100.100	49.900		49.900	2021		N
20	Fietspad Verbindingsweg (bate)	-75.000		0	-75.000	-75.000	0	-75.000		-75.000	2021		N
	Parkeermanagementsysteem parkeergarage	40.000		0	40.000	40.000	45.700	-5.700					J
21	Drainage/Suppletiegemalen	27.800	27.800	0	0	27.800	10.600	17.200		17.200	2021		N
22	Vervangen beschoeiingen 2020	70.700	56.600	14.100	0	70.700	31.800	38.900		38.900	2021		N
	subtotaal programma 3 verkeer, vervoer en wegen	9.392.200	1.332.000	4.610.100	-1.531.900	4.410.200	3.194.500	1.215.700	2.453.200	1.176.800			
	Verhoging vloer loods De Gorzen	30.200		30.200	0	30.200	28.300	1.900					J
	subtotaal programma 4 economische zaken	30.200	0	30.200	0	30.200	28.300	1.900	0	0			
	Bereikbaarheid Reijerpark voor fietsers en voetgangers	386.100		0	9.800	9.800	9.800	0					J
27	Elektronische installaties voor inhuizing bibliotheek	50.000		0	50.000	50.000	17.800	32.200		32.000	2021		N
	Bouw sporthal PC Hoofstraat bouw	3.575.200		0	0	0	0	0					J
	Bouw sporthal PC Hoofstraat installatie	846.000		0	0	0	0	0					J
	Bouw sporthal PC Hoofstraat inrichting	282.000		0	0	0	0	0					J
26	Bouw Sportzaal Gemini bouw	2.108.100	196.000	17.000	-100.000	113.000	122.000	-9.000	100.000	-9.000	2021		N
	Bouw Sportzaal Gemini bouw (bate)	0		0	0	0	-19.300	19.300					N

	Bouw Sportzaal Gemini installatie	504.000		0	0	0	-100	100		100	2021	N
	Bouw Sportzaal Gemini installatie (bate)	0		0	0	0	-1.300	1.300				N
	Bouw Sportzaal Gemini inrichting	168.000		0	0	0	0	0				N
	Aandelenkapitaal Sport Service Ridderkerk	0		0	0	0	100	-100				J
	Buitensportaccommodatie Reijerpark terrein	1.354.500		0	0	0	0	0				J
	Buitensportacc. Reijerpark toplaag	132.000		14.800	-14.800	0	0	0				J
28	Toplaag kunstgras SV Slikkerveer Reyerpark	410.000	231.800	0	178.200	410.000	458.000	-48.000				J
28	Toplaag kunstgras SV Slikkerveer Reyerpark (bate)	0		0	0	0	-80.100	80.100				J
29	Sportpark RK ondergrond en inrichting terrein	4.220.000	5.225.000	4.400	-1.155.000	4.074.400	2.018.800	2.055.600		2.376.400	2021	N
29	Sportpark RK ondergrond en inrichting terrein (bate)	0		0	0	0	-320.800	320.800				N
30	Sportpark Ridderkerk toplaag velden	900.000	495.000	0	355.000	850.000	816.800	33.200		176.100	2021	N
30	Sportpark Ridderkerk toplaag velden (bate)	0		0	0	0	-142.900	142.900				N
31	Inr Sportpark RK buitenruimte buiten hekwrk	650.000		0	130.000	130.000	39.200	90.800	520.000	90.800	2021	N
32	Inr. Sportpark RK, tbv Gemini buitenruimte	150.000		0	0	0	7.600	-7.600	150.000	-7.600	2021	N
	Buurtsport Driehoek Zand 2020	30.200	30.200	0	-30.200	0	0	0	30.200			N
	Skateboardbaan Vlietlaan	31.000	31.000	0	-31.000	0	100	-100	31.000	-100	2021	N
	Skateboardbaan Sportlaan	87.100	87.100	0	-87.100	0	2.800	-2.800	87.100	-2.800	2021	N
33	Kunstgrasondergronden speelterreinen	335.900	183.800	152.100	0	335.900	279.200	56.700				J
33	Vervangen toplagen kunstgrasveldjes	91.400	75.200	76.200	-60.000	91.400	70.200	21.200				J
33	Aanpassen ondergronden speelplaatsen	179.700	142.300	37.400	0	179.700	161.000	18.700				J
33	Aanschaf speeltoestellen 2020	147.000	141.700	5.300	0	147.000	121.300	25.700				J

	subtotaal programma 6 Cultuur, sport en groen	16.638.200	6.839.100	307.200	-755.100	6.391.200	3.560.200	2.831.000	918.300	2.655.900		
34	Minicontainers papier	376.000		36.400	0	36.400	6.400	30.000		30.000	2021	N
34	Ondergrondse containers papier	336.000		286.600	-106.600	180.000	5.200	174.800	106.600	174.800	2021	N
34	Toegangscontrole ondergrondse containers	120.000		86.200	-32.200	54.000	0	54.000	32.200	54.000	2021	N
34	GFT-cocons	634.000		200.500	-71.200	129.300	17.100	112.200	71.200	112.200	2021	N
34	Toegangscontrole GFT-cocons	317.000		25.200	-16.200	9.000	-18.000	27.000	16.200	27.000	2021	N
34	Minicontainers restafval	376.000		34.500	0	34.500	6.400	28.100		28.100	2021	N
34	Ondergrondse containers rest hoogbouw	192.000		142.600	-52.600	90.000	31.200	58.800	52.600	58.800	2021	N
	Energiesysteem gemaal P01	21.700		18.300	-18.300	0	0	0				J
35	Gemalen mechanisch	65.000	65.000	0	0	65.000	91.600	-26.600				J
36	Gemalen elektrisch	223.000	23.000	100.000	100.000	223.000	89.800	133.200		133.200	2021	N
37	Uitbreiding begraafplaats	402.200	261.100	92.700	-229.600	124.200	10.700	113.500	229.600	113.500	2021	N
38	Ruimen graven	122.700	122.700	0	0	122.700	0	122.700		122.700	2021	N
39	Vervangen Columbarium1986 Vredehof	53.900	5.000	18.200	0	23.200	0	23.200		23.200	2021	N
	Aanpassingen rouwcentrum, bouwkundig	356.900		20.000	0	20.000	14.500	5.500				J
	Aanpassingen rouwcentrum, inrichting+verlichting	82.100		4.600	0	4.600	7.300	-2.700				J
	Aanpassingen rouwcentrum, sanitair+buitenruimte	69.400		10.000	0	10.000	6.600	3.400				J
	subtotaal programma 8 Gezondheid en duurzaamheid	3.747.900	476.800	1.075.800	-426.700	1.125.900	268.800	857.100	508.400	877.500		
	Uitbreiding Schaeppmanschool	540.000	486.000	54.000	0	540.000	559.600	-19.600				J
23	Vervangende nieuwbouw Driemaster	1.937.500	871.800	193.800	-865.600	200.000	193.800	6.200	865.600	6.200	2022	N
24	Nieuwbouw CBS De Fontein	545.000	457.200	50.800	-235.500	272.500	0	272.500	272.500	272.500	2021	N
25	De Noord basisschool/kindercentrum	0		0	0	0	4.500	-4.500		-4.500	2021	N
26	Nw.bouw Gemini bouwkundig	17.178.500	1.204.000	51.100	-780.000	475.100	555.500	-80.400	780.000	-80.400	2021	N

40	Realisatie Waalvisie	393.400		226.700	0	226.700	222.900	3.800		3.800	2021	N
40	Realisatie Waalvisie (bate)	-225.500		-58.800	0	-58.800	-65.000	6.200				N
41	Waalvisie De Nes	267.800		0	0	0	0	0				J
41	Waalvisie De Nes (bate)	-163.500		-163.500	0	-163.500	-163.500	0				J
42	Grond tbv erfpacht ACH Selderijweg	12.700.000			12.700.00	12.700.00	12.677.10	22.900				J
					0	0	0					
	subtotaal programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed	33.173.200	3.019.000	354.100	10.818.90	14.192.00	13.984.90	207.100	1.918.100	197.600		
					0	0	0					
	Totaal	63.158.100	11.706.200	6.431.000	8.148.100	26.285.30	21.109.70	5.175.600	5.798.000	4.969.100		
						0	0					

Toelichting op staat van investeringen

1. *GemeenteApp*
Betreft een investeringskrediet voor aanschaf software en implementatie. De implementatie is in volle gang en zal in 2021 worden afgerond.
2. *Fietshighway Lagendijk*
De uitvoering is gestart in 2020 en wordt in het 1e kwartaal van 2021 afgerond.
3. *VRI's*
De VRI's zijn vervangen. Hiervoor hebben we een bijdrage geleverd aan het WSHD. Vanuit het in juli 2020 vastgestelde mobiliteitsplan willen we meer aandacht voor de voetgangers. Om de voetgangers langer groen te geven moeten de VRI's aangepast worden. Hiervoor willen we het restkrediet gebruiken.
4. *Snelfietsroute F15 IJsselmonde*
De scope van het project Snelfietsroute F15 IJsselmonde is uitgebreid waardoor er al extra kosten zijn gemaakt in de voorbereiding. Deze extra kosten worden gedekt door de nog te ontvangen subsidie(s).
Er is al meer subsidie ontvangen door extra aanvragen en beschikkingen die niet waren voorzien. Voor 2021 wordt de begroting aangepast i.v.m. aanvragen die nog niet zijn beschikt.
5. *Snelheidsremmende maatregelen Erasmuslaan*
In 2020 is onderzoek gedaan naar het herinrichten van de Erasmuslaan. In 2021 wordt het nieuwe ontwerp besproken met de bewoners. Op basis daarvan wordt het ontwerp verder uitgewerkt en wordt een uitvoeringsplanning gemaakt. voor het vervolg traject zal bij 1e TURAP 2021 zal daarvoor een nieuw krediet worden aangevraagd.
6. *Rehabilitaties wegen*
Voor rehabilitaties is totaal € 972.500 geraamd, hiervan is in 2020 € 504.600 uitgegeven. Het restantbudget van € 467.900 schuift door naar 2021. Hieronder worden de projecten nader toelicht:
 - In 2020 zijn diverse projecten afgerond, zoals de Herinrichting Gieterijstraat en Havenkade, Paul Krugerstraat en Wetstraat, Centrumplan Benedenrijweg, Jhr de Savornin Lohmanstraat, de Vlasstraat tot aan de Pruimendijk en de Rijksstraatweg (gedeelte Geerlaan tot Waalweg).
 - De herstructurering van de Rembrandtweg (Coosje Ayalstraat) is gereed, de afrekening staat gepland voor het 1e kwartaal 2021.
 - De volgende projecten zitten in de voorbereidingsfase en de uitvoering start in het 2e kwartaal van 2021: Gerard Alewijnzstraat-Linnenstraat, Blauwbloemstraat-Witbloemstraat en de DS Sleswijk Visserstraat.
 - Rijksstraatweg gedeelte Geerlaan-Noldijk is in 2020 voorbereid en aanbesteed, er is inmiddels opdracht verstrekt en de uitvoering staat gepland voor het 1e kwartaal 2021.
 - De Klaaskaterstraat is in november 2020 gegund en de uitvoering staat gepland voor het 1e kwartaal 2021.
 - De projecten Scheldeplein fase 1 Haringvliet-Volkerakhof en Herinrichting Bloemenbuurt Wijk Oost fase 1 zitten in de voorbereidingsfase en de uitvoering start in het 4e kwartaal van 2021.
 - Het opstarten van de projecten Marktstraat-Dintelstraat, Donckselaan en Juliana-Wilhelminastraat schuift door naar het 2e kwartaal van 2021.
 - Het grootonderhoud fietspaden is in november 2020 aanbesteed en gegund, de uitvoering staat gepland voor het 1e kwartaal 2021.
 - Centrumplan Magr van Comenestraat staat gepland voor uitvoering in het 4e kwartaal 2021.
7. *HOV, Voorbereiding Vlietlaan (kadernota)*
In 2021 wordt onderzoek gedaan naar de exacte inrichting van de maatregelen uit de HOV studie. Deze start van deze studie is vertraagd als gevolg van de extra werkzaamheden vanwege corona. Deze gelden zijn voor het vervolg traject.
8. *Centrum deelgebied 1 Parkeerplaats*
Voorbereiding gestart. Ontwerpfase vraagt meer tijd waardoor de doorlooptijd van het project verschoven is naar 2021. Verwacht start uitvoering in het 4e kwartaal van 2021.
9. *Centrum deelgebied 2 Sint Jorisplein onderzoek*
Voorbereidingen deelgebied nog niet gestart. Ridderhof 1&2 zijn verkocht aan nieuwe eigenaar. Dat betekent dat alle gesprekken opnieuw gestart moeten worden.

10. *Centrum deelgebied 3 Entree Joris-, Schoutstr onderzoek*
Vorbereidingen deelgebied nog niet gestart. Mede door corona is participatie nu niet opportuun.
11. *Centrum fietsenstalling, gebouw*
Het ontwerpproces kostte meer tijd. De start van de bouw is begin 2021.
12. *Ontbrekende schakels fietsnetwerk onderzoek*
Dit is een uitwerking van het in juli 2020 vastgestelde mobiliteitsplan. In 2021 wordt er gestart met de uitwerking. Door de latere vaststelling en de extra werkzaamheden als gevolg van corona wordt er later gestart met de uitwerking.
13. *Aanpak veiligheidsknelpunten onderzoek*
Dit is een uitwerking van het in juli 2020 vastgestelde mobiliteitsplan. In 2020 is het project Prikker op de Kaart uitgevoerd. In 2021 wordt hier een vervolg aan gegeven. Er wordt een verkeersveiligheidsplan opgesteld, waarin onderzoek wordt gedaan naar verkeersveiligheidsknelpunten.
14. *Openbare verlichting*
De achterstand die er was in 2019 hebben we voor een groot gedeelte ingelopen. De vervanging 2020 is voorbereid in het 4e kwartaal van 2020. Opdracht aan de aannemer wordt gegeven in het 1e kwartaal. Uitvoering vindt plaats in het 2e kwartaal 2021.
15. *Verbeteren Verkeersveiligheid Ringdijk*
Werk is uitgevoerd en opgeleverd. Meerkosten zijn gemaakt voor de aanleg van een extra verkeersdrempel.
16. *Parkeervoorziening plein Mr. Treubstraat*
De openbare verlichting moet nog afgerekend worden in 2021, maximaal € 5.000.
17. *Ketenvoorzieningen Openbaar Vervoer*
Ketenvoorziening Openbaar Vervoer bestaat uit de first en last milieuvoorzieningen vanuit de ontwikkeling van Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) in Ridderkerk. Dit houdt in infrastructurele aanpassingen van fiets- en voetgangersvoorzieningen rond de toekomstige HOV-haltes. Het vastgestelde rapport: voorkeursvariant HOV Ridderkerk wordt in 2021 verder uitgewerkt, waarbij ook aandacht is voor deze first- en last mile voorzieningen. Het budget hiervoor is reeds bij TURAP naar 2021 opgeschoven.
18. *Keermuur Rijksstraatweg 81502*
Deze investering is door een aanbestedingsvoordeel voordeliger uitgevallen.
19. *Geluidsscherm A15*
Geraamde uitgaven betreffen onderzoeks- en advieskosten ter voorbereiding van de aanbesteding geluidsscherm. Meer onderzoeken en advies volgen in 2021.
20. *Fietspad Verbindingsweg*
Dit project gaat in 2021 worden afgerond. De subsidie aanvraag moet nog worden ingediend.
21. *Drainage/Suppletiegemalen*
Een gedeelte van de werkzaamheden van 2020 wordt gecombineerd met een grote aanbesteding in 2021.
22. *Vervangen beschoeiingen 2020*
Als gevolg van de coronamaatregelen, zoals beperkte menskracht bij de aannemers, is een deel van de werkzaamheden dit jaar niet uitgevoerd.
23. *Vervangende nieuwbouw Driemaster*
De Driemaster is tijdelijk verhuisd naar gebouw Platanenstraat 6. De start van de bouw staat ingepland voor jaar 2022. Dit restantkrediet 2020 en het reeds naar 2021 doorgeschoven bedrag van € 865.600 dienen naar 2022 te worden doorgeschoven.
24. *Nieuwbouw CBS De Fontein*
De uitbreiding nieuwbouw CBS de Fonein vindt plaats in 2021. Door vertraging in de planning zijn er in 2020 nog geen uitgaven gedaan.
25. *De Noord basisschool/kindercentrum*
In de begroting 2021 zijn voor 2021-2023 kredieten voor dit project opgenomen. In 2020 zijn er echter al voorbereidingen geweest. De gedane uitgaven gaan ten laste van het krediet 2021.
26. *Bouw school en sportzaal Gemini*
Deze overschrijdingen dienen ten laste gebracht te worden van de in 2021 begrote bedragen van € 9,4 miljoen en € 1,1 miljoen.
27. *Elektronische installaties voor inhuizing bibliotheek*
Het restantkrediet wordt in 2021 uitgegeven.

28. *Toplaag kunstgras SV Slikkerveer Reyerpark*
 Het voordelige bedrag op dit investeringskrediet van € 32.100 (€ 80.100 - € 48.000) is het resultaat van het aanbestedingsvoordeel.
 De baten van € 80.100 is de door ons verwachte te ontvangen subsidie 2020 vanuit het Ministerie van VWS wegens compensatie op de btw nadelen op uitgaven sport. Via de SiSa-bijlage wordt dit verantwoord naar het Rijk. Dit wordt als baten geboekt. De lasten zijn immers inclusief btw geboekt, aangezien de btw op de uitgaven sport wettelijk gezien kostenverhogend is.
29. *Sportpark RK ondergrond en inrichting terrein*
 De verwachting is dat dit investeringskrediet in het 1e kwartaal 2021 wordt afgerond. Derhalve is het nodig het restantkrediet 2020 van € 2.376.400 door te schuiven naar 2021.
30. *Sportpark Ridderkerk toplaag velden*
 De verwachting is dat dit investeringskrediet in het 1e kwartaal 2021 wordt afgerond. Derhalve is het nodig het restantkrediet 2020 van € 176.100 door te schuiven naar 2021.
31. *Inr Sportpark RK buitenruimte buiten hekwerk*
 De verwachting is dat dit investeringskrediet in het 1e kwartaal 2021 wordt afgerond. Derhalve is het nodig het restantkrediet 2020 van € 90.800 door te schuiven naar 2021.
32. *Inr. Sportpark RK, tbv Gemini buitenruimte*
 In 2021 staat een bedrag van € 150.000 begroot. Er zijn echter in 2020 al beperkte kosten gemaakt ad. € 7.600. De verwachting is dat dit investeringskrediet in het 1e kwartaal 2021 wordt afgerond.
33. *Investerings speelterreinen*
 De voordelen komen voort uit de lagere doorbelasting van uren, dit is in 2020 al bijgesteld en wordt in 2021 nogmaals naar gekeken.
34. *Afval inzameling*
 De uitrol van het afvalbeleidsplan is nog gaande, vandaar dat het budget dient te worden doorgeschoven. Dit was al reeds bij de raad bekend gemaakt.
35. *Gemalen mechanisch*
 In 2020 zijn meer pompen en afsluiters vervangen omdat deze niet goed meer functioneerden.
36. *Gemalen elektrisch*
 In 2020 zijn er door vertraging bij het plannen, opstellen van het PvE en de uitvoering door aannemers minder elektrische renovaties uitgevoerd. Door de corona regels heeft de continuïteit van de lopende projecten voorrang gehad op de nieuw op te starten projecten.
37. *Uitbreiding begraafplaats*
 Er is vertraging door de wachttijd op de uitkomsten van bodemonderzoeken en een wisseling van ontwerper. Begin 2021 is er intern een nieuw startoverleg over de stand van zaken.
38. *Ruimen graven*
 Door uitgestelde bestuurlijke besluitvorming is de uitvoering verschoven naar begin 2021.
39. *Vervangen Columbarium 1986 Vredehof*
 Onderzoek naar deels vervangen en deels uitbreiden is in 2020 gestart. Hierbij wordt rekening gehouden met de toekomstige uitbreiding van de begraafplaats. De uitvoering is gepland medio 2021.
40. *Realisatie Waalvisie*
 Aanvullend raadsvoorstel om krediet op te hogen volgt begin 2021.
41. *Waalvisie De Nes*
 De cofinanciering / bijdrage van de Landschapstafel ten behoeve van de aankoop de gronden op De Nes is ontvangen in december 2020. Hierdoor kan het investeringskrediet worden afgesloten.
42. *Grond tbv erfpacht ACH Selderijweg*
 De bijkomende, juridisch advies en notariskosten, vielen lager uit dan vooraf voorzien.

SiSa-bijlage bij de jaarrekening

Sisa bijlage bij de jaarrekening

Sisa bijlage toevoegen

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B1/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B1/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B1/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B1/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B1/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B1/06</i>
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	Totaal ontvangen bedrag beschikking	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
		Gemeenten	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C1/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C1/02</i>				
			€ 999.360	Nee				
			Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen. Alleen invullen bij akkoord ministerie.		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C1/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C1/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C1/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C1/06</i>		
			1 WoonWijzerBox	€ 50.849	Ja			
			2 Inzet Infrarood camera's	€ 1.404	Ja			
			3 Communicatie	€ 4.680	Ja			
			Kopie projectnaam/nummer	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)		

			Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie			
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C1/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C1/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C1/09</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C1/10</i>
		1	WoonWijzerBox	€ 50.849		Nee
		2	Inzet Infrarood camera's	€ 1.404		Nee
		3	Communicatie	€ 4.680		Nee
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbel eid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
		Gemeenten	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/04</i>
			€ 303.751	€ 0	€ 720.869	€ 569.485
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbel eid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbel eid
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D8/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/06</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/08</i>
		1				

lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
		Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01	Aard controle R Indicator: E3/02	Aard controle R Indicator: E3/03	Aard controle R Indicator: E3/04	Aard controle R Indicator: E3/05	Aard controle R Indicator: E3/06
	1	lenW/BSK-2019/263	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
		Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10	Aard controle R Indicator: E3/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12	
	1	lenW/BSK-2019/263	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2020	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte

		een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr						zelfstandigen (IOAZ)	zelfstandigen (IOAZ)
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/06</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/07</i>
			€ 11.938.000	€ 171.689	€ 835.525	€ 3.643	€ 12.874	€ 656	
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)			
		<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/11</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2/12</i>		
			€ 66.862	€ 11.133	€ 0	€ 291.991	€ 796	Ja	
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/06</i>	
			€ 0	€ 0	€ 49.590	€ 0	€ 0	€ 7.197	

			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3/07</i>					
			Ja					
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekkings (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
		Alle gemeenten verantwoordden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 2.868.200	€ 263.022	€ 29.340	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 1.046.626	€ 74.531	€ 400	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 797.005	€ 10.157	€ 2.503	€ 10.157	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	

			Indicator: G4/07	Indicator: G4/08	Indicator: G4/09	Indicator: G4/10	Indicator: G4/11		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	1.002	47	€ 31.912	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	212	13		Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	71	2		Ja		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	Aard controle R Indicator: G4/16		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)						
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld					
		Gemeenten	Aard controle R. Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02					
			€ 1.419.896	€ 397.123					
			Projectnaam/nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting	

			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08</i>
			1 SPUK 2020 (aanvraag 803041)	€ 1.775.642	€ 564.496	€ 28.674	€ 429.603	
			Kopie projectnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/11</i>			
			1 SPUK 2020 (aanvraag 803041)	€ 1.022.773	125%			
VWS	H8	Regeling Sportakkoord	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	Eindverantwoordin g (Ja/Nee)	
			Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd		
			<i>Aard controle R Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H8/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>	
			€ 0	€ 30.000	€ 0	€ 30.000	Nee	

Bijlage overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Bijlage taakvelden

De gemeente is verplicht in de jaarrekening een bijlage Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakvelden op te nemen.

Het totaaloverzicht van de lasten en baten per taakveld omvat dezelfde totaalbedragen als opgenomen in het jaarverslag onder de programma's.

Bijlage taakvelden

Exploitatie	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
0.1:Bestuur		
Lasten	-3.624.200	-3.844.996
Baten	691.600	835.407
Saldo - Lasten en baten	-2.932.600	-3.009.589
Totaal 0.1:Bestuur	-2.932.600	-3.009.589
0.10:Mutaties reserves		
Storting	-50.222.400	-52.955.805
Onttrekkingen	11.654.300	10.640.630
Saldo - Reserves	-38.568.100	-42.315.175
Totaal 0.10:Mutaties reserves	-38.568.100	-42.315.175
0.2:Burgerzaken		
Lasten	-1.954.900	-1.133.749
Baten	473.500	501.920
Saldo - Lasten en baten	-1.481.400	-631.829
Totaal 0.2:Burgerzaken	-1.481.400	-631.829
0.3:Beheer overige gebouwen en gronden		
Lasten	-1.936.700	-2.470.012
Baten	1.158.900	2.036.411
Saldo - Lasten en baten	-777.800	-433.600
Totaal 0.3:Beheer overige gebouwen en gronden	-777.800	-433.600
0.4:Overhead		
Lasten	-15.168.900	-14.280.849
Baten	542.600	332.273
Saldo - Lasten en baten	-14.626.300	-13.948.576
Totaal 0.4:Overhead	-14.626.300	-13.948.576
0.5:Treasury		
Lasten	-444.701	-478.911
Baten	47.747.100	47.686.104
Saldo - Lasten en baten	47.302.399	47.207.193
Totaal 0.5:Treasury	47.302.399	47.207.193
0.61:OZB woningen		
Lasten	-432.700	-296.403
Baten	5.917.800	5.959.534
Saldo - Lasten en baten	5.485.100	5.663.131
Totaal 0.61:OZB woningen	5.485.100	5.663.131
0.62:OZB niet-woningen		
Lasten	-242.900	-139.050
Baten	4.593.400	4.869.521
Saldo - Lasten en baten	4.350.500	4.730.471

Totaal 0.62:OZB niet-woningen	4.350.500	4.730.471
0.63:Parkeerbelasting		
Lasten	-300	-14.723
Baten	358.600	328.551
Saldo - Lasten en baten	358.300	313.828
Totaal 0.63:Parkeerbelasting	358.300	313.828
0.64:Belastingen overig		
Lasten	-96.300	-246.580
Baten	81.400	-52
Saldo - Lasten en baten	-14.900	-246.632
Totaal 0.64:Belastingen overig	-14.900	-246.632
0.7:Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds		
Baten	67.772.600	67.865.973
Saldo - Lasten en baten	67.772.600	67.865.973
Totaal 0.7:Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	67.772.600	67.865.973
0.8:Overige baten en lasten		
Lasten	-227.100	-221.482
Baten	278.600	307.096
Saldo - Lasten en baten	51.500	85.614
Totaal 0.8:Overige baten en lasten	51.500	85.614
0.9:Vennootschapsbelasting (VpB)		
Lasten	-642.900	-344.287
Saldo - Lasten en baten	-642.900	-344.287
Totaal 0.9:Vennootschapsbelasting (VpB)	-642.900	-344.287
1.1:Crisisbeheersing en brandweer		
Lasten	-2.354.200	-2.350.200
Baten	0	8.070
Saldo - Lasten en baten	-2.354.200	-2.342.130
Totaal 1.1:Crisisbeheersing en brandweer	-2.354.200	-2.342.130
1.2:Openbare orde en veiligheid		
Lasten	-1.129.700	-1.284.651
Baten	49.200	22.357
Saldo - Lasten en baten	-1.080.500	-1.262.294
Totaal 1.2:Openbare orde en veiligheid	-1.080.500	-1.262.294
2.1:Verkeer en vervoer		
Lasten	-8.410.000	-6.977.195
Baten	277.100	441.551
Saldo - Lasten en baten	-8.132.900	-6.535.644
Totaal 2.1:Verkeer en vervoer	-8.132.900	-6.535.644
2.2:Parkeren		
Lasten	-200.400	-266.143
Baten	0	0
Saldo - Lasten en baten	-200.400	-266.143
Totaal 2.2:Parkeren	-200.400	-266.143
2.3:Recreatieve havens		
Lasten	-800	-35.989
Saldo - Lasten en baten	-800	-35.989
Totaal 2.3:Recreatieve havens	-800	-35.989
2.4:Economische havens en waterwegen		

Lasten	-746.700	-644.099
Baten	158.500	179.542
Saldo - Lasten en baten	-588.200	-464.557
Totaal 2.4:Economische havens en waterwegen	-588.200	-464.557
2.5:Openbaar vervoer		
Lasten	-679.500	-566.295
Baten	107.700	177.350
Saldo - Lasten en baten	-571.800	-388.945
Totaal 2.5:Openbaar vervoer	-571.800	-388.945
3.1:Economische ontwikkeling		
Lasten	-617.700	-419.028
Baten	200.000	198.127
Saldo - Lasten en baten	-417.700	-220.901
Totaal 3.1:Economische ontwikkeling	-417.700	-220.901
3.2:Fysieke bedrijfsinfrastructuur		
Lasten	-5.197.000	-1.917.491
Baten	5.158.300	3.250.443
Saldo - Lasten en baten	-38.700	1.332.952
Totaal 3.2:Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-38.700	1.332.952
3.3:Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		
Lasten	-17.100	-82.620
Baten	282.100	235.491
Saldo - Lasten en baten	265.000	152.871
Totaal 3.3:Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	265.000	152.871
3.4:Economische promotie		
Lasten	-600	-26.379
Saldo - Lasten en baten	-600	-26.379
Totaal 3.4:Economische promotie	-600	-26.379
4.1:Openbaar basisonderwijs		
Lasten	-247.000	-239.340
Saldo - Lasten en baten	-247.000	-239.340
Totaal 4.1:Openbaar basisonderwijs	-247.000	-239.340
4.2:Onderwijshuisvesting		
Lasten	-2.092.800	-2.238.123
Baten	0	36.241
Saldo - Lasten en baten	-2.092.800	-2.201.882
Totaal 4.2:Onderwijshuisvesting	-2.092.800	-2.201.882
4.3:Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		
Lasten	-3.385.300	-2.736.720
Baten	1.513.400	1.205.920
Saldo - Lasten en baten	-1.871.900	-1.530.800
Totaal 4.3:Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-1.871.900	-1.530.800
5.1:Sportbeleid en activering		
Lasten	-1.299.100	-1.105.867
Baten	0	30.000
Saldo - Lasten en baten	-1.299.100	-1.075.867
Totaal 5.1:Sportbeleid en activering	-1.299.100	-1.075.867
5.2:Sportaccommodaties		
Lasten	-4.891.900	-5.555.056

Baten	1.393.900	1.768.449
Saldo - Lasten en baten	-3.498.000	-3.786.607
Totaal 5.2:Sportaccommodaties	-3.498.000	-3.786.607
5.3:Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		
Lasten	-1.037.200	-923.067
Baten	0	0
Saldo - Lasten en baten	-1.037.200	-923.067
Totaal 5.3:Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-1.037.200	-923.067
5.4:Musea		
Lasten	-86.500	-87.301
Saldo - Lasten en baten	-86.500	-87.301
Totaal 5.4:Musea	-86.500	-87.301
5.5:Cultureel erfgoed		
Lasten	-41.500	-73.206
Saldo - Lasten en baten	-41.500	-73.206
Totaal 5.5:Cultureel erfgoed	-41.500	-73.206
5.6:Media		
Lasten	-1.365.400	-1.404.339
Saldo - Lasten en baten	-1.365.400	-1.404.339
Totaal 5.6:Media	-1.365.400	-1.404.339
5.7:Openbaar groen en (openlucht) recreatie		
Lasten	-5.672.000	-4.965.205
Baten	25.800	28.372
Saldo - Lasten en baten	-5.646.200	-4.936.832
Totaal 5.7:Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-5.646.200	-4.936.832
6.1:Samenkracht en burgerparticipatie		
Lasten	-5.408.900	-4.820.816
Baten	0	1.800
Saldo - Lasten en baten	-5.408.900	-4.819.016
Totaal 6.1:Samenkracht en burgerparticipatie	-5.408.900	-4.819.016
6.2:Wijkteams		
Lasten	-3.686.700	-4.502.110
Saldo - Lasten en baten	-3.686.700	-4.502.110
Totaal 6.2:Wijkteams	-3.686.700	-4.502.110
6.3:Inkomensregelingen		
Lasten	-15.807.400	-20.881.447
Baten	12.584.100	19.427.586
Saldo - Lasten en baten	-3.223.300	-1.453.861
Totaal 6.3:Inkomensregelingen	-3.223.300	-1.453.861
6.4:Begeleide participatie		
Lasten	-116.600	-217.305
Saldo - Lasten en baten	-116.600	-217.305
Totaal 6.4:Begeleide participatie	-116.600	-217.305
6.5:Arbeidsparticipatie		
Lasten	-2.310.500	-2.531.109
Baten	0	8.533
Saldo - Lasten en baten	-2.310.500	-2.522.576
Totaal 6.5:Arbeidsparticipatie	-2.310.500	-2.522.576
6.6:Maatwerkvoorzieningen (WMO)		

Lasten	-1.642.600	-1.846.065
Baten	9.700	9.882
Saldo - Lasten en baten	-1.632.900	-1.836.182
Totaal 6.6:Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-1.632.900	-1.836.182
6.71:Maatwerkdienstverlening 18+		
Lasten	-9.673.300	-10.182.693
Baten	337.600	359.199
Saldo - Lasten en baten	-9.335.700	-9.823.494
Totaal 6.71:Maatwerkdienstverlening 18+	-9.335.700	-9.823.494
6.72:Maatwerkdienstverlening 18-		
Lasten	-9.059.900	-9.809.299
Baten	138.900	138.936
Saldo - Lasten en baten	-8.921.000	-9.670.363
Totaal 6.72:Maatwerkdienstverlening 18-	-8.921.000	-9.670.363
6.81:Geëscaleerde zorg 18+		
Lasten	-142.300	-90.742
Baten	35.000	35.000
Saldo - Lasten en baten	-107.300	-55.742
Totaal 6.81:Geëscaleerde zorg 18+	-107.300	-55.742
6.82:Geëscaleerde zorg 18-		
Lasten	-2.658.700	-2.613.180
Saldo - Lasten en baten	-2.658.700	-2.613.180
Totaal 6.82:Geëscaleerde zorg 18-	-2.658.700	-2.613.180
7.1:Volksgezondheid		
Lasten	-1.642.100	-1.524.359
Saldo - Lasten en baten	-1.642.100	-1.524.359
Totaal 7.1:Volksgezondheid	-1.642.100	-1.524.359
7.2:Riolering		
Lasten	-4.250.900	-4.073.705
Baten	5.457.400	4.805.249
Saldo - Lasten en baten	1.206.500	731.545
Totaal 7.2:Riolering	1.206.500	731.545
7.3:Afval		
Lasten	-6.490.700	-6.478.102
Baten	6.556.200	6.608.796
Saldo - Lasten en baten	65.500	130.694
Totaal 7.3:Afval	65.500	130.694
7.4:Milieubeheer		
Lasten	-2.942.700	-1.609.233
Baten	1.107.100	162.219
Saldo - Lasten en baten	-1.835.600	-1.447.014
Totaal 7.4:Milieubeheer	-1.835.600	-1.447.014
7.5:Begraafplaatsen en crematoria		
Lasten	-1.068.300	-1.663.986
Baten	1.475.300	1.558.715
Saldo - Lasten en baten	407.000	-105.270
Totaal 7.5:Begraafplaatsen en crematoria	407.000	-105.270
8.1:Ruimtelijke ordening		
Lasten	-1.468.600	-2.426.092

Baten	116.400	1.196.975
Saldo - Lasten en baten	-1.352.200	-1.229.117
Totaal 8.1:Ruimtelijke ordening	-1.352.200	-1.229.117
8.2:Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)		
Lasten	-5.291.200	-3.308.584
Baten	5.390.400	3.525.652
Saldo - Lasten en baten	99.200	217.068
Totaal 8.2:Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	99.200	217.068
8.3:Wonen en bouwen		
Lasten	-1.151.800	-1.374.957
Baten	1.286.400	2.153.645
Saldo - Lasten en baten	134.600	778.688
Totaal 8.3:Wonen en bouwen	134.600	778.688
Eindtotaal	-4.348.701	-1.341.475

Bijlagen

Bijlage 1 Doorgeschoven prestaties van 2020 naar 2021

Exploitatie

Het doorschuiven betekent voor het dienstjaar 2020 een voordeel en voor 2021 een nadeel.

Omschrijving	Toelichting op de doorgeschoven prestatie	Lasten	Baten
BAR-bijdrage, jaaroverschrijdende projecten, implementatie Omgevingswet	Medio 2020 werd bekend dat de invoering van de Omgevingswet van 1 januari 2021 wordt uitgesteld naar 1 januari 2022. Dit uitstel houdt verband met een tegenvallende ontwikkeling van het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet. Ook corona was van invloed op het uitstel. Het programma Omgevingswet is op deze ontwikkelingen aangepast. In 2020 zijn hierdoor alleen kosten gemaakt voor personeel en het organiseren van bijeenkomsten. Om te kunnen voldoen aan de wettelijke invoeringseisen is het noodzakelijk dat het resterende programmabudget van 2020 doorschuift naar 2021.	140.700	
BAR-bijdrage, jaaroverschrijdende projecten, uitvoeringsplan Fiscale Control	Het budget is in 2020 deels uitgegeven voor het uitvoeren van btw-onderzoeken over 2019. De andere acties dienen vanaf 2021 uitgevoerd te worden waarbij het dit jaar overgebleven budget nodig zal zijn.	15.300	
BAR-bijdrage, jaaroverschrijdende projecten, Fundament Maatschappij, autonome ontwikkelingen en volumegroei, project GIDS	Voor de afronding van GIDS was in 2020 budget beschikbaar, bedoeld voor de afronding en implementatie van meerdere projecten die onder GIDS vallen. COVID-19 heeft de uitvoering van een aantal projecten vertraagd. De afronding van het project volgt in 2021. Om de afronding te kunnen realiseren, wordt het restantbudget van 2020 overgeheveld naar 2021. Ook de dekking uit de algemene reserve schuift door.	150.400	
BAR-bijdrage, jaaroverschrijdende projecten, Strategische Personeelsplanning (SPP)	Het SPP-budget 2020 is niet volledig benut omdat veel interventies vanwege de beperkende coronamaatregelen in 2020 niet gerealiseerd konden worden, dit gold voor talentontwikkeling, duurzame inzetbaarheid, (team)coaching en mobiliteit. Het voorstel is daarom het restant van het budget over te hevelen naar 2021 zodat de geplande interventies alsnog uitgevoerd kunnen worden.	88.800	
Gemeentehuis	Voor het gemeentehuis was in 2020 een bedrag van € 785.200 begroot voor integrale renovatie BMI en Ontruiming. De integrale renovatie BMI en Ontruiming zijn niet uitgevoerd vanwege capaciteitsgebrek. De voorbereidingswerkzaamheden zijn wel gestart. De realisatie van de renovatie zal in 2021 plaatsvinden. Hier staat de bestemmingsreserve groot onderhoud gebouwen tegenover.	771.200	
Rekenkamer	Het restant van de rekenkamercommissie in 2020 bedraagt € 6.000. Bij het vaststellen van de Verordening op de rekenkamercommissie Ridderkerk 2015 heeft de raad herbevestigd dat van het jaarsaldo van de rekenkamercommissie, tot een maximum van € 10.000,- wordt toegevoegd aan het budget van volgend jaar.	6.000	
	Totaal programma 1 Bestuur en (overheids)participatie	1.172.400	0
Bouw- en woningtoezicht	In 2020 is het project 'digitaliseren bouwvergunningen' in verband met de coronaregels gestaakt. Het fysiek scannen van de dossiers met meerdere medewerkers was niet verantwoord. Het voor 2020 bedoelde projectbudget is daarom niet volledig uitgegeven. We stellen daarom voor het projectbudget € 58.500 door te schuiven naar 2021. Ook de onttrekking aan de algemene reserve schuift daarmee door.	58.500	
	Totaal programma 2 Veiligheid	58.500	0
Planmatig onderhoud wegen	In 2020 stond gepland om op een gedeelte van de Populierenlaan en de Bachlaan geluid reducerend asfalt aan te brengen. Doordat het bestek pas 1 november 2020 op de markt kon worden gezet worden deze werkzaamheden pas uitgevoerd in maart/april 2021. Het budget voor dit geluid reducerend asfalt is € 133.700 en schuift door naar 2021. De dekking komt uit de reserve onderhoud verhardingen.	133.700	
Waterwegen planmatig onderhoud, ontmanteling baggerdepot Oudelande	Als gevolg van het uitstel over de besluitvorming voor de toekomst van het baggerdepot Oudelande en het feit dat DCMR ook nog geen goedkeuring heeft gegeven aan het voorstel tot eindonderzoek zijn er nog geen werkzaamheden uitgevoerd. Er moet voor de definitieve ontmanteling van het depot een bedrag van € 50.000,- gereserveerd blijven, dit bedrag doorschuiven naar 2021	50.000	
Hoogwaardig openbaar vervoer	Het project hoogwaardig openbaar vervoer heeft niet in 2020 plaats kunnen vinden. De uitgaven volgen in 2021. Ook de dekking uit de algemene reserve hiervoor schuift door.	48.500	
	Totaal programma 3 Verkeer, vervoer en wegen	232.200	0

Overige gebouwen	In 2020 is de sloop van Maaslaan 37 nog niet opgeleverd. Daarom wordt verzocht een bedrag van € 19.000 door te schuiven naar 2021 (inclusief de dekking uit de reserve aanpassing integraal accommodatieplan) Dit betreft het restantbudget van de geraamde sloopkosten van € 37.000.	19.000	
Leegstandaanpak Leefstijlonderzoek Centrum	Ten behoeve van het Ontwikkelperspectief Centrum is een kwalitatief onderzoek gedaan naar het winkelaanbod in Ridderkerk op basis van leefstijlen. Bij de uitvoering van het Ontwikkelperspectief is er voor gekozen om in samenwerking met de vastgoedeigenaren op basis van dat onderzoek specifieke winkels te benaderen. Hiervoor is budget vrijgemaakt. Als gevolg van de uitbraak van Corona en de Lockdown die met name winkels en horeca trof was het in 2020 niet opportuun om die acquisitie breed op te zetten. Om die reden is het budget niet gebruikt in 2020. Het advies is dit budget alsnog in te zetten in 2021.	50.000	
Onderzoek ontmoetingsplekken Centrum	Dit onderzoek komt voort uit het Ontwikkelperspectief Centrum. Er wordt een opdracht geschreven voor het onderzoek en er moet nog een partij worden gevonden om het onderzoek uit te voeren. Het onderzoek heeft nog niet plaatsgevonden. Voorstel is om dit budget door te schuiven naar 2021.	60.000	
Verkeersonderzoek Centrum	Het onderzoek naar de verkeersstructuur op de centrumring loopt nog. Het restantbudget moet worden doorgeschoven naar 2021. In 2021 volgt, na afronding van het onderzoek, de afrekening.	31.900	
Totaal programma 4 Economische zaken		160.900	0
Verliescompensatie SSR	Op basis van voorlopige jaarcijfers van SSR is het te compenseren verlies genomen en verantwoord in de jaarrekening 2020. Omdat het geboekte resultaat op basis van voorlopige cijfers is, wordt van het oorspronkelijk beschikbaar gestelde budget van € 550.000, € 224.500 als reservering doorgeschoven naar 2021 in afwachting van de definitieve afrekening.	224.500	
Groenvisie	Een deel van het voor 2020 beschikbaar gestelde budget voor de Groenvisie is nog niet gebruikt. De reden hiervoor is onder andere dat de subsidieregeling Vergroenen particuliere tuinen per 2021 ingaat. Tevens is het vergroeningsfonds nog niet in werking. In totaal wordt € 45.300 doorgeschoven naar 2021 inclusief de dekking uit de algemene reserve.	45.300	
Hondenspeelplaats nabij het Maximacollege	Voor de uitvoering is overleg gevoerd met het Maximacollege en de aannemer die verbonden is aan de Topacademie waar leerlingen van praktijkscholen ingezet worden bij uitvoeringsprojecten. Deze overleggen hebben geleid tot vertraging in de uitvoering. De uitvoering is nu gepland eerste helft 2021. Het budget inclusief de dekking uit de algemene reserve schuift door naar 2021.	53.000	
Totaal programma 6 Cultuur, sport en groen		322.800	0
Minimabeleid	Door de coronacrisis en de afgekondigde maatregelen, hebben inwoners hun tegoed op de Ridderkerkpas niet volledig kunnen benutten. Het restant tegoed 2020 schuift door naar 2021.	25.300	
Totaal programma 7 Sociaal domein		25.300	0
Bodem	In 2020 is budget bijgeraamd om een declaratie van Wooncompas te kunnen dekken. De declaratie betreft de kosten van de bodemsanering van de locatie Ridderkerk Centrum, fase 1. Deze declaratie is nog niet ingediend, maar volgt mogelijk in 2021. De dekking komt uit de reserve bodemonderzoek wooncompas.	111.000	
Geluid	Bij de 2e Turap 2020 is er budget ter beschikking gesteld van € 75.000 voor het uitvoeren van onderzoeken en werkzaamheden voor geluidmaatregelen langs de A15 ter hoogte van het Oosterpark en de Rotterdamseweg. Het resterende budget wordt overgeheveld van 2020 naar 2021.	32.500	
Afval	De vertraging van de invoering van maatregelen uit het afvalbeleidsplan brengt ook met zich mee dat de prestatie van een deel van de begroote projectkosten volgend jaar plaats zal vinden. Dit geeft een voordeel van € 275.000 en dit budget dient daarom doorgeschoven te worden naar 2021 inclusief de dekking uit de algemene reserve.	275.000	
Duurzame energietransitie	In 2020 is gestart met het opstellen van een visie op de Circulaire Samenleving. Hiervoor is ook een externe opdracht verstrekt. Facturatie vindt plaats in 2021. Het betreft doorlopende werkzaamheden. Het resterende bedrag van dit incidentele budget moet worden overgeheveld naar 2021. Ook de dekking uit de algemene reserve hiervoor schuift door.	45.100	

Luchtkwaliteit	Voor de uitvoering van het Actieplan Luchtkwaliteit 2018-2022 is budget ter beschikking gesteld. Het Actieplan Luchtkwaliteit heeft een doorlooptijd tot en met 2022. Het resterende budget van 2020 overhevelen naar 2021. Ook de dekking uit de algemene reserve hiervoor schuift door.	12.200	
	Totaal programma 8 Gezondheid en duurzaamheid	475.800	0
Bestemmingsplannen	Binnen bestemmingsplannen was de raming opgenomen voor het opstellen van de gebiedsvisie Centrum-Oost. Mede vanwege Corona is nog niet gestart met de gebiedsvisie. De raming schuift door naar 2021. Ook de dekking uit de algemene reserve hiervoor schuift door.	75.000	
Onderzoek kansen particulieren renovatie woningen	Het afgelopen jaar zijn hiervoor geen kosten gemaakt, deze staan voor 2021 op de planning.	45.000	
Sporthal en binnenbad de Fakkel	Voor het zwembad en binnenbad De Fakkel was voor 2020 een bedrag van € 457.500 begroot voor het vervangen van het plafond in het wedstrijdbad, aanpassing van de douches in het recreatie en wedstrijdbad, aanpassingen in de regeltechniek en klimaatbeheersing. De werkelijke kosten waren nagenoeg nihil. De geraamde kosten zijn niet gemaakt omdat voor een aantal werkzaamheden nader onderzoek nodig is waardoor de kosten zullen vallen in 2021. Hier staat een onttrekking aan de bestemmingsreserve groot onderhoud sportaccommodaties tegenover.	453.200	
Toekomstvisie	In 2020 is een start gemaakt voor het opstellen van gebiedsvisie en MER Rivieroevers. De opdracht is op 1 december 2020 verstrekt. Het nog beschikbare budget van de Toekomstvisie (Omgevingsvisie Ridderkerk 2035) gebruiken we voor die visie, aangezien de visie een verdere uitwerking is van de Toekomstvisie. Ook de dekking uit de algemene reserve hiervoor schuift door.	82.100	
	Totaal programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed	655.300	0
	Totaal alle programma's	3.103.200	0
Omschrijving	Toelichting op de doorgeschoven prestatie	Lasten	Baten
Reservemutaties			
Algemene reserve	Het restant van de geraamde dekking in 2020 voor de BAR-bijdrage, jaaroverschrijdende projecten, implementatie Omgevingswet schuift door naar 2021		-55.500
Algemene reserve	De dekking voor de BAR-bijdrage betreffende het project GIDS (jaaroverschrijdende projecten, Fundament Maatschappij, autonome ontwikkelingen en volumegroei) schuift door naar 2021		-150.400
Algemene reserve	Het restant van de geraamde dekking in 2020 voor de BAR-bijdrage, jaaroverschrijdende projecten, Strategische Personeelsplanning (SPP) schuift door naar 2021		-86.300
Algemene reserve	Een deel van het voor 2020 beschikbaar gestelde budget voor de Groenvisie is nog niet gebruikt. In totaal wordt € 45.300 doorgeschoven naar 2021 inclusief de dekking uit de algemene reserve.		-45.300
Algemene reserve	De uitvoering van de hondenspeelplaats nabij het Maximacollege is nu gepland eerste helft 2021. Het budget inclusief de dekking uit de algemene reserve schuift door naar 2021.		-53.000
Algemene reserve	Als gevolg van het uitstel over de besluitvorming voor de toekomst van het baggerdepot Oudelande en het feit dat DCMR ook nog geen goedkeuring heeft gegeven aan het voorstel tot eindonderzoek zijn er nog geen werkzaamheden uitgevoerd. Er moet voor de definitieve ontmanteling van het depot een bedrag van € 50.000,- gereserveerd blijven, dit bedrag doorschuiven naar 2021. Ook de aanwending van de algemene reserve hiertegenover schuift door.		-50.000
Algemene reserve	In 2020 is gestart met het opstellen van een visie op de Circulaire Samenleving. Hiervoor is ook een externe opdracht verstrekt. Facturatie vindt plaats in 2021. Het betreft doorlopende werkzaamheden. Het resterende bedrag van dit incidentele budget moet worden overgeheveld naar 2021. Ook de dekking uit de algemene reserve hiervoor schuift door.		-45.100
Algemene reserve	Voor de uitvoering van het Actieplan Luchtkwaliteit 2018-2022 is budget ter beschikking gesteld. Het Actieplan Luchtkwaliteit heeft een		-12.200

	doorlooptijd tot en met 2022. Het resterende budget van 2020 overhevelen naar 2021. Ook de dekking uit de algemene reserve hiervoor schuift door.		
Algemene reserve	Het project hoogwaardig openbaar vervoer heeft niet in 2020 plaats kunnen vinden. De uitgaven volgen in 2021. Ook de dekking uit de algemene reserve hiervoor schuift door.		-48.500
Algemene reserve	Binnen bestemmingsplannen was de raming opgenomen voor het opstellen van de gebiedsvisie Centrum-Oost. Mede vanwege Corona is nog niet gestart met de gebiedsvisie. De raming schuift door naar 2021. Ook de dekking uit de algemene reserve hiervoor schuift door.		-75.000
Algemene reserve	In 2020 is een start gemaakt voor het opstellen van gebiedsvisie en MER Rivieroevers. De opdracht is op 1 december 2020 verstrekt. Het nog beschikbare budget van de Toekomstvisie (Omgevingsvisie Ridderkerk 2035) gebruiken we voor die visie, aangezien de visie een verdere uitwerking is van de Toekomstvisie. Ook de dekking uit de algemene reserve hiervoor schuift door.		-82.100
Algemene reserve	In 2020 is het project 'digitaliseren bouwvergunningen' in verband met de coronaregels gestaakt. Het fysiek scannen van de dossiers met meerdere medewerkers was niet verantwoord. Het voor 2020 bedoelde projectbudget is daarom niet volledig uitgegeven. We stellen daarom voor het projectbudget € 58.500 door te schuiven naar 2021. Ook de onttrekking aan de algemene reserve schuift daarmee door.		-58.500
Algemene reserve	De vertraging van de invoering van maatregelen uit het afvalbeleidsplan brengt ook met zich mee dat de prestatie van een deel van de begrootte projectkosten volgend jaar plaats zal vinden. Dit geeft een voordeel van € 275.000 en dit budget dient daarom doorgeschoven te worden naar 2021 inclusief de dekking uit de algemene reserve.		-275.000
Reserve groot onderhoud gebouwen	Voor het gemeentehuis was in 2020 een bedrag van € 785.200 begroot voor integrale renovatie BMI en Ontruiming. De integrale renovatie BMI en Ontruiming zijn niet uitgevoerd vanwege capaciteitsgebrek. De voorbereidingswerkzaamheden zijn wel gestart. De realisatie van de renovatie zal in 2021 plaatsvinden. Hier staat de bestemmingsreserve groot onderhoud gebouwen tegenover.		-771.200
Reserve onderhoud verhardingen	In 2020 stond gepland om op een gedeelte van de Populierenlaan en de Bachlaan geluid reducerend asfalt aan te brengen. Doordat het bestek pas 1 november 2020 op de markt kon worden gezet worden deze werkzaamheden pas uitgevoerd in maart/april 2021. Het budget voor dit geluid reducerend asfalt is € 133.700 en schuift door naar 2021. De dekking komt uit de reserve onderhoud verhardingen.		-133.700
Reserve aanpassing integraal accommodatieplan	In 2020 is de sloop van Maaslaan 37 nog niet opgeleverd. Daarom wordt verzocht een bedrag van € 19.000 door te schuiven naar 2021 (inclusief de dekking uit de reserve aanpassing integraal accommodatieplan)		-19.000
Reserve groot onderhoud sportaccommodaties	Voor het zwembad en binnenbad De Fakkelt was voor 2020 een bedrag van € 457.500 begroot voor het vervangen van het plafond in het wedstrijdbad, aanpassing van de douches in het recreatie en wedstrijdbad, aanpassingen in de regeltechniek en klimaatbeheersing. De werkelijke kosten waren nagenoeg nihil. De geraamde kosten zijn niet gemaakt omdat voor een aantal werkzaamheden nader onderzoek nodig is waardoor de kosten zullen vallen in 2021. Hier staat een onttrekking aan de bestemmingsreserve groot onderhoud sportaccommodaties tegenover.		-453.200
Reserve bpdemonderzoek wooncompas	In 2020 is budget bijgeraamd om een declaratie van Wooncompas te kunnen dekken. De declaratie betreft de kosten van de bodemsanering van de locatie Ridderkerk Centrum, fase 1. Deze declaratie is nog niet ingediend, maar volgt mogelijk in 2021. De dekking komt uit de reserve bodemonderzoek wooncompas.		-111.000
	Totaal reserves	0	- 2.525.000
	Totaal alle programma's incl. reservemutaties	3.103.200	- 2.525.000

Restant t.i.v. de Algemene reserve

578.200

Bijlage 2 Overzicht verstrekte subsidies

Bijlage 2 Overzicht verstrekte subsidies

Programma	Organisatie	Omschrijving/activiteit	Subsidie
Programma 5 Onderwijs	Bibliotheek AanZet	Coördinatie basisvaardigheden	12.000
Programma 5 Onderwijs	Bibliotheek AanZet	WEB gelden	68.100
Programma 5 Onderwijs	Centrum voor Jeugd en Gezin Rijnmond	Aanvullend preventief pakket	98.300
Programma 5 Onderwijs	De Kleine Draeck	VVE	6.700
Programma 5 Onderwijs	Ds. G.H. Kerstenschool	Inzet HBO leerkracht groep 1-3	2.500
Programma 5 Onderwijs	Ds. G.H. Kerstenschool	Kwaliteitsimpuls onderwijs	2.500
Programma 5 Onderwijs	KDV de Bron	Opleiding VVE	3.700
Programma 5 Onderwijs	KDV de Bron	Inzet HBO VVE coach	3.000
Programma 5 Onderwijs	KDV Hadassa	HBO VVE coach	800
Programma 5 Onderwijs	KDV Hadassa	VVE opleidingen	22.400
Programma 5 Onderwijs	Kinderopvang Mundo	Inzet HBO VVE-coach	3.000
Programma 5 Onderwijs	Kinderopvang Mundo	Jaarlijkse subsidie VVE opleidingen	25.400
Programma 5 Onderwijs	OZHW	Dramalessen schakelklas traumaverwerking	1.500
Programma 5 Onderwijs	PCPO Barendrecht en Ridderkerk	Kwaliteitsimpuls onderwijs	40.000
Programma 5 Onderwijs	Rehobotschool	Kwaliteitsimpuls onderwijs	5.000
Programma 5 Onderwijs	RVKO (Schaepmanschool)	Kwaliteitsimpuls onderwijs	5.000
Programma 5 Onderwijs	SKR Kinderopvang	Inzet HBO VVE-coach	30.000
Programma 5 Onderwijs	SKR Kinderopvang	Opleiding train-de-trainer	8.500
Programma 5 Onderwijs	SKR Kinderopvang	Opleiding VVE/ Kijk	5.000
Programma 5 Onderwijs	SKR Kinderopvang	Startsubsidie per VVE-locatie	21.000
Programma 5 Onderwijs	SKR Kinderopvang	Taalniveau 3F	2.700
Programma 5 Onderwijs	SKR Kinderopvang	Verdieping/bijbscholing VVE	6.700
Programma 5 Onderwijs	Stichting Lezen Oké !	Jaarlijkse subsidie	44.200
Programma 5 Onderwijs	Stichting OZHW voor PO en VO (schakelklas)	Aanvullende subsidie Schakelklas	58.800
Programma 5 Onderwijs	Stichting OZHW voor PO en VO (schakelklas)	Jaarlijkse subsidie Schakelklas	3.700
Programma 5 Onderwijs	Stichting OZHW voor PO en VO (schakelklas)	Kwaliteitsimpuls onderwijs	45.000
Programma 5 Onderwijs	Stichting Projectgroep Gilde Ridderkerk	Gilde Samenspraak	9.800
Programma 5 Onderwijs	Yes kinderopvang	VVE opleidingen	45.900
Programma 5 Onderwijs	Yes Kinderopvang	Aanvullende subsidie zomer VVE	3.300
Programma 5 Onderwijs	Yes kinderopvang	Inzet HBO VVE-coach	22.500
Totaal Onderwijs			607.000
Programma 6 Cultuur, sport en groen	ACOR	Activiteiten voor ouderen	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Anyam	Jaarlijkse subsidie	6.200
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Bibliotheek AanZet	Jaarlijkse subsidie	1.341.600
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Chr. Muziekvereniging Harpe Davids	Cultuureducatie	1.600
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Christelijke Muziekvereniging Harpe Davids	Jaarlijkse subsidie	6.400
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Christelijke Muziekvereniging Sursum Corda Rijsoord	Jaarlijkse subsidie	5.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Christelijke Oratoriumvereniging Ridderkerk	Jaarlijkse subsidie	4.600
Programma 6 Cultuur, sport en groen	De Bibliotheek aan Zet	Cultuureducatie	8.600
Programma 6 Cultuur, sport en groen	De Burcht , Neline Visser	Koningsspelen 2020	900
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Facet Smakelijke Moestuinen	Smakelijke Moestuinen Vet Gezond	1.500

Programma 6 Cultuur, sport en groen	Geerts	Cyclo cross	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Invaliden Sport Ridderkerk ISR	Jaarlijkse subsidie	8.800
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Jansen	VV Rijsoord walking football Ridderkerk	900
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Kelderhuis	Burendag wijk Oost	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Kelderhuis	Koningsdag	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Maliepaard	Boek Oostendam deel 4 gemeente Ridderkerk	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	MEE Rotterdam Rijnmond	Clientondersteuning Sport	7.000
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Muziekvereniging Excelsior Bolnes	Jaarlijkse subsidie	6.300
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Muziekvereniging Excelsior Bolnes	Huurcompensatie Noordstraat 56	3.200
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Muziekvereniging Harmonie Slikkerveer	Jaarlijkse subsidie	6.400
Programma 6 Cultuur, sport en groen	RVVH voetbalvereniging	Aanschaf stoeltjeslift	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Senioren Fietsclub Ridderkerk	Fietsclub viert ook 30 jaar jubileum	900
Programma 6 Cultuur, sport en groen	SKR Kinderopvang	subsidie cultuureducatie	5.400
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Snackjuwelier De Meiden	Verwendag bewoners Jasmijnhuis	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Speeltuinenvereniging Oostendam	eenmalige subsidie brandzaak college	3.000
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting AAVB	Jaarlijkse subsidie	8.000
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Blues & Rootsmuziek Ridderkerk	Jaarlijkse subsidie	2.600
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Building Arts	Eenmalige subsidie Education	36.200
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Building Arts	project Joris en de Draak	21.900
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Buurtpreventie Bolnes	Huur onderkomen line dancegroep	700
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Eritreeers Ridderkerk	Initiatiefsubsidie 2020	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Evenementen Ridderkerk SER	Jaarlijkse subsidie	17.900
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Evenementen Ridderkerk SER	Jaarlijkse subsidie	27.100
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Ijsbaan Ridderkerk	voorbereiding Ijsbaan	15.000
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Kunstroute Ridderkerk	Jaarlijkse subsidie	2.900
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Lezen Oké !	Jaarlijkse subsidie	13.300
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Lezen Oké !	Jaarlijkse subsidie	13.300
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Lezen Oké !	Jaarlijkse subsidie	10.200
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Lokale Omroep Ridderkerk RTV	Jaarlijkse subsidie	29.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Multicultureel Ridderkerk	Diverse activiteiten	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Natuurbeheer Waalbos	Aanleg natuurspeeltuin + informatieborden	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Oud Ridderkerk	Jaarlijkse subsidie	17.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Projectgroep Gilde Ridderkerk	Gilde CMC	2.000
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting RADAR	Jaarlijkse subsidie	17.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting Ridderkerks Symfonieorkest	Jaarlijkse subsidie	9.000
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting voor Cultuureducatie Zuid Holland Zuid in Ridderkerk	1 augustus tot en met 31 dec 2020	573.800
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting voor Cultuureducatie Zuid Holland Zuid in Ridderkerk	75 jaar vrijheid	10.000
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Stichting voor Cultuureducatie Zuid Holland Zuid in Ridderkerk	cultuureducatie	19.300
Programma 6 Cultuur, sport en groen	sv Slikkerveer	Open dag 2020	1.400
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Teeuw	Ridderkerkse Orgeldag 2020	300
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Teeuw	Zomerconcert 2020	1.000
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Van der Vlies	Uitdelen bubbels en bollen Willem Landrestraat 82	500

Programma 6 Cultuur, sport en groen	Vereniging voor interkerkelijke Jeugdevangelisatie	D.K. Zellmann inzake Kerstpraise online	700
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Visser	Wilhelminakerk Digitale Tentweek	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Werkgroep In Moeilijke Tijden	Eenzaamheidsvirus , Anja de Geus zie ook GV 157505	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Wijkactiviteiten Vereniging Oost	Mevrouw Allegonda	1.500
Programma 6 Cultuur, sport en groen	Zorggroep Ridderkerk	Diabetes challenge	1.500
Totaal Cultuur, sport en groen			2.291.400
Programma 7 Sociaal domein	Antes Zorg BV (BAVO Europoort)	Jaarlijkse subsidie LZN	20.000
Programma 7 Sociaal domein	Centrum voor Jeugd en Gezin Rijnmond	Aanvullend preventief pakket	182.400
Programma 7 Sociaal domein	Centrum voor Jeugd en Gezin Rijnmond	Basispakket + rijksvacccprogr. + huisvesting	1.173.100
Programma 7 Sociaal domein	EHBO-vereniging Ridderkerk	Jaarlijkse subsidie	1.000
Programma 7 Sociaal domein	Judostichting To-Uchi	initiatiefsubsidie	1.000
Programma 7 Sociaal domein	MEE Rotterdam Rijnmond	Clientondersteuning arbeid	32.400
Programma 7 Sociaal domein	MEE Rotterdam Rijnmond	Clientondersteuning MEE op Weg	16.500
Programma 7 Sociaal domein	MEE Rotterdam Rijnmond	Clientondersteuning Sport	13.500
Programma 7 Sociaal domein	MEE Rotterdam Rijnmond	Onafhankelijk Clientondersteuning	16.200
Programma 7 Sociaal domein	NPV Nederlandse Patiëntenvereniging, afdeling Ridderkerk	Jaarlijkse subsidie	2.700
Programma 7 Sociaal domein	Scouting Sint Joris Ridderkerk	Jaarlijkse subsidie	2.500
Programma 7 Sociaal domein	Speeltuyn Dillenburg	Jaarlijkse subsidie	2.200
Programma 7 Sociaal domein	St. integratie Ridderkerk SIR	Bijeenkomsten statushouders	10.200
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Aafje	Toch Thuis Ridderkerk 2020	125.000
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Aafje Thuiszorg Huizen Zorghotels	Buurtcirkel	8.200
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Aafje Thuiszorg Huizen Zorghotels	Buurtcirkel	4.100
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Diaconale Projecten Ridderkerkse Kerken	Project Voedselbank Ridderkerk	4.200
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Enver	Jaarlijkse subsidie Pak je Kans	38.000
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Evenementen Ridderkerk SER	Jaarlijkse subsidie	22.900
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Gaan en Doen	Jaarlijkse subsidie	8.200
Programma 7 Sociaal domein	Stichting IJsselmonde Oost (De Bun)	Buurtman/-vrouw	79.700
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Lezen Oké !	Jaarlijkse subsidie	5.200
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Lezen Oké !	Jaarlijkse subsidie	1.000
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Pameijer	Buurtcirkel	22.500
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Pameijer	Jaarlijkse subsidie inclusiebrigade	97.300
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Pameijer	Lokaal Zorgnetwerk LZN	3.400
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Present Ridderkerk	Jaarlijkse subsidie	21.500
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Projectgroep Gilde Ridderkerk	Coach 4 you	4.900
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Projectgroep Gilde Ridderkerk	Werkgroep Gilde	5.500
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Riederborgh	Sociale alarmopvolging	33.800
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Samenredzaamheid Bij Schulden	Jaarlijkse subsidie	27.300
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Slachtofferhulp	Jaarlijkse subsidie	13.400
Programma 7 Sociaal domein	Stichting SOL Samen Ondernemend Leren	Geheugenpaleis	27.700
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Vivenz (st. de sociale basis)	Jaarlijkse subsidie	79.300
Programma 7 Sociaal domein	Stichting Wereldwerk Ridderkerk	Jaarlijkse subsidie	2.700

Programma 7 Sociaal domein	Stichting Wijkactiviteiten Slikkerveer (S.W.S.)	Subsidieaanvraag 2020	66.000
Programma 7 Sociaal domein	Vluchtelingenwerk Nederland	Jaarlijkse subsidie	83.800
Programma 7 Sociaal domein	VVLG Vereniging van en voor Lichamelijk Gehandicapten	Jaarlijkse subsidie	500
Programma 7 Sociaal domein	Wijkvereniging Drievliet-'t Zand	Subsidieaanvraag 2020	78.000
Totaal Sociaal domein			2.337.800
Programma 8 Gezondheid en duurzaamheid	Stichting Chris en Voorkom	Jaarlijkse subsidie	25.200
Totaal Gezondheid en duurzaamheid			25.200
Programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed	Stichting Buurtpreventie Bolnes - huur de Klinker	Jaarlijkse subsidie	10.000
Totaal Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed			10.000
Eindtotaal			5.271.400

Bijlage 3 Overzicht vererving subsidies

Bijlage 3 Overzicht vererving subsidies

Subsidie verlener	Lopende subsidie	Bedrag	Subsidiejaar
Ministerie van BZK	Regeling reductie energiegebruik	999.360	2020-2021
Provincie Zuid Holland / Metropoolregio	Snelfietsroute F 15 Ridderkerk	936.252	2018-2020
Provincie Zuid Holland / Metropoolregio R'dam Den Haag	Ringdijk	163.000	2019
Metropoolregio R'dam Den Haag	Ringdijk	163.000	2019
Provincie Zuid Holland / Metropoolregio R'dam Den Haag	Pruimendijk-oostendam	147.013	2019
Nedvang	Bijdrage extra aanpak zwerfafval 2013-2022 p/j € 1,19 per inw.	53.513	2013-2022
Nedvang	Bijdrage extra aanpak zwerfafval 2013-2017 eenmalig	56.809	2013-2017
Min. van Infrastructuur en Milieu	Vorbereidings subsidie sanering verkeerslawaaai, Koninginneweg	9.850	2014
Min. van Infrastructuur en Milieu	Vorbereidings subsidie sanering verkeerslawaaai, Rijkstraatweg 1	19.730	2014
Min. van Infrastructuur en Milieu	Vorbereidings subsidie sanering verkeerslawaaai, Rijkstraatweg 2	13.464	2014
Min. van Infrastructuur en Milieu	Vorbereidings subsidie sanering verkeerslawaaai, Rijkstraatweg 3	4.730	2014
Min. van Infrastructuur en Milieu	Vorbereidings subsidie sanering verkeerslawaaai, Rijnsingel	4.970	2014
Min. van Infrastructuur en Milieu	Vorbereidings subsidie sanering verkeerslawaaai, Vlietlaan 1	29.900	2014
Min. van Infrastructuur en Milieu	Vorbereidings subsidie sanering verkeerslawaaai, Vlietlaan 2	23.100	2014
Min. van Infrastructuur en Milieu	Uitvoerings subsidie sanering verkeerslawaaai, Sportlaan	2.500	2018
Min. van Infrastructuur en Milieu	Uitvoerings subsidie sanering verkeerslawaaai Rijnsingel	13.420	2018
Metropoolregio R'dam Den Haag	Fietspad Ringdijk	148.500	2020
Landschapstafel IJsselmonde	Subsidie de Nes	163.500	2019
Landschapstafel IJsselmonde	Subsidie brug naar de Nes	27.500	2020
Landschapstafel IJsselmonde	Subsidie Waalvisie Ridderkerk	225.520	2018
Metropoolregio R'dam Den Haag	Buurtbus 601 (Ridderkerk de Schans - Barendrecht NS)	99.167	2018 (ged), 2019, 2020
Metropoolregio R'dam Den Haag	Buurtbus 601 (Ridderkerk west - Barendrecht Centrum)	99.167	2019 (ged), 2019, 2020
Metropoolregio R'dam Den Haag	Buurtbus 603 604(Barendrecht)	46.667	2019 (ged), 2020
Metropoolregio R'dam Den Haag	Buurtbus 601 (Ridderkerk de Schans - Barendrecht NS)	35.000	2021
Metropoolregio R'dam Den Haag	Buurtbus 601 (Ridderkerk west - Barendrecht Centrum)	35.000	2021
Metropoolregio R'dam Den Haag	Buurtbus 603 604(Barendrecht)	35.000	2021
Provincie Zuid Holland	Driehoeksveer	20.000	2021
Provincie Zuid Holland	Groen doet goed. Intern genaamd "Ridderkerk naar Buiten"	50.000	2019-2020
Metropoolregio R'dam Den Haag	Fietspaden Rijksstraatweg fase 1 en 2 Ridderkerk (F15)	165.500	2020
Metropoolregio R'dam Den Haag	Fietspaden Verbindingsweg Ridderkerk	71.500	2020
Provincie Zuid Holland	F15 Ridderkerk aanvullend - Pruihendijk	605.000	2020
Provincie Zuid Holland	F15 Ridderkerk aanvullend - Rijksstraatweg fase 3	288.000	2020
Landschapstafel	F15 Ridderkerk - Pruihendijk	100.000	2020
	Totaal	4.855.632	

Subsidie verlener	Afgeronde subsidie	Bedrag	Subsidiejaar
Landschapstafel IJsselmonde	Opstellen Waalvisie	33.000	2016
Landschapstafel	Ringdijk	62.750	2019
	Totaal	95.750	

Bijlage 4 Interbestuurlijk toezicht

Bijlage 4 Interbestuurlijk toezicht

Op basis van de Wet revitalisering generiek toezicht houdt de provincie Zuid-Holland interbestuurlijk toezicht (IBT) op de uitvoering van de medebewindstaken van de gemeente. De gemeente stelt daartoe jaarlijks een eigen IBT-rapportage op die onderdeel uitmaakt van de jaarstukken. De provincie toetst aan de hand van uw gemeentelijke rapportage en aanvullende informatie hoe het staat met de uitvoering van de wettelijke taakbehatiging door uw gemeente. Op basis van deze informatie bepaalt de provincie de intensiteit van het toezicht.

Financiën		TOELICHTING
Er is structureel en reëel begrotingsevenwicht in de begroting 2021 en/of het laatste jaar van de meerjarenraming 2022-2025		De begroting 2021 laat een klein structureel tekort zien, de meerjarenraming 2022-2025 is structureel en reëel in evenwicht.
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	nee	Er is geen reden voor extra aandacht.
Ruimtelijke ordening		TOELICHTING
De gemeentelijke bestemmingsplannen zijn aangepast aan de Omgevingsverordening Zuid-Holland.		Ridderkerk heeft geen bestemmingsplannen waarvoor tussentijdse aanpassing aan de Omgevingsverordening Zuid-Holland nodig is. Wel zijn diverse bestemmingsplannen toe aan actualisatie. Bij die actualisaties passen we de bestemmingsplannen aan aan alle regels van de Omgevingsverordening Zuid-Holland. Wij nemen jaarlijks in onze begroting een kaart en actualiseringsoverzicht op van onze ruimtelijke plannen op. In 2020 hebben wij geen nieuwe bestemmingsplannen vastgesteld.
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	nee	Er is geen reden voor extra aandacht.
Omgevingsrecht		TOELICHTING
Voor zowel de milieutaken als de bouw- en woningtoezichtstaken zijn tijdig een beleidsplan VHT (vóór 15 mei 2020), het uitvoeringsprogramma (vóór 1 februari 2020) en de evaluatie (vóór 1 mei 2020) vastgesteld en met de jaarrapportage over de uitvoering bekend gemaakt aan de gemeenteraad. Binnen twee maanden na vaststelling wordt hierover mededeling gedaan aan de provincie Zuid-Holland.		In 2016/2017 is aangevangen met de implementatie van de beleidscyclus conform de Kwaliteitscriteria 2.1. In mei 2017 is het "Vergunningenbeleidsplan Wabo 2017-2021" vastgesteld. In januari 2019 is het "Handavingsbeleidsplan Wabo 2019-2023" vastgesteld. Op in juni 2020 zijn het "Uitvoeringsprogramma Wabo-vergunningen 2020" en het "Jaarverslag VTH-Wabo- 2019 vastgesteld". Het "Uitvoeringsprogramma Toezicht en Handhaving Wabo 2020" is eind 2020 nog niet vastgesteld. In 2020 is de beleidscyclus daardoor niet volledig doorlopen. Dit verdient in 2021 extra aandacht.
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	ja	Het "Uitvoeringsprogramma Toezicht en Handhaving Wabo 2020" is eind december 2020 niet vastgesteld. In 2020 is de beleidscyclus daardoor niet volledig doorlopen.
Monumentenzorg		TOELICHTING
De gemeente beschikt over een deskundige adviescommissie met betrekking tot de (rijks)monumenten		In Ridderkerk is Bureau Dorp, Stad + Land aangewezen als Erfgoedcommissie en – adviseur. De aanwijzing is gebaseerd op de Monumentenverordening van de gemeente Ridderkerk 2013
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	nee	Er is geen reden voor extra aandacht.
Archief- en informatiebeheer		TOELICHTING
Het archief- en informatiebeheer van		In 2020 heeft er een archiefinspectie op afstand plaatsgevonden i.v.m. het Covid-19 virus. Door het virus is de oplevering van de rapportage vertraagd. Eind 2020 heeft I-services de definitieve rapportage ontvangen. In deze rapportage staan een aantal aanbevelingen. het team I-services

de gemeente zijn op orde		(DIV) heeft de laatste jaren prioriteit gegeven aan de verandertransitie. Dit is afgerond. In 2019 is gestart met het opschonen van de bouwdoSSIers. Dit is onderdeel van het project digitalisering. Tevens is dit onderdeel van het project wegwerken achterstanden in vernietiging en overbrenging van informatie. Dit sluit aan bij de belangrijkste aanbeveling in de rapportage van 2020. Het wegwerken van de achterstanden zal bij I-services de komen twee jaar de hoogste prioriteit hebben. Dit project is in december 2020 gestart. Inmiddels is begonnen met het verhuizen van de te bewaren archieven naar het goedgekeurde depot van Ridderkerk. Bij het bedrijf Oasis liggen nog fysieke archieven opgeslagen van de gemeente. Deze moeten nog gecontroleerd worden. Overige aanbevelingen die in het inspectierapport staan zoals e-depot, kwaliteitssysteem, hotspotmonitor en calamiteitenplannen, zijn inmiddels ook opgepakt.	
Is er reden voor extra aandacht?	Nee	Er is geen reden voor extra aandacht.	
Huisvesting Vergunninghouders		TOELICHTING	
De gemeente heeft volledig en tijdig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand		Gevraagde informatie	Stand van zaken
		Voorsprong/achterstand per 1 januari van het verantwoordingsjaar	Voorsprong = 7
		Fase interventieladder op 1 januari	Taakstelling gerealiseerd
		Taakstelling eerste halfjaar van het verantwoordingsjaar	15
		In het eerste halfjaar gehuisveste vergunninghouders	8
		Voorsprong/achterstand per 1 juli van het verantwoordingsjaar	Voorsprong = 0
		Fase interventieladder op 1 juli	Taakstelling gerealiseerd
		Taakstelling tweede halfjaar van het verantwoordingsjaar	17
		In het tweede halfjaar gehuisveste vergunninghouders	21
		Voorsprong/achterstand per 31 december van het verantwoordingsjaar	Voorsprong = 4
		Fase interventieladder op 31 december	Taakstelling gerealiseerd
		Toelichting	
Is er reden voor extra aandacht?	nee	Er is geen reden voor extra aandacht.	

Bijlage 5 Prestatie-indicatoren

Bijlage 5 Prestatie-indicatoren

Nr.	Omschrijving	Toelichting/Eenheid	2016	2017	2018	2019	2020	Trendlij n
1	Burgers en organisaties krijgen voldoende ruimte om ideeën en initiatieven te realiseren. Bron: Burgerpeiling	Gemiddelde score (1-5). • Helemaal eens (%).	3,2 38,0%	3,2 35,0%	3,1 35,0%	3,1 29,0%	3,1 29,0%	
2	% inwoners dat vertrouwen heeft in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd. Bron: Burgerpeiling	• Heel veel. • Niet veel/niet weinig. • Nauwelijks tot geen.	35,0% 51,0% 14,0%	38,0% 46,0% 12,0%	33,0% 49,0% 18,0%	28,0% 51,0% 21,0%	35,0% 47,0% 18,0%	
3	Waardering inwoners algehele gemeentelijke dienstverlening. Bron: Burgerpeiling	Score 1-10.	6,9	6,9	6,9	6,8	6,8	
4	Waardering van de inwoners voor de communicatie. Bron: Burgerpeiling	Score 1-10.	6,9	6,9	7,1	6,8	6,8	
5	Waardering door inwoners van het vernieuwde gemeentejournaal De Blauwkai. Bron: Burgerpeiling	Score 1-10.	7,2	7,3	7,2	7,2	7,1	
6	Tevredenheid over de dienstverlening via de digitale faciliteiten (website). Bron: Burgerpeiling	Score 1-10.	6,9	7,0	7,1	6,8	6,8	
7	Klanttevredenheid (balie)contact. Bron: Klanttevredenheidsonderzoek Totaal oordeel aan loket. Bron: Burgerpeiling	Score 1-10. Score 1-10.	7,8 7,0	8,2 6,9	7,9 6,9	8,4 6,7	8,3 6,7	
8	Klanttevredenheid telefonisch contact. Bron: Klanttevredenheidsonderzoek	Score 1-10. Cijfers gegeven o.b.v. contact afgelopen jaar.	6,7	7,7	7,2	7,7	7,9	
9	Waardering maatschappelijke organisatie en instellingen contact met de gemeente. Bron: Ondernemerspeiling	Score 1-10. • Mogelijkheden om met ambtenaren in contact te komen. • Mogelijkheden om met bestuurders, zoals burgemeester en wethouder in contact te komen.	6,5 7,0			6,4	n.n.b. n.n.b.	

10	Waardering ondernemers algehele gemeentelijke dienstverlening. Bron: Ondernemerspeiling	Score 1-10.	5,8			6,6	n.n.b.	
11	Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners.	6,0	5,0	4,3	4,9	n.n.b.	
12	Veiligheidsgevoel van inwoners. Bron: Burgerpeiling	% inwoners dat zich meestal of altijd veilig voelt in de buurt.	84,0%	83,0%	85,0%	79,0%	81,0%	
13	Totaal aantal verwijzingen Halt. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.	69,0	83,0	101,0	73,0	n.n.b.	
14	Winkeldiefstallen. Bron: Gemeente	Aantal per 1.000 inwoners.	0,9	0,5	0,6	0,8	0,9	
15	Geweldsmisdrijven. Bron: Gemeente	Aantal per 1.000 inwoners.	4,4	3,5	3,9	4,1	5,0	
16	Diefstallen uit woning. Bron: Gemeente	Aantal per 1.000 inwoners.	3,0	2,6	2,0	1,8	1,3	
17	Mate van overlast van buurtbewoners. Bron: Burgerpeiling	% inwoners dat veel of heel veel overlast ervaart van buurtbewoners.	8,0%	9,0%	8,0%	5,0%	9,0%	
18	Mate van overlast van hangjongeren. Bron: Burgerpeiling	% inwoners dat veel of heel veel overlast ervaart van hangjongeren.	8,0%	10,0%	9,0%	10,0%	11,0%	
19	Aandeel dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt. Bron: Burgerpeiling	% inwoners dat zich soms wel, soms niet veilig voelt in de buurt.	15,0%	15,0%	13,0%	19,0%	16,0%	
20	Waardering bereikbaarheid bedrijfslocaties voor bevoorrading. Bron: Ondernemerspeiling	Score 1-10.	7,1			7,2	n.n.b.	
21	Mate waarin inwoners tevreden zijn over de bereikbaarheid. Bron: Burgerpeiling	% inwoners dat tevreden of heel tevreden is.	76,0%	91,0%	86,0%	86,0%	90,0%	
22	Bereikbaarheid met de auto. Bron: Burgerpeiling	Score 1-10.	8,1	8,1	8,0	7,9	8,0	
23	Bereikbaarheid met het openbaar vervoer. Bron: Burgerpeiling	Score 1-10.	7,1	7,2	6,8	6,9	6,9	
24	Hoe wordt de verkeersveiligheid ervaren/beleving aantal onveilige verkeerssituaties in de buurt. Bron: Burgerpeiling	% inwoners die vaak onveilige verkeerssituaties ervaren.	19,0%	20,0%	19,0%	22,0%	20,0%	
25	Waardering ondernemingsklimaat gemeente. Bron: Ondernemerspeiling	Score 1-10.	6,8			6,7	n.n.b.	

26	<p>Funciemenging.</p> <p>Bron: Waarstaatjegemeente.nl</p>	<p>De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen (in %).</p>	50,0%	50,1%	50,2%	50,1%	n.n.b.	
27	<p>Vestigingen van bedrijven.</p> <p>Bron: Waarstaatjegemeente.nl</p>	<p>Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.</p>	111,2	114,3	117,4	124,3	n.n.b.	
28	<p>Leegstand winkels.</p> <p>Bron: MRDH</p>	<p>% van totale winkelvloeroppervlakte.</p>	8,5%	10,6%	8,8%	9,5%	11,3%	
29	<p>Leegstand kantoren.</p> <p>Bron: Public Tableau</p>	<p>% van totale verhuurbare kantoorvloeroppervlakte.</p>	10,0%	4,0%		8,0%	8,0%	
30	<p>Waardering vestigingsklimaat gemeente.</p> <p>Bron: Ondernemerspeiling</p>	<p>Score 1-10.</p> <p>De mate waarin locatie en vestigingsfactoren op orde zijn.</p>	6,5			6,4	n.n.b.	
31	<p>Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers).</p> <p>Bron: Waarstaatjegemeente.nl</p>	<p>% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs.</p>	1,7%	2,0%	2,1%	1,9%	n.n.b.	
32	<p>Absoluut verzuim</p> <p>Bron: Waarstaatjegemeente.nl</p>	<p>Per 1.000 leerplichtige leerlingen.</p>		0,8	1,5		n.n.b.	
33	<p>Relatief verzuim</p> <p>Bron: Waarstaatjegemeente.nl</p>	<p>Per 1.000 leerplichtige leerlingen.</p>	23,0	26,0	27,0	26,0	n.n.b.	
34	<p>Laaggeletterdheid.</p> <p>Bron: Gemeente</p>	<p>Geschatte percentage volwassenen dat laaggeletterd is.</p>	11-13% (2013)				11,0%	
35	<p>Waardering voor de (kwaliteit van de) buitenruimte in Ridderkerk.</p> <p>Bron: Burgerpeiling</p>	<p>Score 1-5.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perken, plantsoenen en parken in mijn buurt zijn goed onderhouden • Wegen, straten, paden en trottoirs in mijn buurt zijn goed begaanbaar • In mijn buurt zijn weinig tot geen dingen kapot • Mijn buurt is schoon 	3,6	3,6	3,6	3,4	3,5 3,4	3,5 3,4
36	<p>Niet-sporters (%).</p> <p>Bron: Waarstaatjegemeente.nl</p>	<p>% inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.</p>	54,9%				n.n.b.	

37	Actieve deelname verenigingsleven de afgelopen 12 maanden in Ridderkerk. Bron: Burgerpeiling	In %.	50,0%	56,0%	53,0%	54,0%	51,0%	
38	Voldoende mogelijkheden voor sportbeoefening in Ridderkerk. Bron: Burgerpeiling	Aanbod voorzieningen. • Helemaal eens in %. • Helemaal eens in score 1-5.	76,0%	76,0%	70,0%	68,0%	72,0%	3,8 3,7
39	Voldoende mogelijkheden voor deelname aan kunst- en cultuureducatie in Ridderkerk. Bron: Burgerpeiling	Eens in %.	36,0%	65,0%	64,0%	71,0%	58,0%	
40	Werkloze jongeren. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	% in de leeftijd van 16-22 jaar.	1,0%	2,0%	2,0%	2,0%	n.n.b.	
41	Kinderen in uitkeringsgezinnen. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	% kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.	6,0%	6,0%	7,0%	7,0%	n.n.b.	
42	Jongeren met een delict voor de rechter. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	% jongeren van 12-21 jaar.	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	n.n.b.	
43	Meldingen kindermishandeling in Ridderkerk. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	% mishandelde kinderen tot 18 jaar dat bij de bureaus Advies- en Meldpunt Kindermishandeling is gemeld.	0,4% (2014)					*
44	Jongeren met jeugdhulp. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	% jongeren met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	8,1%	8,2%	8,4%	8,7%	n.n.b.	
45	Jongeren met jeugdbescherming. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	% jongeren met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	1,1%	1,2%	1,2%	1,2%	n.n.b.	
46	Jongeren met jeugdreclassering. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	% van alle jongeren van 12-23 jaar.	0,5%	0,6%	0,6%	0,6%	n.n.b.	
47	Alcohol en drugsmisbruik onder jongeren in Ridderkerk. Bron: Gemeente	Binge-drinken Dronken of aangeschoten Wietgebruik		22,0%	22,0%	5,0%/25,0%**	7,0%/25,0%**	n.n.b. 2,7%/20,0%** 9,0% 2,7%/2,5%**

48	Tevredenheid Ridderkerkse cliënten. Bron: Tevredenheidsonderzoek + Schouwen	Score 1-10.	7,7	7,6	7,7	7,7	
49	Schoon huis (huishoudelijke hulp). Bron: Tevredenheidsonderzoek + Schouwen	In %.	95,0%	97,8%	98,0%	91,0%	
50	Wmo-cliënten met individuele maatwerkarrangementen Bron: Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 10.000 inwoners.	640,0	700,0	680,0	740,0	750,0
51	Mate waarin mantelzorgers zich door de gemeente Ridderkerk ondersteund en gewaardeerd voelen. Bron: Burgerpeiling	In %.	7,0%				***
52	Banen. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar.	747,4	752,2	756,7	756,2	n.n.b.
53	Netto arbeidsparticipatie. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	% werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.	65,6%	66,7%	67,8%	68,3%	n.n.b.
54	Personen met een bijstandsuitkering. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 10.000 inwoners.	280,8	306,0	306,6	304,4	312,5
55	Personen met lopende re-integratietraject. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	332,0	395,5	461,3	293,9	248,3
56	Aantal huishoudens in Ridderkerk dat in armoede leeft. Bron: Gemeente (armoedemonitor)	Huishoudens met een laag inkomen (tot 110% van de bijstandsnorm).	1.302	1.472	1.449	1.469	n.n.b.
57	Ridderkerkse uitstroom naar werk. Bron: Bestuursrapportage Sociaal Domein	In % van de behaalde uitstroom.	46,5%	47,2%	43,6%	46,0%	28,1%
58	Uitstroom naar werk. Bron: Bestuursrapportage Sociaal Domein	In % van het klantenbestand.	13,8%	12,6%	11,1%	9,0%	6,1%
59	Hoeveelheid restafval uit Ridderkerk dat vanuit afval aanbiederstation in verbrandingsoven terecht komt. Bron: NV BAR Afvalbeheer	In kg.	1.414.000	1.439.000	728.000	741.000	936.000
60	Vergroten van het afvalscheidingspercentage in Ridderkerk. Bron: NV BAR Afvalbeheer	In %.	51,0%	53,0%	51,7%	54,3%	67,5%

61	Omvang huishoudelijk afval. Bron: NV BAR Afvalbeheer	Hoeveelheid restafval per inwoner in kg.	225,0	233,0	243,0	177,5	
62	Waardering van de kwaliteit van de gemeentelijke begraafplaatsen en rouwcentra in Ridderkerk. Bron: Burgerpeiling	In %. (helemaal) mee eens. (helemaal) oneens.	79,0%	90,0%	94,0%	93,0%	94,0%
63	Waardering algehele persoonlijke gezondheid in Ridderkerk. Bron: Burgerpeiling	Score 1-10.	7,7	7,7	7,7	7,6	7,7
64	Hernieuwbare elektriciteit. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	In %.	1,1%	1,8%	3,0%		n.n.b.
65	CO2-uitstoot**** Bron: Waarstaatjegemeente.nl	Kg per m2. Voorraad lucht op basis van de uitstoot van CO2, stikstofoxiden, fijnstof en vluchtige organische stoffen. 0 (zeer laag) en 100 (zeer hoog)				47	47
66	Aantal opgevangen zwerfdieren. Bron: Gemeente		37	25	19	24	160 *****
67	Koopwoningen ten opzichte van aantal huurwoningen. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	In %.	54,0% koop tegen 460,% huur	54,2% koop tegen 45,8% huur	54,8% koop tegen 4528% huur	56,2% koop tegen 43,8% huur	n.n.b.
68	Particuliere huurwoningen ten opzichte van sociale huurwoningen. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	In %.	6,6% particulier e t.o.v. 39,6% sociale huur	6,8% particulier e t.o.v. 39,2% sociale huur	5,6% particulier e tegen 39,6% sociale huur	4,3% particulier e tegen 39,6% sociale huur	n.n.b.
69	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	In euro 's.	549	659	663	685	747
70	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishoudens. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	In euro 's.	474	586	591	612	662
71	Uitvoering Wet WOZ. Bron: Waarderingskamer	Waardering.	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende
72	Afgeronde bezwaarschriften WOZ voor eind oktober van het jaar. Bron: Gemeente	In %.	95,0%	98,0%	85,0%	76,0%	95,0%

73	Bezwaarschriften WOZ onder het landelijke afwijkingpercentage. Bron: Gemeente	In %. Aantal bezwaarschriften.	0,8% 169	0,8% 180	1,0% 230	1,9% 487	1,8% 360	
74	Gemiddelde WOZ-waarde. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	In euro 's.	186.000	188.000	195.000	213.000	237.000	
75	Nieuw gebouwde woningen. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	Aantal per 1.000 woningen.	8,2	10,2	8,5	1,6	17	
76	Woonlasten in vergelijking met omliggende gemeenten. Bron: Coelo	Vergelijking gemaakt met Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk. (Zie paragraaf Lokale heffingen)						Zie paragraaf Lokale heffingen
77	Demografische druk. Bron: Waarstaatjegemeente.nl	In %. De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.	78,6%	79,4%	79,8%	80,9%	82,4%	
78	Formatie. Bron: BAR-organisatie	Fte per 1.000 inwoners.		6,6	6,6	6,4	6,8	
79	Bezetting. Bron: BAR-organisatie	Fte per 1.000 inwoners.		6,4	6,4	6,3	6,7	
80	Apparaatskosten. Bron: BAR-organisatie	In euro 's. Kosten per inwoner.			538	560	626	
81	Externe inhuur. Bron: BAR-organisatie	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen.			1,0%	1,2%	11,5%	
82	Overhead. Bron: BAR-organisatie	% van totale lasten.			38,0%	43,4%	50,2%	

* Taken zijn per 2015 overgegaan van AMK naar Veilig Thuis. Tot op heden zijn de cijfers niet betrouwbaar genoeg om aan te leveren bij CBS die deze levert.

** Meeting gedaan in klas 2 en klas 4.

*** De onderzoeksmethode moet aangepast worden om de uitkomst representatief te laten zijn. In het vervolg wordt de vraag gesteld aan de mantelzorgers in plaats van volledige populatie.

**** Voorheen Lucht, deze wordt niet meer getoond op waarstaatjegemeente.nl

***** Per oktober 2019 is er een nieuwe overeenkomst waarbij ook andere gezelschapsdieren dan honden en katten zijn opgenomen.

Bijlage 6 Rechtmatigheidsverklaring

Inleiding

Conform de nieuwe wetgeving wordt met ingang van het boekjaar 2021 door het college van burgemeester en wethouders in de jaarrekening een rechtmatigheidsverantwoording afgelegd over de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balans mutaties. In de loop van 2020 bent u er over geïnformeerd dat als voorbereiding hierop het boekjaar 2020 als proefjaar is gebruikt.

Ter afronding van dit proefjaar nemen wij nu in deze bijlage al een voorproefje op het afleggen van de rechtmatigheidsverantwoording door het college over het boekjaar 2020. Door dit op te nemen in een bijlage heeft dit geen consequenties voor de inhoud en reikwijdte van de werkzaamheden van de accountant. Over het boekjaar 2020 wordt net als voorgaande jaren door de accountant gerapporteerd over zowel financiële rechtmatigheid als het getrouw beeld.

Rechtmatigheidsverantwoording

In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het College van burgemeester en wethouders aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door de gemeenteraad vastgestelde kaders, zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties.

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening zijn de algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening opgenomen. Bij het opstellen van deze rechtmatigheidsverantwoording is daarnaast ook het door het college op 16 maart 2021 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving als grondslag gehanteerd.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de gemeenteraad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.288.600.

Conclusie

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties (niet) rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

1. Programma 3 Verkeer, vervoer en wegen;
2. Programma 4 Economische zaken;
3. Programma 7 Sociaal domein;
4. Programma 8 Gezondheid en duurzaamheid.

Toelichting op de geconstateerde afwijkingen en te nemen beheersmaatregelen

In het vervolg van deze bijlage wordt een nadere toelichting gegeven op alle afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn vermeld. Aspecten die hierbij onder meer in worden meegenomen zijn de tussentijdse communicatie met de Raad – of de reden waarom deze achterwege is gebleven -, alsmede de maatregelen die zijn genomen om verbeteringen aan te brengen om wet- en regelgeving afdoende in processen te waarborgen. Met ingang van het boekjaar 2021 zal dit onderdeel gaan uitmaken van de paragraaf Bedrijfsvoering.

<i>Geconstateerde afwijking</i>	<i>Oorzaak en verklaring (on)bewust afwijken van regelgeving</i>	<i>Tussentijdse communicatie met de raad</i>	<i>Te nemen beheersmaatregelen</i>	<i>Andere toelichting</i>
Snelfietsroute F15 IJsselmonde	Uitbreiding scope van het project.	Raadsbesluit begrotingsrechtmatigheid 22 april 2021.		De extra kosten worden gedekt uit toekomstige subsidies.

Overige gebouwen	De locatie Windmolen 110 is verkocht waardoor er versneld is afgeschreven.		Hier staan de verkoopbaten tegenover.
Wet maatschappelijke ondersteuning	Dit betreft opneinderegelingen.		
Jeugdhulp	Dit betreft opneinderegelingen.		
Gemalen mechanisch	Meer niet goed functionerende pompen en afsluiters zijn vervangen.	Raadsbesluit begrotingsrechtmatigheid 22 april 2021.	De vervanging heeft plaatsgevonden in het laatste kwartaal van 2020.

Bijlage 7 Bestuursrapportage Sociaal domein

